

ბაზისბანკის ჯგუფი

განცხადება მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის შესახებ მენეჯერული ანგარიშგების მომზადებასთან დაკავშირებით 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის დასრულებული წლისთვის

სს ბაზისბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების (ერთად მოიხსენიება, როგორც „ჯგუფი“) მენეჯმენტი პასუხისმგებელია 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მენეჯმენტის ანგარიშის მომზადებაზე საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და ისეთი შიდა კონტროლისთვის, რომელსაც მენეჯმენტი აუცილებლად მიიჩნევს მენეჯმენტის იმგვარი ანგარიშის მომზადებისთვის, რომელიც თავისუფალია მატერიალური შეცდომისგან, სულერთია თაღლითობის თუ შეცდომის გამო.

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია:

- 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მენეჯმენტის ანგარიშის მომზადებაზე „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მენეჯმენტის ანგარიშში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილი ინფორმაციის შეტანაზე;
- 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მენეჯმენტის ანგარიშში ისეთი ინფორმაციის შეტანის უზრუნველყოფაზე, რომელიც ყველა მატერიალური ასპექტით შეესაბამება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის აუდიტებულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას.

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მენეჯმენტის ანგარიში დაამტკიცა ბანკისა და ჯგუფის დირექტორთა საბჭომ 2023 წლის 29 სექტემბერს.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

დავით ცაავა

გენერალური დირექტორი
თბილისი

ლია ასლანიკაშვილი

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები
თბილისი

დამოუკიდებელი რწმუნების ანგარიში

სს ბაზისბანკის აქციონერს და მენეჯმენტს:

შესავალი

ჩვენ შევასრულეთ დამოუკიდებელი გონივრული რწმუნების ვალდებულება სს ბაზისბანკის („ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) მენეჯმენტის ანგარიშთან დაკავშირებით 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, რომელიც მომზადდა „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად.

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობა მენეჯმენტის ანგარიშზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია მენეჯმენტის ანგარიშის მომზადებაზე „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, და ისეთი შიდა კონტროლისთვის, რომელსაც მენეჯმენტი აუცილებლად მიიჩნევს მენეჯმენტის იმგვარი ანგარიშის მოსამზადებლად, რომელიც თავისუფალია მატერიალური შეცდომისგან, სულერთია თაღლითობის თუ შეცდომის გამო.

გონივრული გარანტიის ჩართულობის ფარგლები

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, ჩვენი გონივრული რწმუნების პროგრამის ფარგლებში გამოვაქვეყნოთ ანგარიში მენეჯმენტის ანგარიშის შესახებ. ჩვენი პროგრამა განვახორციელებთ „რწმუნების პროგრამის საერთაშორისო სტანდარტის“ (ISAE) 3000 (გადამუშავებული) შესაბამისად, რომელიც ვრცელდება რწმუნების პროგრამებზე. ფირმა იყენებს ხარისხის კონტროლს, რომელიც შექმნილია საერთაშორისო სტანდარტის (ISQM) 1 -ს მიზნების მისაღწევად და, შესაბამისად, ინარჩუნებს ხარისხის კონტროლის ყოვლისმომცველ სისტემას, რომელიც მოიცავს ეთიკურ მოთხოვნებთან, პროფესიულ სტანდარტებთან და მოქმედ საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დოკუმენტირებულ პოლიტიკას და პროცედურებს.

ჩვენ ვიცავთ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებულ დამოუკიდებლობისა და ეთიკის მოთხოვნებს, რომლებიც ჩვენს საქმიანობას შეესაბამება და კეთილსინდისიერების, ობიექტურობის, პროფესიული კომპეტენციის, სათანადო მოფრთხილების, კონფიდენციალურობისა და პროფესიული ქცევის ფუნდამენტურ პრინციპებს ემყარება.

ჩვენ ადრე ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჯგუფისა და ბანკის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის და მოვამზადეთ დადებითი დასკვნა 2023 წლის 15 მაისს. აუდიტს დაქვემდებარებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები არ ასახავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელთაც ადგილი ჰქონდა 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ჩვენს მიერ მომზადებული აუდიტირებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშის თარიღის შემდგომ. მენეჯმენტის ანგარიშში აღწერილ იმ მოვლენებს, რომლებიც მოხდა ჩვენს მიერ მომზადებული აუდიტირებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშის თარიღის შემდგომ, ჩვენი აუდიტი არ შეხება.

პროცედურები შევარჩიეთ და განვახორციელებთ ჩვენი განსჯის საფუძველზე, მათ შორის და არა მხოლოდ - დოკუმენტაციის მოთხოვნა, მათი ანალიზი და განხილვა, ჯგუფის პოლიტიკის, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშში გამჟღავნებული ინფორმაციის შედარება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან, ასევე რიცხვითი მნიშვნელობების და სხვა ინფორმაციის ხელახალი გამოთვლები, შედარება და შეჯერება, შეტანილია როგორც ინდივიდუალურ, ისევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დასკვნა

ჩვენი დასკვნით:

- 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მენეჯმენტის ანგარიში მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მენეჯმენტის ანგარიში მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას;
- მენეჯმენტის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია ყველა მატერიალური თვალსაზრისით შეესაბამება აუდიტებულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის.

ჯამალ ჰასანოვი

შპს DELOITTE & TOUCHE-ის სახელით

29 სექტემბერი, 2023

თბილისი, საქართველო

სტრატეგიული ანგარიში

ჯგუფის თავმჯდომარის მიმართვა

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ბ-ნი ჯან ძუნი

გასული წელი უდავოდ ყველაზე საეტაპო და მნიშვნელოვანი წელი იყო, რომელმაც მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა ბაზისბანკისა და მთელი BB ჯგუფის დასახული მიზნებისკენ სავალ გზაზე.

2022 წელს მნიშვნელოვანი წინსვლა გვქონდა: ჯგუფმა რამდენიმე ყველა დროის საუკეთესო მაჩვენებელი დაწერა და ბაზარზე საკუთარი პოზიცია იმგვარად გაამყარა, რომ სტრატეგიისა და განვითარების გეგმის შესაბამისად, სიდიდით მეოთხე ფინანსურ ინსტიტუტად დამკვიდრდა.

BB ჯგუფის ურთულესი მისია ვითიბი ბანკის (საქართველო) საცალო და კორპორატიული ბიზნესის ნაწილის შემოერთება იყო. გაერთიანების პროცესი უპრეცედენტოდ მოკლე დროში განვახორციელეთ, გავაძლიერეთ და გავაორმაგეთ გუნდის წევრების რაოდენობა და ფილიალების ქსელი, გავამყარეთ კლიენტთა ბაზა. ინტეგრაცია კარგად წარიმართა და ჩვენი ბიზნესი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, რამაც ჩვენს საცალო, კორპორატიულ და მცირე და საშუალო ბიზნესის მიმართულებებს უფრო ფართო მასშტაბები შესძინა.

BB Group-მა დიდი სამუშაო შეასრულა ძირითადი რისკების მაღალპროფესიულად მართვაში, უფრო მეტიც, გარიგება განხორციელდა 2022 წლის თებერვალში განვითარებული გეოპოლიტიკური მოვლენებისა და, შესაბამისად, რეგიონში რთული სიტუაციის ფონზე.

საკუთარ თავს ამბიციურ მიზნებს ვუსახავთ და ჩვენს ვალდებულებებს განახლებული ენერგიით და მიზნის გრძნობით ვასრულებთ.

ათიათასობით ახალი კლიენტის ინტერესებზე ზრუნვა და მათთვის სტაბილური და გამართული ფინანსური სერვისების უპრეცედენტოდ მოკლე დროში მიწოდება შეუძლებელი იქნებოდა, რომ არა BB ჯგუფის გუნდის თითოეული წევრის მაღალი კომპეტენცია და ჩვენი საერთო მიზნის ერთგულება და მოწოდება.

კლიენტების გაზრდილი რაოდენობა და მათთვის ხარისხიანი სერვისების შეუფერხებელი მიწოდება, გაორმაგებული გუნდის წევრებს შორის ინტეგრაციის პროცესების მხარდაჭერა და სათანადო მართვა არანაკლებ რთული ამოცანა იყო; თუმცა, BB ჯგუფმა აქაც ძალიან ეფექტურად იმუშავა.

2022 წელს ბანკის გაზრდილი მასშტაბის შემდეგ, შიდა პროცესების ოპტიმიზაციას და გაუმჯობესებას შევეუდექით, მიმდინარე პროექტები კი განვაგრძეთ. ჩვენი კლიენტებისთვის მომსახურების სტანდარტების კიდევ უფრო გაუმჯობესების მიზნით, მნიშვნელოვნად განვახორციელეთ ციფრული საბანკო სერვისები, გავაღრმავეთ თანამშრომლობა ჩვენს საერთაშორისო პარტნიორებთან.

ასევე საამაყოა, რომ 2022 წლის განმავლობაში ბაზისბანკმა წარმატებულად იმუშავა, როგორც ბიზნესის მხარდამჭერმა ფინანსურმა ინსტიტუტმა და სამ უმსხვილეს ბანკს შორის ბიზნეს ბანკირის პოზიცია დაიკავა, რითაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში.

ცხადია, BB ჯგუფი სოციალურად პასუხისმგებელი ბიზნესის რანგშიც მტკიცედ იმკვიდრებს თავს: ის წლიდან წლამდე სტაბილურად ახორციელებს ათობით პროექტს კულტურისა და განათლების მხარდასაჭერად.

2022 წელს სამეთვალყურეო საბჭოში ახალი დამოუკიდებელი წევრი შემოგვიერთდა. ბ-ნი ნიკოლოზ ენუქიძე 2022 წლის ნოემბერში სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად დაინიშნა. ის ასევე შემოუერთდა ჩვენს აუდიტისა და საბჭოს რისკის კომიტეტებს. მას სიხარულით მივესალმებით და დარწმუნებული ვარ, რომ დიდ სარგებელს მივიღებთ მისი დიდი გამოცდილებითა და წვლილით. BB ჯგუფი ტრანსფორმაციისა და განვითარების მნიშვნელოვან ეტაპზეა. 2022 წელს ბაზარზე შთამბეჭდავი წინსვლის შემდეგ მისი სტრატეგიული მიზნები და ბიზნეს ფოკუსი უფრო ამბიციური ზრდისკენ მიდის. ბ-ნი ენუქიძე საბჭოს ლიდერობის ათწლეულების გამოცდილებას გაუზიარებს და დამატებულ ღირებულებას შექმნის, რაც დიდი შენაძენი იქნება ცვლილებისა და გაფართოების საპასუხისმგებლო გზაზე.

2022 წელი კიდევ ერთი ნათელი მაგალითი იყო იმისა, რომ არ არსებობს გამოწვევა, რომელსაც BB ჯგუფი ვერ გადალახავს აქციონერებისა და საბჭოს მხარდაჭერით, მართვის სწორი პრიორიტეტების დასახვით, ჯანსაღი ამბიციით და მოტივირებულ პროფესიონალთა გუნდით, რომლებიც მზად არიან კიდევ უფრო დიდი სიმაღლეების დასაპყრობად.

შესაბამისად, გონივრული მოლოდინი გვაქვს, რომ 2023 წელი, რომელიც ჩვენი ბანკის ისტორიაში 30 წლის იუბილეა, პროგრესის, ზრდისა და განვითარების პოზიტიური წელი იქნება.

ჭან ბუნი

სამეთვალყურეო საბჭოს აღმასრულებელი თავმჯდომარე

28 სექტემბერი, 2023 წელი

დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მიმართვა

გენერალური დირექტორი ბ-ნი დავით ცაავა

2022 ფინანსური წელი BB ჯგუფისთვის ტრანსფორმაციისა და ბიზნესის გაძლიერებული იმპულსის წელი აღმოჩნდა. ინსტიტუციური განვითარების ტრექტორია წარმატებით გაგრძელდა: ადგილობრივ ბაზარზე პოზიციები გავამყარეთ, ყველა ბიზნეს ხაზში გავაუმჯობესეთ საერთო ეფექტურობა, რაც საშუალებას მოგვცემს უმეტეს კატეგორიებში ინდუსტრიის საშუალო მაჩვენებელზე მეტი ზრდა ვაჩვენოთ.

ახალი წლის დასაწყისში, როდესაც გახანგრძლივებული პანდემიით გამოწვეული სირთულეები კვლავ აქტუალური იყო, რეგიონში შექმნილმა გეოპოლიტიკურმა არეულობამ კიდევ უფრო დიდი გაურკვევლობის საფრთხე წარმოშვა და ქვეყანა ეკონომიკური სირთულეების წინაშე დააყენა. ასეთ ფონზე, არა მხოლოდ შესანიშნავი ფინანსური მაჩვენებლების მიხედვით, არამედ ძირითადი სტრატეგიული მიზნების ყველა მიმართულებით შესრულების თვალსაზრისით, ჩვენ ყველაზე საუკეთესო წელი გვქონდა, რაც კი ოდესმე გვქონია.

უკრაინის წინააღმდეგ რუსეთის ფედერაციის აგრესიული ქმედებების გამო, აშშ-მა, დიდმა ბრიტანეთმა, ევროკავშირმა და სხვა ქვეყნებმა აგრესორის ფინანსურ სისტემას სანქციები დაუწესეს. რუსეთის სახელმწიფო ბანკების უცხოური ფილიალები, მათ შორის, სს ვითიბი ბანკი (საქართველო), რომელიც ქართულ ბაზარზე ოპერირებს, მკვეთრად შეიზღუდა.

ქართველი კრედიტორების და მენაბრეების დაცვის მანდატის თანახმად, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა სწრაფად წამოიწყო ქმედებები ვითიბი ბანკის პორტფელის სხვა ბანკებისთვის დათმობის მიმართულებით. ჩვენ ვისარგებლეთ ამ შესაძლებლობით და წარმატებით შევიერთეთ ვითიბი ბანკის (საქართველო) საცალო და კორპორატიული ბიზნესის ნაწილი. გაერთიანებამ, რომელიც 28 თებერვლიდან შევიდა ძალაში, ჩვენი საქმიანობა გააფართოვა და ძირითად სტრატეგიულ სეგმენტებში მეტი სიმძლავრე მოგვანიჭა.

ვითიბი ბანკის საცალო და კორპორატიული პორტფელის შემოერთებისთანავე, მთელი ჩვენი ძალისხმევა ორივე ფრენაიზის შეუფერხებლად ინტეგრირებაზე იყო ორიენტირებული და მიუხედავად იმისა, რომ ასეთი უპრეცედენტო მიგრაციის რამდენიმე დღის განმავლობაში განხორციელება ერთი შეხედვით რთული ამოცანაა, მე განსაკუთრებით ამყავ ვარ, რომ BB ჯგუფის მთელმა გუნდმა სამაგალითო თავდადება გამოიჩინა და გარდამავალი პროცესის პირველი ეტაპის დასრულება შემდგომ, რითაც დიდი შვება მოჰგვარა ვითიბი ბანკის (საქართველო) შექმნილი გაურკვევლობით შეწუხებულ კლიენტებს.

2022 წელს მეორე ეტაპი გულისხმობდა გაერთიანებული ფილიალების ქსელის ოპტიმიზაციას, ყველა ახალი ფილიალის რებრენდინგს და ყველა ყოფილი ვითიბი ბანკის კლიენტის ბაზისბანკის ტექნოლოგიურ სისტემებთან და ოპერაციულ პლატფორმებთან სრულ ინტეგრაციას. ახალი ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად განხორციელდა რეორგანიზაცია და ადამიანური კაპიტალი შედეგებზე ორიენტირებული ინსტიტუტის შესაქმნელად მიიმართა. ამჟამად ჩვენი გაფართოებული ქსელი ქვეყნის მასშტაბით 38 ფილიალითაა წარმოდგენილი. გვყავს 250,000 საცალო კლიენტი. ეს ზრდის დასაჩქარებლად ძლიერ პლატფორმას ქმნის. უფრო მეტიც, მხოლოდ კლიენტები ჩვენი ინსტიტუტისთვის ერთადერთი ღირებული შენაძენი არ ყოფილა: ჩვენს ოჯახში ასევე სიამოვნებით მივსალმებით ვითიბი ბანკის (საქართველო) ასობით გამოცდილ პროფესიონალს. მათ გააორმაგეს ჩვენი სამუშაო ძალა და ადგილობრივ ბაზარზე წვდომა.

რეგიონში და გლობალური მასშტაბით არსებული გაურკვევლობის მიუხედავად, წლის დასაწყისში ჩვენი თამამი და ეფექტური საქმიანობით შთაგონებულმა ჩვენმა პარტნიორებმა: საერთაშორისო ფინანსურმა ინსტიტუტებმა (IFI) და განვითარების ფინანსურმა ინსტიტუტებმა (DFI) განაგრძეს ურყევი მხარდაჭერა და მზად იყვნენ ყველა საჭირო დახმარება აღმოეჩინათ როგორც საინვესტიციო, ისე ტექნიკური თვალსაზრისით, რათა ჩვენი ინსტიტუტის უფრო დიდი მიღწევებისთვის დაეჭირათ მხარი. მაღლობელი ვართ ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისათვის (EFSE)-სთან პარტნიორობისთვის, რომელიც სს „ბაზისბანკის“ (BB) გვერდით დგას. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო შერწყმის პროცესის დროს. ბანკმა EFSE-სგან 15 მილიონი ევროს კრედიტი მიიღო, რომელიც შერწყმის შემდეგ კაპიტალის ოპტიმალური დონის აღდგენაში დაგვეხმარა. ამ ნდობამ ჩვენს ინსტიტუტს 2022 წელს ორი ახალი საერთაშორისო პარტნიორი და ახალი კორესპონდენტი ბანკი შესძინა.

2022 წლის დასაწყისში ვითიბი ბანკის (საქართველო) საცალო და კორპორატიული პორტფელის შემოერთების შემდეგ ჩვენმა მთავარმა აქციონერმა, შპს Xinjiang Hualing Industry and Trade (Group) Co., ჯგუფის წარმატებული პერიოდის მხარდასაჭერად მის კაპიტალში 27 მილიონი ლარის ინექცია განახორციელა. ჩვენი აქციონერისგან კაპიტალის ასეთი მძლავრი შემოდიდება ჯგუფს კიდევ უფრო დიდ ზიძგს მისცემს ტრანსფორმაციის პროცესის განახორციელებლად.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში გავაძლიერეთ შვილობილი კომპანიების მენეჯმენტის გუნდები, შევიმუშავეთ ინოვაციური პროდუქტების შეთავაზებები, რომლებსაც პროცესების გაუმჯობესება უჭერდა მხარს და გავაფართოვეთ სადისტრიბუციო წვდომა. ჩვენი ჯგუფის სტრატეგიის წარმატება ჩვენი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ მაჩვენებლებზე აისახება, რომლებმაც ერთობლივად ჯგუფის მთლიანი მოგების 6%-ი შეადგინა (წლიდან წლამდე 77%-ი შესრულება).

როცა გასულ წელს ვიხსენებ, მადლიერებითა და სიამაყით ვარ სავსე იმით, რაც ჩვენმა 900-ზე მეტმა პროფესიონალმა გუნდმა ერთად მიაღწია. ჩვენი სტრატეგიის წინსვლისას ძირითადი მიღწევების თვალსაზრისით, BB ჯგუფს შესანიშნავი წელი ჰქონდა, მნიშვნელოვნად გაიზარდა, მისმა შედეგებმა კი ყველა მოლოდინს გადააჭარბა. ჩვენი დღევანდელი ძალა და წარმატება შეუძლებელი იქნებოდა BB ჯგუფის გუნდის უდიდესი ერთგულებისა და თავდადებას გარეშე.

მთელი დირექტორთა საბჭოს სახელით, ასევე მინდა გულწრფელი მადლიერება გამოვხატო ჩვენი სამეთვალყურეო საბჭოსადმი, იმ უწყვეტი მხარდაჭერისთვის, რომელსაც მთელი წლის განმავლობაში ვგრძნობდით. ნდობისთვის განსაკუთრებული მადლობა ჩვენს აქციონერს და კლიენტებს.

ბიზნესის გარემო

პოზიტიური ძვრების მიუხედავად, 2022 წლის განმავლობაში ჩვენს ქვეყანაში საერთო მაკრო და მიკროეკონომიკური პირობები, განსაკუთრებით, რეგიონში შექმნილი ვითარების გათვალისწინებით, კვლავ რთული იყო. თუმცა, ამ ყველაფრის ფონზე, ქვეყანამ შეძლო წინა წლის იმპულსის შენარჩუნება და ზედიზედ მეორე წელი ორნიშნა ეკონომიკური ზრდა - წლიური 10.1% აჩვენა.

საქართველოში კვლავ შეინიშნებოდა მაღალი ინფლაციის ტენდენცია, რაც გლობალური ეკონომიკის ხელახლა გააქტიურებამ გამოიწვია. თუმცა, ეროვნული მარეგულირებლის მიერ გამოყენებული სათანადო მართვის ინსტრუმენტების მეშვეობით, ქვეყანამ შეძლო ინფლაციის ერთნიშნა მაჩვენებლის შენარჩუნება და წინა წლის 13.9%-იან წლიურ მაჩვენებელთან შედარებით წელი 9.8%-ით დახურა. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მონეტარული სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად გადამწყვეტი ნაბიჯები გადადგა, რეფინანსირების განაკვეთი 50 BPS-ით გაზარდა (2021 წელს 10.50%-დან 2022 წელს 11.00%-მდე). უცხოური ვალუტის გაზრდილმა შემოდინებამ, ისევე როგორც ზომიერი და მაღალი შემოსავლის მქონე რუსეთის მოქალაქეების დიდმა ტალღამ, რომლებიც ომში ჩაბმულ სახელმწიფოს გამოექცნენ, ჩვენს ეკონომიკას საშუალება მისცა, ეროვნული ვალუტის გაუფასურების უკვე გრძელვადიანი ტენდენციის შემობრუნების მომსწრე გამხდარიყო: ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი 24.9%-ით გამყარდა, ხოლო რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი - 15%-ით.

კარგმა ეკონომიკურმა მაჩვენებლებმა, მიზანდასახულ მონეტარულ პოლიტიკასთან ერთად, ჩვენს ქვეყანას, ისევე როგორც ფინანსური ბაზრის მონაწილეებს, განახლებული საკრედიტო რეიტინგი - 'BB'/Stable- მოუტანა: აღდგა 'სტაბილური' პერსპექტივა, რომელიც ადრე, პანდემიის სიფრთხილის გამო, უფრო დაბალი იყო.

საფინანსო ბაზარზე მკაცრი რეგულირების ტენდენცია შენარჩუნდა: საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დედოლარიზაციის პოლიტიკის ფარგლებში საცალო დაკრედიტების შემზღუდავი ახალი ზომები მიიღო. საბანკო სექტორმა +16%-იან ზრდას მიაღწია. ის კვლავ ჯანსაღი და მომგებიანია, ძლიერი კაპიტალიზაციით, ადეკვატური ლიკვიდობითა და აქტივების კარგი ხარისხით.

ჩვენი სტრატეგია

წლის დასაწყისის მოულოდნელი გაფართოება კარგად შეესაბამებოდა ბანკის ზრდის სტრატეგიას და ამბიციურ ტრანსფორმაციას, მეტიც, მთავარ სტრატეგიულ მიზნებზე რამდენიმე წლით წინაც კი დაგდექით. ამის მიუხედავად, ჩვენ კვლავ ერთგულად ვასრულებთ იმას, თუ რა გვინდა ვიყოთ: ჩვენი ძვირფასი კლიენტებისთვის უმაღლესი დონის გამოცდილების მიმწოდებელი და ფინანსური კეთილდღეობის ხელშემწყობი მოსახერხებელი, მრავალმხრივი და ეფექტური პარტნიორი ყოვლისმომცველი ციფრული ხელსაწყოებით. ჩვენს შვილობილ კომპანიებთან - BB ლიზინგთან, BB დაზღვევასა და BB Asset Management-თან სინერგიაში მუშაობით ვცდილობთ მაქსიმალურად გავაღრმავოთ ჩვენი ეკონომიკური საქმიანობა და სასარგებლო კავშირები უზრუნველყოთ ინდივიდების, კომპანიების, საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისა და სხვა მნიშვნელოვანი დაინტერესებულ მხარეებისთვის, რითაც მაქსიმალურად გავზრდით ეკონომიკურ პროდუქტიულობას და ღირებულებას აქციონერისთვის.

ჩვენმა გუნდმა ცხადად აჩვენა, რომ ძირითადი სტრატეგიული ფასეულობების - სისწრაფის, ხარისხის და მოქნილობის - განსახიერება: მათი წყალობით ასი ათასზე მეტი კლიენტის მიგრაციის უპრეცედენტო ამოცანა რამდენიმე დღეში შესრულდა. ამის გათვალისწინებით, ჩვენი შუალედური მიზნებია რესურსების ზრდის სფეროებთან შეთანაწყობა; ეფექტურობის გაზრდა; ინვესტირება კონკურენტუნარიან სფეროებში; ხაზინის ფუნქციის შემდგომი მხარდაჭერა და განვითარება; გლობალურ ბანკებთან და პარტნიორ IFI-ებთან პარტნიორობის

გალრმავება; ბრენდის პოზიციის გამყარება და ბრენდის ცნობადობის გაზრდა, ბაზარზე BB ჯგუფის რეიტინგის ზრდა.

პრიორიტეტული სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად, ბოლო წლების განმავლობაში, მრავალი მნიშვნელოვანი ღონისძიება გავატარეთ: მათ შორისაა ინსტიტუციური ხარვეზების ანალიზი, სეგმენტაციის ანალიზი, შესაბამისი ბიზნეს პროცესების და შიდა პროცედურების კორექტირება. კიდევ უფრო უკეთესი მუშაობისთვის, სამუშაოდ მოვიწვიეთ როგორც წარმატებული და ადგილობრივ და საერთაშორისო ფინანსურ წრეებში უნაკლო რეპუტაციის მქონე გამოცდილი პროფესიონალები, ისე მოტივირებული ახალგაზრდა ადამიანები, რაც საშუალებას გვაძლევს უკეთ გავიგოთ თანამედროვე საზოგადოებების საჭიროებები და მათ დასაკმაყოფილებლად საჭირო ინსტრუმენტები.

ბოლო წლების განმავლობაში, აქტიურად გაგრძელდა პროაქტიული დიჯიტალიზაციის პროცესი, გადავდგიტ ნაბიჯები ჩვენი დაუღალავი ძალისხმევის საბოლოო ნაყოფის - მრავალარხიანი ციფრული საბანკო მომსახურების გაუმჯობესებისკენ, რომელიც ჩვენს ძვირფას კლიენტებს ერთ ციფრულ ეკოსისტემაში გამორჩეულ და შეუფერხებელ სერვისს მიაწვდის.

2022 წელს, უცხოელი პარტნიორების და ჩვენი პროფესიონალობა გუნდის ერთობლივი ძალისხმევით, დავნერგეთ BackBase პლატფორმა, რომელიც BB ჯგუფის დიჯიტალიზაციის პროცესში დიდ გარდატეხას მოახდენს. კიდევ ერთი სიახლე, რომლითაც ვამაყობთ, არის MVP (Minimum Viable Product - მინიმუმ სიცოცხლისუნარიანი პროდუქტი), რომელიც ციფრულ ინტეგრაციას გულისხმობს. ეს უკანასკნელი საცალო ბანკისთვის წლის პირველ ნახევარში ამოქმედდა. წლის ბოლომდე ჯგუფის მიერ შეთავაზებული პროდუქციის უფრო ფართო ასორტიმენტის (დაზღვევისა და ლიზინგის პროდუქტების ჩათვლით) დამატება შევძელით. ჩვენი კლიენტთა ბაზის გარდა, ახალ ტექნოლოგიურ წინსვლას ჩვენს ხალხსაც ვაზიარებთ, რათა ჩვენი ინსტიტუტის მშენებლობისკენ მიმართული მათი ძალისხმევა მაქსიმალურად მძლავრი, მოსახერხებელი და ეფექტური გავხადოთ. ამ მიზნით ბანკი მუშაობდა მონაცემთა საცავისა და ბიზნეს ანალიტიკის ინსტრუმენტებზე, რითაც ჩვენს პროფესიონალებს ინფორმაციის დიდი ნაკადის შეძენის, შენახვის და დამუშავების, და შესაბამისად, დამატებული ღირებულების გამომუშავების მეტ შესაძლებლობას აძლევდა. რადგან ჩვენი ძვირფასი კლიენტების უსაფრთხოება ჩვენთვის მეტად სერიოზული საკითხია, ამიტომ LexisNexis-თან თანამშრომლობით შევიმუშავეთ თაღლითობის მართვის სისტემა. პროექტი საშუალებას მოგვცემს გამოვავლინოთ და თავიდან ავიცილოთ კლიენტის ქცევაზე დაფუძნებული თაღლითობის შემთხვევები, რითაც კლიენტებს უფრო უსაფრთხო ციფრულ გარემოს შევუქმნით.

ფინანსური შედეგები

უპრეცედენტოდ სწრაფად ცვალებად ეკონომიკურ ლანდშაფტთან როგორც გლობალური, ისე ადგილობრივი მასშტებით სწრაფი ადაპტირების უნარმა საშუალება მოგვცა მომენტით გვესარგებლა და უპრეცედენტო ზრდის კიდევ ერთი წელი მოგვცა. წელი 3 მილიარდ ლარზე მეტის აქტივებით და 2 მილიარდ ლარზე მეტი მთლიანი სასესხო პორტფელით დავხურეთ. საცალოს, მცირე და საშუალო ბიზნესის და კორპორატიული გუნდები ყველა პროგნოზირებულ ინდიკატორთან შედარებით თავიანთი სამოქმედო გეგმებს სინერგიულად მიჰყვებოდნენ.

დაუღალავი ძალისხმევა ჩვენი საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგის B+ „სტაბილური“ პერსპექტივით შენარჩუნებაში დაგვეხმარა, (ბოლოს განახლდა „პოზიტიურზე“) მიუხედავად იმისა, რომ რეგიონი ახალი და მძიმე გამოწვევების წინაშე დგას.

ჩვენი საცალო ბიზნესის ზრდის მთავარი მამოძრავებელი სხვა ბანკის საცალო სესხებისა და დეპოზიტების პორტფელის წარმატებული შეერთება იყო, რის შედეგადაც 2022 წლის ბოლოს 210%-იანი ზრდით 760 მილიონ ლარს მივაღწიეთ. კლიენტთა გაზრდილმა რაოდენობამ ჩვენი წმინდა წლიური საკომისიო შემოსავლის გაორმაგებას დიდწილად შეუწყო ხელი.

მცირე და საშუალო ბიზნესის მიმართულება ჩვენი ბიზნეს მოდელის ქვაკუთხედად დარჩა, ამიტომ ჩვენთვის საამაყო იყო ვითიბი ბანკის (საქართველო) მცირე და საშუალო ბიზნესის გუნდიდან ჩვენს ოჯახში ათობით გამოცდილი პროფესიონალის შემოსვლა. გაზრდილი თანამშრომლობითა და სამუშაო ძალით, მნიშვნელოვანი ზრდის ტემპი 27% დავაფიქსირეთ, რაც მხოლოდ 2022 წელს 70 მილიონი ლარი იყო და ჩვენი მცირე და საშუალო ბიზნესის დეპარტამენტის პორტფელი 333 მილიონ ლარამდე გაზარდა.

ვითიბი ბანკის (საქართველოს) კოლეგებით კორპორატიული გუნდიც შეივსო, რამაც ინსტიტუტს კიდევ უფრო მეტი გამოცდილება მოუტანა. გარდა ამისა, ბაზისბანკმა საგულდაგულოდ შერჩეული კორპორატიული პორტფელი შეიერთა, რამაც კორპორატიული დეპარტამენტის სასესხო პორტფელი 36%-ით და სადეპოზიტო პორტფელი 149%-ით, შესაბამისად, 1 მილიარდ ლარამდე და 902 მილიონ ლარამდე გაზარდა.

ჩვენი სწრაფვა, ვიყოთ ყოვლისმომცველი ფინანსური ჯგუფი, რომელიც ძვირფას კლიენტებს ყველა საჭირო სერვისს აწვდის, წარმატებული აღმოჩნდა. ჩვენი დაზღვევის და ლიზინგის შვილობილი კომპანიები მიუხედავად იმისა, რომ ბაზარზე ჯერ კიდევ ახლები არიან, მუდმივად ყველა შესაძლებლობას იყენებენ და წლიდან წლამდე თვალსაჩინო შედეგებს აჩვენებენ. მათ ახლა უკვე ბაზარზე სხვადასხვა წამყვან პოზიციებზე დადასტურებული

გამოცდილება აქვთ. BB დაზღვევის საავიაციო დაზღვევის ბაზარზე დომინირება კიდევ ერთი ასეთი მიღწევაა, რომელიც 2022 წლის ბოლოსთვის ბაზრის წილის 45%-ს ფლობს. კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი გაფართოება საკრედიტო სიცოცხლის დაზღვევის მხრივ განხორციელდა, სადაც მთლიანი პორტფელის 134%-ით გაზრდა შევძელით. ჩვენი დაზღვევის გუნდი ფასების ოპტიმიზაციის მხრივაც წარმატებული იყო, რამაც ზარალის კოეფიციენტი 2021 წელს 18%-დან 2022 წელს 15%-მდე შეამცირა.

BB ლიზინგმა თავისი შესანიშნავი იმპულსი 2021 წლიდან შეინარჩუნა და 2022 წელი გაუმჯობესებული წარმატებებით და მიღწევებით დაასრულა. აქტივებმა 22.9 მლნ ლარს გადააჭარბა, პორტფელი 104%-ით 17.7 მლნ ლარამდე გაიზარდა და წმინდა მოგება 51%-იანი ზრდის მაჩვენებლით 2 მლნ ლარს გადააჭარბა, რამაც საშუალება მოგვცა მიგვეღწია 14.2% ROAE კოეფიციენტამდე.

პერსპექტივა 2023

2022 წლის დასაწყისში სხვა ბანკის საცალო და კორპორატიული პორტფელების მიერთებით, BB ჯგუფი ინსტიტუციური განვითარების ახალ ეტაპზე გადავიდა. ჩვენი გრძელვადიანი მიზანი ბაზარზე 3 უმსხვილეს ფინანსურ ინსტიტუტს შორის ადგილის დამკვიდრებაა.

როგორც რეგიონული, ისე ფართო გლობალური მასშტაბით არსებული მნიშვნელოვანი გეოპოლიტიკური ძვრებისა და დამაბულობის გამო, ჩვენს პოლიტიკასა და მიდგომებში კონსერვატიულები ვართ, ჩვენს სტრატეგიასა და ქმედებებში კი - გაბედულები. ასეთ რთულ დროს ყველა შესაბამისი დაინტერესებული მხარისთვის, როგორცაა მთავრობა, ფინანსური და ბიზნეს სექტორი და საზოგადოება, მჭიდრო თანამშრომლობა ისეთი სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია როგორც არასდროს; ასეთი თანამშრომლობით უპრეცედენტო სინერგია წარმოიქმნება, რომელიც ყველა გადაუჭრელი საკითხის სათანადო ანალიზს და ყველა დონეზე განხილვას უზრუნველყოფს.

2023 წლიდან ჩვენ მთლიანად კლიენტზე ვიქცევით ორიენტირებული, ჩვენს ღირებულ კლიენტთა ბაზა კვლავ ყველა ჩვენი სტრატეგიული გადაწყვეტილების და მოქმედების ცენტრში იქნება.

ჩვენი მიდგომის გასაცოცხლებლად და მისი ნაყოფის - დაჩქარებული ინსტიტუციური გაფართოების მისაღებად, ყურადღებას შემდეგ ძირითად სტრატეგიულ მიზნებზე გავამახვილებთ: მართვის სისტემების გაუმჯობესება, ბიზნეს პროცესების ოპტიმიზაცია, ციფრული არხების განვითარება, ბრენდინგი, სტრუქტურული ცვლილებები, ESG დანერგვა.

მომავალში ჩვენი საცალო მიმართულების, მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტების, ასევე ჩვენი შვილობილი კომპანიების გაზრდაზე ვიქცევით ორიენტირებული, რათა ბაზარზე წამყვან პოზიციებს მივაღწიოთ. მომავალი წლის განმავლობაში ჩვენი გუნდის სტრუქტურისა და ქვეყნის ცენტრალურ და რეგიონულ ნაწილებში გეოგრაფიული დაფარვის გასაძლიერებლად გავაგრძელებთ ინვესტიციებს. ასევე გავაგრძელებთ ჩვენი სერვისის მოდელის ტრანსფორმაციას და ციფრული გადაწყვეტილებების გაუმჯობესებას, რათა უფრო პროაქტიული გავხდეთ და ჩვენს კლიენტებს საბანკო პროდუქტებსა და სერვისებზე უფრო მოსახერხებელი წვდომა და გამოცდილება შეთავაზებით. ინვესტირებას კლიენტთა უმაღლეს გამოცდილებაში მოვახდენთ და კონცენტრირდებით იმაზე, თუ სად შეგვიძლია შევექმნათ ყველაზე მეტი ღირებულება.

ჩვენს საცალო და ბიზნეს ფრენჩაიზს ახალი წინადადებებითა და უმაღლესი გადაწყვეტებით გავაძლიერებთ, რათა ბაზარზე მე-3 პოზიციას მივაღწიოთ.

დავით ცაავა

გენერალური დირექტორი

28 სექტემბერი, 2023 წელი

ბაზისბანკი - ვექნით წარმატების ისტორიას

ბაზისბანკი 90-იანი წლების დასაწყისში დაარსდა და მას შემდეგ ერთ-ერთი წამყვანი ფინანსური ინსტიტუტი გახდა: მან ქვეყანაში ერთ-ერთი ყველაზე ღირებული საბანკო ბრენდი და სანდო ფინანსური ჰოლდინგის ფრენჩაიზი შექმნა. საქართველოში მე-4 უმსხვილეს ფინანსურ ინსტიტუტს - ბაზისბანკს 3 მილიარდი ლარის მთლიანი აქტივები აქვს, რომელიც სექტორის აქტივების 4.4%-ს შეადგენს. ის ქვეყნის ეკონომიკის მნიშვნელოვანი ხელშეწყობია. ბაზისბანკი, თავისი დაახლოებით 30-წლიანი ისტორიით, მრავალფეროვანი გამოცდილებით და შესაძლებლობებით, BB ჯგუფის სახით 250,000-ზე მეტ კლიენტს ემსახურება. კლიენტებს საქართველოს ფილიალებში მომუშავე 900-ზე მეტი თანამშრომელი უმაღლესი დონის მომსახურებას უწევს.

2017 წელს თამამი პერსპექტივითა და დასაბუთებული ამბიციით, ბაზისბანკმა ორი შვილობილი კომპანია - BB დაზღვევა და BB ლიზინგი დააარსა, რომლებიც ახალ ჰოლდინგს - BB ჯგუფს ქმნიან. მრავალფეროვან ეკონომიკურ სექტორებსა და სფეროებში მომუშავე BB ჯგუფი თავისი მყარი შიდა ფრენჩაიზით საცალო საბანკო, კორპორატიული ბანკინგის, მცირე და საშუალო ბიზნესის, ლიზინგისა და დაზღვევის ხუთი ძირითადი ბიზნეს მიმართულებებით მოღვაწეობს. საბანკო ოპერაციებს ჯგუფის აქტივებისა და მოგების უდიდესი წილი უკავია.

BB ჯგუფში როგორც ჩვენი ძვირფასი კლიენტების, ისე ჩვენი პერსონალისთვის მზრუნველი გარემო შეექმნით, რაც ისეთ ქვაკუთხედებს ეფუძნება, როგორებიცაა მდგრადობა, მუდმივი განვითარება, უპირობო ინკლუზიურობა და მრავალფეროვნება. ასეთი გარემო ხელსაყრელი და მიმზიდველია, რაც ისეთი კავშირების დამყარებაში გვეხმარება, რომლებიც ათწლეულებს გასტანს, და როგორც თანამშრომლების, ისე კლიენტებისთვის საიმედოობაზე, ნდობაზე და მაქსიმალურ კმაყოფილებაზეა აგებული.

ჩვენი ნიჭიერი თანამშრომლები სამ ძირითად პრინციპს - სისწრაფეს, ხარისხსა და მოქნილობას განასახიერებენ და კლიენტებთან მყარი ურთიერთობების აგებაში გვეხმარებიან. ჩვენი ბაზრის ექსპერტიზა, პროდუქტების ყოვლისმომცველი შეთავაზებები და უპირატესობებისა და ძლიერი მხარეების უნიკალური მასშტაბი იმ საზოგადოებისთვის, რომელსაც ვემსახურებით, ერთ-ერთ საიმედო ფინანსურ პარტნიორად და მრჩეველად გვაქცევს.

ჩვენ განვითარების ძირითად ხაზებზე, ჩვენი სტრატეგიული ბიზნეს ხაზების მუდმივ ტრანსფორმაციასა და განვითარებაზე ვართ ორიენტირებული; ერთიანი პლატფორმისა და მოქნილი პროფესიული გარემოს შექმნით, კლიენტებთან და ბიზნესთან დაახლოებით, ბაზრის წამყვანი სერვისების დანერგვით, ციფრულ ტექნოლოგიებში, პერსონალსა და ინფრასტრუქტურაში ინვესტირებით კლიენტებს საუკეთესო გამოცდილებას მივანიჭებთ.

2022 წლის ბოლოსთვის, BB ჯგუფის ქოლგის ქვეშ სამი შვილობილი კომპანია ფუნქციონირებს: BB დაზღვევა, BB ლიზინგი და Basis Asset Management ჰოლდინგ კომპანია (BAMH).

ჩვენი შვილობილი კომპანიები Covid-19-ის გავრცელების, მკაცრი მაკროეკონომიკური გარემოს, მაღალი ინფლაციის, საპროცენტო განაკვეთების ზრდისა და გადაუჭრელი გეოპოლიტიკური დამაბულობის, ასევე მარეგულირებელი გარემოს ცვალებადობის არასტაბილურ პერიოდშიც კი ძლიერ საოპერაციო ეფექტურობას აჩვენებენ. ჩვენი ფოკუსი კვლავ ბაზრის წილის ზრდა და შესაბამის მიმართულებებში მნიშვნელოვანი მასშტაბების მიღწევაა.

ბრენდინგის მიზნობრივი აქტივობებით, ჩვენი კორპორატიული იდენტობის შექმნისკენ გავაგრძელებთ სვლას და ქვეყანაში პასუხისმგებელ ფინანსური მომსახურების მიმწოდებლად დავრჩებით.

BB ჯგუფის სტრატეგია

გასულ წელს 2022 წლის სტრატეგიული დღის წესრიგის შესრულებაზე ვიყავით ორიენტირებული, იმავდროულად, წლის დასაწყისში გაუთვალისწინებელი მოვლენები და გარემოებები განვითარდა, მას შემდეგ, რაც შეერთებულმა შტატებმა, დიდმა ბრიტანეთმა და ევროკავშირის სხვა ქვეყნებმა რუსეთის აგრესიის გამო რუსეთის ფინანსურ სისტემას სანქციები დაუწესეს. უკრაინაში განვითარებულმა სამხედრო მოქმედებებმა ჩვენი ტრაექტორია მკვეთრად შეცვალა და ბევრად ამბიციური მიზნებზე გაგვიყვანა, რამაც ბაზისბანკის ჯგუფი მყისიერად აიყვანა სტრატეგიის მომდევნო ციკლის ბევრად უფრო ძლიერ პოზიციაზე. BB ჯგუფმა ზრდის სტრატეგია ორი სტრატეგიული ტრანზაქციის გამოცხადებით დააჩქარა, ესენი იყო ვითიბი ბანკის (საქართველო) საცალო და ბიზნეს პორტფელის შეერთება, რომელიც 2022 წლის მარტში განხორციელდა. შესყიდვამ BB ჯგუფის ბიზნესს მასშტაბები, შესაძლებლობები, სამუშაო ძალა და 136,000-ზე მეტი ახალი საცალო და ბიზნეს კლიენტი შემატა, რაც კარგად ემთხვეოდა ბანკის ზრდის სტრატეგიას და ტრანსფორმაციის ამბიციურ გზას, თანაც დასახულ სტრატეგიულ მიზნებზე რამდენიმე წლით წინ გვაყენებდა.

ამრიგად, 2022 წელი მრავალი გამოწვევისა და მიღწევების წელი იყო, მათ შორის იყო ჩვენი ძირითადი ბიზნეს ერთეულებისა და მიმართულებების რეორგანიზაცია, რათა უფრო ეფექტური კლიენტზე ორიენტირებული პერსპექტივა შეგვექმნა, რაც გრძელვადიანი წარმატებისთვის გადამწყვეტი ფაქტორია. თანმიმდევრული ნაბიჯები გადაიდგა ჩვენს სეგმენტებში ციფრული საბანკო გადაწყვეტებისკენ, ახალი კლიენტების მიგრაციისა და თანამშრომლებისთვის. უფრო მეტად ვამაყობთ, ჩვენს ძირითად არსებულ და დამატებულ ვალდებულებებში 2022 წელს მნიშვნელოვან პროგრესს მივაღწიეთ.

შემდგომში, წლის შუა პერიოდში დარჩენილი წლისთვის ჩვენი სტრატეგიის ხელახლა გადაწყობა მოგვიხდა.

BB ჯგუფის 2022 წლის ძირითადი სტრატეგიული პრიორიტეტები იმ თამამი განაცხადის გარშემო აიგო, რომელიც მეტი საბაზრო წილის მოპოვებას და ბანკის ბაზრის მე-3 უმსხვილეს მონაწილედ პოზიციონირებას გულისხმობდა. ის შემდეგს მოიცავდა:

- ✓ რესურსების შეთანაწყობა ზრდის სფეროებთან
 - მეტი ფოკუსირება საშუალო ზომის ბიზნესზე
 - დიდი პოზიციების კონცენტრაციის კიდევ უფრო შემცირება და დაკრედიტების და დეპოზიტების სტრატეგიაში MSME-ზე და საცალო მიმართულებაზე ფოკუსირება
- ✓ ეფექტურობის გაუმჯობესება
 - კლიენტების პროდუქტებით დატვირთვის გაზრდა – კლიენტი პროდუქტზე/შემოსავალი თითო კლიენტზე ზომავს წინსვლას ერთეულზე და გაყიდვების არხზე/პუნქტზე
 - მიზნობრივი არასაპროცენტო შემოსავლების ზრდა მთლიან შემოსავლებში
- ✓ ინვესტიცია კონკურენტუნარიან სფეროებში
 - ინვესტიცია პლატფორმებში, ტექნოლოგიასა და დაფარვაში
- ✓ ლიზინგიდან და დაზღვევიდან მიღებული შემოსავლების გაზრდა მთლიანი შემოსავლების 8-10%-ით.
- ✓ ხაზინის ფუნქციის და განვითარების მხარდაჭერა
 - ხაზინის გაძლიერება ბიზნესის და საცალო მიმართულებით და ინსტიტუტის შიგნით შემუშავებული პროდუქტებისა და სერვისების უპირატესობების დაბალანსება
 - პირველადი დილერის ბაზრის უპირატესობის ათვისება უნიკალური საბროკერო მომსახურების ინსტრუმენტებით
- ✓ პარტნიორობის გაღრმავება გლობალურ ბანკებთან და პარტნიორ IFI-ებთან
 - პარტნიორობის რაოდენობის ზრდა, ბიზნესის მხარდაჭერა საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების დაფინანსებით, რომელიც კლიენტთა დაფინანსების საჭიროებებზე და ტექნიკურ მხარდაჭერაზეა მორგებული, მსხვილი კლიენტების დაფინანსების საჭიროებების მხარდაჭერა სინდიკატური სესხების საშუალებით.
- ✓ ბრენდის პოზიციის გაძლიერება და ბრენდის ცნობადობის გაზრდა
 - კლიენტზე ფოკუსირება - აქტიური კლიენტების ბაზის ზრდა კორპორატიულ და საცალო მიმართულებაში.
 - კონკურენტული ფასების სტრატეგია - ახალი წინადადებების, ერთობლივი პროექტების, ჯვარედინი შეთავაზებების და გაყიდვების გააქტიურება
- ✓ BB ჯგუფის რეიტინგის გაძლიერება ბაზარზე:
 - მიზანი - ძლიერი მე-3 პოზიცია ბიზნესისა და საცალო დაფინანსების კუთხით
 - დაჩქარებული საკრედიტო ზრდა საცალო მიმართულებაში, სერვის ცენტრების კლიენტთა ძლიერი შემოდიანებით გაძლიერება
 - პორტფელის მიგრაციის შემდეგ ბაზარზე მაღალი ზრდა მთლიანი აქტივებისა და მთლიანი სასესხო პორტფელის კატეგორიებში
 - სესხებისა და კლიენტთა ანგარიშების ზრდა ყველა სეგმენტში

2022 წლის დღის წესრიგისთვის განსაზღვრული ძირითადი სავალდებულო ცვლილებები და სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი პროექტებია:

- 2022 წელს გრძელდებოდა დიჯიტალიზაციის სტრატეგიის განხორციელება. უცხოელი პარტნიორებისა და ჩვენი პროფესიონალები გუნდის ერთობლივი ძალისხმევით, დავენერგეთ BackBase პლატფორმა, რომელიც ბანკის დიჯიტალიზაციის პროცესში გარდამტეხადაა მიჩნეული.

- MVP (მინიმუმ სიცოცხლისუნარიანი პროდუქტი), რომელიც ციფრულ ინტეგრაციას გულისხმობს, წლის პირველ ნახევარში საცალო ბანკისთვის ამოქმედდა. წლის ბოლომდე ჩვენი ჯგუფის მიერ შეთავაზებული პროდუქციის უფრო ფართო ასორტიმენტი დავამატეთ (დაზღვევისა და ლიზინგის პროდუქტების ჩათვლით).

- დავიწყეთ მონაცემთა საწყობის სისტემის შემუშავება, რომელიც შიდა და გარე ანგარიშგების პროცესების ეფექტურობას გაზრდის.

- 2022 წელს LexisNexis-თან თანამშრომლობით თაღლითობის მართვის სისტემის განვითარება დავიწყეთ. პროექტი საშუალებას მოგვცემს გამოვავლინოთ და თავიდან ავიცილოთ კლიენტის ქცევაზე დაფუძნებული თაღლითობის შემთხვევები.

ჩვენი ამბიციია, საქართველოში ერთ-ერთი წამყვანი ბანკი ვიყოთ და ძლიერი კაპიტალით და კლიენტთა ბაზით, პერსპექტიული ციფრული პლატფორმებითა და მდგრადი ფინანსური მაჩვენებლებით საშუალოვადიან პერსპექტივაში მე-3 პოზიცია დავიკავოთ. ჩვენი განახლებული სტრატეგია, რომელიც 2023 წელს დაიწერა, სწორედ ამ მიზნებზეა აგებული.

2023 წლის თებერვალში შემდეგი ციკლის ამბიციური სტრატეგია გამოვაცხადეთ, რათა ბიზნესი ამ მიზნის მისაღწევად უფრო ძლიერი ზრდის ტრაექტორიის გენერირებისთვის და უფრო მაღალი, უფრო მდგრადი შემოსავლის მისაღებად ტრანსფორმირდეს. ჩვენი მიზანია, საქართველოში უნივერსალური ფინანსური ინსტიტუტის პოზიცია განვამტკიცოთ და გვიცნობდნენ, როგორც კლიენტზე, მომავალზე ორიენტირებულ ბანკს, რომლის სიძლიერეც სწორედ ამ ფაქტორებს ემყარება. განახლებული სტრატეგია, რომელზეც ქვემოთ ვისაუბრებთ, ამითაა გამოწვეული.

2023 სტრატეგიული ამოცანები

ყველაზე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება ისაა, რომ ბანკმა ყველა ქმედება მიზნობრივი სეგმენტის, კლიენტების ინტერესებზე დაამყაროს. ანუ, კლიენტზე ორიენტირებულობა, Client Centricity, ჩვენი ყველა პროცესისა და გადაწყვეტილების საფუძველი და საბოლოო საზომი პარამეტრი ხდება.

რაოდენობრივი მიზნების მისაღწევად, 2023 წელს ჩვენი ყურადღება შემდეგი სტრატეგიული მიზნებისკენ იქნება მიმართული:

მართვის სისტემების გაუმჯობესება

- სტრატეგიული დაგეგმვისა და მონიტორინგის სისტემის შექმნა/დანერგვა
 - ბიზნეს სტრატეგიების შემუშავება – სეგმენტების განსაზღვრა და გარკვეული სტრატეგიის ჩამოყალიბება
 - სტრატეგიული დაგეგმვისა და მონიტორინგის პროცესის ჩამოყალიბება
- თამაშის წესების სიცხადე
 - მიმდინარე პროექტების განხორციელება, ამოცანების მართვის ინფრასტრუქტურა
 - საქმეთა მართვის ჯვარდინი ფუნქციური მოდელის დანერგვა და გამჭვირვალობა - პროექტების ოპერატორების, ან უფრო სწორად პროექტის მენეჯერების მონაწილეობით
 - სამუშაოს შესრულების უწყვეტი მონიტორინგი და გაუმჯობესების ღონისძიებების დაწყება და განხორციელება - მაგ., დელეგირების დონეები, მენეჯერული ან პროექტის მართვის კომპეტენციები, ელექტრონული ფოსტის და სხვა ინსტრუმენტების ეფექტური გამოყენება და ა.შ.
- ბიზნეს ანალიტიკის გაუმჯობესება
 - ანალიტიკისა და პროგნოზირების გაუმჯობესება
 - KPI-ების დაბალანსებული სისტემის დანერგვა ისე, რომ იგი შეესაბამებოდეს მიზნებს
 - ინფორმაციის ნაკადების დაყენება - უკუკავშირის სისტემის ჩათვლით და ა.შ.

1. ბიზნეს პროცესების ოპტიმიზაცია

- კლიენტთა გამოცდილების გასაუმჯობესებლად განსაზღვრული ტოპ 10 პროცესის ოპტიმიზაცია აღიარებული მეთოდოლოგიის გამოყენებით (LEAN, SixSigma) და შედეგად მიღებული NPS

2. ციფრული არხების განვითარება

- ციფრული არხების გაუმჯობესება

- ჯგუფის მასშტაბით ტექნოლოგიური პლატფორმების უკეთესი პროდუქტებისა და სერვისების მისაწოდებლად გამოყენება
- არსებული ბიზნესის მასშტაბის დაჩქარება და ჯგუფის შიგნით ღირებულების სტიმულირება ტექნოლოგიებისა და ციფრული ინოვაციების მართვის გზით
- ჩვენი სისტემების განახლება და მექანიკური პროცესების ავტომატიზაციის დანერგვა. ეს უფრო პერსონალიზებულ ციფრულ გამოცდილებას მოგვცემს, შეგვეძლება ხარჯების შემცირება და დამატებითი შესაძლებლობების შექმნა მეტი კლიენტის მხარდასაჭერად.

3. ბრენდინგი (შიდა და გარე, შემოქმედებითობა და კომუნიკაცია)

- ბრენდინგი და განახლებული კორპორატიული კულტურა

- ბრენდის პლატფორმისა და სტრატეგიის შემუშავება და გარე კომუნიკაცია
- ბაზისბანკის, როგორც დამსაქმებლის ბრენდის პლატფორმის განვითარება და ამის შესახებ თანამშრომლებისთვის ინფორმაციის მიწოდება შიდა კომუნიკაციის გუნდთან ერთად
- სასურველ კორპორატიულ კულტურასა და მის შემადგენელ ელემენტებზე შეთანხმება და ცვლილებების დაგეგმვა და ინიცირება
- შიდა კომუნიკაციის სისტემატიზაცია

4. სტრუქტურული ცვლილება

- ბანკის ტრანსფორმაციის დროულობისა და თანმიმდევრულობის უზრუნველსაყოფად, გენერალურ დირექტორთან შეიქმნება ტრანსფორმაციის გუნდი, რომლის მთავარი ამოცანა ბიზნეს პროცესებისა და მართვის სისტემების ტრანსფორმაცია იქნება.

5. ESG დანერგვა

- გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტანდარტები (ESG) და კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა ის პრიორიტეტებია, რომლებიც ჯანსაღი და პასუხისმგებელი დაკრედიტების პრინციპში უნდა იყოს ინტეგრირებული. ბანკი ESG საკითხებს მისი სტრატეგიის მნიშვნელოვან ნაწილად მიიჩნევს და გეგმავს თავისი სტრუქტურული ერთეულების გაძლიერებას, სესხების პროცესში ჩართული შესაბამისი პერსონალის დატრენინგებას, ESG სტრატეგიის, კადრებით დაკომპლექტების გეგმის და სესხის გაცემის ჩარჩოს ადგილობრივი კანონმდებლობის ცვლილებებისა და მოთხოვნებისა და სხვა სავალდებულო მოთხოვნების შესაბამისად შემუშავებას/გაუმჯობესებას;

- დაბალი ნახშირბადის ტექნოლოგიების, ინფრასტრუქტურისა და ბიზნესის გაფართოების მხარდასაჭერად ჩვენი ექსპერტიზის გაძლიერება
- საექსპერტო რჩევებითა და დაფინანსებით კლიენტების მხარდაჭერა
- მწვანე და მდგრადი საბანკო პროდუქტების, მათ შორის მწვანე იპოთეკის, მწვანე ბიზნეს სესხების შემუშავება
- მდგრადი ფინანსური ჩარჩოს შემოღება
- სოციალური და გარემოსდაცვითი პოლიტიკის ჩვენი მმართველობით განმტკიცება

მომავალში კვლავ საცალო, კორპორატიული და მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტების, ასევე ჩვენი შვილობილი კომპანიების გაზრდაზე ვიქცეობთ ორიენტირებული, რათა ბაზარზე წამყვან პოზიციებს მივაღწიოთ. მომდევნო წლის განმავლობაში გავაგრძელებთ ინვესტიციებს ჩვენი გუნდის სტრუქტურისა და ქვეყნის მასშტაბით გეოგრაფიული დაფარვის გასაძლიერებლად. გავაგრძელებთ სერვისის მოდელის ტრანსფორმაციას და ციფრული გადაწყვეტების გაუმჯობესებას, რათა კლიენტებს პროდუქტები და სერვისები უფრო პროაქტიულად მივაწოდოთ და უფრო მოსახერხებელი გამოცდილება შევთავაზოთ. ინვესტირებას კლიენტთა უმაღლეს გამოცდილებაში ჩავდებთ და იმაზე ვკონცენტრირდებით, თუ სად შეგვიძლია ყველაზე მეტი ღირებულების შექმნა. ჩვენს საცალო და ბიზნეს ფრენჩაიზს ახალი წინადადებებითა და უმაღლესი გადაწყვეტებით გავაძლიერებთ, რათა ბაზარზე მე-3 პოზიციაზე გადავინაცვლოთ.

სტრატეგიის განხორციელება

კომერციული მიმართულება

ბაზისბანკის მიდგომა ბიზნესკლიენტების მომსახურებისადმი ურთიერთობებზე აგებული საბანკო საქმიანობის განსახიერებაა, რომელიც დამატებით სარგებლად ბაზისბანკის ჯგუფის უპირატესობებს გულისხმობს. ჩვენი კომერციული მიმართულება კომერციული დირექტორის ხელმძღვანელობით, მძლავრი ფრანჩიზით და საქართველოს ეკონომიკურად აქტიურ რეგიონებში მდებარე ფილიალებით ქსელით მცირე, საშუალო და მსხვილი კომპანიების სოლიდურ რაოდენობას ემსახურება.

ბანკის ეფექტური მრავალარხიანი გაყიდვების ქსელი, სეგმენტებზე ფოკუსირება და ექსპერტიზა საშუალებას გვაძლევს, მხარი დაუჭიროთ ჩვენს კორპორაციულ, მცირე და საშუალო ბიზნესის და ყველა ბიზნეს სფეროში მოღვაწე მაღალშემოსავლიან კლიენტთა სეგმენტებს.

კომერციული მიმართულება ორგანიზებულია ხუთი ბიზნეს ხაზით: კორპორატიული, მცირე და საშუალო ბიზნესის, ვაჭრობის დაფინანსების და ფაქტორინგის, ჩინეთთან დაკავშირებული კლიენტების და პროექტების და UNIQUE განყოფილებები. თითოეული განყოფილება მოიცავს სპეციალიზებულ ჯგუფურ ერთეულებს, რომლებიც მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებასა და კლიენტებთან ეფექტური პერსონალიზებული ურთიერთობებისკენაა მიმართული. 2021 წელს, მთლიან ბიზნეს პროცესებში სრულყოფილების მიღწევისა და განვითარების მიზნით, ჯგუფს შეუერთდა კომერციული დირექტორის სპეციალური მრჩეველი სტრატეგიული ბიზნესის განვითარებაში. ჩვენს გუნდს დიდი გამოცდილება და კლიენტთან ეფექტური ურთიერთობის უნარი აქვს კორპორაციულ და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხების, საერთაშორისო ვაჭრობის, პროექტების დაფინანსების, სინდიკატების, ასევე ჩინელი კლიენტების მომსახურების საქმეში. მათ პროდუქტებისა და მომსახურებების ფართო სპექტრს ვთავაზობთ, კლიენტისა და დარგის სიღრმისეული ცოდნის საფუძველზე, რომელიც ინოვაციასა და ციფრულ ტექნოლოგიებთან არის დაკავშირებული. ჩვენი კომერციული მიმართულება სრულად შეესაბამება ჯგუფის მასშტაბის სტრატეგიას.

კორპორატიული დეპარტამენტის შემადგენლობაში შედის დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოს რეგიონალური ჯგუფები, რომლებიც სპეციალურად კორპორატიულ კლიენტებთან თავიანთი ბიზნესის ადგილმდებარეობის მახლობლად მუშაობენ. ანალოგიურად, მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილება შედგება მცირე და საშუალო ბიზნესის ბანკირების დასავლეთის და აღმოსავლეთის რეგიონალური ჯგუფებისგან, რომლებიც ასევე მჭიდროდ თანამშრომლობენ თავიანთ კლიენტებთან, და ყოველდღიურად ემსახურებიან თავიანთ ბიზნეს საჭიროებებს.

მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილებას ჰყავს სპეციალური აგრობიზნესის ჯგუფი, რომელიც აგრობიზნესის ბანკირებითაა დაკომპლექტებული. ისინი ჩვენს რეგიონალურ ოფისებში არიან წარმოდგენილნი სპეციალურად აგრობიზნესის სესხების გასაზრდელად, ახალი აგრო კლიენტების მოსაზიდად და არსებული მომსახურების ხარისხის გასაუმჯობესებლად.

UNIQUE მიმართულება ბანკირების ჯგუფის მეშვეობით ბანკის მაღალშემოსავლიანი კლიენტების სეგმენტისთვის პრემიუმ კლასის სერვისებს უზრუნველყოფს, რაც თითოეული VIP კლიენტის ინდივიდუალურად მომსახურებას გულისხმობს. ჩვენი VIP კლიენტები უმაღლესი ხარისხის მომსახურებით, პირადი ყურადღებით და პერსონალიზებული პროდუქტების გადაწყვეტებით სარგებლობენ.

ვაჭრობის დაფინანსების და ფაქტორინგის ჯგუფი კლიენტებს, რომლებიც ფაქტორინგსა და საერთაშორისო სავაჭრო ბიზნესში არიან ჩართული, მოქნილ, მოსახერხებელ და ურისკო მომსახურებებთან ერთად, ალტერნატიული დაფინანსების გადაწყვეტილებებსაც სთავაზობს, რაც ინდუსტრიის სპეციფიკასაც ითვალისწინებს.

ჩინეთთან დაკავშირებული კლიენტებისა და პროექტების განყოფილება ბიზნეს-კლიენტებს ეხმარება ახალი ბიზნეს-შესაძლებლობების შექმნაში და ჩინელ კოლეგებთან კავშირების დამყარებაში. განყოფილებაში მომუშავე ჩვენი პროფესიონალები ცდილობენ შექმნან ის ხიდი, რომელიც ჩვენს კორპორაციებსა და მცირე და საშუალო ბიზნესის კომპანიებს ჩინურ ბიზნესთან დააკავშირებს, ასევე ჩინელ ინვესტორებთან ერთად საქართველოში მცხოვრებ და მოღვაწე ჩინელ კლიენტებსაც უჭერს მხარს. განყოფილება დაკომპლექტებულია ჩინური ენის მაღალკვალიფიციური ექსპერტებით, რომლებმაც ტრენინგი ჩინეთში გაიარეს.

2022 წელს კომერციული მიმართულების ძირითადი ყურადღება შემდეგ საქმიანობაზე გამახვილდა:

- სახელმწიფო ორგანოებთან მუშაობა სხვადასხვა მაკროეკონომიკური სირთულის შედეგად დაზარალებული ბიზნესის დასახმარებლად გამიზნულ პროგრამებზე წვდომაში დახმარების მიზნით;
- კლიენტთა წუხილის გათვალისწინებით მათ კონკრეტულ საჭიროებებზე მორგებული გადაწყვეტების შეთავაზება;

- ჩვენი გუნდის გაძლიერება მეტი ფოკუსის, შედეგის და ეფექტიანობის მისაღწევად;
- კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესის სასესხო პორტფელის რისკებისგან გათავისუფლება და დივერსიფიკაცია
- ჩვენი კლიენტებისთვის მდგრადი ფინანსური შეთავაზებების დაჩქარება სხვადასხვა პროექტების მეშვეობით და დაბალი ნახშირბადის მომავალ პროგრესზე გადასვლა
- ჩვენი ქსელის გამოყენებით კლიენტებისთვის მდგრადი ზრდის უზრუნველყოფა ვაჭრობის, ბიზნესის ზრდისა და ჩვენს გეოგრაფიულ არეალში ინვესტიციების ნაკადების გასაადვილებლად
- ოპერაციულ ფრონტზე პროაქტიულად ზომების მიღება და ახლო მომავლის სირთულეებთან გასამკლავებლად სტრატეგიების შემუშავება

კორპორაციული საბანკო მომსახურება

ჩვენი კორპორაციული საბანკო მომსახურების განყოფილება კლიენტთა დიდ ბაზას, მათ შორის წამყვან ბიზნესს, კერძო სექტორის მსხვილ კომპანიებს, ფინანსურ ინსტიტუტებს და საჯარო სექტორის ერთეულებს ემსახურება.

კლიენტთა მოლოდინების გაცნობიერება და შესაბამისი პროდუქტებისა და მომსახურების საშუალებით რეაგირება ბაზისბანკის ჯგუფის სტრატეგიის მთავარი პრიორიტეტია. მოსახერხებლობის, სისწრაფისა და მოქნილობის მოთხოვნა მორგებული გადაწყვეტილებებითა და ინოვაციური მიდგომებით ჩვენი კორპორაციული ბიზნეს სტრატეგიის საფუძველია. ჩვენი კლიენტები იმ ეკონომიკის მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს, რომელსაც ვემსახურებით. ჩვენ განუხრელად ვასრულებთ ამბიციას, ჩვენი ფინანსური პროდუქტებისა და სერვისების საშუალებით მეტი მხარდაჭერა აღმოუჩინოთ და დაფინანსება მივაწოდოთ ამ ბიზნესებს, რაც ჩვენს კლიენტთა ჯანსაღ ზრდაზე დადებითად იმოქმედებს.

მუდმივად ცვალებადი გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური კონტექსტი არა მხოლოდ ადაპტაციისკენ, არამედ კლიენტებზე ყურადღების გამახვილებისკენ, სერვისებზე წვდომის გაფართოებისკენ გვიბიძგებს, რათა მათ საჭირო მხარდაჭერის მიღებაში დავეხმაროთ.

წლის განმავლობაში მაღალი რისკის მქონე სეგმენტებზე არსებული პოზიციები რაციონალურად გადავანაწილეთ. 2022 წელს ჩვენი ძირითადი საქმიანობა შერჩეულ სექტორებში კლიენტების მომსახურებაზე იყო ორიენტირებული (ვაჭრობა, სოფლის მეურნეობა, მშენებლობა, ტურიზმი), კვლავ ვინარჩუნებდით კლიენტთან ძლიერ კავშირებს და ფოკუსირებულ გეოგრაფიულ დაფარვას. კორპორაციული მიმართულების საქმიანობა მკვეთრად გაიზარდა ისეთ სექტორულ სფეროებში როგორიცაა სწრაფად ბრუნვადი სამომხმარებლო პროდუქციით ვაჭრობა (FMCG), უძრავი ქონების განვითარება და მართვა, და ენერგეტიკა.

ჩვენ მუდმივად ვთანამშრომლობთ მსესხებლებთან, რომელთაც მხარს ვუჭერდით დამატებითი ვადიანი სესხების, საბრუნავი კაპიტალისა და სინდიკაციის შეთავაზებით. ჩვენი პორტფელი ძირითადად ორი მიმართულების – პირდაპირი დაფინანსებისა და სინდიკატური გარიგებების ხარჯზე იზრდებოდა.

საუკეთესო საფინანსო გადაწყვეტილებების პოვნა და ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა 2022 წელს კვლავ ჩვენს ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებად რჩება. საპროცენტო განაკვეთების ცვალებადობის, შემზღუდველი სანქციების შემოღების და ბაზრის რთული პირობების მიუხედავად, ბაზისბანკის კორპორაციული დაკრედიტების ბიზნესი სოლიდურ ზრდას აგრძელებდა, რაც ჩვენი საქმიანობის მრავალფეროვნებას და რისკების გონივრულ მართვაზე მუდმივ ფოკუსს ასახავს.

2022 წელს კორპორაციული დეპარტამენტის სესხების პორტფელი 273 მილიონი ლარით 1.0 მილიარდ ლარამდე გაიზარდა და წლიური 36%-იანი ზრდა შეადგინა. პორტფელის ზრდა ბანკის ძლიერი ბრენდის პოზიციონირებით, ციფრული შეთავაზებებით, პროცესის გამარტივებით და ხელმისაწვდომობით და ვითიბი ბანკის (საქართველო) საცალო და ბიზნეს პორტფელის მიგრაციის პროცესის ეფექტური დასრულებით იყო განპირობებული.

2022 წლის ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენა კორპორაციული დეპარტამენტისთვის, ისევე როგორც მთელი BB ჯგუფისთვის, ვითიბი ბანკის პორტფელის შერწყმა უკავშირდებოდა, რომლის დროსაც გარდამავალი პროცესის შეუფერხებლად წარმართვის ამოცანისადმი მთელი გუნდის უპრეცედენტო ერთგულება გამოვლინდა. კლიენტთა დეპოზიტებისა და სესხების მიგრაცია რამდენიმე დღეში სწრაფად განხორციელდა. ახლადშემენილ კლიენტებზე გაიცა ახალი ბარათები. ვითიბი ბანკის სერვის ცენტრები და ბანკომატები ბაზისბანკის ინფრასტრუქტურაზე გადავიდა. ახალ კლიენტებს დისტანციური არხების საშუალებით საბანკო სერვისებზე სრული წვდომა მიეცათ.

გარდა ვითიბი ბანკის (საქართველო) მიგრირებული ბიზნეს პორტფელისა, აღსანიშნავია, რომ შერჩეულ სექტორებზე ახალი გაცემები წლის განმავლობაში მუდმივად უმჯობესდებოდა, რასაც გაუმჯობესებულმა საოპერაციო პროცესებმა და მიზანმიმართულმა მუშაობამაც შეუწყო ხელი. ჩვენ ჯანსაღი პორტფელის ზრდაზე ვიყავით ფოკუსირებული, სადაც ხაზს ვუსვამდით იმ სექტორებს, რომლებიც ზრდის შესაძლებლობებს გვთავაზობდნენ და წლის ბოლოს შთამბეჭდავი ზრდა დავაფიქსირეთ. ჩვენი კლიენტებთან ურთიერთობის პროგრამები და კლიენტებთან უფრო მაღალი ურთიერთქმედება არსებული ურთიერთობების გაუმჯობესებასა და გაღრმავებას დაეხმარა. 2022 წლის განმავლობაში უამრავი ახალი კლიენტი მივიღეთ, გავაგრძელეთ არსებულ კლიენტებთან ურთიერთობის გაფართოება და მომწიფება.

ძლიერი გუნდის შექმნა და ძლიერი კორპორაციული ფრენჩაიზის გაზრდა ბანკისთვის 2022 წლის უმთავრეს პრიორიტეტად დარჩება.

ასევე, 2022 წელს ბანკმა წარმატებით განახორციელა მონაცემთა საცავის სისტემის განახლებისა და მასზე დაფუძნებული ბიზნეს ანალიტიკური სისტემის პროექტი. ჩვენი კლიენტების მონაცემებისა და ინსპექტირების სიღრმესა და ხარისხთან ერთად, ჩვენ კარგად განვსაზღვრავთ ჩვენი კლიენტების მუდმივად ცვალებად საჭიროებებს.

მახასიათებლებია:

- სწრაფი და მოქნილი ანგარიშგება
 - ისტორიული მონაცემების სრულად შენახვა/დახარისხება
 - გაუმჯობესებული მონაცემთა ხარისხი
 - დაჩქარებული დათვლისა და უკუკავშირის მექანიზმი
 - მარტივი წვდომა
 - მოგების გაზრდის გზების გამოვლენა
 - კლიენტის ქცევის ანალიზი
 - კონკურენტების შედარებითი ანალიზი
 - ოპერაციების ოპტიმიზაცია
 - და სხვა...
- დაინერგა გადახდის მართვის ახალი ერთიანი სისტემა, რომელიც საშუალებას გვაძლევს ბანკის ყველა არხზე გადახდის პროცესი ერთიანი პლატფორმიდან ვმართოთ.
 - Gpay სისტემა - Google Pay-ის გამართვა და დანერგვა. სერვისი ხელმისაწვდომია როგორც სტანდარტულად, ისე ბანკის მობილური აპლიკაციიდან მარტივი, კომფორტული და უსაფრთხო გადახდების განსახორციელებლად.
 - ჩვენ მუდმივად ვცდილობთ ჩვენს კლიენტებს მეტი სისწრაფით, მოქნილად და მოხერხებულად მოვემსახუროთ. საკრედიტო პროდუქტების ონლაინ გაყიდვების ახალი პორტალი სრულად გადავსინჯეთ და განვაახლეთ, დავამატეთ ახალი ფუნქციები და აქტუალობა, რათა კლიენტებს დავეხმაროთ ტრანზაქციების უფრო მარტივად წარმოებასა და ონლაინ რეჟიმში მეტი პროდუქტებისა და სერვისების მიღებაში. კლიენტს შეუძლია სასურველი პროდუქტი პირდაპირ ონლაინ შეიძინოს.
 - ბანკი აგრძელებდა მონაცემთა ანალიტიკის გაუმჯობესებას, რომელიც კლიენტების ინტეგრაციაზე, საკრედიტო შეფასებასა და მონიტორინგზეა აგებული. ბაზისბანკი ჩართულია SWIFT GPI სისტემაში. განხორციელდა შემომავალი ტრანზაქციების დამუშავების ავტომატიზაცია, ავტომატიზირებული KYC პროცესების ინტეგრირება, ფინანსური მონიტორინგის ანგარიშების გამარტივება, სცენარების გაუმჯობესებისა და ავტომატიზაციის მოწინავე პროცესები, დაიწყო თაღლითობის მართვა და ტრანზაქციების მონიტორინგი.

მცირე და საშუალო ბიზნესის მომსახურება

ბაზისბანკი ქართული მცირე და საშუალო ბიზნესის დამკვიდრებული ბიზნეს პარტნიორია. მცირე და საშუალო ბიზნესი ბანკის ზრდის ერთ-ერთ მთავარ მამოძრავებელ ფაქტორად რჩება. ჩვენ სხვადასხვა სექტორში მოქმედ 6 000-ზე მეტ მცირე და საშუალო ბიზნესის კლიენტს ვემსახურებით, რომლებსაც, კლიენტისა და სექტორის სიღრმისეულ ცოდნაზე დაფუძნებულ, პერსონალიზებული ღირებულების შეთავაზებებთან და გადაწყვეტებთან ერთად პროდუქტებისა და სერვისების ფართო სპექტრს ვთავაზობთ. ჩვენი კვალიფიციური გუნდის წყალობით, მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხების პორტფელი როგორც ბიზნესის, ისე აგრო სექტორში სტაბილურად გავზარდეთ და განვავითარეთ. ჩვენი მიზანია, მყარი გამოცდილებითა და სათანადო მენეჯმენტით, კლიენტებთან გრძელვადიანი პარტნიორობა დავამყაროთ.

ჩვენი მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხების დეპარტამენტის პორტფელი კარგადაა დივერსიფიცირებული და სხვადასხვა სექტორში ნაწილდება, როგორიცაა: სასტუმროები და რესტორნები; უძრავი ქონების მართვა; მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება; სოფლის მეურნეობა; ვაჭრობა; მომსახურება; წარმოება და სხვა. თითოეული სექტორის წილის კონცენტრაცია მთლიან საკრედიტო პორტფელში მარეგულირებლის და ჩვენი შიდა სტრატეგიის შესაბამისია.

მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების განყოფილების ხედვა და მიზნები 2022 წელს კიდევ უფრო გაფართოვდა. სექტორული ანალიზის შედეგად შევიმუშავეთ იმ საკვანძო სექტორებისადმი ინდივიდუალური მიდგომები, სადაც საკრედიტო პორტფელი უმეტესად არის განაწილებული, რამაც განყოფილება მომსახურებისა და დაკრედიტების პროცესში უფრო მოქნილი გახადა. დაგეგმეთ და წარმატებით განვახორციელეთ ეკონომიკურად აქტიურ რეგიონებში ახალი საკრედიტო ჯგუფების დაკომპლექტება, რომლებიც საკრედიტო პორტფელის გაზრდაზეა ორიენტირებული როგორც მცირე, ისე საშუალო და აგრო სფეროებში. აქტიურად მიმდინარეობდა დიჯიტალიზაციისა და ტექნოლოგიური ცვლილებების პროცესი, რომელიც კლიენტებისთვის ეფექტური, სწრაფი და მოქნილი სერვისების მიწოდებას ისახავდა მიზნად. ასევე გავაუმჯობესეთ ანალიტიკა და სრული სპექტრის პროცესები, რათა დაგვეჩქარებინა გადაწყვეტილების მიღება და გავაუმჯობესებინა ჩვენი მცირე და საშუალო ბიზნესის კლიენტების საერთო საბანკო გამოცდილება.

განყოფილებამ კარგად გამოიყენა მწვანე დაკრედიტებაში თავისი წვლილის გაზრდის შესაძლებლობა. მდგრადი დაფინანსების მხარდასაჭერად ბაზისბანკი აქტიურად თანამშრომლობს სხვადასხვა ფინანსურ ორგანიზაციასთან და დონორთან. პარტნიორი ინსტიტუტების დახმარებით მნიშვნელოვანი პროექტები განხორციელდა, რომლებმაც ხელი შეუწყო ენერგოეფექტურობის შესახებ ცნობიერების ამაღლებას და ქვეყანაში განახლებადი ენერგიის განვითარებას. ამასთან დაკავშირებით, მწვანე დაკრედიტების უნარების გასაუმჯობესებლად ჩვენმა მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილებმა სასერტიფიკაციო კურსები და ონლაინ საგანმანათლებლო ტრენინგები გაიარეს, რაც გაუმჯობესებულ პროდუქტიულობაზე აისახა. ბიზნესებს საშუალება ჰქონდათ ინვესტირება მოეხდინათ მრავალკომპონენტური მწვანე პროექტებში და ფინანსურ რესურსებთან ერთად ჩვენი კვალიფიციური პერსონალისგან პროფესიული რჩევებიც მიეღოთ. ბანკის მიერ დაფინანსებულ მთელ რიგ პროექტებში მწვანე სესხების წილმა წლის ბოლომდე 50 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც მთლიანი პორტფელის 2,03%-ს შეადგენს.

2022 წლის განმავლობაში ბანკი აქტიურად აგრძელებდა მცირე და საშუალო ბიზნეს პროცესების გაძლიერებას. მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილების მუშაობა შემდეგ სფეროებზე იყო მიმართული: ადამიანური კაპიტალის გაფართოება ეკონომიკურად აქტიურ და მიმზიდველ რეგიონებში; სექტორების უფრო სიღრმისეული ანალიზი, ჯვარედინი გაყიდვის შესაძლებლობებისა და კლიენტზე მორგებული საკრედიტო პროდუქტების შეთავაზება; მცირე და საშუალო ბიზნესის ბიზნეს ოპერაციების გარდაქმნისა და პროდუქტიულობისა და კლიენტის გამოცდილების გაუმჯობესების მიზნით პროცესებისა და ინვესტიციების ოპტიმიზაცია და ადამიანურ რესურსში ინვესტირება.

2022 წლის მარტში ვითიბი ბანკის (საქართველო) საერთაშორისო სანქციების ქვეშ მოქცეული აქტივებისა და ვალდებულებების უმეტესი ნაწილი ფილიალების ქსელთან ერთად ბაზისბანკში გადავიდა. ამან ბაზისბანკის გაყიდვების ქსელის ზრდა გამოიწვია. ჩვენ სრული დაფარვა მივიღეთ ისეთ რეგიონებზე, როგორიცაა ქვემო ქართლი და კახეთი. დაგვემატა ფილიალები იმ რეგიონებში, სადაც ბანკი უკვე იმყოფებოდა, რამაც საბოლოოდ მნიშვნელოვნად გაზარდა როგორც კლიენტების რაოდენობა, ისე ტრანზაქციები და გეოგრაფიული არეალი.

მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილება კლიენტებთან კვლავ მჭიდროდ თანამშრომლობდა და წარმატებით დაეხმარა კოვიდ-19-ის შემდგომი შედეგების, რუსეთ-უკრაინის გადაუჭრელი გეოპოლიტიკური დაძაბულობის, ფინანსურ ბაზრებზე გაზრდილი ცვალებადობის და ვითიბი ბანკის პორტფელის მიერთების პერიოდში. სახელმწიფო პროგრამების მხარდაჭერით მნიშვნელოვანი ქმედებები განხორციელდა: „აწარმოე საქართველოში“ და შეღავათიანი აგროკრედიტის პროგრამები სხვადასხვა შეღავათიან კომპონენტებს გულისხმობდა - ესენი იყო დარიცხული საპროცენტო განაკვეთების სუბსიდიები, მათ შორის 5%-იანი რეფინანსირების განაკვეთის თანადაფინანსება სესხის მთელი პერიოდის განმავლობაში, რამაც ბიზნესს კრედიტის ტვირთი მნიშვნელოვნად შეუმცირა, და საკრედიტო გარანტიების სქემები - ეკონომიკის სამინისტროს მიერ ინიცირებული სისტემურად მნიშვნელოვანი პროექტი, დამატებითი გირაოს საჭიროების მქონე პირთა დასახმარებლად და ბანკების

დამატებითი ლიკვიდობით წახალისება. პროგრამა მიზნად ისახავს საქართველოში ბიზნესის განვითარებისა და შიდა წარმოების დივერსიფიკაციის ხელშეწყობას, ის ახალი საწარმოების შექმნის, არსებული საწარმოების გაფართოება/აღჭურვის და საკრედიტო გარანტიის სქემის ძალიან მნიშვნელოვანი შესაძლებლობაა, რომლის მიზანია მცირე და საშუალო დაფინანსებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ბიზნესისთვის დაკრედიტების ხელშეწყობა და ინკლუზიური ეკონომიკური ზრდის სტიმულირება. შესაბამისად, პროგრამის ფარგლებში გაცემული კრედიტები წლიდან წლამდე მნიშვნელოვნად იზრდება. ბანკების როლი ამ პროცესში ქართული ბიზნესის ჯანსაღი განვითარებისთვის გადამწყვეტ როლს თამაშობს. ასეთი სუბსიდირებული სესხების ჯამური ღირებულება ბაზისბანკის პორტფელში დაახლოებით 21 მილიონ ლარს შეადგენს და 52 სხვადასხვა პროექტს მოიცავს. ბანკი ამ და სხვა პროდუქტებით პროცესში აქტიურადაა ჩართული და პორტფელის ზრდის ტენდენციის შენარჩუნებაზე ზრუნავს.

ჩვენი გუნდის ერთობლივი ძალისხმევით, მცირე ბიზნესის საკრედიტო პორტფელი რეკორდულად 27%-ით გაიზარდა და 2022 წელს 333 მლნ ლარი შეადგინა. მთლიანობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილებამ მთელი წლის განმავლობაში სასესხო პორტფელი 70 მლნ ლარით გაზარდა.

შესამჩნევი შედეგებია მიღწეული მცირე და საშუალო ბიზნესის კლიენტების დეპოზიტების მოზიდვის თვალსაზრისითაც. ვადაიანი დეპოზიტებისა და მიმდინარე ანგარიშების მოცულობამ 147 მლნ ლარი შეადგინა.

მუშაობის ეფექტურობის პროცესის ფარგლებში, ბანკმა შეიმუშავა და დანერგა სესხის გაცემის სრულიად განახლებული და ოპტიმიზებული პროცედურა. ამ ცვლილებამ მნიშვნელოვნად შეამცირა სესხების გაცემის პროცესი, შეღავათი მისცა ჩვენი ბექ და ფრონტ ოფისის თანამშრომლებს და რაც მთავარია, დაზოგა კლიენტის დრო და ყურადღების უფრო ძირითად ფუნქციებზე და კლიენტებთან უფრო ღრმა ინტერაქციაზე გადატანის საშუალება გააჩინა.

ციფრულ პროცესებზე გადასვლის ფარგლებში, ბაზისბანკმა მეტი მოსახერხებლობისთვის კლიენტების ბიზნეს სესხის განაცხადის გამოცდილება ციფრულ პლატფორმებზე გადაიტანა. შედეგად გაჩნდა შემომაგალი აპლიკაციების ნაკადი ციფრული არხებიდან, რამაც ბანკის საერთო ხელმისაწვდომობა გაზარდა. ასევე გამარტივდა კლიენტთა ანგარიშების მართვა: ნაბეჭდი ქაღალდის დოკუმენტის ნაცვლად, ანგარიშებზე თანხის შეტანა და გამოტანა მხოლოდ SMS-ის საშუალებითაა შესაძლებელი. ამით მცირდება როგორც მომსახურების დრო, ისე საბანკო ხარჯები.

იურიდიული პირებისთვის ტრანზაქციებისა და საკრედიტო პროდუქტების საკომისიოების ბანკის სერვის ცენტრების მენეჯერებზე დელეგირება კიდევ ერთი წარმატებული პროექტი იყო. შედეგად, კლიენტის სპეციალური ტარიფებით უზრუნველყოფის პროცესი გამარტივდა და სრულად დისტანციური და სწრაფი გახდა.

სტრატეგიული მიზანი - კლიენტისთვის ბანკთან ურთიერთობისას მაქსიმალური კომფორტისა და პოზიტიური გამოცდილების შეთავაზება, მათთვის მეტი კმაყოფილების შეთავაზება კვლავ დღის წესრიგშია. ამ მიზნის მისაღწევად ბაზისბანკი გეგმავს მიმდინარე პროცესების გამარტივებას და დაჩქარებას და კლიენტის საჭიროებებზე მორგებული ახალი პროდუქტების, პროცედურების და პროექტების დანერგვას.

2023 წელს მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილების ძირითადი სტრატეგიული პრიორიტეტები იქნება:

- მცირე და საშუალო ბიზნესის წილის საბანკო სექტორის ტოპ 3-ში შენარჩუნება.
- აგრობიზნესის მყარი ზრდის ტემპის შენარჩუნება.
- გაყიდვების ახალი მოდელის დანერგვა - ფინანსური გადაწყვეტების ერთი ფანჯრის პრინციპი და კლიენტებისთვის სრული შესაძლებლობების ხელმისაწვდომობა.
- სესხის უზრუნველყოფის განახლებული პროცედურა კლიენტებისთვის უფრო დიდი მოცულობის სესხების მიღების შესაძლებლობით.
- სესხების დამუშავებისა და დამტკიცების ახალი ინსტრუქცია, რომელიც მიზნად ისახავს სესხის განაცხადების განხილვის დროის დაჩქარებას.
- ინტერნეტისა და მობილური ბანკის ფუნქციონირების ოპტიმიზაცია და გაძლიერება მეტი კომფორტით და სერვისების სრული სპექტრის ხელმისაწვდომობით.
- ელექტრონული ხელმოწერის შესაძლებლობების ოპტიმიზაცია და იურიდიული პირის ანგარიშის გახსნის გამარტივებული პროცედურების დანერგვა, რათა ჩვენს კლიენტებს მეტი სისწრაფით, მოქნილობით და მოხერხებულობით მოვემსახუროთ.
- სასესხო განაცხადების ორგანიზების, ანგარიშების და შენახვის გასამარტივებლად ციფრული დაკრედიტების ინსტრუმენტის ამოქმედება. ეს ასევე შეამცირებს სასესხო განაცხადის დამუშავების დროს და ხელს შეუწყობს სესხების ავტომატური დამტკიცების დანერგვას.

კლიენტთა კმაყოფილების გარდა, თანამშრომელთა კეთილდღეობა 2022 წლის მთავარი პრიორიტეტი იყო. მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილება გუნდის დაახლოებით 35 ახალ წევრს მიესალმა. ისინი კლიენტებთან ეფექტური ურთიერთობების განვითარებასა და მათ მხარდაჭერაზე იზრუნებენ. 2022 წელს განახლდა სამუშაოს შესრულების შეფასების სისტემა, რომელიც უკეთ აღწერს მიღწეულ შედეგებს და მცირე და საშუალო ბიზნესის

განყოფილების გუნდის წევრების ეფექტურობას. ასევე, მთელი წლის განმავლობაში გააქტიურდა სპეციალური გეგმა, რომელიც ორიენტირებული იყო საგანმანათლებლო პროგრამებში ინვესტიციების გზით, პერსონალის კვალიფიკაციის ასამაღლებლად და პროფესიული ზრდის მხარდასაჭერად მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილებაში სამუშაო უნარების განვითარებაზე.

2022 წლის დადებითი მაჩვენებლები და შედეგები ხაზს უსვამს იმ ფაქტს, რომ ეკონომიკური დაბრკოლებების მიუხედავად, მცირე და საშუალო ბიზნესის განყოფილებამ სტაბილური განვითარების შენარჩუნება შეძლო. ჩვენი მიზანი ცვალებადი ეკონომიკური მდგომარეობის მიუხედავად კლიენტთა უწყვეტი ფინანსური მხარდაჭერა იყო.

ბაზისბანკის მხარდაჭერით შატო ბასილონმა სიღნაღში ისტორიული ღვინის მარნის რეაბილიტაცია განახორციელა

ბაზისბანკი აქტიურად აგრძელებს აგრო მიმართულების დაფინანსებას. ბანკის მხარდაჭერით და შეღავათიანი აგრო კრედიტის პროექტის ფარგლებში, შატო ბასილონმა, სიღნაღის რაიონ სოფელ ხირსაში, მის საკუთრებაში არსებული ხირსის ისტორიული ღვინის მარნის რეაბილიტაცია

განახორციელა. ღვინის ძველი მარნის რეაბილიტაციისთვის, ბაზისბანკის მიერ, 1 მილიონ 110 ათასი ლარის ინვესტიცია განხორციელდა.

ასევე, შატო ბასილონმა, ბაზისბანკის მხრიდან 510 ათასი ლარის ფინანსური მხარდაჭერითა და შეღავათიანი აგრო კრედიტის პროგრამის მეშვეობით, ნეკრესის მონასტრის ფერდობზე, მის კუთვნილ მიწის ნაკვეთებზე შექმნა საქართველოში პირველი უნიკალური აგრო ეკოსისტემა, სადაც 40 ჰექტარზე საფერავის ჯიშის ვენახები გააშენა. აღსანიშნავია, რომ ვენახების გარშემო, 30 ჰექტარზე,

გაშენებულია აკაციის, პავლოვნიის და ბროწეულის ტყეები, რომლებიც ბუნებრივ წონასწორობას იცავენ მცენარეებს, ფრინველებს, მწერებსა და მიკროორგანიზმებს შორის.

ამჟამად, შატო ბასილონის ვენახები უკვე სრულმოსავლიანია და ადგილობრივი დასახელების წითელი, ნახევრადმშრალი ღვინო "კახეთის" ჩამოსხმა-რეალიზაცია დაიწყება, რომლის ექსპორტიც განხორციელდება როგორც ადგილობრივ ბაზარზე, ასევე მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში.

„მუდმივად მხარს ვუჭერთ სოფლის მეურნეობის სფეროში დასაქმებულ პირებსა და კომპანიებს განვითარებაში. ვეძნით ახალ შესაძლებლობებს ბიზნესის წარმატებული საქმიანობისთვის. ეკონომიკურად გამართული ყოველი ახალი პროექტი და შექმნილი ახალი სამუშაო ადგილები ხელს უწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ გაძლიერებას. ვიმედოვნებ, რომ ჩვენსა და შატო ბასილონს შორის პარტნიორობა მომავალში კიდევ უფრო გაფართოვდება და ახალ მასშტაბებს მიაღწევს.“ - განაცხადა ბაზისბანკის კომერციულმა დირექტორმა, გიორგი გაბუნიამ.

ბაზისბანკის მხარდაჭერით გორში ინტენსიური ტიპის ვაშლის ბაღები გაშენდა

ბაზისბანკმა, შეღავათიანი აგრო კრედიტის პროგრამის ფარგლებში და შპს გარნეთთან თანამშრომლობით, გორის რაიონ სოფელ ბროწეთში ვაშლის ბაღების გასაშენებლად 600,000 აშშ დოლარის მოცულობის ფინანსური მხარდაჭერა განახორციელა.

თანამედროვე, ინტენსიური ტიპის ვაშლის ბაღები 12 ჰექტარ ფართობზე გაშენდა, საიდანაც ერთ ჰექტარზე დაახლოებით 4000-მდე ვაშლის ნერგი დაირგო. ბაღების მოსავლიანობა 50 ტონას აღწევს და პროდუქციის რეალიზება როგორც ქართულ, ასევე სხვა ქვეყნის ბაზრებზე ხორციელდება. ბაღებში ადგილობრივი მოსახლეობა დასაქმებული.

ვაშლის ბაღებში სრულად არის გამართული თანამედროვე სარწყავი სისტემები, დამონტაჟებულია სეტყვისგან დამცავი ბაღე და მისი საყრდენი სისტემები.

„ყოველთვის მხარს ვუჭერთ და მნიშვნელოვანი წვლილი შეგვავქვს აგრო მეწარმეობის განვითარებაში, რაც თავის მხრივ, ხელს უწყობს ქვეყანაში ბიზნესის გაძლიერებასა და ეკონომიკის განვითარებას. გვჯერა, რომ ბაზისბანკის ფინანსური ჩართულობა წარმატებული იქნება და ჩვენი პარტნიორობა გაფართოების კიდეზე მეტ შესაძლებლობას მისცემს მეწარმეს. მუდმივად ჩართული ვართ აგრო სექტორის განვითარებაში და ფინანსურ დახმარებას ვუწევთ სოფლის მეურნეობის სექტორს ყველა მიმართულებით.“ - აღნიშნა ბაზისბანკის კომერციულმა დირექტორმა, გიორგი გაბუნიაძემ.

ბაზისბანკის მხარდაჭერით ქუთაისში HILL HOTEL KUTAISI გაიხსნა

ბაზისბანკი აგრძელებს სასტუმრო ინდუსტრიისა და მასპინძლობის სექტორის მხარდაჭერას. ამჯერად, ბანკის დაფინანსებით და „უმასპინძლე საქართველოში“ პროექტის ფარგლებში, ქუთაისში კიდევ ერთი ახალი, 14 ნომრიანი სასტუმრო Hill Hotel Kutaisi გაიხსნა.

პროექტის ჯამური ღირებულება 1 მილიონი ლარია, საიდანაც ბაზისბანკის მიერ 800,000 ლარზე მეტი ფინანსური მხარდაჭერა განხორციელდა. კომპანიამ ასევე ისარგებლა სახელმწიფო პროექტის, „უმასპინძლე საქართველოში“ თანადაფინანსებით. სასტუმროში სულ 10 ადამიანია დასაქმებული.

სასტუმროს მშენებლობა 2019 წელს დაიწყო და პირველ სტუმრებს მიმდინარე წლის მაისში უმასპინძლა. Hotel Hill Kutaisi კომფორტულ და მყუდრო გარემოში დასვენებას სთავაზობს როგორც ადგილობრივ, ასევე უცხოელ სტუმრებს, ადაპტირებულია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის. Hotel Hill Kutaisi მდებარეობს ქუთაისის ისტორიულ უბანში, საიდანაც ულამაზესი ხედები იშლება ქალაქის ისტორიულ ძეგლებზე.

„მინდა მადლობა გადავუხადო ბაზისბანკის გუნდს და საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს მხარდაჭერისა და აღნიშნული პროექტის წარმატებით დასრულებაში შეტანილი წვლილისთვის. ვისურვებდი, კიდევ ბევრი მსგავსი პროექტი განხორციელდეს ჩვენს რეგიონში, რაც ხელს შეუწყობს ტურიზმის განვითარებას.“ - განაცხადა შოთა ოჩიგავამ.

„ბაზისბანკს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში სასტუმრო ინდუსტრიის განვითარების კუთხით. მსგავსი პროექტების დაფინანსება ბანკისთვის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს, რადგან ხელს უწყობს ტურიზმის განვითარებას და აძლიერებს სამშენებლო სექტორს, რაც ქვეყნის ეკონომიკის განვითარების ერთ-ერთი მთავარი წინაპირობაა. გვეამაყება, რომ კიდევ ერთი წარმატებული პროექტის განხორციელების თანამონაწილეები ვართ.“ - აღნიშნა ბაზისბანკის კომერციულმა დირექტორმა, გიორგი გაბუნიაძემ.

ბაზისბანკის მხარდაჭერით, სიეიჩ ჯგუფი - CH Group საცხოვრებელ კომპლექსს აშენებს

ბაზისბანკი, როგორც ქართული ბიზნესის ერთ-ერთი უმსხვილესი დამფინანსებელი, აგრძელებს დეველოპერული და სამშენებლო სექტორის მხარდაჭერას. ამჯერად, ბანკის ფინანსური ჩართულობითა და დეველოპერული კომპანია სიეიჩ ჯგუფთან თანამშრომლობით, 11 სართულიანი ბიზნეს კლასის საცხოვრებელი კომპლექსი, „შენი სახლი ნატახტრის ქუჩაზე“, შენდება.

პროექტის ჯამური ღირებულება 6 მილიონი აშშ დოლარია. ბანკის მიერ განხორციელებული ინვესტიცია კი 4.3 მილიონ ლარს შეადგენს.

მშენებლობა მოიცავს 1780 კვ. მ. მიწის ფართობზე, ეკოლოგიურად სუფთა, მშვიდ და უსაფრთხო გარემოში მდებარე მრავალბინიან საცხოვრებელ კომპლექსს მიწისქვეშა პარკინგით, ასევე კომერციული და საოფისე ფართებით. კომპლექსი უზრუნველყოფილია კონსიერჟის 24 საათიანი მომსახურებით და კეთილმოწყობილი ლანდშაფტით. საცხოვრებელი კომპლექსიდან იშლება ულამაზესი ხედები ქალაქსა და ფუნიკულიორზე.

ბიზნეს კლასის საცხოვრებელი კორპუსი 2023 წლის მაისში სრულდება და ბინის შეძენის მსურველებს შეუძლიათ ისარგებლონ ბაზისბანკის გამარტივებული იპოთეკური სესხით. განაცხადის შევსება კლიენტს შეუძლია ონლაინ. „ჩვენი ჯგუფი წარმატებით ოპერირებს სამშენებლო და დეველოპერულ ბაზარზე. სიეიჩ ჯგუფის მიერ დაპროექტებული სახლის პრესტიჟულობას და უპირატესობას განაპირობებს მისი გეოგრაფიული მდებარეობა, საცხოვრებელი კომპლექსი განთავსებულია თბილისის პრესტიჟულ უბანში, არის კომპაქტური და მის მიმდებარედ განვითარებულია ყველანაირი ინფრასტრუქტურა, რაც სოციალურად აქტიურ ადამიანს ესაჭიროება. მოხარული ვართ, რომ ბაზისბანკთან პარტნიორობით, მრავალფუნქციურ კომპლექსს ვაშენებთ, რომელიც გამოირჩევა მაღალი სანდოობით და ჩვენს მობინადრეებს უმაღლეს ხარისხსა და ეკოლოგიურად სუფთა

მასალებით აშენებულ, უსაფრთხო საცხოვრებელ გარემოს ვთავაზობთ.“ - განაცხადა შპს „სიეიჩ ჯგუფი - CH Group“

დირექტორმა, ბ-ნ ვახტანგ მაღლაკელიძემ.

„ბაზისბანკის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას ქართული ბიზნესის და, მათ შორის, სამშენებლო სექტორის მხარდაჭერა წარმოადგენს. მსგავსი პროექტების განხორციელება მნიშვნელოვანია როგორც მთლიანად ქვეყნისთვის, ასევე ხელს უწყობს სამშენებლო სექტორის განვითარებასა და ეკონომიკის გაძლიერებას. მოხარული ვარ, რომ ვთანამშრომლობთ ისეთ კომპანიასთან, რომელიც კლიენტებს შორის მაღალი სანდოობით გამოირჩევა და გვეამაყება, რომ ჩვენთან პარტნიორობით, კიდევ ერთი წარმატებული მასშტაბური პროექტი ხორციელდება, რომელიც დადებითად აისახება ზოგადად ბიზნეს გარემოზე.“ - აღნიშნა ბაზისბანკის კომერციულმა დირექტორმა, გიორგი გაბუნიაძემ.

Unique საბანკო მომსახურება

Unique საბანკო მომსახურების განყოფილება კერძო ბანკირების ჯგუფის მეშვეობით ბანკის მაღალი ღირებულების კლიენტების სეგმენტისთვის პრემიუმ კლასის მომსახურებას უზრუნველყოფს, რათა თითოეული VIP კლიენტის საჭიროებები ინდივიდუალურად დააკმაყოფილოს. ჩვენი Unique კლიენტები მომსახურების უმაღლესი ხარისხით, პირადი ყურადღების მიღებითა და მორგებული პროდუქტის გადაწყვეტებით სარგებლობენ.

ჩვენი Unique საბანკო ბიზნესი ჩვენი კლიენტების საუკეთესო ინტერესების მოსმენასა და მხარდაჭერას ემყარება. თითოეული კერძო ბანკირი ითვალისწინებს ინდივიდის უნიკალურ საჭიროებებს და ერთმანეთს სწორად უთავსებს საბანკო და საკონსულტაციო სერვისებსა და ციფრულ გადაწყვეტებს.

Unique საბანკო მომსახურების ექსკლუზიურობის გათვალისწინებით, ბაზისბანკის ჯგუფი მიზნად ისახავს პრემიუმ კლიენტების არსებულ სეგმენტზე კაპიტალიზაციას, არსებული კლიენტების ლოიალობისა და ჩართულობის გაზრდას და მოგების მაქსიმიზაციას ფოკუსირებული.

2022 წელს Unique საბანკო განყოფილებაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდა. პერსონალური ბანკირების რაოდენობა 3-დან 8-მდე გაიზარდა, Unique კლიენტების მომსახურებისა და დამატებითი კომფორტის შეთავაზების მიზნით გამოიყო დამატებითი ლოკაციები.

წლის პირველ ნახევარში ვითიბი ბანკის (საქართველო) საცალო და კორპორატიული პორტფელის შეძენით გამოწვეულმა სირთულეებით სავსე პერიოდმა ბანკს კლიენტთა მზარდი რაოდენობა და ძლიერი ფინანსური შედეგი მოუტანა.

Unique საბანკო მომსახურების განყოფილება მიესალმა კლიენტთა რაოდენობის მკვეთრ ზრდას და პორტფელის ზრდას. 2022 წლის ბოლოსთვის Unique-ის საკრედიტო პორტფელი სესხების კატეგორიაში 198,4%-ით გაიზარდა და 85 მლნ ლარს მიაღწია, ხოლო დეპოზიტების კატეგორიაში 197,6%-ით გაიზარდა და 493 მლნ ლარს მიაღწია.

2022 წელს სიახლეები იყო Unique საბანკო პროდუქტებშიც. მოხარული ვიყავით, რომ ჩვენს კლიენტებს ფინანსური და სამოგზაურო უპირატესობების მქონე ახალი სერვისის პაკეტი შევთავაზეთ. Unique კლიენტების მზარდი მოლოდინების კიდევ უფრო უკეთ დასაკმაყოფილებლად განახლდა ჩვენი უნიკალური Visa Infinite ბარათი. 3 ლოკაციაზე გარემონტებული სერვისის სივრცეები ხელმისაწვდომი იყო ჩვენი კლიენტებისთვის ხარისხიანი მომსახურების უზრუნველსაყოფად.

პროგრესი

- 350-ზე მეტი ახალი Unique კლიენტის მიღება
- 5 ახალი კერძო ბანკირის მიღება
- წლის ბოლოსთვის საკრედიტო პორტფელის 198,4%-იანი ზრდა
- დეპოზიტების წლიდან წლამდე ზრდა – 493 მლნ ლარი წლის ბოლოსთვის

წლების განმავლობაში სტაბილური ზრდის მოწმენი გაგზავნით. 2023 წელს ვგეგმავთ კლიენტთა მეტი რაოდენობის დაფარვას და მათთვის კიდევ უფრო მრავალფეროვანი არჩევანის შეთავაზებას.

საცალო საბანკო მომსახურება

საცალო საბანკო მომსახურების განყოფილება ემსახურება ფიზიკურ პირებს და ფოკუსირებულია შეძლებულ და საშუალოშემოსავლიან, მასობრივ საცალო სეგმენტზე. ჩვენს კლიენტებს ვთავაზობთ ციფრულ საბანკო მომსახურებას ჰუმანური მიდგომით, რომელიც ძირითადი საბანკო პროდუქტების ფართო სპექტრს მოიცავს, გადახდებიდან დეპოზიტებამდე, ბარათებიდან ონლაინ და მობილურ ბანკინგამდე, დაკრედიტებიდან ყოველდღიურ საბანკო საჭიროებებამდე. საცალო ბანკინგი ბანკის პორტფელის დაახლოებით 40%-ს შეადგენს. ჩვენ მჭიდროდ ვართ ინტეგრირებული BB ჯგუფის სხვა კლიენტების სეგმენტებთან, მაგალითად, კორპორატიულ და მცირე და საშუალო ბიზნესის კლიენტებს სახელფასო მომსახურებას ვთავაზობთ.

ციფრული გადაწყვეტების მეშვეობით კლიენტებს უფრო პერსონალიზებულ გამოცდილების ვანიჭებთ და პროდუქტებზე, გადაწყვეტებსა და სერვისებზე ნებისმიერი გზით წვდომის საშუალებას ვაძლევთ. 2022 წელს ჩვენთან ციფრული ტრანზაქცია კლიენტების 76%-ზე მეტმა განახორციელა. დიჯიტალიზაციის გაზრდით და პროცესების გამარტივებით, პროდუქტიულობის და კლიენტების გამოცდილების გაუმჯობესებას ვისახავთ მიზნად.

2022 წელმა მრავალი სირთულე შეუქმნა როგორც მსოფლიოს, ისე მთლიანად ქართულ ბაზარს, თუმცა BB ჯგუფისთვის ეს ტრანსფორმაციისა და ბიზნეს შესაძლებლობების ათვისების წელი გამოდგა.

წლის დასაწყისში რუსეთის უკრაინაში აგრესიულმა შეჭრამ გლობალურ და რეგიონულ ეკონომიკას ახალი მასშტაბური ამოცანა დააკისრა. ამ საომარმა მოქმედებებმა აშშ, დიდი ბრიტანეთი, ევროკავშირი და სხვა ქვეყნები აიძულა, რუსეთის ფინანსური სისტემისათვის ფინანსური სანქციები დაეწესებინათ. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაუყოვნებლივ აიღო პასუხისმგებლობა ამ სანქციების დაცვაზე და ფინანსურ სექტორს შესაბამისი დავალება მისცა. შეზღუდვები შეეხო რუსული ვითიბი ბანკის ფილიალს, ვითიბი ბანკი საქართველოს; იგი ვეღარ ახორციელებდა ტრანზაქციებს აშშ დოლარით, ევროთი და სხვა უცხოური ვალუტით, ასევე როგორც საცალო, ისე კორპორატიული კლიენტებისთვის სრულფასოვანი მომსახურების გაწევას.

BB ჯგუფმა მიიღო გადაწყვეტილება ვითიბი ბანკის საცალო ბიზნესის გადმობარების შესახებ, რომელიც მოიცავდა ფილიალებისა და ბანკომატების ქსელს, საცალო კლიენტების დეპოზიტებს, მიმდინარე და საბარათე ანგარიშებს და საცალო საკრედიტო პორტფელს. სებ-ის მანდატითა და ზედამხედველობით განხორციელებული გარიგების დროს, BB ჯგუფმა ვითიბი ბანკის თანამშრომლების შენარჩუნებაზე და მენაბრებისა და მსესხებლების ინტერესების დაცვაზე აიღო პასუხისმგებლობა.

მენეჯმენტისა და ფოკუს-გუნდების თავდადებული და დაუღალავი შრომით, BB ჯგუფმა საქართველოს ფინანსური ბაზრისთვის უპრეცედენტო ამოცანის შესრულება და მთელი საცალო ბიზნესის რამდენიმე დღეში მიგრაცია მოახერხა. რასაკვირველია, პროცესი არც ისე მარტივი იყო და გარკვეული სირთულეები ახლდა, განსაკუთრებით მომხმარებელთა გამოცდილების მართვისა და ხარისხის უზრუნველყოფის დეპარტამენტისთვის, რომელსაც ვითიბი ბანკის მიგრირებული მომხმარებლების მოთხოვნებთან გამკლავება უწევდა. ჩვენმა მომხმარებელთა მხარდაჭერის გუნდმა მიგრაციის მოკლე პერიოდში უზარმაზარ დატვირთვას გაუძლო და თან ბანკის ძირითადი პრინციპების შენარჩუნება და გაურკვევლობის დროს კლიენტთა მაღალი ხარისხის მომსახურება შეძლო.

ამრიგად, 2022 წელს საცალო ბიზნესმა ერთ-ერთ ყველაზე მაღალ ტემპს მიაღწია, რაც კი აქამდე დაფიქსირებულა, რაც ვითიბი საქართველოს საცალო პორტფელის შემენამ გამოიწვია. ამით საცალო დაკრედიტების 210%-იანი ზრდა მივიღეთ, ხოლო კლიენტთა დეპოზიტები 79%-ით გაგვეზარდა, თანხობრივად, შესაბამისად, 760 მლნ ლარი და 418 მლნ ლარი. ვითიბი ბანკის საცალო პორტფელის მიერთებამ BB ჯგუფის ბიზნესის მდგრადი ზრდის შესაძლებლობას დაუჭირა მხარი. წლის პირველი კვარტლის ბოლოს ბანკის პოზიცია ადგილობრივ ფინანსურ ბაზარზე მკვეთრად გაუმჯობესდა და უფრო ახლოს მივიდა ჩვენს სტრატეგიულ მიზანთან, ბაზარზე მე-3 უმსხვილესი კომერციული ბანკი გავხდეთ.

ტრანზაქციის კიდევ ერთი უპირატესობა ბაზარზე გაუმჯობესებული წვდომა იყო: თბილისში 22 ფილიალი შემოგვემატა, 16 კი რეგიონებში, მათ შორის სრულიად ახალი მესტიაში, რომელიც 2022 წლის მარტში გაიხსნა და სწრაფად განვითარებადი ზემო სვანეთის დაფარვის საშუალებას მოგვცემს. გაზრდილი მასშტაბი BB ჯგუფს ხელს შეუწყობს არსებული და მომავალი კლიენტებისთვის მიმზიდველი პროდუქტების, შესაძლებლობების, სერვისებისა და შეთავაზებების განვითარებას.

BB ჯგუფმა პერსონალიზებული საბანკო მიმართულებაც აითვისა, რის შედეგადაც ჩამოყალიბდა ახალი პრემიუმ და საკრედიტო მომსახურების განყოფილება. ამ განყოფილების ქოლგის ქვეშ გაერთიანდნენ ბანკირები, რომლებიც პრემიუმ კლიენტებს ემსახურებიან და საკრედიტო მენეჯერები, რომლებიც ემსახურებიან მასობრივი საცალო სეგმენტის საკრედიტო პროდუქტებს. პრემიუმ საბანკო სერვისები პრემიუმ კლიენტებს სთავაზობს პერსონალიზებულ და ექსკლუზიურ საბანკო პროდუქტებს, პრემიუმ ბანკირების დისტანციურ მომსახურებას და სპეციალურ პრემიუმ ზონებში ადგილზე, ფილიალებში მომსახურებას.

წლის წარმატებული დასაწყისით გათვალისწინებული ბაზისბანკმა მიღწევები სწრაფადვე გაამყარა და კლიენტებს როგორც სერვისის, ისე პროდუქტის მხრივ სხვადასხვა სიახლე შესთავაზა. ივნისში ბაზისბანკმა ცალკეულ კლიენტებს SMS ხელმოწერა გააცნო, რაც მათ საშუალებას აძლევდა სხვადასხვა საბანკო ტრანზაქციის ავთენტიფიკაციისთვის ტრადიციული ხელმოწერის ნაცვლად SMS ხელმოწერა გამოეყენებინათ (OTP კოდის ვერიფიკაცია). მომდევნო თვეში, ივლისში, ჩვენმა ძვირფასმა კლიენტებმა წვდომა მიიღეს ავთენტიფიკაციის კიდევ ერთ ინოვაციაზე - Signify Platform. ის კლიენტს საშუალებას აძლევს ელექტრონული ხელმოწერით ბანკში მისვლის გარეშე დისტანციურად დაადასტუროს სამომხმარებლო და იპოთეკური სესხის ხელშეკრულებები, რაც სესხის გაცემის პროცესს კიდევ უფრო მარტივს და კომფორტულს ხდის. უპირატესობები გულისხმობს დროის დაზოგვას და კლიენტის ფილიალებში/სერვის ცენტრებში სავალდებულო ვიზიტის დისტანციური არხით ჩანაცვლებას. მომსახურება სწრაფი და მოსახერხებელია, რითაც ბაზისბანკის ძირითად პრინციპებს ეხმიანება.

გასული წლის ბოლოს Apple Pay-ის წარმატებით გაშვების შემდეგ, ჩვენმა გუნდმა ეს წელი ჩვენი ძვირფასი კლიენტებისთვის ისეთივე დონის კომფორტის მინიჭებას მიუძღვნა, რაც Android პლატფორმის გამოყენებით მოახერხა. შრომამ და თავდადება შედეგი ნოემბერში გამოიღო, როცა Google Pay ან Gpay-ის დაინერგა, რაც კლიენტებს საშუალებას აძლევდა ბაზისბანკის მიერ გაცემული ნებისმიერი ბარათი ვირტუალურ საფულეში დაემატებინათ და მარტივი უკონტაქტო გადახდები განეხორციელებინათ.

ბაზისბანკი ყოველთვის ცდილობს ბაზარს პროდუქტები საუკეთესო პირობებით შესთავაზოს, ამიტომ ამ სულისკვეთებით, ჩვენ დავერგეთ მეგობართი - Credit Card - Mego - ერთადერთი უფასო საკრედიტო ბარათი გახანგრძლივებული საშელავათო პერიოდით, დაბალი საპროცენტო განაკვეთით, ბარათით ტრანზაქციებზე ნულოვანი პროცენტით და ქეშბეკით.

საცალო სესხების პორტფელის აქტიური ზრდის ხელშესაწყობად და არსებული და პოტენციური მსესხებლებისთვის ოპტიმალური სერვისების უზრუნველსაყოფად, 2022 წელს შემუშავდა და ამოქმედდა საცალო სესხების საკრედიტო კონვეიერის პროგრამული უზრუნველყოფა. დეპარტამენტის თანამშრომელთა პროდუქტიულობის მხარდასაჭერად, დაინერგა საცალო პროდუქტების გაყიდვის განახლებული გეგმები და ბონუს სქემები, რომელიც მოიცავს ყველა იმ ძირითადი პროდუქტის გაყიდვას, როგორიცაა საკრედიტო პროდუქტები, სადებეტო და საკრედიტო ბარათები, დეპოზიტები, სადეპოზიტო სერთიფიკატები, დისტანციური მომსახურება, დაზღვევა და ა.შ.

2022 წელს, იპოთეკის გაცემის პროცესის გამარტივებასთან ერთად, იუსტიციის სასწავლო ცენტრის მიერ მომზადებული დამატებითი პერსონალი იპოთეკის ოპერატორებად პრაქტიკულად მთელ ქსელში განთავსდა, რამაც გააადვილა იპოთეკის გაცემა, შეამცირა დრო და კლიენტებს მეტი კომფორტი შეუქმნა.

AML და KYC საკითხების მზარდი მნიშვნელობის გამო, KYC ელექტრონული კითხვარი 2022 წელს რეზიდენტი და არარეზიდენტი ფიზიკური პირებისთვისაც დაინერგა. ის ანალიზებს მონაცემებს კლიენტებისგან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე და ავტომატურად ანიჭებს მათ რისკის დონეს, რაც არარეზიდენტი ფიზიკური პირების შემთხვევაში მნიშვნელოვნად ამარტივებს და ბევრად ამცირებს კლიენტის მიღებისა და ანგარიშის გახსნის დროსა და რესურსებს.

საცალოს გუნდის ძალისხმევამ ამ წლის განმავლობაში განსაცვიფრებელი შედეგი გამოიღო: ყველა მიმართულებით ზრდის მოწმენი გავხდით. ჩვენს ფილიალებში განხორციელებული ტრანზაქციების რაოდენობა გასაოცარი პროცენტით 94%-ით გაიზარდა, ხოლო ციფრული ტრანზაქციების რაოდენობა თითქმის გაორმაგდა (95% უმაღლესი მაჩვენებელი). ტრანზაქციების რაოდენობის მთლიანმა წლიდან წლამდე ზრდამ შთამბეჭდავი 95% შეადგინა.

ყველა ეს მიღწევა შეუძლებელი იქნებოდა ჩვენი ჯგუფის ქვაკუთხედის - ჩვენი თანამშრომლების გარეშე, რომლებიც მთელი წლის განმავლობაში უპრეცედენტო თავდადებას ავლენდნენ ყველა იმ გამოწვევის დასაძლევად, რომელიც მოვლენებით დატვირთულმა წელიწადმა მოიტანა. 2022 წლის განმავლობაში საცალოს ოჯახში 308 ახალ წევრს მივესალმეთ, მათ შორის 217 ვითიბი ბანკიდან (საქართველო) გამოვიდა. ყველა ახალმა წევრმა როგორც შიდა, ისე გარე ტრენინგი გაიარა. ეს უკანასკნელი დარგის ერთ-ერთ წამყვან დაწესებულებაში - იუსტიციის სამინისტროს სასწავლო ცენტრში ჩატარდა.

ახალ 2023 წელს, საცალოს გუნდი გეგმავს შეინარჩუნოს ტემპი და წინა წლების მიღწევებზე დაყრდნობით, კიდევ უფრო მეტი სიახლეების შემოიტანოს ჩვენი ძვირფასი კლიენტებისთვის, მომსახურება ბევრად უფრო სწრაფი და მოსახერხებელი გახადოს, პროდუქტები კი - კიდევ უფრო მომგებიანი.

საერთაშორისო თანამშრომლობა

ეკონომიკური და გეოპოლიტიკური დამაბულობით გამოწვეულმა მოვლენებმა, კერძოდ რუსეთ-უკრაინის ომმა, აშშ-ისა და ევროკავშირის მიერ რუსეთისა და ჩინეთისთვის დაწესებულმა სანქციებმა და ინფლაციის მატებამ ინვესტიორებს ერთგვარი გაურკვევლობა შეუქმნა (საერთაშორისო დაფინანსების კლების ტენდენცია გლობალურად არსებობდა). ბაზისბანკისთვის კი არსებულ პარტნიორ ფინანსურ ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის გადრეწვისა და რაც მთავარია, ახალი პარტნიორების შეძენის კუთხით ეს წელი პროდუქტიული გამოდგა.

იმისათვის, რომ ჩვენი ჯგუფისთვის ზრდის მეტი სისწრაფე უზრუნველგვეყო, გასულ წელს ახალ პარტნიორებს მივესალმეთ და ჩვენი ახალი და დიდი ხნის კრედიტორებისგან: "ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი" (EBRD), „შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკი“ (BSTDB), ResponsAbility, Blue Orchard, EFSE, GGF, აზიის განვითარების ბანკი (ADB), Symbiotics, Incofin და მრავალი სხვა 65.8 მილიონი აშშ დოლარის გრძელვადიანი და 39.7 მილიონი აშშ დოლარის მოკლევადიანი რესურსები მოვიზიდეთ. სასესხო პორტფელისა და საერთაშორისო პარტნიორების გაზრდისა და დივერსიფიკაციის ძალისხმევა ხელს უწყობს ჩვენი საკრედიტო ბიზნესის საერთო განვითარებას. 2022 წელს პრიორიტეტად მივიჩნიეთ საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების ხელშეწყობა და ისეთ პროექტებზე თანამშრომლობა, როგორებიცაა: ვაჭრობის დაფინანსება, MSME და II დონის ინსტრუმენტები.

შედეგად, 2022 წელს, ჩვენი პარტნიორებისგან მნიშვნელოვანი მხარდაჭერა მივიღეთ პროექტებზე, რომლებიც მოიცავს ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობას, მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებას და ხელმისაწვდომ დაფინანსებაზე მიმართულ პროექტებს.

ბაზისბანკსა და EFSE-ს შორის წარმატებული თანამშრომლობა 2019 წლიდან იწყება, როდესაც როცა ფონდმა ადგილობრივი ვალუტით დაფინანსება უზრუნველყო. პასუხისმგებელი დაფინანსების ეს მნიშვნელოვანი ასპექტი ადგილობრივ მცირე მსესხებლებს გაცვლითი კურსის რყევების პირდაპირი რისკისგან იცავს. EFSE-სთან პარტნიორობის გადრეწვა 15 მილიონი ევროს ღირებულების სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულების გაფორმებით გაგრძელდა. რესურსი ბაზისბანკის საერთო კაპიტალისა და ლიკვიდობის პოზიციის შემდგომ გაძლიერებაზე მიიმართა, რაც ხელს უწყობს ბაზრის მოქნილობას.

ბაზისბანკმა და ADB-მა მოკლევადიანი დაფინანსების ხელმისაწვდომობის გაფართოებითა და ეკონომიკისთვის უფრო დიდი რესურსების გამოყოფით ქვეყანაში საერთაშორისო სავაჭრო ბიზნესის განვითარებაში წვლილის შეტანა განაგრძეს. კერძოდ, ADB-მა სავაჭრო ლიმიტის ხელმისაწვდომობა 20 მილიონ აშშ დოლარამდე გაზარდა.

დიდი ხნის პარტნიორ ინსტიტუტებთან პარტნიორობა კიდევ უფრო გავაღრმავეთ: BSTDB, რომელმაც 11 მილიონი აშშ დოლარი გამოყო; Blue Orchard, 15 მილიონი ევროს კონტრიბუციით და ResponsAbility, რომელმაც MSME-ს დაკრედიტების ხელმისაწვდომობის მხარდასაჭერად 8 მილიონი ევრო გამოყო.

2022 წელს სასიხარულო იყო BB ჯგუფის ოჯახის ორ ახალ პარტნიორთან: Incofin Investment Management-სა და Symbiotics-თან თანამშრომლობა. ბაზისბანკმა Incofin Investment Management-ის მიერ კონსულტირებული მიკროსაფინანსოების გაძლიერების მექანიზმის ფარგლებში 5 მილიონი აშშ დოლარი მიიღო, Symbiotics-ისგან კი 4.5 მილიონი ევრო საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების მხარდასაჭერად.

2022 წელს მრავალი წლის მუშაობის შედეგად ბაზისბანკმა EBRD-თან პირველ ISDA (საერთაშორისო სვოპებისა და დერივატივების ასოციაცია) შეთანხმებას მოაწერა ხელი, რომლის მიზანიც მრავალვალუტიანი დაფინანსების ვარიანტების გაზრდა და სავალუტო რისკებისა და ლიკვიდური სახსრების უფრო ეფექტურად მართვაა. მიღწეული შეთანხმების ფარგლებში ბაზისბანკმა უკვე მოიზიდა 15 მილიონი ევროს ეკვივალენტი ლარის რესურსი. ეს პირველი ISDA შეთანხმებაა, რომელიც ბაზისბანკმა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტთან მოაწერა და რომელიც მას მსგავსი პროდუქტების უფრო დიდი თანამშრომლობისთვის გამოყენებისა და საერთაშორისო ასპარეზზე დაფინანსების ვარიანტების უფრო ეფექტურად მართვისაკენ უხსნის გზას.

2023 წელს, სავარაუდოდ, დაბალი ეკონომიკური ზრდა, მაღალი ინფლაცია და მზარდი ტემპები შენარჩუნდება; მიუხედავად ამისა, ჩვენ გავაგრძელებთ ჩვენს პარტნიორ ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის გადრეწვას, სადაც განსაკუთრებული აქცენტი მდგრადი ფინანსური ინსტრუმენტების გაზრდასა და ჩვენს საცალო და ბიზნეს კლიენტებისთვის ხელმისაწვდომ დაფინანსებაზე გაკეთდება.

ჩვენი ადამიანები

2022 წელს მთელი BB ჯგუფის გუნდი ტრანსფორმაციის შუაგულში იყო. 2022 წლის თებერვალში, ვითიბი ბანკის (საქართველო) პორტფელის შემოერთების შემდეგ, სტრუქტურა რამდენჯერმე შეიცვალა, რათა სათანადოდ აესახა ვითიბის პორტფელის მიმდინარე მიგრაციის პროცესი და BB ჯგუფს თავისი პროდუქტების და სერვისების კლიენტების გაზრდილი რაოდენობისთვის უფრო სწრაფად, მოსახერხებლად და შეკავშირებულად მიწოდება შეძლებოდა. HR BB ჯგუფის აზროვნებისა და კულტურის ახალ თანამშრომლებში დანერგვაში აქტიურად იყო ჩართული, ახალ კოლეგებს ახალ სამუშაო გარემოსა და პრაქტიკაზე მორგებაში დაეხმარა და მხარი დაუჭირა სამუშაო ძალის საერთო კეთილდღეობას. გაჩნდა ახალი სტრუქტურული ერთეულები და პოზიციები ბეჟოფისისთვის, რითაც რეკრუტირების განყოფილება საკმაოდ დატვირთა.

გუნდში, რომელიც უკვე 900-ზე მეტ ადამიანს ითვლის, თანამშრომელი კვლავ ჯგუფის ძირითადი ღირებულებაა. ამიტომ, ისეთი გარემოს შექმნას ვცდილობთ, რომელშიც ყველას შეუძლია საქმე მაქსიმალურად კარგად გააკეთოს და იგრძნოს მოტივაცია, ჩართულობა და პატივისცემა. HR აუცილებლად ცენტრალური როლი აქვს ამ პროცესში. 2022 წელს ჩვენ შემოვიღეთ HR ბიზნეს პარტნიორის ფუნქცია - ახალი როლი HR გუნდში. ჩვენ გვჯერა, რომ ეს როლი ძალიან დაგვეხმარება ჩვენი გუნდის გამდიდრებაში, როგორც ბექ, ისე ფრონტ ოფისში.

აქამდე HR დეპარტამენტი 3 ძირითადი მიმართულებისგან შედგებოდა:

- მხარდაჭერა და ანალიტიკა
- რეკრუტირება და განვითარება
- ოფისის ადმინისტრაცია

2022 წელს გაჩნდა მეოთხე სფერო - ბიზნეს პარტნიორი. ოფისში მუშაობის გასაუმჯობესებლად HR გუნდს სპეციალური HR ბიზნეს პარტნიორის როლი დაემატა. თანამშრომლების მოსმენა გვეხმარება მათ მოლოდინებსა და გამოცდილებას შორის შესაბამისობის გამოვლენასა და მის გამოსასწორებლად მუშაობაში. HR ბიზნეს პარტნიორი განსაკუთრებულ როლს ითამაშებს თითოეულ ეტაპზე ჩვენი კულტურის ტრანსფორმაციისა და თანამშრომლების გამოცდილების საერთო გაუმჯობესებაში. 2022 წელს ახალმა HR ბიზნეს პარტნიორის როლმა ხელი შეუწყო მუდმივ საჭიროებების დაკმაყოფილებას, როგორცაა BB ჯგუფის დონეზე თანამშრომლებზე ზრუნვა და მათთვის საუკეთესო გამოცდილების შექმნა.

ჩვენ მუდმივად ვცდილობთ ჩვენს თანამშრომლებთან მუდმივი კომუნიკაციის და ჩართულობის გაუმჯობესებას - ეს ხდება სხვადასხვა ტიპის კვლევის, ასევე ინდივიდუალური და მიზნობრივი შეხვედრების მეშვეობით. ჩვენ ვიღებთ თანამშრომლების გამოხმაურებას და ვცდილობთ გავაუმჯობესოთ მათი გამოცდილება. გუნდთან პირდაპირი კომუნიკაცია გვეხმარება უკეთ გავიგოთ მათი საჭიროებები და ვიგრძნოთ კომპანიის პულსი.

თანამშრომლების ჩართვით და მათთვის პოზიტიური გამოცდილების შემუშავებით, უკეთ შეგვიძლია ვემსახუროთ ჩვენს კლიენტებს, მივაღწიოთ მიზანს და ჩვენი უნიკალური ექსპერტიზისა და კულტურის მეშვეობით ჩვენი ბიზნესი და მომგებიანობა წინ წავიყვანოთ.

სტრატეგიის შესაბამისად ჩვენი სამუშაო ძალების ჩართულობის მთელი რიგი ინსტრუმენტები შევიმუშავეთ. ჩართულობის ეს მექანიზმები, მათ შორის სხვადასხვა გამოვითხვები, ონლაინ პლატფორმა და ხშირი შეხვედრები კოლეგებს საშუალებას აძლევს ტოპ მენეჯმენტს იდეები და უკუკავშირი მიაწოდონ. ტოპ მენეჯმენტის რეგულარული ადგილზე და გარე შეხვედრებისა და კომუნიკაციების მეშვეობით კოლეგებს მუდმივად ვაცნობებთ ჯგუფის სტრატეგიის, მუშაობისა და პროგრესის შესახებ. 2022 წელს, BB ჯგუფის აღმასრულებელმა დირექტორმა მთელი წლის განმავლობაში პერსონალთან 4 დისტანციური შეხვედრა გამართა. ეს შეხვედრები მოიცავდა ფინანსური მაჩვენებლების კვარტალურ განხილვას და კითხვა-პასუხის ნაწილს. ამ დროს ადგილი ჰქონდა კოლეგებთან მნიშვნელოვან, რეგულარულ ორმხრივ კომუნიკაციას. რეგულარული შეხვედრები BB ჯგუფის მენეჯმენტს საშუალებას აძლევს მიიღოს თანამშრომლების უკუკავშირი და ის მომავალ გამოცდილებაში ასახოს.

თანამშრომლებთან უშუალო ჩართულობა ჩვენი პლატფორმის Workplace მეშვეობითაც განხორციელდა. ეს ონლაინ პლატფორმა/აპი, რომელიც 2020 წელს დაინერგა, საშუალებას გვაძლევს ეფექტურად ჩავერთოთ ჩვენს სამუშაო ძალასთან და BB ჯგუფის წევრებს ჩვენი სტრატეგიისა და პროგრესის შესახებ ასევე სხვადასხვა საყურადღებო პროექტებსა და ინიციატივებზე ვუამბოთ, რომლებსაც BB გუნდი ყოველდღიურად აზიარებს.

2022 წელს სამუშაოზე სულ 500 ახალი თანამშრომელი ავიყვანეთ, მათ შორის 350-ზე მეტი უმცროს და ფრონტ ოფისის პოზიციებზე და 100-ზე მეტი უმაღლეს და საშუალო მენეჯერულ პოზიციებზე.

ჩვენ მზად ვართ, ჩვენი ადამიანების გრძელვადიანი კარიერა მათთვის სხვადასხვა კარიერული შესაძლებლობების მიწოდებით ავაწყოთ. 2022 წელს უფრო დიდი აქცენტი გაკეთდა შიდა თანამშრომელთა დაწინაურებაზე, რამაც შიდა ვაკანსიებისა და დაწინაურების რაოდენობის ზრდა გამოიწვია.

უნარების განვითარება და სწავლა

გვინდა ის უნარები მოვიზიდოთ, განვავითაროთ და შევინარჩუნოთ, რომლებიც სამუშაოს გამორჩეული შესრულებისთვის გვჭირდება. სამუშაო ძალის ტრენინგისა და განვითარების გზით მომზადება BB ჯგუფის კულტურის მნიშვნელოვანი ნაწილია. ჩვენი მიზანია, თანამშრომელთა ჩართულობა უკეთესი სამუშაო გარემოს შექმნით გავზარდოთ, რაც კლიენტის გაუმჯობესებულ გამოცდილებად გადაიქცევა.

2022 წელს მეტი ყურადღება გამახვილდა ჩვენი ადამიანური კაპიტალის კარიერულ განვითარებაზე, ტრენინგზე და უნარების განვითარებაზე, ასევე ბევრი მნიშვნელოვანი ინვესტიცია განხორციელდა ჩვენი პერსონალის პროდუქტიულობის გაზრდისათვის. 2022 წლის განმავლობაში 290-ზე მეტმა თანამშრომელმა გაიარა ტრენინგი სხვადასხვა კვალიფიკაციის ამღლების კურსებით, როგორებიცაა: ეფექტური კომუნიკაციის სტანდარტები, საბაზისო ტრენინგი ახალი თანამშრომლებისთვის, გაყიდვების ტექნიკა, MS EXCEL - მაღალი დონე, მოწინავე და საბაზისო დონეები, Agile, Scrum and Kanban, Power BI, Green Finance Expert Study Tour, AML & CTF, IT ბიზნეს ანალიტიკა და სხვა.

ანგარიშსწორება და საკორესპონდენტო საბანკო ურთიერთობა

2022 წელი ანგარიშსწორებისა და საკორესპონდენტო ურთიერთობის განყოფილებისთვის გარდამტეხი წელი იყო. ვითიბი ბანკი საქართველოს კლიენტების მიგრაციის შემდეგ, საერთაშორისო და ადგილობრივი გადარიცხვების რაოდენობა დაახლოებით 30%-35%-ით გაიზარდა. საჭირო იყო პროცესების დაჩქარება და გაუმჯობესება და ადამიანური რესურსების გაძლიერება. გაზრდილი ტრანზაქციების მხარდასაჭერად, განყოფილების ზრდასთან ერთად, გასული წლის განმავლობაში პოზიციური და სტრუქტურული ცვლილებები განხორციელდა; სტრუქტურული ცვლილებები 2023 წლისთვისაც იგეგმება.

საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობა და ტექნოლოგიურად გამართული უსაფრთხო პროგრამებით მუშაობა ბანკისთვის ყოველთვის პრიორიტეტული იყო. 2022 წელს მოხდა ვალუტის გადარიცხვების პროცესის ოპტიმიზაცია და ძირითადი სისტემა SWIFT სტანდარტების სრული დაცვით განახლდა. ხელით შესრულებული პროცესები ავტომატიზირებული გახდა, რამაც BB ჯგუფს ტრანზაქციების უკეთ დამუშავების საშუალება მისცა.

ამ ცვლილებებმა მთლიანობაში საშუალება მოგვცა მომხმარებლის ყველა ჯგუფისთვის მოწესრიგებული გარემო შეგვექმნა და Swift-ის ინფორმაცია სწრაფად და ხარისხიანად დაგვემუშავებინა.

განახლდა და დაინერგა შემდეგი მოდულები და ფუნქციები:

- გადარიცხვის მოდული - Swift-ის ინტეგრაციამ მთლიანად შეცვალა პროცესი, ოპტიმიზირებული და ავტომატიზირებულია ბანკში Swift-ის სისტემის მეშვეობით შემოსული გზავნილების პროცესები.
- სვიფტის მიერ მიღებული განცხადებების ავტომატური მიღება და კორექტირება ტრანზაქციებთან რეკონსილაციის ჩათვლით; პროცესი ოპტიმიზირებული იყო ტრანზაქციებთან დაკავშირებული რისკების შესამცირებლად.
- ბანკთაშორის გადარიცხვების მოდული, რამაც ბანკთაშორისი გზავნილების მიღების ავტომატიზაცია და პროცესების ოპტიმიზაცია გამოიწვია, რაც მანამდე ხელით ხდებოდა.

ამ მოდულების ინტეგრირება ბანკის SWIFT GPI გლობალური გადახდების სისტემაში ჩართვის წინაპირობა იყო. SWIFT GPI (Global Payment Innovation) საერთაშორისო სავალუტო გადარიცხვების ინოვაციური პლატფორმაა, რომელიც ახალ წესებს გადარიცხვის სტანდარტულ წესებთან აერთიანებს. სიმარტივე და სიჩქარე პლატფორმის მთავარი უპირატესობაა, რაც საერთაშორისო გადარიცხვების დაჩქარებას უწყობს ხელს.

GPI სტატუსი ნიშნავს:

- გადარიცხვების სრული ციკლის მონიტორინგის შესაძლებლობას
- საკომისიოების გამჭვირვალობას
- გადარიცხვების შესრულების სიჩქარეს.

ბაზისბანკი ცდილობს, ფეხი აუწყოს SWIFT-ის ინოვაციურ ინიციატივებს. საერთაშორისო გადარიცხვებში GPI პლატფორმის დანერგვა აღნიშნულის ერთ-ერთი ნათელი მაგალითია.

საკორესპონდენტო საქმიანობის სირთულეები და საკორესპონდენტო სტრატეგიები

ბაზისბანკი საერთაშორისო გადარიცხვებს თავისი საკორესპონდენტო ქსელის მეშვეობით ახორციელებს, რომელიც განთავსებულია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში, მათ შორის გერმანიაში, ავსტრიაში, ჩინეთში, რუსეთში, თურქეთში, საქართველოში და 30-ზე მეტ საკორესპონდენტო ანგარიშს მოიცავს.

რუსეთ-უკრაინის ომმა, რომელიც 2022 წლის თებერვალში დაიწყო, მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია რუსეთთან საკორესპონდენტო ურთიერთობაზე და ზოგადად რუსეთში გადარიცხვებზე.

2022 წლის გაზაფხულზე, სანქციების გამო, საკორესპონდენტო ანგარიშები დაიხურა სამ რუსულ ბანკში (VTB Bank Moscow, Alfa Bank, Moscow, Transkapitalbank PJSC) და იმ რუსული ბანკების რაოდენობა, რომლებთანაც გადარიცხვები იყო შესაძლებელი, მნიშვნელოვნად შემცირდა.

2022 წლის ნოემბერში Deutsche Bank-მა, დოლარსა და ევროში ბაზისბანკის 25 წელზე მეტი ხნის წამყვანმა კორესპონდენტმა ბანკმა, ქართული ბაზარი დატოვა.

ამ მოვლენების პარალელურად ახალი საკორესპონდენტო ურთიერთობები დამყარდა ევროპული A კლასის ბანკთან Raiffeisen Bank International, გაიხსნა ევროსა და დოლარის ანგარიშები, რამაც ბანკს საშუალება მისცა კლიენტების საერთაშორისო გადარიცხვები უწყვეტად და შეუფერხებლად განეხორციელებინა.

Raiffeisen Bank International ბაზისბანკის სანდო პარტნიორი გახდა არა მხოლოდ საკორესპონდენტო ურთიერთობების, არამედ ბიზნესის სხვა სფეროებშიც, როგორცაა სახაზინო და დოკუმენტური ოპერაციების ბიზნესი.

მშფოთვარე მდგომარეობის მიუხედავად, ბაზისბანკმა რუსეთში Raiffeisen Bank-ში რუბლის საკორესპონდენტო ანგარიშის გახსნა და კლიენტებისთვის რუბლის გადარიცხვების შეუფერხებლად განხორციელება შეძლო.

2022 წელმა ნათლად აჩვენა, რომ პოლიტიკური, ეკონომიკური და სავაჭრო სანქციებისა და ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ გამკაცრებული რეგულაციების შედეგები და გამოწვევები აშკარა ხდება და საკორესპონდენტო საქმიანობა პარტნიორი ბანკების ქსელის გაფართოებით ძლიერ განვითარებას, დივერსიფიკაციას და გადარიცხვის ალტერნატიული არხების მოძიებას საჭიროებს.

ამ მიზნის მისაღწევად ბანკი მუშაობს საკორესპონდენტო ქსელის გაფართოებაზე, აქტიურად აწარმოებს მოლაპარაკებებს როგორც საერთაშორისო, ისე რეგიონულ ბანკებთან და ენერგიულად ნერგავს ინოვაციურ სერვისებსა და ინსტრუმენტებს. ბაზისბანკი აქტიურად მონაწილეობს საერთაშორისო კონფერენციებსა და ფორუმებში, რაც მას საკუთარი იმიჯის განმტკიცების და გლობალური ზრდის საშუალებას აძლევს.

2023 წელს ბანკი ახალი Visa პროდუქტის Visa B2B Connect-ის დანერგვას გეგმავს. ეს არის გადახდის ინოვაციური სისტემა, რომელიც ბიზნეს სეგმენტს ემსახურება და მსოფლიოს სხვადასხვა მიმართულებით საერთაშორისო გადარიცხვებს სთავაზობს. სისტემა ბლოკ-ჩეინზეა დაფუძნებული, რაც უსაფრთხოების თვალსაზრისით გაუმჯობესებულ ხედვას გულისხმობს.

ბანკი Swift-ის კიდევ ერთ ახალ პროდუქტზე მუშაობს; ესაა Swift Go სისტემაში დავალების შემსრულებელი მხარის სტატუსით ჩართვა. სერვისი რეგისტრაციების განხორციელების ვადებს კიდევ უფრო ამცირებს. ბაზისბანკი ცდილობს გაუმჯობესებული საერთაშორისო სტანდარტების დაცვას და ინოვაციების დანერგვას, რითაც საბოლოო ჯამში კლიენტის მომსახურებას აუმჯობესებს.

2023 წელს ბაზისბანკი აქტიურად გააგრძელებს გლობალური მასშტაბით საკუთარი იმიჯის გაძლიერებას და გააფართოებს პარტნიორი კორესპონდენტი ბანკების სიას. მეორე მხრივ, კორესპონდენტი ბანკების ზრდა ხელს შეუწყობს ჩვენი დოკუმენტური და სახაზინო საქმიანობის გაფართოებას.

მომხმარებლის გამოცდილების მართვის და ხარისხის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი

მომხმარებელზე ორიენტირებული გარემოს წახალისება და მომხმარებელთა საუკეთესო გამოცდილების უპირობო გარანტია მთლიანად ბაზისბანკის და უფრო კონკრეტულად მომხმარებელთა გამოცდილების მართვისა და ხარისხის უზრუნველყოფის გუნდის ყურადღების ცენტრშია და მის ყოველდღიურ საზრუნავს წარმოადგენს.

დღევანდელი ციფრული სამყაროს რეალობაში, კლიენტები სერვისის შეძენამდე სხვადასხვა მიკრო-მომენტების საშუალებით აგზავნიან აუცილებელ ინფორმაციას მათი საჭიროებების საილუსტრაციოდ და ასეთ მომენტებში სწრაფ და ეფექტურ გადაწყვეტებს ელოდებიან. კლიენტთა გამოცდილების მართვისა და ხარისხის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი ყველა ღონეს ხმარობს, რომ ბაზისბანკმა არა მხოლოდ საჭირო გადაწყვეტები უზრუნველყოს, არამედ ბანკის ბრენდთან შეხების წერტილებში მიღებული ინფორმაცია, მომსახურება, პროცესები და პროდუქტების გამოყენება, მათზე ფოკუსირებითა და ზრუნვის დემონსტრირებით, მომხმარებელთა პოზიტიურ გამოცდილებად აქციოს.

გუნდი მომხმარებლის გამოცდილების გაუმჯობესებაზე სხვადასხვაგვარად ზრუნავს, ის შემდეგ მეთოდოლოგიას იყენებს: მომხმარებელთა გამოკითხვების ორგანიზება; მომხმარებელთა მომსახურების გაზომვა და ქოუჩინგი; ახალი/არსებული პროდუქტებისა და სერვისების ტესტირება და შეუსაბამოების გამოსწორების რეკომენდაცია; არსებული და ახალი პროცესების ხარისხობრივი გადამოწმება, პროცესის სრული სქემის შემუშავება ხარისხიანი მომსახურებისათვის საჭირო სახელმძღვანელოებისა და გაიდლაინების შექმნით და პერსონალზე გავრცელებით; ახალი პროდუქტებისა და სერვისების შემუშავების პროექტებში აქტიური მონაწილეობა; მომხმარებელთა საკითხების ანალიზი ეფექტური და სამართლიანი გადაწყვეტებით, მომხმარებელთა განმეორებადი პრობლემების

გამოვლენა და გადაჭრის გზების რეკომენდაცია; მომსახურების ხარისხის გასაუმჯობესებლად ფუნქციური ტრენინგების ორგანიზება.

დეპარტამენტის ყოველდღიური საქმიანობა ჯგუფის მომხმარებელზე ორიენტირებული მიდგომის მაგალითია და ხელს უწყობს კომპანიაში ყველაზე მნიშვნელოვანი ღირებულების - მომხმარებელზე ორიენტირებულობის კულტურის განმტკიცებას.

2022 წელს, როცა დეპარტამენტის მასშტაბი გაიზარდა განვითარდა, განყოფილება დეპარტამენტი გახდა და მისი ქოლგის ქვეშ ოთხი დამოუკიდებელი ერთეული და კომპეტენციები გაერთიანდა, ესენია: მომხმარებლის გამოცდილების ტესტირება (UAT) და სრული პროცესის დიაგრამები/მომხმარებელთან შეხების წერტილის მოგზაურობის რუკის შედგენა. 2022 წლის ბოლოსთვის დეპარტამენტი შემდეგ სტრუქტურულ ერთეულებს მოიცავდა:

- ხარისხის განვითარების ჯგუფი
- ფუნქციური ტრენინგის ჯგუფი
- ხარისხის გაზომვის და კვლევის ჯგუფი
- კლიენტთა საკითხების მართვის და გამოცდილების ტესტირების ჯგუფი

წინა წელთან შედარებით, დეპარტამენტში თანამშრომელთა რაოდენობა 12-მდე გაიზარდა, რაც მიგრაციის შემდგომი საჭიროებებით და ჯგუფის ხედვით აიხსნება: ჯგუფი საკუთარ თავს კლიენტზე ორიენტირებულ ფინანსურ ინსტიტუტად მოიაზრებს, რაც კლიენტთა გამოცდილების მართვისა და ჯგუფის კლიენტზე ორიენტირებულობის კულტურის გაძლიერებისკენ მეტი რესურსის მიმართვას გულისხმობს.

2022 წელს როგორც მთლიანად კომპანიის, ისე დეპარტამენტის დატვირთვის თვალსაზრისით ყველაზე მნიშვნელოვანი გამოწვევა ბაზისბანკში ვითიბის საცალო პორტფელის მიგრაცია იყო, რომელსაც გუნდი წარმატებით მართავდა. ამისთვის ის შემდეგ მეთოდებს მიმართავდა:

- მომხმარებელთა გამოცდილების მართვა პროცესის განმავლობაში და შემდგომ პერიოდში მაქსიმალურად კომფორტული გადმოტანის უზრუნველსაყოფად
- პრობლემების გაანალიზება და მომხმარებლებისთვის საუკეთესო გადაწყვეტების მიწოდება
- ახალ პროცესებზე/პროდუქტებზე გაიდლაინების/რეკომენდაციების შემუშავება
- თანამშრომელთა უწყვეტი ინფორმირება და ტრენინგი

ვითიბის საცალო პორტფელის ბაზისბანკში მიგრაციის დროს, ახალი პროცესების შემუშავებაში ხარისხის განვითარების განყოფილება აქტიურად მონაწილეობდა, რათა აღმოფხვრილიყო შეუსაბამოებები მომხმარებელთან შეხების წერტილებში და გაუმჯობესებულიყო მომსახურების ხარისხი. ეს გულისხმობდა რეპორტირებას, ანალიტიკას და კლიენტების ნაკადების მართვის ოპტიმიზაციის რეკომენდაციებს.

ტრანზაქციების NPS (Net Promoter Score) პროგრამა ყოველდღიურად იმართება და დაკავშირებულ ფუნქციურ ერთეულებს/მენეჯმენტს მომხმარებელთა გამოცდილების გასაუმჯობესებლად შედეგებს და რეკომენდაციებს უზიარებს.

დაიგეგმა და შემუშავდა ურთიერთობის NPS კვლევა, რათა გამოგვევლინა მომხმარებელთა რეკომენდაციები/კრიტიკა, და მნიშვნელოვანი გაუმჯობესების დაგეგმვის მიზნით ჩატარდა ანალიზი, მათ შორის ციფრული თვითმომსახურების არხებისთვის.

მთლიანობაში, მომხმარებელთა გამოცდილების მართვისა და ხარისხის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი აგრძელებს მიმდინარე პრაქტიკის გაუმჯობესებას, რათა მომხმარებელთა უმაღლეს გამოცდილებას მიაღწიოს და შეინარჩუნოს.

წლის განმავლობაში ჩატარდა სხვადასხვა ტიპის კვლევა; კლიენტების/თანამშრომლების გამოცდილების გასაუმჯობესებლად კვლევის შედეგები სხვა სტრუქტურულ ერთეულებს გავუზიარეთ.

2023 წლის გეგმები და პრიორიტეტები

კლიენტი და მათ საუკეთესო გამოცდილებაზე ზრუნვა პირველი პრიორიტეტია. ჩვენი პრიორიტეტები მოიცავს კლიენტის მოსაზრებებსა და საჭიროებებზე ზრუნვას და კვლევის, რეკომენდაციებისა და გადაწყვეტილებების საფუძველზე განმეორებადი პრობლემების გადასაჭრას. ჩვენთვის უმთავრესია კომპანიაში მომხმარებელზე ორიენტირებული კულტურის გაძლიერება და HR და სხვა შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულებთან ერთად თანამშრომლების კმაყოფილების გაზრდაზე მუშაობა, რათა მომხმარებელზე ზრუნვა უფრო ეფექტური გახდეს. NPS-ის შედეგების გათვალისწინება და მათი ბიზნეს ქეისებში ასახვა/გათვალისწინება 2023 წლის მნიშვნელოვანი გამოწვევაა. დღევანდელ რეალობაში, კონკურენტულ გარემოში, სადაც პროდუქტები მეტ-ნაკლებად ერთნაირია,

ჩვენი ამოცანა მომხმარებელთან ემოციური კავშირის დამყარება, მათი მოსმენა, მათი საჭიროებების გათვალისწინება, მომხმარებელზე ორიენტირებულობის გამოვლენა და შესანიშნავი გამოცდილების მინიჭება.

- მომხმარებლის რუკის შედგენა See/Think/Do/Care ჩარჩოთი, ახლადშექმნილი პროდუქტებისა და სერვისების მიხედვით შესაბამის ეტაპზე შესაბამისი ინფორმაციის მისაწოდებლად/მომსახურების გასაწევად;
- Lean ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესის განვითარებისთვის DMAIC (განსაზღვრა, გაზომვა, ანალიზი, გაუმჯობესება, კონტროლი) ჩარჩოს შემუშავება;
- VOC (მომხმარებლის ხმა) პროგრამის ამოქმედება კლიენტების მოთხოვნების გასაგებად და დასაკმაყოფილებლად, თანამშრომლების დამკვეთის პოზიციაზე დასაყენებლად - „მომხმარებლის ადგილას თავის წარმოდგენა“
- თანამშრომელთა მომზადებისა და ტესტირებისთვის ონლაინ ტრენინგ პროგრამის შემუშავება
- თანამშრომლების სწრაფი ნავიგაციისთვის და მომსახურების პროცესში მოქნილობის უზრუნველსაყოფად „ცოდნის ბაზის“ მომზადება
- NPS პროგრამის ავტომატიზაცია და ტექნოლოგიური განვითარება
- მომხმარებელზე ორიენტირებულობის KPI-ების რეგულარული მონიტორინგი და ანალიტიკა და სხვა ერთეულებთან/მენეჯმენტთან გაზიარება, განვითარების რეკომენდაციები;
- ონლაინ კონსულტაციის დროს გამოვლენილი სერვისის შეთავაზება; ციფრული არხების/სოციალური მედიის საკომუნიკაციო არხების ანალიტიკა მომხმარებლის საუკეთესო გამოცდილების მიზნით;

მარკეტინგის დეპარტამენტი და სტრატეგიული კომუნიკაცია

2022 წელი მთელი BB ჯგუფისთვის დიდი სტრუქტურული ტრანსფორმაციით გამოირჩეოდა. ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ცვლილება ბანკის მარკეტინგულ მიმართულებას შეეხო: ბანკის 29-წლიან ისტორიაში ის პირველად გახდა პროდუქტებისა და სერვისების დეპარტამენტისგან ავტონომიური და დამოუკიდებელ სტრუქტურულ ერთეულად ჩამოყალიბდა. ცვლილება BB ჯგუფის დიდმა მიღწევამ, ვითიბი ბანკის (საქართველო) საცალო ბიზნესის შემოერთებამ გამოიწვია, რამაც დღის წესრიგში ახალი გამოწვევები და ამბიციები დააყენა.

ჯგუფის ბრენდის უკეთ პოზიციონირების და ბანკის მიერ ხელმისაწვდომი არხებით საბანკო პროდუქტების გაყიდვების სტიმულირების ამოცანამ ცხადყო, რომ ჯგუფის მარკეტინგული საქმიანობა უფრო მაღალ დონეზე უნდა ავიდეს; შედეგად ჩამოყალიბდა ახალი მარკეტინგის დეპარტამენტი, რომელსაც მარკეტინგის და ციფრული კომუნიკაციების ცალკე განყოფილება აქვს.

დეპარტამენტის ამოცანა ციფრულ სივრცეში მომხმარებლისთვის რეალური ღირებულების შექმნაა. ამიტომ, მარკეტინგის გუნდი მუდმივად ატარებს სხვადასხვა მედია არხის კვლევას, რათა შეისწავლოს მომხმარებელთა ქცევები და მათ საჭირო პროდუქტები და მომსახურება სათანადო არხით მიაწოდოს. სოციალური მედიის გარდა, კომუნიკაცია მოიცავს სხვადასხვა არხს, სადაც გუნდი იყენებს Google-ს, Meta-ს და სხვა ანალიტიკურ ინსტრუმენტებს. ამის დახმარებით ჩვენს განახლებულ ციფრულ პროდუქტებში ანალიტიკურ ინსტრუმენტებს ჩავაშენებთ, რათა მომხმარებელთა ქცევისა და დამოკიდებულების შესახებ სრული სურათი გვქონდეს.

დამოუკიდებელი ფუნქციონირების პირველი წლის განმავლობაში, მარკეტინგის დეპარტამენტმა შესანიშნავი შედეგები მიიღო. ბანკის მარკეტინგულ სტრატეგიაში ციფრული არხების ინტეგრირებამ კარგად იმუშავა ბრენდის ხილვადობასა და ცნობადობაზე, დაგვეხმარა, უფრო სიღრმისეულად გაგვეგო მომხმარებელთა შეხედულებები, შეგვესწავლა მათთან შეხების წერტილები და ლიდები. რადგან მარკეტინგის დეპარტამენტი ციფრულ არხებში მომხმარებელთა ქცევას კარგად იცნობს, დეპარტამენტი ქმნის სპეციალურ საანგარიშო ინსტრუმენტებს მუდმივი გაზომვებისთვის. წინა წელთან შედარებით ფეისბუქის გვერდის წევრობა 77%-ით გაიზარდა და 2,790,362 უნიკალურ ვიზიტორს მიაღწია, ინსტაგრამის სტატისტიკის ზრდამ კი 165% შეადგინა და 650,000 ვიზიტორს მიაღწია. ბანკის მიერ წლის განმავლობაში წარდგენილ ძირითად პროდუქტებზე (Gpay და მეგობართი) ჩატარდა 2 წარმატებული მარკეტინგული კამპანია და ერთი ციფრული პროექტი, რომელიც ციფრულ სანავიგაციო სისტემებსა და რუკებზე ბაზისბანკის ფილიალებისა და ბანკომატების არსებობას უზრუნველყოფს.

სტრატეგიული კომუნიკაციები

2022 წლის დასაწყისში BB ჯგუფის ბიზნესის მასშტაბის ზრდის კვალდაკვალ საზოგადოებასთან ურთიერთობის ფუნქციის ამოცანებიც გაიზარდა. ეს ნაბიჯი ვითიბი ბანკის საცალო და ბიზნეს პორტფელის შემოერთების შემდეგ ჯგუფის ბოლო პერიოდის სტრატეგიული გადაჯგუფების ნაწილი გახდა. ჯგუფის სტრატეგიული პრიორიტეტების შესაბამისად, როგორც შიდა, ისე გარე კომუნიკაციის მიმართ უფრო კოორდინირებული მიდგომის არსებობის მიზნით, სტრატეგიული კომუნიკაციების დეპარტამენტს ახალი ფუნქციები დაემატა. ჯგუფის საქმიანობის მეტი ეფექტურობის მისაღწევად და შიდა და გარე კომუნიკაციების მეშვეობით ბრენდის ცნობადობის გაზრდის მიზნით, პრიორიტეტად დეპარტამენტის ფუნქციების კონკრეტულ სფეროებად მკაფიო სეგრეგაცია განისაზღვრა. შედეგად, სტრატეგიული კომუნიკაციების დეპარტამენტმა გააფართოვა თავისი მოქმედების არეალი და დაკისრებული ვალდებულებები შემდეგ სამ ძირითად სფეროდ დაყო: შიდა კომუნიკაციები, გარე კომუნიკაციები და CSR.

შიდა კომუნიკაციები

ენერგიული შიდა კომუნიკაცია და BB ჯგუფის გუნდის წევრების ჩართულობა 2022 წლის განმავლობაში თანამშრომლების გაორმაგებული რაოდენობის გათვალისწინებით განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. სპეციალური ონლაინ პლატფორმა *Workplace* ყველა თანამშრომლისთვის ცნობიერების ამაღლების მთავარი ინსტრუმენტი, რაც მათ BB ჯგუფის სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებზე, ფინანსურ და ოპერაციულ შედეგებზე, უახლეს პრესრელიზებსა და სიახლეებზე უახლესი ინფორმაციის მიღების საშუალებას აძლევს და ჯგუფის მასშტაბით ყოველდღიურად გაზიარებულ ფართო ინფორმაციაზე აძლევს წვდომას. პლატფორმა მთავარი საკომუნიკაციო არხია, რომელიც ყველა თანამშრომელს აერთიანებს და ყველა მნიშვნელოვანი თემის გაზიარების საშუალებას აძლევს. ინფორმაცია ონლაინ ხელმისაწვდომია ყველა თანამშრომლისთვის, მიუხედავად მათი გეოგრაფიული მდებარეობისა.

გარე კომუნიკაციები და CSR

BB ჯგუფი მოწოდებულია ჰქონდეს ზუსტი, გამჭვირვალე და პასუხისმგებელი კომუნიკაცია. გარე კომუნიკაციების როლი პასუხს აგებს BB ჯგუფის ბიზნეს აქტივობების გარე კომუნიკაციების დაგეგმვაზე, კოორდინაციასა და განხორციელებაზე და ჯგუფის საქმიანობის სხვადასხვა არხებითა და მედიასაშუალებებით დროულად გამუქებაზე.

გარე საკომუნიკაციო აქტივობების შედეგად საინფორმაციო სააგენტოებისა და სოციალური ქსელების მეშვეობით ინფორმაცია საშუალოდ 1 მილიონ ადამიანს მიეწოდებოდა. ამავდროულად, ბანკი BIM-ის რუბრიკის *Smeda for Business*-ის სპონსორი გახდა: გადაცემაში სტუმრად მყოფი ბანკის წარმომადგენლები სხვადასხვა მიმდინარე საბანკო და ფინანსურ საკითხზე საუბრობდნენ.

გარე კომუნიკაცია BB ჯგუფის საქმიანობის CSR-ის სფეროში გაფართოების უზრუნველსაყოფადაც მნიშვნელოვანია. კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა (CSR) BB ჯგუფის დიდი ხნის ვალდებულებაა. ბანკის წვლილი სოციალური სექტორის განვითარებაში როგორც წესი გულისხმობს სხვადასხვა საგანმანათლებლო პროექტის სპონსორობას საქართველოში მნიშვნელოვანი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მხარდასაჭერად.

2022 წელს ბაზისბანკმა განაგრძო ელიტარული ინტელექტუალური კლუბის „რა? სად? როდის?“ სპონსორობა, სადაც ის ტელემაყურებელთა ინტერესებს იცავს.

2022 წელს ბაზისბანკი, როგორც ქვეყანაში კულტურული განვითარების აქტიური მხარდამჭერი, ქვეყნის ერთ-ერთი წამყვანი დრამატული თეატრის - მარჯანიშვილის თეატრის სპონსორი გახდა. ბანკის მხარდაჭერით არაერთი სპექტაკლის პრემიერა შედგა.

BB ჯგუფმა ფინანსური დახმარება გაუწია დადიანების სასახლეში გამართულ გერმანელი მხატვრების გამოფენას "გერმანელი მხატვრები და კავასია".

მრავალი წელია, საქართველოს ეროვნული ბანკისა და FinEdu-ს მიერ ორგანიზებული საგანმანათლებლო პროექტების გულმოდგინე მხარდამჭერები ვართ და დიდი მონდომებით შეგვაქვს მნიშვნელოვანი ფინანსური და ადამიანური წვლილი. 2022 წელს ბაზისბანკი აქტიურად იყო ჩართული პროექტებში, როგორიცაა დაზოგვის მსოფლიო დღე, კიბერუსაფრთხოების თვე, ახალგაზრდა სტუდენტთა კონკურსი და სხვა.

მრავალი წელია, ინტენსიურად ვთანამშრომლობთ საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებთან. ბანკის ფინანსური მხარდაჭერით, ილიას უნივერსიტეტმა 2022 წლის კურსდამთავრებულებისთვის გრანდიოზული სახეიმო ღონისძიება გამართა. სულხან-საბა ორბელიანის უნივერსიტეტის მაღალი აკადემიური მოსწრების მქონე სტუდენტებს გადავეცით სტიპენდიები, რითაც მომავალი მიღწევებისთვის წავახალისეთ.

ბაზისბანკმა ხელოვნებისა და მეცნიერების დარგში 2022 წლის წინანდლის პრემიის ლაურეატები დააჯილდოვა. ბანკმა გამარჯვებულებს სპეციალური ჯილდოები და ფულადი პრიზები ორ ნომინაციაში: თეატრალურ ხელოვნებასა და კინოხელოვნებაში გადასცა.

ბაზისბანკის ფინანსური მხარდაჭერით, სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის საგამოფენო დარბაზში აკადემიის სტუდენტების ნამუშევრების გამოფენა-გაყიდვა მოეწყო. შემოსული თანხის ნაწილი გადაეცათ სტუდენტებს, რომელთაც სწავლის ქირის გადაუხდელობის გამო სტუდენტის სტატუსი შეჩერებული ჰქონდათ.

ბაზისბანკის დაფინანსებით, თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში ნინო სურგულაძის საქველმოქმედო ფონდ „ნატურის ხის“ ორგანიზებით გაიმართა საქველმოქმედო გალა კონცერტი. კონცერტიდან შემოსული თანხა მთლიანად მოხმარდა სხვადასხვა მძიმე დაავადების მქონე ქართველი და უკრაინელი ბავშვების მკურნალობას და მათ შემდგომ რეაბილიტაციას.

ეკონომიკური მიმოხილვა 2022

2022 წელს ახალი ეკონომიკური შოკის - რუსეთ-უკრაინის ომის შედეგად გლობალურად ინფლაციური რისკები გაიზარდა, რომელმაც პოსტპანდემიური აღდგენის ფაზაში მაღალი გლობალური ინფლაციის შემცირების სავარაუდო ტემპი შეანელა.

ინფლაციური ზეწოლა ფართოვდება და მისი აღმოფხვრა რთულდება, ამიტომ ცენტრალური ბანკები ინფლაციის შესაჩერებლად მკაცრ მონეტარულ პოლიტიკას ატარებენ, რითაც იზრდება მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი. ფედერალურმა სარეზერვო ბანკმა 2022 წელს 7-ჯერ გაზარდა ფედერალური სახსრების განაკვეთის მიზნობრივი დიაპაზონი; ფასების სტაბილურობის შესანარჩუნებლად და ინფლაციის შესაწილებლად განაკვეთი 4,25 პპ-ით 0,25%-დან 4,5%-მდე გაიზარდა. FED-ის მსგავსად, განაკვეთები 2022 წლის განმავლობაში ევროპის საბანკო სისტემამაც 2,5%-მდე გაზარდა.

მოსალოდნელია, რომ ცენტრალური ბანკები მკაცრ მონეტარულ პოლიტიკას 2023 წლის განმავლობაშიც შეინარჩუნებენ, სანამ ინფლაციის რისკები საკმარისად არ შერბილდება. მეორე მხრივ, ცენტრალური ბანკების მიერ მონეტარული განაკვეთის გაზრდა უარყოფითად აისახება ეკონომიკურ ზრდაზე. შედეგად, მსოფლიო ბანკი გლობალურად ეკონომიკური ზრდის ვარდნას პროგნოზირებს 2,1%-ით 2023 წელს და 2,4%-ით 2024 წელს.

მაღალი გლობალური ინფლაცია ქართულ ბაზარსაც გადაეცა. საშუალო წლიურმა ინფლაციამ 2022 წელს 11,9% შეადგინა. 2022 წლის იანვარში ინფლაციამ პიკს 13,9%-ს მიაღწია; მომდევნო თვეებში ის თანდათან შემცირდა 2022 წლის დეკემბერში 9,8%-მდე ჩამოვიდა, 2023 წლის იანვარში - 9,4%-ზე.

უნდა აღინიშნოს, რომ მაღალი ინფლაცია 2022 წელს ძირითადად მოთხოვნის მხრიდან ზეწოლით იყო გამოწვეული, რასაც ბელორუსიდან, რუსეთიდან და უკრაინიდან შემოსული მიგრანტები უწყობდნენ ხელს. შრომის ბაზარზე არსებული დისბალანსი კიდევ ერთი ფაქტორი იყო, რამაც ინფლაცია გამოიწვია. უფრო მეტიც, ბაზრის ბოლოდროინდელი ანალიზის მიხედვით, ბაზარზე ანაზღაურების ზრდა აღემატება პროდუქტიულობის ზრდას, რაც საქონლისა და მომსახურების ბაზრებზე ჭარბ მოთხოვნას ქმნის. ეს დისბალანსი ინფლაციაშიც გადაიხარდა. ინფლაციის წინააღმდეგ საბრძოლველად სებ-მა პოლიტიკის განაკვეთი მთელი წლის განმავლობაში 11%-ზე შეინარჩუნა. აღსანიშნავია, რომ აშშ დოლარსა და ევროზე გაზრდილ საპროცენტო განაკვეთს იგივე ეფექტი აქვს, რაც ლარის გაზრდილ კურსს. ეროვნული ბანკის მიერ გატარებული მკაცრი მონეტარული პოლიტიკა აშშ დოლარისა და ევროს სახსრების გაზრდილ საპროცენტო განაკვეთებთან ერთად ამცირებს მოთხოვნის მხრიდან ზეწოლას ფასების დონეზე; რადგან ჩვენს რეალობაში ჭარბი მოთხოვნა მიგრანტებს მიეწერება, მონეტარული პოლიტიკა შეიძლება საკმაოდ ეფექტური იყოს.

მიწოდების მხრიდან ინფლაციაზე ზეწოლა ნაწილობრივ შერბილდა სავაჭრო პარტნიორების ვალუტებთან მიმართებაში ლარის გამყარებით. 2022 წლის დეკემბრისთვის ქართული ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი 24,9%-ით გაიზარდა, ხოლო რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი 15%-ით. გაცვლითი კურსის გაძლიერებული რყევების შესარბილებლად, ეროვნული ბანკი აქტიურად ახორციელებდა სავალუტო ბაზარზე ინტერვენციას. ცენტრალური ბანკის წმინდა შესყიდვებმა რეზერვების დაგროვებას შეუწყო ხელი. დეკემბრის ბოლოს რეზერვებმა მთლიანობაში 4,9 მილიარდ აშშ დოლარს მიაღწია (2021: 4,2 მილიარდი აშშ დოლარი). ხელახალი საერთაშორისო რეზერვები ქმნის საფუძველს, რათა ეფექტურად გაუმკლავდეთ შოკებს. ამჟამად რეზერვები ისტორიულ მაქსიმუმს - 5,4 მილიარდ აშშ დოლარს შეადგენს.

2023 წელს საქართველოში ინფლაცია საგრძნობლად შემცირდა, წლიური ინფლაცია 2023 წლის ივლისის ბოლოს 0,3%-ს შეადგენდა, რაც მიზნობრივ 3%-ზე ბევრად დაბალი იყო, ეს კი იმპორტირებული ინფლაციის მნიშვნელოვნად შემცირების, ლარის გაძვირების და საერთაშორისო გადაზიდვებზე ფასების შემცირების შედეგია. ფასების შემცირება ასევე შეეხო საქონელს საერთაშორისო ბაზარზე, ნავთობისა და ბუნებრივი აირის ჩათვლით. მოსალოდნელია, რომ ინფლაცია დაბალი იქნება ძლიერი ლარის და ეკონომიკური ზრდის სტაბილიზაციის გამო. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის 10,25%-მდე შემცირება 2023 წლის მაისის დასაწყისში დაიწყო და ამჟამად 10,25%-ზეა შენარჩუნებული; სავალუტო კომიტეტის ბოლო განცხადებით წლის ბოლომდე 9,5%-მდე შემცირება იყო ნაწინასწარმეტყველები.

საქართველომ კარგი შედეგები აჩვენა - 2021 წელს მიღწეული ზრდა 2022 წელს შენარჩუნდა და წლიურად რეალური მშპ-ის 10,1%-ს მიაღწია. მოლოდინის საპირისპიროდ, რუსეთ-უკრაინის ომს შედეგად მოჰყვა მასიური მიგრაცია, რომელსაც თავისუფალი ნაღდი ფულის ნაკადი შემოჰყვა; გაიზარდა მოხმარება, რაც ზრდაზე დადებითად აისახა. ეკონომიკური ზრდის ყველაზე დიდი წილი მომსახურებებზე მოდის, რასაც ხელი შეუწყო საქართველოში უცხო ქვეყნის მოქალაქეების ზრდამ - უცხოური ვალუტის შემოდინებამ მაღალი ეკონომიკური ზრდა გამოიწვია და ტურიზმის სექტორი გააჯანსაღა. საქართველოს საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 32,4%-იანი ზრდა აჩვენა. ექსპორტის ღირებულება წინა წელთან შედარებით 31,6%-ით გაიზარდა, იმპორტი - 34,1%-ით. იმპორტის ზრდა მნიშვნელოვნად განაპირობა მიგრაციის გამო შიდა

მოთხოვნის ზრდამ. შედეგად, 2022 წელს უარყოფითი სავაჭრო ბალანსი 7,96 მილიარდ დოლარამდე გაფართოვდა (+36% წ/წ). ამის მიუხედავად, უარყოფითი სავაჭრო ბალანსი ტურიზმიდან შემოდინებით, ფულადი გზავნილებით და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებით კომპენსირდა.

ტურიზმის სექტორის ეტაპობრივი აღდგენა (რუსეთიდან, ბელარუსიდან და უკრაინიდან მიგრაციამ მოგზაურობის შემოდინება მოიტანა, რის შედეგადაც ტურიზმიდან შემოსავლის აღდგენამ 2019 წლის დონეს გადააჭარბა) ფულადი გზავნილების ზრდასთან ერთად (4,4 მილიარდ დოლარამდე, რაც წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 86%-ით მეტია); პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები მხარს უჭერდა მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის (CAD) 2021 წელს 10.4%-დან 2022 წელს 3,95%-მდე შემცირებას. მიგრაციის დროებითი ეფექტი უნდა ამოიწუროს და ეროვნული ბანკის პროგნოზით, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 2023 წელს მშპ-ს 5,5%-ს მიაღწევს.

მშპ-ის სავარაუდო ზრდამ 2022 წელს 10.1% შეადგინა; 2021 და 2022 წლებში ორნიშნა ზრდის შემდეგ საბაზო ეფექტის გათვალისწინებით, 2023 წელს ცენტრალური ბანკი მიერ მშპ-ის 6%-მდე რეალურ ზრდას ელის; 2024 წლისთვის დაახლოებით 5%-მდე სტაბილიზაციაა მოსალოდნელი. ამასთან, მსოფლიო ბანკის ევროპისა და ცენტრალური აზიის ეკონომიკაზე გაკეთებული პროგნოზით, საქართველოს ეკონომიკური ზრდა 2023 და 2024 წელს შესაბამისად 4.4% და 5% იქნება.

2023 წლის რეიტინგები

რაც შეეხება საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგებს, გლობალურმა საკრედიტო სარეიტინგო სააგენტომ Fitch Ratings-მა 2023 წლის 27 იანვარს განაახლა საქართველოს გრძელვადიანი უცხოური ვალუტის (LTFC) ემიტენტის რეიტინგი (IDR), სტატუსი „BB“-ზე დატოვა, ქვეყნის ფინანსური განვითარების პერსპექტივა კი „სტაბილურიდან“ „პოზიტიურით“ შეცვალა.

Fitch Ratings-მა საქართველოს რეიტინგი (IDR) 2023 წლის 27 იანვარს განაახლა, სტატუსი „BB“-ზე დატოვა და ქვეყნის ფინანსური განვითარების პერსპექტივა „სტაბილურიდან“ „პოზიტიურით“ შეცვალა, რაც ასახავდა მშპ-ის ძალიან ძლიერ ზრდას, საერთაშორისო მაჩვენებლების ზრდას, ასევე 2022 წელს რეზერვების და ფისკალური მაჩვენებლების ზრდას. ეს გამოწვეული იყო ტურიზმის აღდგენით და რუსეთიდან მიგრანტებისა და კაპიტალის დიდი შემოდინებით, რაც, Fitch-ის მოლოდინით, მნიშვნელოვანწილად გაძლევს. „რეიტინგს მხარს უჭერს საქართველოს ძლიერი მმართველობა, „BB“ მედიაზე დაკავშირებული ეკონომიკური განვითარების მაჩვენებლები და მისი სანდო მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ჩარჩო“, - ნათქვამია სააგენტოს ანგარიშში. თუმცა, Fitch-ის პროგნოზით, 2023 წელს მშპ-ის ზრდა ზომიერი იქნება - 4,5%-მდე.

გარდა ამისა, გლობალურმა საკრედიტო სარეიტინგო სააგენტომ Moody's Investors Service (Moody's) 2022 წლის 28 აპრილს საქართველოს მთავრობის რეიტინგის პერსპექტივა „უარყოფითიდან“ „სტაბილური“ შეცვალა, ხოლო ადგილობრივი და უცხოური ვალუტით გრძელვადიანი ემიტენტის რეიტინგი და უცხოური ვალუტის არაუზრუნველყოფილი რეიტინგი Ba2-ზე დატოვა. საქართველოს Ba2 რეიტინგის პერსპექტივის უარყოფითით შეცვლის შესახებ გადაწყვეტილება განაპირობა "რუსეთის მიერ უკრაინაში მიმდინარე სამხედრო შეჭრით გამოწვეული გეოპოლიტიკური მოვლენების გაზრდილმა რისკებმა" (Caa2, რეიტინგები განხილვის პროცესშია), საქართველოს რუსეთთან მიმდინარე, თუმცა "გაყინულმა" დამაბულობამ სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის გამო, და რეგიონში და რუსეთთან საქართველოს საზღვარზე რუსეთის სტრატეგიული ზრახვების არაპროგნოზირებადობამ".

გარდა ამისა, Standard & Poor's (S&P) Global Ratings-მა 2022 წლის 25 თებერვალს საქართველოს ადგილობრივი ვალუტის LT საკრედიტო რეიტინგი "BB" დაადასტურა. ამავდროულად, სარეიტინგო სააგენტომ პერსპექტივა „უარყოფითიდან“ „სტაბილური“ შეცვალა.

საბანკო სექტორის მიმოხილვა

საქართველოს საბანკო სექტორი სტაბილურია და ქვეყანაში და მის ფარგლებს გარეთ ყველაზე განვითარებული სექტორია, ზოგადად ჯანსაღი საკრედიტო მაჩვენებლებით. საქართველოს ფინანსურმა სისტემამ პანდემიის დროს და რუსეთის მიერ რეგიონში დამაბულო გეოპოლიტიკური სიტუაციით გამოწვეული პოტენციური რისკების მიმართ მედეგობა გამოიჩინა. საქართველოს საბანკო სექტორი 2021 და 2022 წლებში ძლიერი ეკონომიკური მაჩვენებლების ერთ-ერთი მთავარი მამოძრავებელი ძალა იყო.

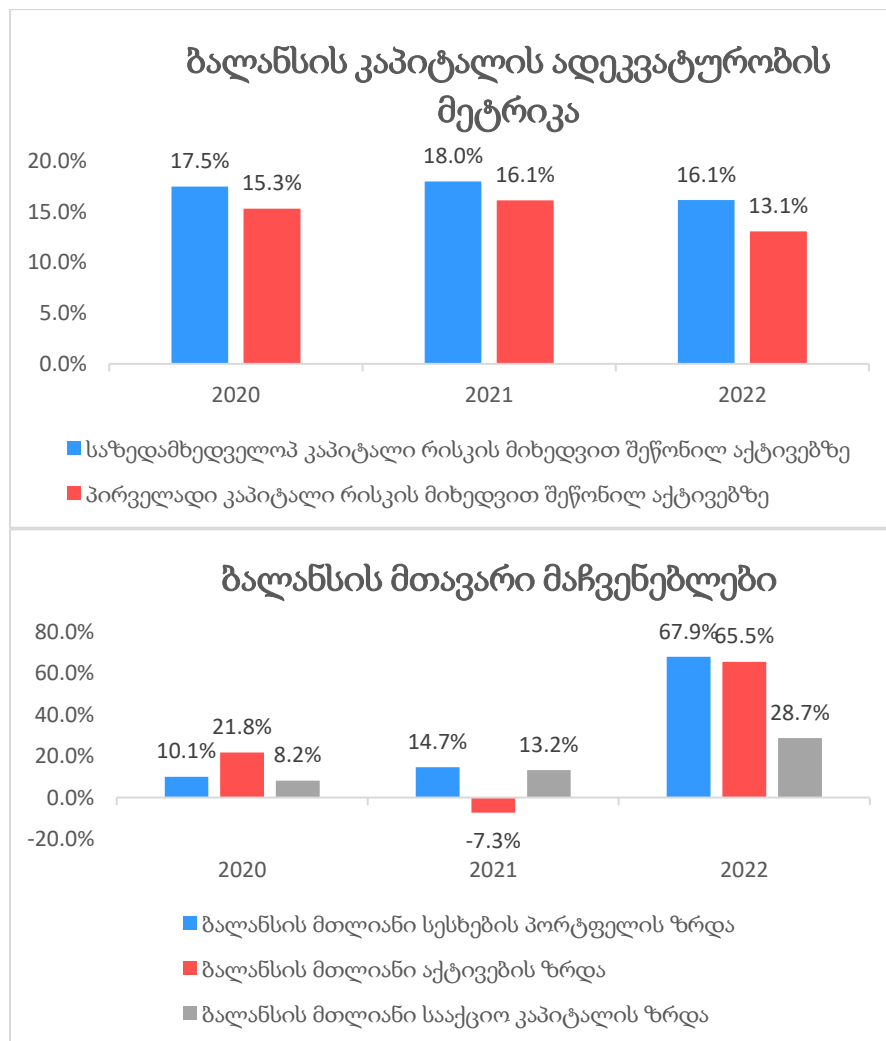
სექტორი კარგადაა რეგულირებული, მას ეროვნული ბანკის ეკონომიკური ციკლები უჭერს მხარს, ლიკვიდობისა და გადახდისუნარიანობის პარამეტრები ძლიერია, მომგებიანობა მყარად ნარჩუნდება. მთლიანი საბანკო სექტორის ლევერიჯის კოეფიციენტი იგივე დონის სხვა მაჩვენებლებთან და სხვა ქვეყნებთან შედარებით დაბალია, ხოლო მომგებიანობა აქტივებთან და კაპიტალთან შედარებით მაღალია. ეს იმაზე მიუთითებს, რომ საბანკო სექტორს შემდგომი განვითარებისა და ზრდის დიდი პოტენციალი აქვს.

სექტორის პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი 2022 წელს 1,5 პროცენტით გაუმჯობესდა და 17,1%-მდე გაიზარდა, ხოლო საზედამხებდევლო უმოქმედო სესხები 4,0%-მდე შემცირდა. რაც შეეხება მოგებასა და მომგებიანობის მაჩვენებლებს, უკუგება კაპიტალზე (ROE) ძლიერია და 24.7%-ს შეადგენს, ხოლო აქტივებზე (ROA) 3.2%-ს. მომგებიანობის პერსპექტივა კარგია.

დეპოზიტების დოლარიზაცია სტაბილურად იკლებს 57%-მდე, რასაც მაკროპრუდენციული ზომები უჭერს მხარს. საქართველოს კომერციული ბანკების აქტივების მშპ-სთან ფარდობამ 98% შეადგინა, სესხებმა მშპ-სთან 62.4%, დეპოზიტების მშპ-სთან ფარდობა კი 61.7% იყო.

ბანკების უმრავლესობამ უკვე აღადგინა პანდემიის დროს გამოთავისუფლებული კაპიტალის ბუფერები და რეგიონში გეოპოლიტიკურ დაძაბულობასთან დაკავშირებულ საფრთხეებს მყარი ბუფერებით შეხვდა. ბანკების აქტივების ხარისხის მდგრადობამ ფინანსური სექტორის მზადყოფნას კიდევ უფრო შეუწყო ხელი (2022 წლის განმავლობაში სასესხო პორტფელის ხარისხი გაუმჯობესდა. უფრო ზუსტად, 2022 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, 90 და მეტი ვადაგადაცდილებული სესხის წილი მთლიან სასესხო პორტფელში 0.35 პპ-ით შემცირდა და წლიური 1.33% შეადგინა, შემცირდა შინამეურნეობების ვალეებით გადატვირთვა და სესხების დოლარიზაცია.

დედოლარიზაციის პოლიტიკამ, ეროვნული ვალუტის აშშ დოლართან მიმართებაში წლიურად 12.8%-ით გამყარების პარალელურად, სესხების პორტფელის დოლარიზაცია წლიური 5.92 პპ-ით შეამცირა და 45.0% შეადგინა. დეპოზიტების დედოლარიზაციის წახალისების მიზნით, 2021 წლის ივლისიდან ძალაში შევიდა უცხოურ ვალუტაში მოზიდული სახსრების მინიმალური სავალდებულო რეზერვების განსაზღვრის ახალი წესი. აღნიშნული წესის მიხედვით, თითოეული კომერციული ბანკისთვის მინიმალური სარეზერვო ნორმა განისაზღვრა დეპოზიტების დოლარიზაციის მიხედვით. სესხების დოლარიზაციის შემცირებით, სხვა ფაქტორები უცვლელობის პირობებში, ბანკებს ლევერიჯის და დაკრედიტების გაზრდის შესაძლებლობა ექნებათ.

საზედამხედველო ნორმების შესრულება

პანდემიის შემდეგ მსოფლიო რუსეთ-უკრაინის ომის გამოწვევის წინაშე დადგა, რომელიც ქვეყნების უმეტესობას შეეხო, მათ შორის საქართველოსაც. სამხედრო მოქმედებებმა უარყოფითად იმოქმედა მსოფლიო ეკონომიკაზე, გაზარდა ინფლაცია და შექმნა რეცესიული მოლოდინი. სიტუაცია კვლავ გაურკვეველია; ამდენად, ეკონომიკური პირობებიც კვლავ არასტაბილურია.

ინფლაციის თარგეთირების და დედოლარიზაციის პოლიტიკის ფარგლებში, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მთელი წლის განმავლობაში ინფლაციური მოლოდინების შესარბილებლად და ფინანსური სტაბილურობის მხარდასაჭერად მთელი რიგი მაკროპრუდენციული ინსტრუმენტები გამოიყენა.

პანდემიის გამო შინამეურნეოების კრედიტუნარიანობა გაუარესდა, რაც 90 და მეტი ვადაგადაცილებული სესხის წილის ზრდაში აისახა (2020 წელს 2.31%, 2021 წელს შესაბამისად 1.90%). ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესებასთან ერთად გამოკეთდა სასესხო პორტფელის ხარისხიც. თუმცა პოზიტიური ტენდენციებისა და ეკონომიკური აღდგენის ფარგლებში ინფლაციის ზრდაც უნდა აღინიშნოს, რაც უარყოფითად აისახება შინამეურნეოების სახარჯ შემოსავალზე. გარდა ამისა, შინამეურნეოების ვალებს გლობალურად გაზრდილი საპროცენტო განაკვეთებიც ემატება.

მსესხებლების კრედიტუნარიანობის გაუმჯობესების მიზნით სებ-მა შესაბამისი პოლიტიკა გაატარა. 2021 წლის ბოლოს სებ-მა მიიღო გადაწყვეტილება უცხოური ვალუტით იპოთეკური სესხების მაქსიმალური ვადიანობის 15-დან 10 წლამდე შემცირების შესახებ. შემცირებულმა ვადიანობამ PTI კოეფიციენტების გამკაცრებულ ლიმიტებთან ერთად გაზარდა შინამეურნეოების კრედიტუნარიანობა და პორტფელის დოლარიზაციის შემცირებით ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკებიც შეამცირა.

2022 წლის განმავლობაში ფინანსური სტაბილურობის კომიტეტმა კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი 0%-ზე დატოვა. რუსეთ-უკრაინის ომით გამოწვეული გაურკვეველი გეოპოლიტიკური ვითარების გამო, ეკონომიკური ზრდა შესაძლოა რისკის ქვეშ აღმოჩენილიყო. საქართველოს საბანკო სექტორის კრედიტის მშპ-სთან ფარდობა მაღალი იყო სხვა თანაბარ პირობებში მყოფ ქვეყნებთან შედარებით. თუ კრედიტის მშპ-სთან თანაფარდობა ისე გაიზარდება, რომ ფინანსური სტაბილურობა რისკის ქვეშ დადგება, ეროვნული ბანკი საკრედიტო საქმიანობის შესამცირებლად და ფინანსური სექტორის სტაბილურობის მხარდასაჭერად სავარაუდოდ ბუფერს გაზრდის. ეს საბანკო სისტემას სასესხო პორტფელის ხარისხის შესაძლო გაუმჯობესების თავიდან აცილებაში დაეხმარება. ფინანსური სტაბილურობის კომიტეტმა ბაზელის კომიტეტის წინადადების საფუძველზე გადაწყვიტა გადაესინჯა კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერის დადგენის ჩარჩო. ეს ნიშნავს, რომ ბუფერი შეიძლება გააქტიურდეს ეკონომიკური ციკლის მიუხედავად.

ლარიზაციის პოლიტიკის მხარდასაჭერად სებ-მა კომერციულ ბანკებს აუკრძალა უცხოური ვალუტის სესხის გაღარების შემთხვევაში წინსწრების საკომისიოს დაკისრება. აღნიშნულმა რეგულაციამ შეიძლება მცირე ზეწოლა მოახდინოს კურსზე. თუმცა, მიგრანტი პირების მიერ მხარდაჭერილი ლარის გამყარების გათვალისწინებით, ეს პოლიტიკა შეიძლება დროულიც კი იყოს. ეს შეამსუბუქებს ლარის კურსზე აღმავალ ზეწოლას და ბიზნესს ნაკლები გაურკვეველობის პირობებს შეუქმნის.

2020-2022 წლებში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა IFRS-ზე გადასვლის კონცეფცია და ცვლილებები შეიმუშავა. დამტკიცდა დებულება ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კატეგორიების და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის შესახებ და ცვლილებები შევიდა შესაბამის ბრძანებებში, რომლებიც 2023 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდება. IFRS-ზე გადასვლისას კომერციულ ბანკებს მოეთხოვება საზედამხედველო რეგულაციების IFRS-ზე დაფუძნებული ნომრებით და მიდგომებით შესრულება. სხვა თანაბარ პირობებში, საზედამხედველო კაპიტალის ხარჯის მიმართ ნეიტრალური მიდგომა უნდა შენარჩუნდეს. ამ მიზნით შეიცვალა კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩო. დაინერგა საკრედიტო რისკის კორექტირების (CRA) ბუფერი და მისი გაანგარიშების განახლებული პროცედურა. საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერის დადგენის მიზანი არასაკმარისი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის შემცირება და ადეკვატური კაპიტალის ბუფერის განსაზღვრაა.

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, ბანკები და ფინანსური სექტორი კორპორაციების მოგების გადასახადის ესტონურ მოდელზე აღარ გადავლენ. ბანკებისთვის მოგების გადასახადი 15%-დან 20%-მდე გაიზარდება და ბანკები მოგების გადასახადს ფინანსური აღრიცხვისა და ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტის მიხედვით გადაიხდიან, როგორც ეს ადრე იყო. რეგულაცია 2023 წლიდან ამოქმედდება.

ზემოაღნიშნული მაკროპრუდენციული პოლიტიკის შედეგად ფინანსური სექტორი სტაბილურობას ინარჩუნებს და რეგიონში შექმნილი გაურკვეველი გეოპოლიტიკური სიტუაციიდან გამომავალ შესაძლო საფრთხეებს სოლიდური კაპიტალის ბუფერებით ხვდება. საბანკო სექტორს ეკონომიკის შეუფერხებელი დაკრედიტების უზრუნველსაყოფად საკმარისი რესურსი აქვს.

ჯგუფის ფინანსური შედეგები

2022 წლის 24 თებერვლიდან უკრაინაში რუსეთის სამხედრო მოქმედებების გამო, შეერთებულმა შტატებმა, დიდმა ბრიტანეთმა, ევროკავშირმა და სხვა ქვეყნებმა რუსეთის ფინანსურ სისტემას სანქციები დაუწესეს. სანქცია საქართველოში მოქმედ სს „ვითიბი ბანკ საქართველოსაც“ შეეხო. მენაბრეების მხრიდან ბანკი დიდი ზეწოლის ქვეშ აღმოჩნდა - ისინი თანხების გატანას ითხოვდნენ. ქართველი კრედიტორებისა და მენაბრეების დაცვის მანდატის ფარგლებში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა სწრაფად დაიწყო მოქმედება ვითიბი ბანკის არსებული პორტფელის სექტორის სხვა ბანკებისთვის დათმობის მიზნით.

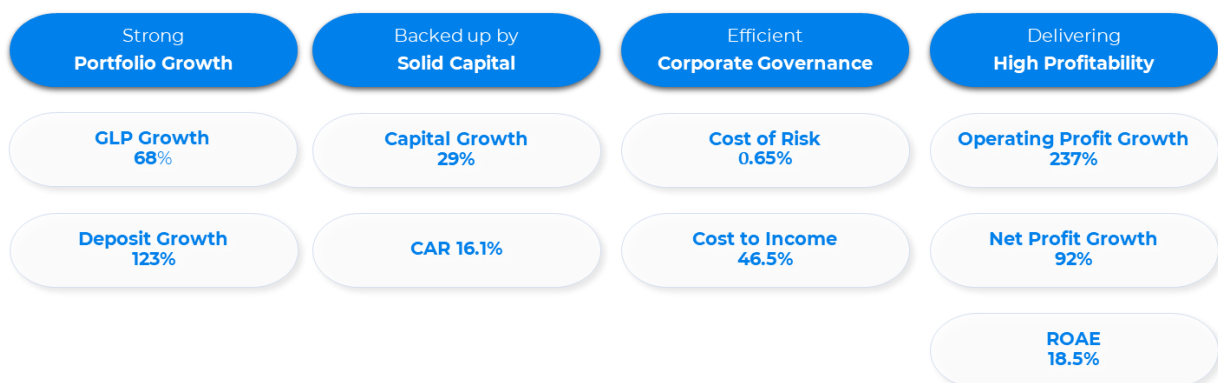
ბაზისბანკი ვითიბის საცალო და კორპორატიული სესხებისა და დეპოზიტების პორტფელის შეძენაზე შეუთანხმდა. ბაზისბანკმა შეძენის შესახებ საქართველოს ეროვნული ბანკის სრული მხარდაჭერა მიიღო. ქართველი მენაბრე კლიენტების ინტერესების დაცვა ამ მანდატის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია.

ტრანზაქციას სიხარულით ვაცხადებთ, როგორც ჩვენი ზრდის გზაზე გადადგმულ მნიშვნელოვან ნაბიჯს. ბაზისბანკი, თავისი 28-წლიანი ისტორიით, ბაზრის უმსხვილესი ქართული ბანკების ხუთეულშია. აღნიშნული შენაძენი ემსახურებოდა ბანკის მისიას გაემლიერებინა თავისი ბიზნესი, შეესრულებინა სტრატეგიული მიზნები და მნიშვნელოვნად გაეზარდა ბაზისბანკის საცალო კლიენტების ფრენჩაიზი, რაც კარგად შეესაბამება ბანკის ზრდის სტრატეგიას და ტრანსფორმაციის ამბიციურ გზას.

ამ შესყიდვამ ბაზისბანკის აქტივები 40%-ზე მეტით გაზარდა და ის პოზიციონირდა, როგორც ბაზრის მე-4 უდიდესი ბანკი. ბანკის საბაზრო წილი საკრედიტო პორტფელში წლის ბოლოს 2.9%-დან 4.6%-მდე, ხოლო აქტივების წილი 3.08%-დან 4.4%-მდე გაიზარდა.

არსებულ ქსელს 24 ახალი ფილიალი დამატა, კლიენტთა ბაზას 135 ათასი კლიენტი შემოემატა, ბაზისბანკს კი 350-ზე მეტი თანამშრომელი შეუერთდა.

ფინანსური შედეგებიც მეტად შთამბეჭდავი იყო:

პორტფელის შეძენის შემდეგ ბაზისბანკი ტრანსფორმაციის ახალ ეტაპზე გადავიდა, რაც გაზრდილი მასშტაბისა და ბაზრის მოთხოვნების გამკლავებას გულისხმობდა.

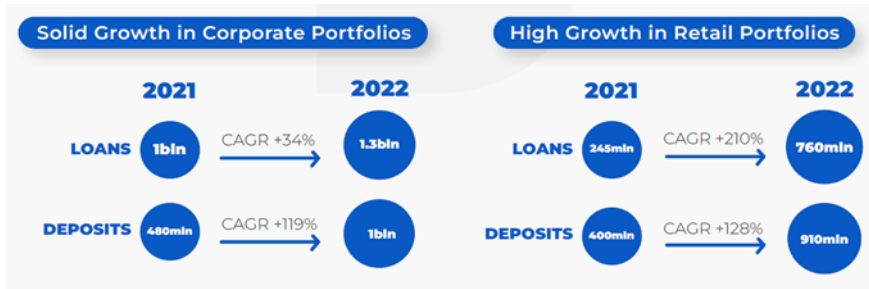
ტრანზაქციის შემდგომ კვარტალებში ბანკმა მოახერხა მომგებიანობის, კაპიტალის, სადეპოზიტო და სასესხო პორტფელების გაზრდა და მიჰყვება თამამ სტრატეგიას, გახდეს ბაზრის სიდიდით მე-3 მონაწილე.

ბაზისბანკის პროგრესი

2022 წელს შეძენილმა პორტფელმა 586 მილიონი ლარის საცალო და 202 მილიონი ლარის ბიზნეს სესხი შეადგინა. ვალდებულებების მხრივ, მიგრირებულმა დეპოზიტებმა საცალოსთვის 524 მლნ ლარი, ხოლო ბიზნეს სეგმენტისთვის 141 მლნ ლარი შეადგინა.

ამგვარად, 2022 წელს მთლიანი ბიზნეს სესხები წლიურად 33.7%-ით გაიზარდა და 1,361 მლნ ლარი შეადგინა, ხოლო საცალო სესხები 209.7%-ით გაიზარდა და 760 მლნ ლარი შეადგინა. აღნიშნულმა პორტფელის შეძენამ მნიშვნელოვნად შეცვალა ჩვენი ბიზნეს პროფილი. ტრანზაქციის დაწყებამდე ბაზისბანკი ბაზარზე პოზიციონირებული იყო ბიზნეს სეგმენტზე გაცემული კონცენტრირებული პორტფელით, მთლიან დაკრედიტებაში 81%-იანი წილით, 2022 წლის ბოლოსთვის კი ბიზნეს სესხების წილი მთლიან სასესხო პორტფელში 64%-მდე შემცირდა. ამ გარიგებამ ბანკს ახალი შესაძლებლობები გაუხსნა, მნიშვნელოვნად გაამდიდრა ჩვენი კლიენტების ბაზა და ბაზარზე შეთავაზებული პროდუქტები. 2022 წელს გარიგებიდან სრული

სარგებლის მისაღებად ჩვენი ბიზნესპროცესები იმგვარად შევცვალეთ, რომ შიდა რესურსების უმეტესი ნაწილი მიგრირებული კლიენტების სრულ შეძენას დაეთმო.

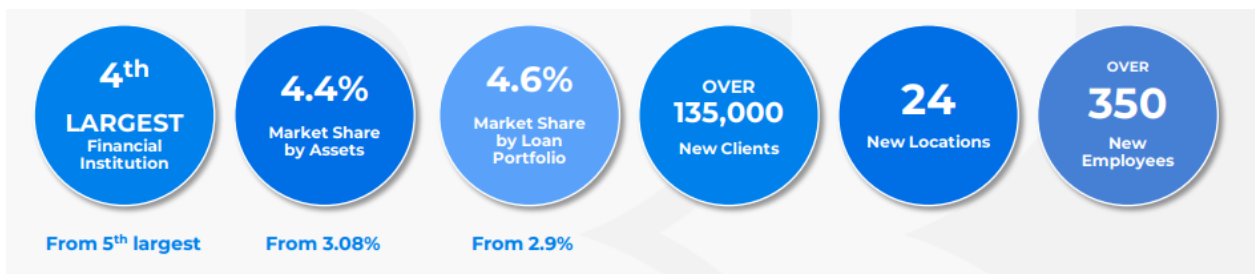

საბაზრო პოზიცია მნიშვნელოვნად გამყარდა ვალდებულებების მხრივაც. 2022 წელს ბიზნესის დეპოზიტები 118.0%-ით 1,049 მლნ ლარამდე გაიზარდა, ხოლო საცალო დეპოზიტები 56%-ით გაიზარდა და 911 მლნ ლარი შეადგინა. დიდი რაოდენობით საცალო დეპოზიტების მიგრაციამ მნიშვნელოვნად შეამცირა კონცენტრაცია დაფინანსების მხარეს, შეამსუბუქა დეპოზიტების გადინების რისკები და გააძლიერა ჩვენი ლიკვიდობის პოზიციები.

ზრდის მხარდასაჭერად ბანკმა წარმატებით მოიპოვა EFSE-ს 15 მილიონი ევროს სუბორდინირებული გრძელვადიანი სესხი. ამან გააუმჯობესა ჩვენი კაპიტალის სტრუქტურა, უზრუნველყო კაპიტალის პოზიციები და ხელი შეუწყო შემდგომი ზრდის შესაძლებლობას.

აგრეგირებულ დონეზე, ბანკი აქტივების 61%-ს კლიენტების დეპოზიტებით აფინანსებს (46% 2021 წელს), 20%-ს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან მიღებული და ადგილობრივი ნასესხები სახსრებით, 2%-ს სუბორდინირებული ვალით, 3%-ს სხვა ვალდებულებებით და 14%-ს კაპიტალით.

ამ შენაძენმა გაზარდა ბანკის აქტივები: აქტივებმა 3 მილიარდ ლარს მიაღწია და ბაზისბანკი საქართველოს უმსხვილეს ბანკებს შორის მე-4 ადგილზე აიყვანა.

ფინანსური შედეგები

2022 წელს BB-ის ფრენჩაიზის მნიშვნელოვანი ცვლილებების გამო ბაზისბანკის ფინანსური შედეგები ჯგუფის დონეზე თითქმის გაორმაგდა. საოპერაციო მოგება და ჯგუფის მიერ დაწერილმა წმინდა შემოსავალმა წლიურად +237% და +92% ზრდა აჩვენა. წმინდა მოგების ზრდა ძირითადად განპირობებული იყო გაზრდილი საოპერაციო შემოსავლით თითქმის ყველა შემოსავლის კატეგორიაში.

ბანკმა კარგი 18.5%-იანი ROAE დაწერა, რასაც მხარს უჭერდა შეძენის შედეგად მიღებული არაგანმეორებადი მოგება. ბაზისბანკმა პოტენციური საკრედიტო რისკების შეკავების მიზნით სესხები დისკონტით შეიძინა, ხოლო ამ პორტფელის ფაქტორივი რეზერვები ნაკლები იყო. 2022 წელს ნორმალიზებული ROAE 11.9%-ზე იყო, თითქმის იგივე მაჩვენებელი 2021 წელს 11.7%-ს უდრიდა.

მომგებიანობა	2022 კონსოლიდირე ბული	2021 კონსოლიდირე ბული	2020 კონსოლიდირე ბული
ხარჯების შემოსავლებთან ფარდობა	47.7%	50.4%	46.6%
გაუფასურებამდელი საოპერაციო მოგება საშუალო კაპიტალთან	34.1%	12.3%	12.1%
გაუფასურებამდელი საოპერაციო მოგება საშუალო აქტივებთან	5.1%	2.4%	2.0%
ამონაგები საშუალო კაპიტალიდან დაბეგვრამდე	21.6%	12.0%	8.7%
ამონაგები კაპიტალიდან (დაბეგვრისშემდგომი მოგება მთლიან კაპიტალთან)	18.5%	11.7%	8.2%
ამონაგები აქტივებზე (დაბეგვრისშემდგომი მოგება მთლიან აქტივებთან)	2.7%	2.3%	1.4%

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

საქართველოს საბანკო სექტორში კომერციული ბანკების შემოსავლის ძირითადი წყარო კვლავ საპროცენტო მარჯებიდან მიღებული შემოსავალია. 2022 წელს ბაზისბანკის წმინდა საპროცენტო შემოსავალმა 123.8 მლნ ლარი შეადგინა, რაც წინა წელთან შედარებით 87.3%-ით გაიზარდა და ჯგუფის საოპერაციო შემოსავლების¹ 81.9% შეადგინა. საპროცენტო შემოსავლების მნიშვნელოვანი ზრდა დაკავშირებული იყო პორტფელის შეძენასთან და მასთან ერთად გაზრდილ საპროცენტო მარჯებთან. პოსტპანდემიურ პერიოდში კომერციულმა ბანკებმა ისარგებლეს შზარდი საპროცენტო განაკვეთის გარემოთი, რადგან ამან საპროცენტო მარჯა გააფართოვა.

(მილიონი ლარი)	2022 წლის ბოლო		2021 წლის ბოლო		წლ პრცენტ.
	ბანკის ცალკე	კონსოლიდ	ბანკის ცალკე	კონსოლიდ	
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	123.8	125.8	66.1	67.9	85.3%
არასაპროცენტო შემოსავალი (წმინდა)*	77.8	83.1	9.8	13.8	502.2%
წმინდა შემოსავლები სულ	201.6	208.9	76.0	81.7	155.7%
ადმინისტრაციული ხარჯები	(69.6)	(72.1)	(38.2)	(41.2)	75.2%
გაუფასურებამდელი საოპერაციო მოგება	132.0	136.8	37.8	40.6	237.3%
საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	(50.2)	(50.1)	(0.9)	(0.9)	
ფინანსური აქტივებისთვის					
მოგება(ზარალი) მოგების გადასახადამდე	81.8	86.7	36.9	39.6	118.8%
მოგების გადასახადის ხარჯი (ბენეფიტი)	(12.2)	(12.6)	(0.8)	(1.1)	
წმინდა შემოსავალი	69.6	74.1	36.1	38.6	91.9%

2022 წელს წმინდა საპროცენტო მარჯა წლიურად 1.0 პპ-ით გაუმჯობესდა და 5.3% შეადგინა. მთელ მსოფლიოში გამკაცრებულმა მონეტარული პოლიტიკამ გავლენა მოახდინა პორტფელის შემოსავალზე. მთლიანი საპროცენტო განაკვეთი წლიურად 2.5 პპ-ით 10.8%-მდე გაიზარდა, ხოლო გადახდილი მთლიანი საპროცენტო სარგებელი წლიურად 1.0 პპ-ით 6.6%-მდე გაიზარდა. ამრიგად, წმინდა საპროცენტო სპრედი 1.5 პროცენტული პროცენტით გაუმჯობესდა და 4.3 პროცენტი შეადგინა. ვითიბი ბანკის პორტფელის შეძენის შემდეგ ლიკვიდობის შემცირებული პოზიცია საპროცენტო მარჯის კიდევ ერთი მხარდამჭერი ფაქტორი იყო.

¹ სასესხო პორტფელის შეძენით მიღებული მოგების ერთჯერადი ეფექტის გამოკლებით.

წმინდა საპროცენტო მარჟის (NIM) ევოლუცია (მილიონი ლარი)	2022		2021	ცვლილება %-ში
	კონსოლიდირებ ული	კონსოლიდირებ ული	კონსოლიდირებ ული	
მთლიანი საპროცენტო და მსგავსი შემოს.	258.2	133.8	93.0%	
მთლიანი საპროცენტო ხარჯები	(132.3)	(65.9)	100.9%	
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	125.8	67.9	85.3%	
საშუალო საპროცენტო აქტივები ¹	2,381	1,602	48.6%	
საშუალო საპროცენტო ვალდებულებები ²	2,016	1,187	69.8%	
მთლიანი საპროცენტო სარგებელი ³	10.8	8.4	2.4 ppt	
მთლიანი გადახდილი საპროცენტო განაკვეთი ⁴	6.6	5.5	1.1 ppt	
წმინდა საპროცენტო სპრედი ⁵	4.3	2.8	1.5 ppt	

- ყოველი წლის საშუალო ნაშთები ანგარიშდება ზოგადად თვის ბოლოს ნაშთების მიხედვით.
- მთლიანი საპროცენტო სარგებელი ნიშნავს პერიოდის საშუალო საპროცენტო აქტივზე გადახდილ პროცენტს
- მთლიანი გადახდილი პროცენტი ნიშნავს პერიოდის საშუალო საპროცენტო ვალდებულებაზე გადახდილ პროცენტს
- წმინდა საპროცენტო სპრედი არის განსხვავება საშუალო საპროცენტო აქტივებზე საშუალო საპროცენტო განაკვეთს და საშუალო საპროცენტო ვალდებულებებზე გადახდილ საშუალო საპროცენტო განაკვეთს შორის.
- წმინდა საპროცენტო მარჟა არის წმინდა საპროცენტო შემოსავალი შეფარდებული საშუალო შემოსავლიან აქტივებთან

წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი

არასაპროცენტო შემოსავალი კომერციული ბანკებისთვის შემოსავლის მნიშვნელოვანი წყაროა. ამ წყაროდან კომერციული ბანკების შემოსავლების გენერირების შესაძლებლობები საბანკო ბიზნესის განვითარებასთან ერთად იზრდება. 2022 წელს არასაპროცენტო შემოსავლის წილმა მთლიან შემოსავლებში მთლიანი საოპერაციო შემოსავლის 16.7%-² შეადგინა, რაც ბაზრის საშუალო მაჩვენებელზე დაბალია. ეს ბანკის საოპერაციო შემოსავლების შემდგომი დივერსიფიკაციისა და ზრდის მნიშვნელოვანი პოტენციალის მაჩვენებელია. ბოლო ათწლეულის განმავლობაში აქცენტი მდგრადი ზრდის დინამიკის უზრუნველყოფაზე გვქონდა. სესხებისა და დეპოზიტების პორტფელის შეძენამ მნიშვნელოვნად გააფართოვა ჩვენი კლიენტების ბაზა, რამაც მომავალი წლების არასაპროცენტო შემოსავლის ზრდას მყარი საფუძველი შეუქმნა.

უახლოეს წლებში ჩვენი მიზანი ციფრული არხების განვითარებაში ინვესტირებაა, რათა კლიენტები ტრანზაქციული აქტივობებით სრულად დატვირთოთ. ძირითადი მოდულების დასრულებას 2023 წელს ველოდებით, რაც მეტი მოცულობის ინფორმაციის დამუშავების საშუალებას მოგვცემს და ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისად მომსახურებას ყველა მიმართულებით გავწევთ - საბანკო, სალიზინგო და სადაზღვევო მომსახურებას განახლებული და გაუმჯობესებული ციფრული პლატფორმების მეშვეობით.

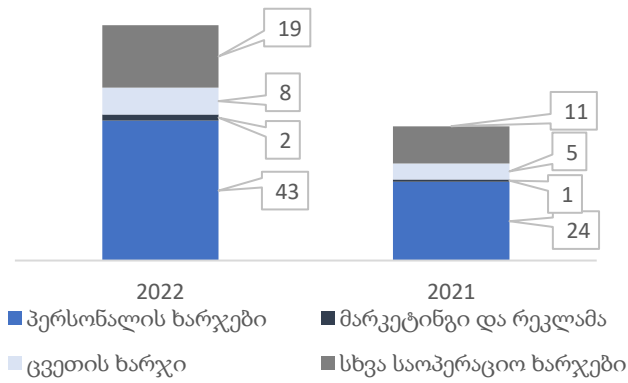
საოპერაციო ხარჯები

ვითიბი ბანკის პორტფელის შეძენასთან დაკავშირებული ბიზნესპროცესების მოდიფიკაციის მიუხედავად, 2022 წელს ბანკმა წარმატებით მოახერხა საოპერაციო ეფექტურობის ღირსეულ დონეზე შენარჩუნება. 2022 წელს, ხარჯებისა და შემოსავლის კორექტირებული³ კოეფიციენტი 47,7%-ს შეადგენდა, წლიური თვალსაზრისით 1,7 პპ-ით ნაკლები. გრძელვადიან პერსპექტივაში ჩვენი მიზანი კოეფიციენტის 50%-ზე ოდნავ ქვემოთ შენარჩუნებაა. საოპერაციო ხარჯების უმეტესი ნაწილი პერსონალის ხარჯებს მიეკუთვნებოდა და მთლიანი საოპერაციო ხარჯების 61.8%-ს შეადგენდა. ბანკი 2023 წელს სტაბილურად აგრძელებს სტრატეგიული განვითარების პროექტების დაფინანსებას, რომლებიც გარკვეულ გავლენას ახდენს ადმინისტრაციულ ხარჯებზე, მაგრამ ხელს შეუწყობს მომავალი წლებისთვის ჯგუფის სტრატეგიული მიზნების მიღწევას.

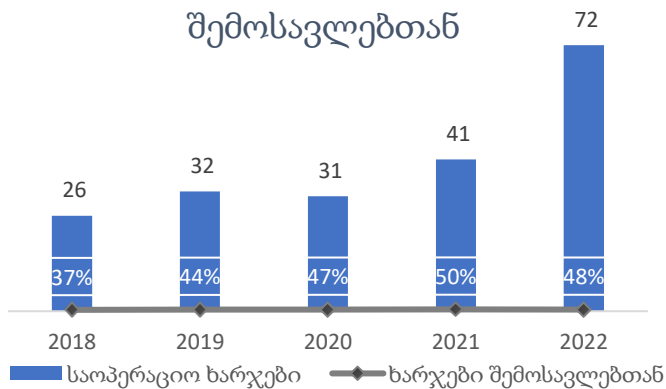
² სასესხო პორტფელის მიღებით გამოწვეული მოგების ერთჯერადი ეფექტის გამოკლებით

³ ერთჯერადი ეფექტის გამოკლებით

საოპერაციო ხარჯების დინამიკა

გაწეული ხარჯები და ხარჯები შემოსავლებთან

აქტივების ხარისხი

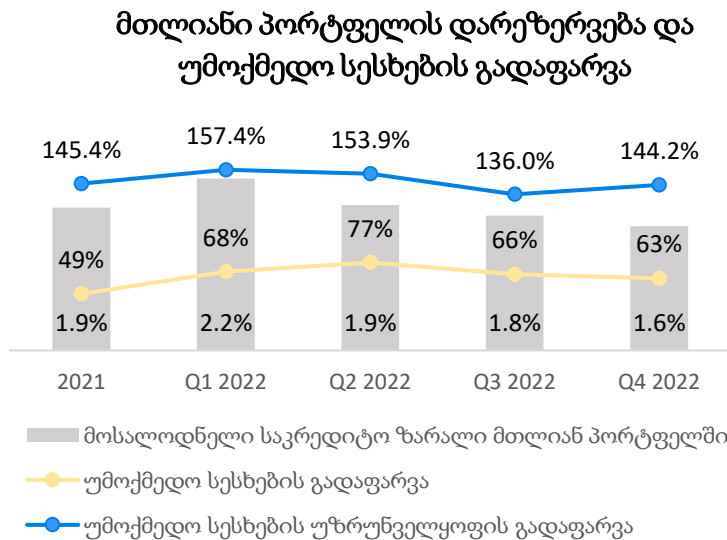
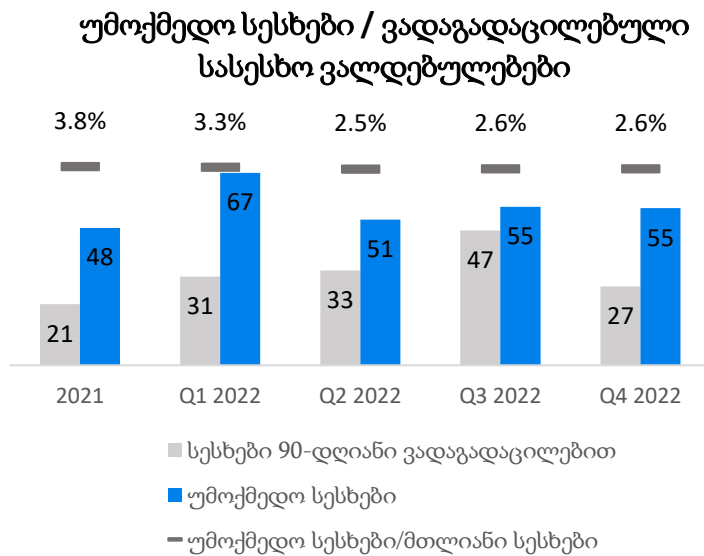
ბაზისბანკის აქტივების პორტფელის ხარისხის მაჩვენებლები პირდაპირ უკავშირდებოდა წლის დასაწყისში პორტფელის შემენას. საცალო პორტფელის წილი მთლიან სასესხო პორტფელში თითქმის ორჯერ გაიზარდა, პორტფელში პროცენტული წილები კი 2022 წლის ბოლოსთვის 19% საცალო და 81% ბიზნესის შესაბამისად 36% და 64%-ით შეიცვალა.

პორტფელის ხარისხის ყველა ძირითადი პარამეტრი გაუმჯობესდა, გარიგების დადებისთანავე უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი⁴ შემცირდა და 2022 წლის ბოლოსთვის 2.6%-მდე ჩამოვიდა (2021 წლის ბოლოს 3.8%). შემცირება ასახავს საქართველოს ეკონომიკის ზოგად გაუმჯობესებას, რომელმაც დიდწილად აღადგინა ბიზნესები და შინამეურნეობები, 2020-2021 წლების პანდემიის დროს ყველაზე მეტად დაზარალებული სექტორები და მთლიანი სასესხო პორტფელის ზრდას, ასევე ჩამოწერებს, რომელიც ძირითადად დაკავშირებულია ვითიბი ბანკიდან მიგრირებულ სესხებთან.

PAR90 პორტფელი წლის განმავლობაში გაიზარდა, მაგრამ 2022 წლის მეორე კვარტალში კლება დაიწყო. ეფექტი მიგრირებული საცალო პორტფელის ვადაგადაცილებულმა ნაწილმა გამოიწვია, რაც განპირობებული იყო ბაზისბანკისა და ვითიბი ბანკის უმოქმედო სესხების შეფასებისა და მართვის განსხვავებული პოლიტიკით. როცა არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი, სახეზეა 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება და ჩამოწერის დღის მდგომარეობით არ არსებობს უზრუნველყოფა, ბაზისბანკი სესხს ჩამოწერს. ვითიბი ბანკი საქართველოს პორტფელის გადმოცემის შემდეგ, ბაზისბანკმა განიხილა პორტფელი და სესხები დეფოლტის კატეგორიაში და ჩამოიწერა ბალანსიდან. ჩამოწერილმა პორტფელმა 2022 წელს 42 მილიონი ლარი შეადგინა. ჩამოწერებიდან 8 მილიონი ლარი მიეკუთვნება ჯგუფის ფარგლებში წარმოებულ სესხებს, ხოლო 34 მილიონი ლარი სს „ვითიბი ბანკიდან“ შემენილ სესხებს.

⁴ მთლიანი სასესხო პორტფელის NPL-ები ტოლია 90-დღიანი ვადაგადაცილებული სესხებისა (ძირითადი თანხის ან პროცენტის გადახდის) და მენეჯმენტის მიერ უმოქმედოდ კლასიფიცირებული სესხების, მიუხედავად რაიმე ვადაგადაცილებული თანხის არსებობისა ან ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობისა, გაყოფილი იმავე პერიოდის მთლიან სასესხო პორტფელზე

უმოქმედო სესხების მთლიანი რეზერვებით დაფარვა 2022 წლის ბოლოს 63% იყო, უმოქმედო სესხების დაფარვა უზრუნველყოფით⁵ მაღალია და 2022 წლის ბოლოსათვის 144%-ს შეადგენს, რაც ასახავს ბანკის უზრუნველყოფაზე დამოკიდებას.

რისკის ხარჯი 2022 წელს 0.65%-ს შეადგენდა.

დაფინანსება და ლიკვიდობა

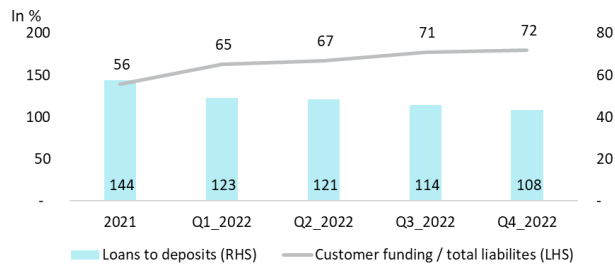
ბანკი ძირითადად კლიენტების ანგარიშებით ფინანსდება, რომლებიც 2022 წლის ბოლოს ვალდებულებების 72%-ს შეადგენდა, ხოლო სესხები/დეპოზიტების კოეფიციენტი მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა და 144%-ის შემდეგ 108%-ი შეადგინა; ეს კი დაფინანსების სტრუქტურაში მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებაა 2021 წლის ბოლოს შემდეგ, როცა კლიენტების ანგარიშები მთლიანი ვალდებულებების 56%-ს შეადგენდა. დეპოზიტების წილის ზრდა ნაწილობრივ უკავშირდება ვითიბი საქართველოდან კლიენტთა მიგრაციას (ძირითადად საცალო). ბაზისბანკმა მიგრაციის პროცესს წარმატებით გაართვა თავი და ათასობით კლიენტის ძალიან მოკლე პერიოდში გადმოყვანა მოახერხა. ახალი კლიენტების შენარჩუნება უზარმაზარი ამოცანა იყო, რომელიც ბანკმა წარმატებით შეასრულა.

⁵ უმოქმედო სესხების უზრუნველყოფის გადაფარვის კოეფიციენტი უდრის სესხის პორტფელისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ჯამს და უმოქმედო სესხების პოზიციისა და ამ უმოქმედო სესხების დისკონტირებული უზრუნველყოფის მინიმალური ოდენობას (სხვადასხვა სახის უზრუნველყოფაზე სხვადასხვა კერძოთის გამოყენების შემდეგ 0%-100%) გაყოფილს უმოქმედო სესხებზე.

ამან ხელი შეუწყო დაფინანსების სტრუქტურის გაუმჯობესებას და კლიენტთა ბაზის გაზრდას; გაუმჯობესდა ლიკვიდობის ძირითადი პარამეტრები - სესხები/დეპოზიტები 2021 წლის არსებული 144%-დან არსებითად გაუმჯობესდა და 108% შეადგინა. დეპოზიტების ბაზა საკმაოდ სტაბილურია, თანაბრად იყოფა ბიზნესებსა და ფიზიკურ პირებს შორის. სხვა წყაროები ფინანსდება საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების სესხებით (ვალდებულებების 12.5%), მოკლევადიანი ბანკთაშორის სესხებით (11.4%, ძირითადად ეროვნული ბანკის რეპო) და გრძელვადიანი სუბორდინირებული ვალით (2.1%).

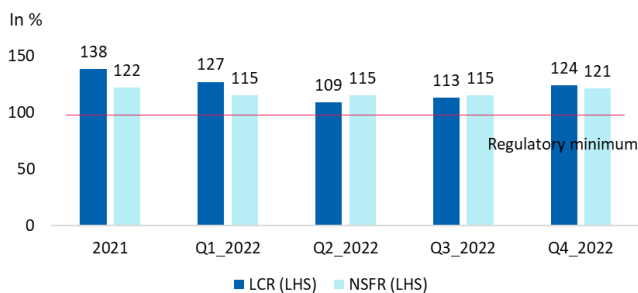
ბაზისბანკს სტაბილური დაფინანსების ბაზა აქვს, მისი ლიკვიდური აქტივები ძირითადად ნაღდ ფულს და სახელმწიფო და კორპორატიულ ფასიან ქაღალდებს მოიცავს, რომლებიც დასაშვებია გირავნობისა და რეპო ოპერაციებისთვის. ბანკი სებ-ში ინახავს დიდ სავალდებულო რეზერვებს (უდრის დეპოზიტების 11%-ს), რომლებიც გაზრდილია მაღალი მოთხოვნებით; ამ თანხების ნაწილი შესაძლოა ბანკისთვის ხელმისაწვდომი გახდეს ლიკვიდობის სტრესის შემთხვევაში.

Liquidity ratios

ლიკვიდობა ნარჩუნდება დადგენილ ლიმიტებში და კოვენანტების ფარგლებში, რეგულირების შესაბამისად, LCR და NSFR მინიმალურ მოთხოვნაზე 100%-ზე მაღალია.

Liquidity Coverage

კაპიტალის პოზიცია და საზედამხებელო ნორმების დაცვა

პორტფელის შემენის შემდეგ, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 2022 წლის ბოლოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების ზრდის გამო 16.1%-მდე შემცირდა (2021 წლის ბოლოს: 18%), მაგრამ კვლავ ძლიერი იყო. კოეფიციენტს მხარს უჭერდა აქციონერის მიერ ჩვეულებრივი კაპიტალის ინექცია 2022 წლის მე-4 კვარტალში (უდრის რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1%-ს) და შიდა კაპიტალის გენერირება. 2022 წლის მეორე კვარტალში ბანკმა EFSE-სგან ასევე მიიღო 15 მილიონი ევროს სუბორდინირებული სესხი, რამაც ხელი შეუწყო 2022 წლის მე-4 კვარტალში გამოთავისუფლებული ბუფერების აღდგენას, რომელთა შექმნაც ეროვნული ბანკის მიერ ნებადართული იყო 2022 წლის შესყიდვის ყოველწლიურად მხარდასაჭერად.

კომერციული ბანკები ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე (IFRS) 2023 წლის 1 იანვრიდან გადავიდნენ. ეს ხანგრძლივი გარდამავალი პროცესი 2020 წლიდან დაიწყო. IFRS-ის მიღებით, საბანკო სექტორის საჯარო და საზედამხებელო ანგარიშგება ევროპის და მსოფლიოს სხვა განვითარებული ქვეყნების პრაქტიკას მეტად დაუახლოვდება. ამის შემდეგ, ამ მიზნით შეიცვალა კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩო.

კომერციულ ბანკებს ევალება, IFRS-ზე გადასვლისას საზედამხებელო რეგულაციები დაიცვან IFRS-ზე დაფუძნებული ნორმებისა და მიდგომების გამოყენებით ასევე, საქართველოს ეროვნული ბანკის გაცხადებული პრინციპის მიხედვით, IFRS-ზე გადასვლისას, სხვა თანაბარ პირობებში, მარეგულირებელი კაპიტალის ღირებულების მიმართ ნეიტრალური მიდგომა უნდა შენარჩუნდეს. ამ მიზნით შეიცვალა კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩო.

პილარ 2-ის მიხედვით კომერციული ბანკებისთვის კაპიტალის ბუფერების განსაზღვრის შესახებ რეგულაციას დაემატა საკრედიტო რისკის მიხედვით კორექტირების (CRA) ბუფერი და მისი გაანგარიშების განახლებული პროცედურა. საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერის დაწესების მიზანია აქტივებზე შესაძლო არასაკმარისი

დანაკარგებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის შემცირება და ადეკვატური კაპიტალის ბუფერის განსაზღვრა. ამჟამად CRA ბუფერი - 2.1% ემატება მთლიანი კაპიტალის მოთხოვნას.

2022 წლის განმავლობაში ეროვნულმა ბანკმა კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი 0%-ზე დატოვა. სტრესის პერიოდებში კაპიტალის ბუფერის დაგროვების ფარგლებში, ბაზელის კომიტეტის წინადადებით სებ-მა გადაწყვიტა კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერის დადგენის ჩარჩოს გადასინჯვა და 2024 წლის დასაწყისიდან მისი 1%-მდე აყვანა.

ბაზისბანკის მიმდინარე საზედამხედველო მოთხოვნები

ბაზისბანკის საზედამხედველო მოთხოვნები მოიცავს პილარ 1-ის ფარგლებში დადგენილ მინიმალურ საზედამხედველო მოთხოვნებს, პლუს კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერს და კონტრაგენტის ბუფერს, რომელიც ამჟამად ეროვნული ბანკის მიერ 0%-ით განისაზღვრება. რაც შეეხება სისტემურ ბუფერებს, ბაზისბანკი ეროვნული ბანკის მიერ არ განიხილება სისტემურ ბანკად, ამიტომ ბაზისბანკისთვის სისტემური კაპიტალის ბუფერის განაკვეთი 0%-ია.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბაზისბანკისთვის პილარ 2-ით შემოღებული მოთხოვნები განსაზღვრავს შემდეგ ბუფერებს:

- არაჰეჯირებული ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკის ბუფერი
- საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი, რომელიც შედგება სახელობითი და დარგობრივი კონცენტრაციის ბუფერებისგან
- საზედამხედველო სტრეს ტესტების შესაბამისად დადგენილი წმინდა სტრეს ტესტის ბუფერი,
- Net GRAPE ბუფერი დაწესებულია რისკის კატეგორიების და ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის განხილვის ფარგლებში და ეროვნული ბანკის რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის ნაწილია.

პილარ 2-ით განსაზღვრული კაპიტალის ბუფერები ყველა ბანკისთვის ინდივიდუალურია და ბანკის რისკის პოზიციების კონცენტრაციაზე დამოკიდებული.

სებ-ის კაპიტალის მოთხოვნების მიხედვით, ბანკები ვალდებული არიან შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის თანაფარდობა რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან (კაპიტალის კოეფიციენტი) მინიმალურ საჭირო ლიმიტზე.

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის ბაზისბანკის კაპიტალის კოეფიციენტი შეადგენდა 16,13% (2021: 18,00%). დივიდენდების გადახდა, რაც გავლენას მოახდენდა კაპიტალის კოეფიციენტებზე, 2021-2022 წლებში არ განხორციელებულა.

კორპორაციული მმართველობის ანგარიში

საქართველოს კანონმდებლობით დაფუძნებულმა სააქციო საზოგადოებამ ბაზისბანკმა გამოაცხადა ვალდებულება დაიცვას საქართველოს საბანკო ასოციაციის მიერ 2009 წელს მიღებული კომერციული ბანკების კორპორაციული მმართველობის კოდექსის წესები. 2018 წლიდან ბანკში კორპორაციული მართვა ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მიღებულ კომერციული ბანკების კორპორაციული მმართველობის კოდექსს (შემდგომში – კორპორაციული მმართველობის კოდექსი ან CG კოდექსი). CG კოდექსი ეფუძნება საერთაშორისო სტანდარტებსა და საუკეთესო პრაქტიკას, როგორცაა ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტი, ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2013 წლის 26 ივნისის დირექტივა 2000/36/EU, ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია (OECD), გაერთიანებული სამეფოს საფონდო ბირჟა და ა.შ. ბანკის შიდა კორპორაციული მმართველობის ჩარჩო მუდმივად განახლდება, რათა შეესაბამებოდეს დამატებით საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებს და გლობალურ საუკეთესო პრაქტიკას.

მმართველობის სტრუქტურა

აქციონერი

აქციონერი თავის უფლებებს და მოვალეობებს საერთო კრების საშუალებით ახორციელებს. აქციონერთა საერთო კრება ბანკის მმართველობის უმაღლესი ორგანოა. საერთო კრებაში მონაწილეობით აქციონერები ახორციელებენ ბანკის წევრობის უფლებას საქართველოს კანონმდებლობის და ბანკის წესდების თანახმად. საერთო კრება ყველაზე მნიშვნელოვან საკითხებზე იღებს გადაწყვეტილებებს: ამტკიცებს ბანკის წესდებას, იღებს გადაწყვეტილებებს აქციების გამოშვებაზე, მოგების განაწილებასა და გამოყენებაზე, ბანკის კაპიტალში ცვლილებებზე; სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების დანიშვნასა და/ან გათავისუფლებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო (საბჭო) არის ორგანო, რომელიც ზედამხედველობას უწევს ბაზისბანკის საქმიანობას და თავის ფუნქციებს სამეთვალყურეო საბჭოს კრების და საბჭოს დონის კომიტეტების საშუალებით ასრულებს. საბჭო ნიშნავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს და მკიდროდ თანამშრომლობს დირექტორთა საბჭოსთან, ზედამხედველობს და კონსულტაციას უწევს მნიშვნელოვან საკითხებზე და პირდაპირაა ჩართული ძირეული გადაწყვეტილებების მიღებაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს საკვანძო ფუნქციებს წარმოადგენს ბანკის საქმიანობის ზედამხედველობა, კორპორაციული მმართველობა და რისკების მართვა. ამ ფუნქციების ფარგლებში, საბჭო იღებს იმგვარ გადაწყვეტილებებს, როგორცაა: ბანკის ღირებულებების, ორგანიზაციული სტრუქტურის შექმნა და ზოგადად, იმის უზრუნველყოფა, რომ ბანკი იმართებოდეს სამართლიანობის, კომპეტენტურობის, პროფესიონალიზმისა და ეთიკის პრინციპების სრული დაცვით; ბანკის სტრატეგიის განსაზღვრა და მენეჯმენტის მიერ სტრატეგიული ამოცანების შესრულების მონიტორინგი; იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფი ასრულებს საზედამხედველო და მარეგულირებლის ყველა მოთხოვნას; დირექტორთა საბჭოსთან და დირექტორის მოადგილესთან (რისკები და ინფორმაციული ტექნოლოგიები) ერთად ბანკის რისკის აპეტიტის განსაზღვრა. საბჭო ასევე ზედამხედველობს დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას და აფასებს მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს, უზრუნველყოფს კონტროლის ფუნქციების დამოუკიდებლობას და ეფექტიანობას და დირექტორთა საბჭოს მუშაობის შეფასებას წარმართავს გრძელვადიანი თანმიმდევრული გეგმის მიხედვით. საბჭო პასუხისმგებელია დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების ზედამხედველობაზე და ჯგუფის შიგნით კანონის და მარეგულირებელი ბაზის მოთხოვნების შესაბამისი ეფექტიანი პროცედურების და პოლიტიკის არსებობაზე.

სამეთვალყურეო საბჭო იცავს და შეესაბამება "კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ" საქართველოს კანონის, „კომერციული ბანკების კორპორაციული მმართველობის კოდექსის“, „პროფესიული ქვეყნის ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებს და იცავს მის სამუშაოსთან დაკავშირებულ საერთაშორისოდ აღიარებული სტანდარტებს.

საბჭოს შეხვედრები ღია დიალოგის, ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალობის პრინციპებს ემყარება, სადაც წევრებს შესაძლებლობა აქვთ, სრულად ჩაერთონ სამუშაო პროცესში. გადაწყვეტილებები გამჭვირვალედ მიიღება, ყველა წევრი თანაბრადაა ჩართული დიალოგისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, გარდა ბანკის ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შიდა დებულებით გათვალისწინებული გამონაკლისისა. საბჭოს გადაწყვეტილებები და მასთან დაკავშირებული მასალები უწყვეტად წარედგინება საქართველოს ეროვნულ ბანკს.

საბჭოს წევრები

საბჭო შედგება ექვსი წევრისგან, რომელთაგან ორი საბჭოს დამოუკიდებელი წევრია. სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად შეირჩევა. საბჭოს წევრებს ირჩევს აქციონერთა საერთო კრება.

საბჭოს შემადგენლობა ცოდნის, უნარებისა და გამოცდილების სათანადო ნაზავია, რომელიც შეესაბამება ბანკის სტრატეგიას. სხვადასხვა სქესის, ასაკის, ეროვნებისა და ფუნქციონალურობის არსებობა დისკუსიის პროცესში განსხვავებულ შეხედულებებს უზრუნველყოფს, განსხვავებული პერსპექტივებიდან შეფასების საშუალებას იძლევა და აუზოგონებს საბჭოს მუშაობის შედეგებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები არიან:

ჯან მუნი - აღმასრულებელი თავმჯდომარე,
ზაზა რობაქიძე - წევრი (დამოუკიდებელი წევრი)
ნიკოლოზ ენუქიძე - წევრი (დამოუკიდებელი წევრი)
ჟუ ნინგ, თავმჯდომარის მოადგილე,
მი ზაიქი - თავმჯდომარის მოადგილე,
მია მი - საბჭოს წევრი.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები

ჯანგ მუნი - აღმასრულებელი თავმჯდომარე

2010 წლიდან დღემდე სინძიანგ ჰუალინგ ვაჭრობის და ინდუსტრიის ჯგუფის, ანუ ჰუალინგ ჯგუფის გენერალური მენეჯერის მოადგილეა ფინანსებისა და უცხოური ინვესტიციების მიმართულებით. 1998 წლიდან 2010 წლამდე ჯანგ მუნი იყო ურუმჩის კომერციული ბანკის გაყიდვების დეპარტამენტის გენერალური მენეჯერი, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ასისტენტი და ადამიანური რესურსის მართვის დირექტორი. 1992 წლიდან 1997 წლამდე ის იყო ურუმჩის საკრედიტო კავშირის დირექტორის მოადგილე. მრავალი წლის განმავლობაში ჯანგ მუნი მაღალი თანამდებობები ეკავა ჩინეთის სახალხო ბანკის ურუმჩის ფილიალში, ურუმჩის კომერციულ ბანკში და სხვა ფინანსურ ინსტიტუტებში. მას კომერციული ბანკების და ოპერაციების მართვის მდიდარი გამოცდილება და შესაბამისად, მცირე და საშუალო ზომის კომერციული ბანკების სტრატეგიული განვითარების ნათელი და ღრმა ხედვა აქვს.

ჯანგ მუნი ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხის მფლობელია.

ზაზა რობაქიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხთან ერთად ზაზა რობაქიძეს საბანკო სფეროში მუშაობის ხანგრძლივი გამოცდილება აქვს, რომელიც 25 წელზე მეტს ითვლის. 2012 წლიდან დღემდე ზაზა რობაქიძის აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარეა, 2018 წლიდან კი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. კარიერა საქართველოს ეროვნულ ბანკში დაიწყო. მრავალი წლის განმავლობაში მას ცენტრალური ბანკის ზედამხედველობის სფეროში სხვადასხვა პოზიცია ეკავა, ეკონომიკიდან დაწყებული, ზედამხედველობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელით დამთავრებული.

ნიკოლოზ ენუქიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

ნიკოლოზ ენუქიძეს აქვს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (1993) ფიზიკის ხარისხი და მერილენდის უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხი ბიზნესის ადმინისტრირებაში (MBA). 2006-2008 წლებში იყო საქართველოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, ხოლო 2008-2010 წლებში ამავე ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. ნიკოლოზ ენუქიძე თბილისი ბანკში 2013-2021 წლებში სხვადასხვა წამყვან თანამდებობებს იკავებდა, მათ შორის რისკების კომიტეტის თავმჯდომარისა და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის. 2017 წლიდან დღემდე მუშაობს Yelo Bank-ის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ წევრად (აზერბაიჯანი).

მანამდე ნიკოლოზ ენუქიძე მუშაობდა უკრაინულ წამყვან საინვესტიციო ბანკში, Concorde Capital-ის კორპორაციული ფინანსების მმართველ დირექტორად, ლონდონში ABN AMRO-ში კორპორატიული ფინანსების დირექტორის თანაშემწედ და აშშ-ში Global One Communications LLC-ის ბიზნესის განვითარების უფროს მენეჯერად.

ჟუ ნინგ - ვიცე-თავმჯდომარე

2005 წლიდან დღემდე არის კომპანია „ტუჰონგ ინტერნეტმენელის“ მმართველი დირექტორი. მას ფინანსური კონსულტაციის პროექტები განხორციელებული აქვს: ურუმჩის კომერციულ ბანკში, დეიანგის ბანკში, იანტაი ბანკში, ჰანგ სენგ ბანკში, ვინგ ლუნგ ბანკში, სიამენ ბანკში, ჰონგ კონგ ფუზონ ბანკში და ტიანშანის ბანკში. ჟუ ნინგს ჩინური და უცხოური მცირე და საშუალო ბანკების სტრატეგიის და ბიზნესის განვითარების ღრმა ცოდნა აქვს.

ჟუ ნინგს აშშ-ის ფულქუას ბიზნეს სკოლაში მიღებული აქვს ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი, ინჟინრის დიპლომი აშშ-ის ვირჯინიის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში და კიდევ ერთი ინჟინრის დიპლომი ჩინეთის მეცნიერების და ტექნოლოგიის უნივერსიტეტში.

მი ზაიქი - ვიცე-თავმჯდომარე

2011 წლიდან დღემდე მი ზაიქი სინძიანგ ჰუალინგ ვაჭრობის და ინდუსტრიის ჯგუფის, ანუ ჰუალინგ ჯგუფის გენერალური მენეჯერის ადმინისტრაციის დირექტორის მოადგილე და ჰუალინგ ჯგუფის საქართველოს ფილიალის გენერალური მენეჯერის ადმინისტრაციის დირექტორია. 2010-2011 წლებში ის ჰუალინგის უძრავი ქონების განვითარების კომპანიაში დირექტორის ასისტენტად მუშაობდა, 2005-2006 წლებში კი ჰუალინგის სასტუმროში გენერალური მენეჯერის ასისტენტი იყო. მი ზაიქიმ ბიზნესის ადმინისტრირების ხარისხი კალიფორნიის უნივერსიტეტში მიიღო.

მია მი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

მია მი ჰუალინგ ჯგუფის საქართველოს თავისუფალი ეკონომიკური ზონის საერთაშორისო განვითარების მიმართულების დირექტორია. ის ჰუალინგის თავისუფალი ეკონომიკური ზონის ხელმძღვანელის ასისტენტად

მუშაობის დროს ორ მნიშვნელოვან სფეროს კურირებდა: 2012 წელს ბაზისბანკში წილის შეძენას და 2011-2015 წლებში სამშენებლო მასალების ყოველწლიური გამოფენის ორგანიზებას, სადაც ცენტრალური აზიის ბიზნესპარტნიორები ხვდებოდნენ ერთმანეთს. 2015-2017 წლებში მია მის ბაზისბანკის საკვანძო დეპარტამენტებში სხვადასხვა პოზიცია ეკავა. ის პასუხისმგებელი იყო საკრედიტო პორტფელის ანალიზზე, ჩინელ კორპორაციულ და საცალო კლიენტებთან კომუნიკაციასა და ბანკის აქციონერებთან ურთიერთობაზე, აწყო მასშტაბურ კორპორაციულ ღონისძიებებს და ადამიანური რესურსის დეპარტამენტს ეხმარებოდა თანამშრომლების შერჩევაში. მია მის ამერიკის ქ. ლოს ანჯელესის სამხრეთ კალიფორნიის უნივერსიტეტში ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი აქვს მიღებული.

სამეთვალყურეო საბჭოს დონის კომიტეტები. საბჭო პასუხისმგებლობის კონკრეტულ სფეროებს ანაწილებს თავის კომიტეტებზე, ესენია: აუდიტის კომიტეტი და რისკების მართვის კომიტეტი. კომიტეტების ფუნქციები ერთმანეთისგან გამიჯნულია, საკითხები დუბლირებულად არ განიხილება. კომიტეტები რეგულარულად წარუდგენენ ანგარიშებს სამეთვალყურეო საბჭოს და ხელს უწყობენ საბჭოს ინფორმირებულ გადაწყვეტილებებს. კომიტეტებს შეუზღუდავი წვდომა აქვთ ბანკის შიდა ინფორმაციაზე და დოკუმენტებზე, რომლებიც კომიტეტის კომპეტენციის ნებისმიერ საკითხთანაა დაკავშირებული.

კომიტეტებს სრული წვდომა აქვთ დირექტორთა საბჭოს და რისკების მართვის ფუნქციებზე, თუმცა მათ შესაძლებლობა აქვთ დამოუკიდებლად, დირექტორატის წევრების დაუსწრებლად შეხვდნენ ბანკის რომელიმე სტრუქტურული ქვედანაყოფის თანამშრომლებსა და გარე აუდიტორებს, მოითხოვონ და მიიღონ ანგარიშები.

კომიტეტებს აქვთ უფლება და შესაძლებლობა დამოუკიდებლად მოიწვიონ გარე კონსულტანტები და, საჭიროების შემთხვევაში, მიიღონ კონსულტაციები და მომსახურება იურიდიულ, ტექნიკურ, საბუღალტრო, ფინანსურ, რისკების მართვის, სტატისტიკურ და სხვა საკითხებზე.

აუდიტის კომიტეტი. აუდიტის კომიტეტს საბჭო აარსებს. კომიტეტი საბჭოს წევრებითაა დაკომპლექტებული. სამიდან ორი დამოუკიდებელი წევრია.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია :

- ბანკის შიდა და გარე აუდიტორების ფუნქციების ადეკვატურობის და ეფექტიანობის უზრუნველყოფა; ამ ამოცანის ფარგლებში, შიდა აუდიტის მასშტაბის და ფარგლების დაწესება;
- ბანკის სააღრიცხვო და საფინანსო ანგარიშგების ხარისხის ზედამხედველობა და მონიტორინგი;
- იმის უზრუნველყოფა, რომ დირექტორთა საბჭო დგამს აუცილებელ ნაბიჯებს კონტროლის გამოვლენილი სისუსტეების აღმოსაფხვრელად, კანონმდებლობის შეუსრულებლობის და სხვა ნაკლოვანებების გამოსასწორებლად;
- რისკების მართვის სისტემის და შიდა კონტროლის ეფექტიანობის უზრუნველყოფა;
- ბანკის წლიური კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური და არაფინანსური ანგარიშების განხილვა, აუდიტორებთან ერთად აუდიტებული ანგარიშების, აუდიტის წინა და აუდიტის შემდგომი პროცესების, მთავარი საკითხების და დასკვნების განხილვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშების და რეკომენდაციების მომზადება;
- ყველა შიდა დოკუმენტაციის, შიდა პროცესების და კონტროლის ფუნქციის განხილვა, ფინანსური ანგარიშგების პროცესის და მონაცემთა უტყუარობის შემოწმების პროცესის მონიტორინგი და ა.შ.

აუდიტის კომიტეტის შემადგენლობაა: ზაზა რობაქიძე - აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე და საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი, მი ზაიქი - საბჭოს წევრი და ნიკოლოზ ენუქიძე - საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე და დამოუკიდებელი წევრი.

რისკების მართვის კომიტეტი. რისკების კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს სამი წევრისგან დაკომპლექტდა, ორი მათგანი დამოუკიდებელი წევრია.

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში რისკების კომიტეტის სხდომა ხუთჯერ ჩატარდა. სხვა საკითხებთან ერთად, კომიტეტი პასუხისმგებელი იყო შემდეგზე:

- ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის რისკის სტრატეგიებისა და პოლიტიკების განსაზღვრას და მათ ეფექტიანადსრულებას;
- შეაფასოს და ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის რისკის პროფილს და ლიმიტებს;
- ზედამხედველობა გაუწიოს შვილობილი კომპანიების რისკების მართვის ფუნქციას, აკონტროლოს და უზრუნველყოს რისკების მართვის ჩარჩოს არსებობა და შიდა კონტროლის სისტემების გამართული ფუნქციონირება.

ამგვარად, რისკების კომიტეტის მეშვეობით, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო აქტიურადაა ჩართული ბანკის რისკების მართვის პროცესში, პროაქტიულად იღებს ინფორმაციას და რეკომენდაციებს რისკების ლიმიტების, მათი შეფასებისა და მონიტორინგის შედეგების შესახებ და აკვირდება, რამდენად ინტეგრირებულია რისკების მართვის სტრატეგიები და პოლიტიკები ბანკის დირექტორატისა თუ სხვადასხვა მიმართულებების ყოველდღიურ საქმიანობაში და მოქმედებენ თუ არა ისინი კანონმდებლობასა და შიდა პოლიტიკებთან შესაბამისობაში.

რისკების მართვის კომიტეტის წევრები არიან: ნიკოლოზ ენუქიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს ვიცე-თავმჯდომარე, დამოუკიდებელი წევრი, მია მი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და ზაზა რობაქიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭოს უპირველესი ფუნქცია ჯგუფის საქმიანობის ეფექტიანი წარმართვა, ბანკის და ჯგუფის უწყვეტი ზრდის და განვითარების უზრუნველყოფა და ბაზარზე სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ამოცანების მიხედვით მდგრადი პოზიციონირებაა. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს და ადგენს მათ ფუნქციებს, საბჭოს სტრუქტურას და მისი როლის შესაბამისობას შესაბამისი კანონის და კომპეტენციის და უფლებამოსილების განმსაზღვრელი დებულების მოთხოვნებთან. ანაზღაურების საკითხი განისაზღვრება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. მენეჯმენტის ანგარიშვალდებულება, სხდომები, გადაწყვეტილების მიღების ჩარჩო განისაზღვრება დირექტორთა საბჭოს რეგულაციით, რომელიც დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭომ.

დირექტორატი აცნობიერებს კარგი კორპორაციული მართვისა და რისკების მართვის კულტურის მნიშვნელობას და საკუთარ როლს ამ პროცესებში. დირექტორატი ხელმძღვანელობს ბანკის ოპერაციებს და პასუხისმგებელია მისი საქმიანობის ბანკის ამოცანების მიხედვით და მოქმედი კანონების/ინსტრუქციების და შიდა რეგულაციების შესაბამისად წარმართვაზე. დირექტორთა საბჭო მჭიდროდ თანამშრომლობს სამეთვალყურეო საბჭოსთან და მას სისტემატურად, სულ მცირე კვარტალში ერთხელ წარუდგენს ანგარიშს ყველა იმ შესაბამის საკითხზე, რომლებიც ეხება სტრატეგიას, დაგეგმილ ბიზნეს-პოლიტიკას, დაგეგმვას, ბიზნესის განვითარებას, რისკების მდგომარეობას, რისკების მართვას, პერსონალის განვითარებას, რეპუტაციასა და შესაბამისობას.

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბიზნესის ამოცანების შესრულებაზე ჯგუფის სტრატეგიის თანახმად, ბანკის კაპიტალის და ლიკვიდობის დაგეგმვის უზრუნველყოფაზე და იმაზე, რომ ბანკის მასშტაბით ხდება მენეჯმენტის პოლიტიკის და პროცედურების კომუნიკაცია და განხორციელება და მათ აქვთ უფლებამოსილებით და რესურსებით სათანადო მხარდაჭერა. მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი მუშაობს მისი შიდა და გარე რეგულაციებით განსაზღვრულ პროცესებსა და პროცედურებთან, განაწილებულ რესურსებთან, დაგეგმვასთან, მართვასთან, ფინანსური და რისკების პოზიციების აღრიცხვასა და ანგარიშგებასთან შესაბამისობაში, და რომ სათანადოდ ასრულებს მენეჯმენტის და კონტროლის ფუნქციებს.

დირექტორთა საბჭო შედგება გენერალური დირექტორისა და მისი მოადგილეებისგან, და სხვა დირექტორებისგან.

დირექტორთა საბჭო 7 წევრისგან შედგება: გენერალური დირექტორი **დავით ცაავა**, გენერალური დირექტორი ფინანსებში **ლია ასლანიკაშვილი**, გენერალური დირექტორის მოადგილე დაკრედიტების საკითხებში **ხევი ლი**, გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მართვის საკითხებში **დავით კაკაბაძე**, გენერალური დირექტორის მოადგილე საცალო ბიზნესი **ლევან გარდაფხაძე**, კომერციული დირექტორი **გიორგი გაბუნია** და საოპერაციო დირექტორი **რატი დვალაძე**.

დავით ცაავა - გენერალური დირექტორი

ბაზისბანკის გენერალური დირექტორი 2012 წლიდან. 2015-2018: სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2017 წლის დეკემბრიდან სს „BHL ლიზინგის“ და სს „ჰუალინგ დაზღვევის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია.

დავით ცაავას აქვს 19 წლიანი გამოცდილება საბანკო საქმეში. ბაზისბანკში კარიერა საკრედიტო ოფიცრის პოზიციიდან დაიწყო, მოგვიანებით კი 2008 წელს კორპორაციული სესხების განყოფილებას ხელმძღვანელობდა. 2008-2010 წლებში კორპორატიული დირექტორი იყო. 2010-2011 წლებში დავით ცაავა გენერალური დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი იყო.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საბანკო საქმესა და ფინანსებში ბაკალავრის ხარისხის მოპოვების შემდეგ სწავლა სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში განაგრძო, სადაც მაგისტრის ხარისხი მიიღო. მოგვიანებით საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორის ხარისხი მიენიჭა.

ლია ასლანიკაშვილი - გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების მიმართულებით

ბაზისბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების მიმართულებით 2012 წლიდან. 2017-2018: ბაზისბანკის ჯგუფის შვილობილი კომპანიის BB Leasing-ის გენერალური დირექტორი. 2017-2023 წლებში BB Insurance-ის გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების მიმართულებით და 2017 წლიდან დღემდე: გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსების მიმართულებით BB Leasing-ში, აღნიშნული კომპანიები წარმოადგენენ ბაზისბანკის ჯგუფის წევრ კომპანიებს.

ლია ასლანიკაშვილს აქვს 24 წლიანი გამოცდილება საბანკო საქმეში. 1999-2002 წლებში ბაზისბანკის საერთაშორისო ოპერაციების დეპარტამენტის მენეჯერი იყო. 2002-2005 წლებში ამავე დეპარტამენტს ხელმძღვანელობდა. 2005-2007 წლებში ანგარიშსწორების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი იყო. 2007-2008 წლებში ლია ასლანიკაშვილი ხაზინის დეპარტამენტს ედგა სათავეში, 2008-2012 წლებში კი ბანკის ფინანსური დირექტორის თანამდებობა ეკავა.

ფლობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობათა მაგისტრის ხარისხს.

ლი ხვეი - გენერალური დირექტორის მოადგილე დაკრედიტების მიმართულებით

გენერალური დირექტორის მოადგილე დაკრედიტების მიმართულებით 2012 წლიდან. 2015-2018: ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2017 წლიდან BHL ლიზინგის და ჰუალინგ დაზღვევის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი.

ფინანსურ სექტორში 1993 წლიდან მუშაობს. 2005-2012 წლებში ქ. ურუმჩის კომერციული ბანკის საკრედიტო მართვის დეპარტამენტში კრედიტების დამტკიცების მიმართულებას ხელმძღვანელობდა. სხვადასხვა დროს ურუმჩის საკრედიტო კოოპერატივების საკრედიტო დეპარტამენტის ხელმძღვანელის მოადგილე და დირექტორის მოადგილე იყო.

ლი ხვეის ბუღალტრული აღრიცხვის ბაკალავრის ხარისხი აქვს, რომელიც ჩინეთის ფინანსურ უნივერსიტეტში მიიღო.

დავით კაკაბაძე - გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მართვის მიმართულებით

ბაზისბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მართვის მიმართულებით 2019 წლიდან. 2017-2019: ჰუალინგ დაზღვევის გენერალური დირექტორი. 2017-2018: BHL ლიზინგის გენერალური დირექტორის მოადგილე.

დავით კაკაბაძეს აქვს 20 წლიანი გამოცდილება საბანკო საქმეში. ბაზისბანკში 2003 წლიდან მუშაობს. თავიდან ის დეველოპერი და პროგრამისტი იყო. 2005 წელს პროგრამირების განყოფილების უფროსად დაინიშნა. 2008-2012 წლებში დავით კაკაბაძე ინფორმაციული ტექნოლოგიების და რისკების მართვის დირექტორი გახდა. 2012-2019 წლებში ბაზისბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე იყო რისკების და ინფორმაციული ტექნოლოგიების მართვის მიმართულებით.

დავით კაკაბაძეს კავკასიის ბიზნესსკოლაში ფინანსების მაგისტრის ხარისხი აქვს მინიჭებული.

ლევან გარდაფხაძე - გენერალური დირექტორის მოადგილე საცალო საბანკო საქმიანობის მიმართულებით

ბაზისბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე საცალო საბანკო საქმიანობის მიმართულებით 2012 წლიდან. 2017-2018: BHL ლიზინგის და ჰუალინგ დაზღვევის გენერალური დირექტორის მოადგილე.

ლევან გარდაფხაძეს აქვს 21 წლიანი გამოცდილება საბანკო საქმეში. ბაზისბანკში კარიერა საერთაშორისო ოპერაციების დეპარტამენტის მენეჯერობიდან დაიწყო. 2005 წელს დაინიშნა პლასტიკური ბარათების დეპარტამენტის უფროსად. 2007-2008 წლებში განვითარების პროექტების მართვის კომიტეტს ხელმძღვანელობდა. 2008-2012 წლებში საცალო საბანკო საქმიანობის დირექტორი იყო.

ლევან გარდაფხაძეს ბიზნესის მართვის მაგისტრის ხარისხი აქვს, რომელიც საქართველოს უნივერსიტეტში მიენიჭა. თბილისის ეკონომიკურ, სამართლის და ინფორმაციის უნივერსიტეტში სამართლის მაგისტრის ხარისხი მიიღო, საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში კი - საერთაშორისო ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხი მიენიჭა.

გიორგი გაბუნია - კომერციული დირექტორი

ბაზისბანკის კომერციული დირექტორი 2019 წლიდან. აქვს 19 წლიანი გამოცდილება საბანკო სექტორში. 2012-2019 წლებში ის ბანკის კომერციულ დეპარტამენტს ხელმძღვანელობდა, 2010-2012 წლებში საერთაშორისო საბანკო დაწესებულებაში კორპორაციულ მიმართულებას ედგა სათავეში. 2008-2010 წლებში კორპორაციულ რეგიონულ ჯგუფს მართავდა. 2006-2008 წლებში კი ამავე დაწესებულების კორპორაციული ბანკირი იყო. უფრო ადრეულ წლებში კი ბაზისბანკის მარკეტინგის და გაყიდვების სფეროში მუშაობდა.

გიორგი გაბუნიას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საბანკო საქმის მაგისტრის ხარისხი მიენიჭა. ბაკალავრის ხარისი ფინანსებსა და საბანკო საქმეში ამავე უნივერსიტეტში მიიღო.

რატი დვალაძე - ოპერაციული დირექტორი

ბაზისბანკის ოპერაციული დირექტორი 2019 წლიდან. 2014-2019 წლებში რატი დვალაძე ბაზისბანკის პროექტების მართვის და ბიზნესის ანალიზის განყოფილებას ხელმძღვანელობდა. 2008-2014 წლებში საკრედიტო რისკების სისტემის და ანალიზის მიმართულებით მუშაობდა. ის ასევე ეწევა პედაგოგიურ მოღვაწეობას. კითხულობს ლექციებს.

რატი დვალაძემ საინფორმაციო ტექნოლოგიების მართვის მაგისტრის ხარისხი თავისუფალ უნივერსიტეტში მიიღო. მას ასევე აქვს მაგისტრის ხარისხი მათემატიკაში, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიიღო და ბაკალავრის ხარისხი მათემატიკაში.

ინტერესთა კონფლიქტი

ჯგუფის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორთა საბჭო და კონტროლის ფუნქციები მკაცრად აკონტროლებენ ინტერესთა კონფლიქტის შესაძლო წყაროებს, მათ შორის შემდეგი მექანიზმებით: ბანკი აღრიცხავს დაკავშირებულ მხარეებს და აწესებს კონტროლს დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებულ ტრანზაქციებზე. პერიოდულად, არსებულ გამოწვევებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, სამეთვალყურეო საბჭო განახლებს მის მიერ შემუშავებულ და დამტკიცებულ პოლიტიკას. ამასთან, ბანკი მჭიდროდ თანამშრომლობს საქართველოს ეროვნულ ბანკთან და ითვალისწინებს ზედამხედველის მითითებებს კონტროლის მძლავრი სისტემის შექმნასთან დაკავშირებით.

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციები აუცილებელი წესით ექვემდებარება ბანკის დირექტორთა საბჭოს/სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განხილვასა და დამტკიცებას (თანხების შესაბამისად). ამასთან, ბანკი მტკიცედ იცავს ტრანზაქციაში მონაწილე მხარეთა დამოუკიდებლობის და თანაბრობის, ანუ „გაშლილი მკლავის“ (ე.წ. arm's length principle) პრინციპს და უზრუნველყოფს დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების ამ პრინციპთან შესაბამისობას.

გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) საკითხები

ESG

ბაზისბანკმა დააწესა დაკრედიტების ეკოლოგიური და სოციალური ზემოქმედების მართვის სტანდარტები, რომლის მიხედვითაც ბანკი იღებს ვალდებულებას დააფინანსოს ეკოლოგიურად და სოციალურად მდგრადი პროექტები, უზრუნველყოს, რომ კლიენტები იცავენ გარემოს დაცვის, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების არსებულ და მოქმედ ადგილობრივ კანონებსა და რეგულაციებს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) შიდა პოლიტიკა განსაზღვრავს მდგრადი დაფინანსების პრინციპებს და ადგენს იმ საქმიანობების ჩამონათვალს, რომლებიც გამორიცხულია დაფინანსებიდან. გამორიცხული აქტივობების ჩამონათვალი მოიცავს საქმიანობას, რომელიც დაკავშირებულია იარაღთან და საბრძოლო მასალებთან/გასამხედროებულ მასალებთან, იძულებით/ზავშვთა შრომასთან, აზარტულ თამაშებთან და ა.შ.

E&S შეფასება შემდეგ ღონისძიებებს აერთიანებს: (1) გამორიცხული საქმიანობის სიასთან შედარება, (2) შეფასება - ბიზნესკლიენტებზე გაცემულ ნებისმიერ საკრედიტო რესურსს გარემოსდაცვითი რისკის ინდივიდუალური კატეგორია ენიჭება. რისკებისთვის კატეგორიების მინიჭება ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) რისკების კატეგორიზაციის დოკუმენტის მიხედვით ხდება, და (3) მონიტორინგი. დაფინანსებამდე, ბანკი ამოწმებს პროექტის E&S მდგომარეობას და ითხოვს ყველა საჭირო ინფორმაციას/ნებართვას. ამ ინფორმაციის საფუძველზე, პროექტს ენიჭება მაღალი და საშუალო დაბალი E&S რისკის კატეგორია. იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტის გარემოსდაცვითი/სოციალური მუშაობის ხარვეზები გამოვლინდა, ბანკმა კლიენტთან შეთანხმებაში შეიძლება შეიტანოს სათანადო კოვენანტები. პროგრესის მონიტორინგი ხდება მონიტორინგის ვიზიტების დროს.

ბაზისბანკის, როგორც პასუხისმგებლიანი დამსაქმებლის სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოები კომპანიის შიგნით აყალიბებენ ეთიკური ქცევისა და კეთილსინდისიერების სტანდარტებს და შემდეგ აკეთებენ სათანადო კომუნიკაციას მათ შესახებ. ბანკის პოლიტიკა და პროცედურები იცავს მამხილებლებს, თანასწორობას, თანამშრომელს, სამუშაო ადგილის ჯანმრთელობას და უსაფრთხოებას. ბანკი, როგორც დამსაქმებელი, მოწოდებულია შეინარჩუნოს შევიწროებისგან და დისკრიმინაციისგან თავისუფალი გარემო, ისეთი სამუშაო გარემო, სადაც ყველა ინდივიდს დასაქმების ყველა დონეზე პატივისცემით და ღირსეულად ეპყრობიან.

ბანკის დირექტორთა საბჭო იცავს ყველა შესაბამისი შრომითი კანონმდებლობის და რეგულაციის მოთხოვნებს და შრომის საერთაშორისო სტანდარტებს.

ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის (AFC) სისტემა

ბაზისბანკმა ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისადმი პოლიტიკური მიდგომა შემუშავა და ჯგუფის მასშტაბით დააარსა ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის (AFC) სისტემა. ის შემდეგი ძირითადი საკითხებისგან შედგება: ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლა (AML/CTF), მექრთამეობის და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა (ABC) და ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილება.

ზემოთ მოყვანილი პოლიტიკის გათვალისწინებით, ასევე არსებული პრაქტიკის თანახმად, უნდა აღინიშნოს, რომ ბაზისბანკი ბაზისბანკი ნულოვანი ტოლერანტობის მიდგომას იყენებს ისეთი აქტივობების განზრახ ხელშეწყობისადმი, როგორიცაა: ფულის გათეთრება, ტერორიზმის დაფინანსება, მექრთამეობა, თაღლითობა. კორუფცია, ინსაიდერებთან ვაჭრობა და ინტერესთა კონფლიქტი.

სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭო ყველა თანამშრომელს (ყველა დონის თანამშრომელს, საშუალო და მაღალი დონის მენეჯერებს, მუდმივ და დროებით თანამშრომლებს), კონსულტანტებს, გარე სერვისების მომწოდებლებს და ბანკთან დაკავშირებულ სხვა ბიზნეს-ერთეულებს თხოვს, თავიანთი ბიზნესი სამართლიანად და კანონთან შესაბამისობაში მართონ, დაიცვან პატიოსნების, გამჭვირვალობის და ანგარიშვალდებულების ფუნდამენტური ღირებულებები და შესაბამისობის კულტურა, რომელშიც ფინანსური დანაშაული არასდროს იქნება მისაღები.

ბანკი ხელს უწყობს ანონიმური მხილების სისტემის გამოყენებას, რომელიც თანამშრომლებს და კლიენტებს, ასევე მესამე მხარეს საშუალებას აძლევს, განაცხადონ იმ დარღვევების და შესაძლო ქმედებების შესახებ, რომლებიც ეწინააღმდეგება ბანკის განცხადებულ პოლიტიკას, შესაბამის კანონებს და ეთიკური ქცევის სტანდარტებს.

შესაძლო ინციდენტების ანალიზი და გამოძიება აუდიტის კომიტეტის მონაწილეობით რაც შეიძლება სწრაფად ხდება, გამოძიების პროცესში მონაწილე ყველა პირის მიერ კონფიდენციალობის და პირად მონაცემთა დაცვის პრინციპების მიხედვით.

შიდა აუდიტი, ფინანსური მონიტორინგის სამსახური, კომპლენსის და ოპერაციული რისკების მართვის ფუნქციები, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან ფინანსურ დანაშაულებზე

შიდა აუდიტი, ფინანსური მონიტორინგის სამსახური, კომპლენსის და ოპერაციული რისკების მართვის განყოფილებები პასუხისმგებელნი არიან AFC ჩარჩოს შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე, ზრუნავენ, რომ შინაგანაწესი და მუშაობის პრინციპები ინტეგრირებული იყოს ბანკის ყველა სახის საქმიანობაში.

რისკების მართვა

რისკების მართვის და კონტროლის სისტემა

რისკების მართვის და კონტროლის სისტემები მნიშვნელოვანია ბანკისა და ჯგუფის სტაბილური და ძლიერი განვითარების უზრუნველსაყოფად, მისი სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად, რისკების, კაპიტალისა და მუშაობის შედეგების მომხმარებლების, აქციონერების, თანამშრომლებისა და დაინტერესებული მხარეების ინტერესებთან შესათანხმებლად.

რისკების სტრატეგია, იხილება და მტკიცდება საბჭოს დონეზე, გამომდინარეობს ბიზნეს სტრატეგიისაგან და განსაზღვრავს იმ მთავარ პრიორიტეტებსა და მიზნებს, რომლებიც ადგენს მათ აღსრულებას და ასახავს ეკონომიკურ, სოციალურ და მარეგულირებელ გარემოში განხორციელებულ ცვლილებებს; უზრუნველყოფს ბანკის რისკების მადის ჩარჩო-დოკუმენტით მიერ განსაზღვრულ საშუალო-დაბალი რისკის პროფილს, ბაზრის საუკეთესო პრაქტიკისა და მარეგულირებელი პრინციპების გათვალისწინებით. რისკების სტრატეგიას განიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. მისი განხილვა და მასში ცვლილებების შეტანა აუცილებელია ნებისმიერ დროს, ბანკის ბიზნეს-სტრატეგიის განახლებისას, მაგრამ სულ მცირე წელიწადში ერთხელ. აუცილებელია, რომ ის ხელმისაწვდომი იყოს მთელი ინსტიტუტისთვის.

რისკის სტრატეგია განსაზღვრავს ჯგუფის მიდგომას რისკების მართვისადმი, ზოგადი მეთოდოლოგიის ჩათვლით, შესაბამისი რისკების დადგენის, შეფასების, კონტროლის, ანგარიშების და მართვის მიზნით; და რისკების მართვის სტრუქტურას, რომელიც შეიქმნა ამ საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით, ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობაში.

რისკების მართვა ხდება პრინციპების ჩარჩოებში, რომლებიც პოლიტიკასა და პროცედურებშია ფორმალურად აღწერილი, და ორგანიზაციული სტრუქტურით, რომელიც მკაფიოდ დელეგირებული უფლებამოსილების დონეებს და გაზომვისა და მონიტორინგის პროცესებს ითვალისწინებს, რომლებიც მჭიდროდ შეესაბამება სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობას. მმართველობის ეს ჩარჩო უზრუნველყოფს ბანკის ყოველდღიური საქმიანობისას ყველა დამახასიათებელი რისკის სწორ კონტროლს.

რისკების მართვა

ჯგუფს რისკების მართვის მძლავრი სისტემა აქვს, რომელიც რისკის პროფილის ეფექტურ კონტროლსა და მართვას უზრუნველყოფს, როგორც ეს საბჭოს მიერაა განსაზღვრული.

სტრატეგიულ დონეზე, რისკების მართვის ამოცანები, რომლებსაც მხარს უჭერს რისკების მართვის სტრუქტურა, არის:

- ჯგუფის რისკის აპეტიტის და კაპიტალის გეგმის მიხედვით ბანკის სტრატეგიის შემუშავება;
- რისკების რეაგირების გადაწყვეტილებების ოპტიმიზაცია ბიზნესთან მაქსიმალური მიახლოების გზით;
- იმის უზრუნველყოფა, რომ ბიზნესის ზრდის გეგმებს სათანადოდ მხარს უჭერს რისკების ეფექტიანი ინფრასტრუქტურა;
- რისკების პროფილის იმგვარად მართვა, რომ მისი ფინანსური სიჯანსაღის შენარჩუნება შესაძლებელი იყოს ბიზნესისთვის უაღრესად არასახარბიელო პირობების დადგომისას.

მართვის სისტემას მხარს უჭერს როლების განაწილება დაცვის სამ ხაზს შორის, კომიტეტების მძლავრი ინფრასტრუქტურა, და რისკის განაწილების პასუხისმგებლობა უმაღლესი მენეჯმენტიდან დაწყებული თითოეული ბიზნესმიმართლებით, სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელით და/ან რისკის ოფიცერთა დამთავრებული.

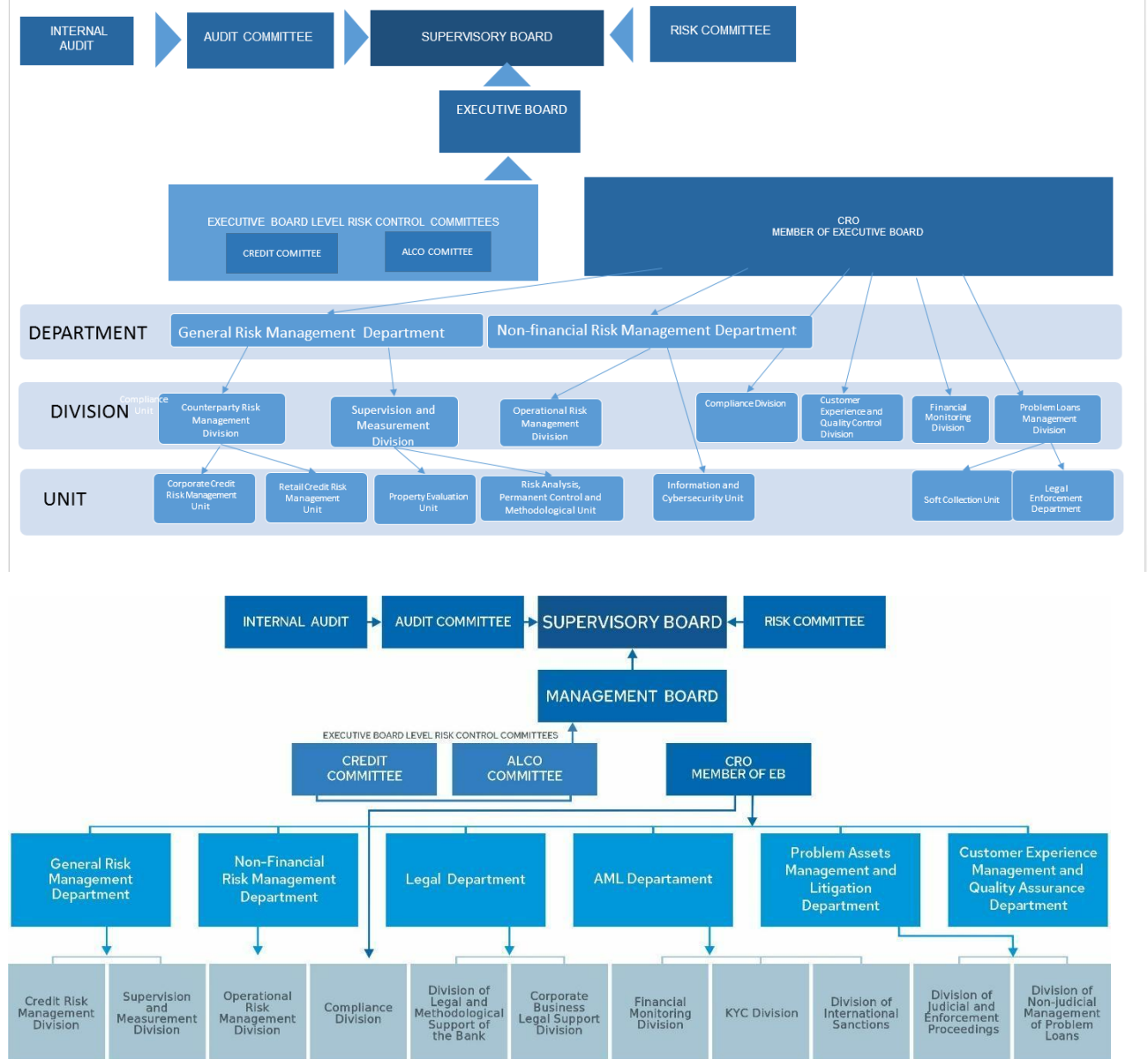
დაცვის ხაზები

ბაზისბანკში რისკების კონტროლი დაცვის სამ ხაზზეა ორგანიზებული:

- სტრუქტურული დანაყოფების დონე - ოპერაციული ყოველდღიური მართვა ბიზნეს-განყოფილებების და მხარდამჭერი ფუნქციების მოვალეობაა, რომელთაგანაც წარმოიშობა რისკები. მათი პასუხისმგებლობა ამ რისკების მართვაა. რისკების მართვაზე პასუხისმგებელი თითო პირი აწესებს და განიხილავს რისკების მართვის ინსტრუმენტებს და საქმიანობის შედეგად წარმოშობილი რისკების მართვის ინსტრუმენტებს, თან უზრუნველყოფს, რომ რისკების ყოველდღიური მართვა რეგულირდება ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად და სრულდება ბანკის დეტალური საოპერაციო რეგულაციების თანახმად.
- რისკების დეპარტამენტის დონე - შიდა კონტროლი და შესაბამისობის კონტროლი მისი პასუხისმგებლობაა, რისკების გამოვლენასა და კონტროლთან ერთად. ლიმიტების სისტემას ამუშავებს რისკების დეპარტამენტი, რომელიც შედეგების შესახებ რეგულარულად აცნობებს დირექტორთა საბჭოს. ლიმიტების დარღვევის დროს დირექტორთა საბჭო განსაზღვრავს მიტიგაციის ღონისძიებებს. რისკების მართვის დეპარტამენტი ასევე აკონტროლებს პირველი დაცვის ხაზის საქმიანობას. დაცვის ფუნქციები უზრუნველყოფს, რომ რისკები აპეტიტის მიხედვით იმართება და ორგანიზაციაში დაცულია რისკების მკაცრი კულტურა. ისინი ასევე უზრუნველყოფენ ზედამხედველობას, კონსულტაციას და ექსპერტულ მოსაზრებას რისკებთან დაკავშირებულ საკითხებზე.
- შიდა აუდიტის დონე - უფროსი მენეჯმენტისა და საბჭოსთვის იმის უზრუნველყოფა, რომ პირველი და მეორე ხაზის ძალისხმევა შესაბამეა მოლოდინს. შიდა აუდიტი აკონტროლებს და რეგულარულად ამოწმებს, რომ პოლიტიკა და პროცედურები ადეკვატურია და ეფექტურად ხორციელდება მენეჯმენტში, რომ რისკები კონტროლდება და შესაბამეა ბანკის რისკის აპეტიტის განცხადებას, შიდა რეგულაციებს და ამოწმებს საზედამხედველო და სავალდებულო მოთხოვნებს.

Chart 1: Risk Governance

რისკების მართვის სტრუქტურა ბანკში უზრუნველყოფს მოვალეობების განცალკევებას უფროსი მენეჯმენტიდან სხვა სტრუქტურებსა და წინა ხაზის პერსონალზე. რისკების მართვის პასუხისმგებლობა ყველა დონეზეა გადანაწილებული, სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოდან დაწყებული (აღმასრულებელი მენეჯმენტი) თითოეული სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელით და რისკების ოფიცრით დამთავრებული.

რისკების მართვის პასუხისმგებლობა დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობების ნაწილია. შემდეგ ის დელეგირდება უფროს რისკების მენეჯერებზე და რისკების მართვის კომიტეტებზე, რომლებიც აღსრულებასა და კონტროლზე აგებენ პასუხს. ჯვარედინი რისკების ანალიზი და რეგულარული განხილვა ჯგუფში უზრუნველყოფს რომ ადგილზეა რისკების მართვის პრაქტიკა და რისკის ჰოლისტიკური გაგება. რისკების ზედამხედველობის ფუნქცია და რისკების მართვის სისტემები შემდეგ რისკების მართვის სტრუქტურებზეა განაწილებული:

- სამეთვალყურეო საბჭო,
- დირექტორთა საბჭო,
- აუდიტის კომიტეტი,
- რისკების კომიტეტი,
- აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ("ALCO"),
- რისკების მართვის დეპარტამენტი,
- ხაზინის დეპარტამენტი,
- საკრედიტო კომიტეტები.

სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს რისკების მართვის ჯანსაღი გაგება აქვთ და კარგად ესმით მისი მნიშვნელობა ბანკის მდგრადი და სტრატეგიული განვითარებისთვის.

სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე - დამოუკიდებელი აუდიტის კომიტეტი და რისკების კომიტეტი, რომლებიც პირდაპირ საბჭოს ექვემდებარება და მიუკერძოებელ ინფორმაციას აწვდი არსებული პოლიტიკის და პროცედურების ადეკვატურობაზე, ჯგუფის რისკების სტრატეგიის შესრულებაზე, რისკის აპეტიტზე და რისკის პოზიციებზე, საზედამხედველო ნორმების შესრულებაზე და სხვა შიდა და გარე რეგულაციებზე;

დირექტორთა საბჭოს დონეზე - დამოუკიდებელი რისკების მართვის სტრუქტურული ერთეული და რისკის პროფილის კომიტეტები საკრედიტო, აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტების დონეზე უზრუნველყოფენ რისკების მართვის ჯანსაღ პრაქტიკას და გადაწყვეტილების მიღების პროცესს; რისკების მართვის ანალიტიკური და გადაწყვეტილების მიღების ინსტრუმენტებს; ფინანსური და მენეჯერული ანგარიშგების ამომწურავ სისტემას საზედამხედველო მოთხოვნის და მენეჯმენტის საჭიროებების შესასრულებლად; სხვადასხვა ტიპების რისკების მიკვლევა და კლასიფიკაცია, რომელიც ჯგუფის წინაშე პოტენციურად დგას; პოლიტიკა, პროცედურები და გაიდლაინები, რომლებიც ორგანიზაციის შიგნით რისკების მართვას განაგებს.

სამეთვალყურეო საბჭო „ქმნის ამინდს“, ამკვიდრებს და იცავს მაღალი ეთიკის და პასუხისმგებლობის კულტურას. საბჭოს ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკების მართვის ჩარჩოს კონტროლი. როგორც ბანკის უმაღლესი მმართველობითი ორგანო, სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს და აკონტროლებს ბანკის სტრატეგიის განხორციელებას და მის ბიუჯეტს, აწესებს ზოგად მიდგომებს და რისკის მართვის პრინციპებს, აფასებს ბანკის რისკის პროფილს, ბანკის რისკების მართვის სისტემის ადეკვატურობას და ეფექტურობას, ამტკიცებს რისკების ცალკეულ სტრატეგიებს, აწესებს რისკის აპეტიტს და რისკების კონტროლის სისტემას.

რისკების მართვის პოლიტიკას სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ჯგუფის რისკების გამოვლენის, ანალიზის და მართვის მიზნით. ისინი მენეჯმენტს აკისრებენ პასუხისმგებლობას კონკრეტულ რისკებზე, აწესებენ რისკების ლიმიტებს, აწესებენ შიდა კონტროლის სისტემის მოთხოვნებს და მუდმივ მეთვალყურეობას უწყვენ რისკის დონეებს და ლიმიტების დაცვას. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულად მოწმდება და ასახავს ბაზრის პირობების, ახალი საუკეთესო პრაქტიკის, პროდუქტების და მომსახურების ცვლილებებს.

აუდიტის კომიტეტი - აუდიტის კომიტეტი კონტროლის დამოუკიდებელი ფუნქციაა, რომელიც რეგულარულად იხილავს შიდა კონტროლებს და პროცესებს; იხილავს ბანკის შიდა კონტროლის სისტემას, აფასებს მის ობიექტურობას და სისწორეს; ზედამხედველობას უწევს ბანკის შიდა და გარე აუდიტის რეკომენდაციების შესრულებას; ამტკიცებს ან საბჭოს რეკომენდაციას უწევს ფინანსური აღრიცხვის პროცესის მონიტორინგთან დაკავშირებით; ზედამხედველობას უწევს რისკების მართვის სისტემის ეფექტიანობას, განსაკუთრებით შიდა კონტროლის სისტემის და შიდა აუდიტის სისტემის ეფექტიანობას. აუდიტის კომიტეტი საბჭოს წარუდგენს ყოველკვარტალურ ანგარიშგებას რისკების ძირითადი პორტფელების და რისკების სტრატეგიის შესახებ და სამეთვალყურეო საბჭოს მხარს უჭერს სტრატეგიის განხორციელების მონიტორინგში; მონიტორინგს უწევს დირექტორთა საბჭოს იმ ღონისძიებებს, რომლებიც ხელს უწყობს კომპანიის მიერ კანონის მოთხოვნების, წესების და შიდა პოლიტიკის შესრულებას.

რისკების კომიტეტი მეთვალყურეობს ბანკის რისკის პროფილს, აფასებს მთავარი რისკების ადეკვატურობის მოთხოვნებს, მათ შორის შეფასებას, მონიტორინგს და ლიმიტებს; მსჯელობს და ათანხმებს რისკის პროფილის და რისკების სტრატეგიის საკითხებთან დაკავშირებულ ღონისძიებებს. განიხილავს რისკების პოლიტიკას და სამეთვალყურეო საბჭოში დასამტკიცებლად შემოტანილ დაკავშირებულ დოკუმენტებს, მათ წარდგენამდე; აფასებს ბანკის შიდა კონტროლის და რისკების მართვის სისტემების ეფექტურობას შიდა აუდიტის კომიტეტთან ერთად; იხილავს გარე აუდიტის მიერ ჩატარებულ რისკების მართვის გარემოს ტესტირების შედეგებს და ამზადებს შესაბამის რეკომენდაციებს, პერიოდულად იხილავს არსებულ ლიმიტების სისტემას;

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის მართვაზე კანონის და წევრების კომპეტენციის და უფლებამოსილების განმსაზღვრელი დებულების შესაბამისად და საქმიანობას ბანკის მთავარი მიზნების და ამოცანების შესაბამისად ახორციელებს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ეფექტიანი ბიზნესორგანიზაციის დაარსებაზე და უზრუნველყოფს მოვალეობების სათანადო განცალკევებას და სუბორდინაციას; ბიზნესის ანიჭებს სტრუქტურას, რომელიც ითვალისწინებს რისკის ფაქტორს; უზრუნველყოფს შესაბამისი პროცედურების არსებობას, მათ შორის ყველა პოლიტიკის დოკუმენტის და პროცედურის საბოლოო დამტკიცებას (სამეთვალყურეო საბჭოში წარდგენამდე), მათ განხორციელებამდე.

მენეჯმენტის ზედამხედველობის და კონტროლის კულტურა გულისხმობს დირექტორთა საბჭოს ჩვეულებრივ საქმიანობაში შიდა კონტროლის მთავარი კომპონენტების შეტანას. დირექტორთა საბჭოს კონტროლის ფუნქციაში შედის შედეგების განხილვა და პროგრესის მიმართვა სტრატეგიული მიზნებისკენ, საქმიანობის კონტროლი განყოფილებების და დეპარტამენტების დონეებზე, ბანკის სტრატეგიის და რისკის და კაპიტალის ლიმიტების რეგულარული განხილვა და პოზიციის და კაპიტალის ლიმიტების შესრულების უზრუნველყოფა; შეუსრულებლობის შემთხვევებზე რეაგირება, რათა შესაბამისი ღონის მენეჯმენტი ინფორმირებული იყოს ამ

ტრანზაქციის ან სიტუაციის შესახებ და დამკვიდრდეს ანგარიშვალდებულების პრაქტიკა; გარკვეულ ლიმიტებზე ზემოთ განხორციელებულ ტრანზაქციებზე დამტკიცების და ავტორიზაციის მოთხოვნა; შიდა კონტროლის სისტემების შეფასების განხილვა; აუდიტორების და საზედამხედველო ორგანოების მიერ შიდა კონტროლის სისტემის სისუსტეებთან დაკავშირებით გამოთქმულ წუხილსა და რეკომენდაციებზე სწრაფი რეაგირება.

შიდა კონტროლის ეფექტიანი სისტემა მნიშვნელოვანი რისკების აღმოჩენას და მუდმივ შეფასებას მოითხოვს. ამ პროცესმა უნდა მოიცავს ბანკების მიერ აღებული ყველა რისკი და ბანკის შიგნით ყველა დონეზე უნდა მუშაობდეს. ცალკეული პოლიტიკის დოკუმენტები, რომლებიც ეხება საკრედიტო, საოპერაციო და ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკას, ბანკს საშუალებას აძლევს, რისკები შიდა დონეზე გაზომოს, გააერთიანოს და განაცხადოს, ასევე ეს ინფორმაცია გამოიყენოს საზედამხედველო მიზნებისთვის. ასევე, ბანკის შიდა მეთოდოლოგიასა და სახელმძღვანელოებში აღწერილია პროცესები კრედიტის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან და კრედიტის გაცემიდან, ფასწარმოქმნიდან და დამტკიცებიდან დაწყებული, პორტფელის მართვით და კაპიტალის ადეკვატურობით დამთავრებული.

რისკების ზოგადი ზედამხედველობის და მართვის უზრუნველსაყოფად დირექტორთა საბჭო ბანკის შიგნით ქმნის კომიტეტებს და ფუნქციურ ერთეულებს.

ALCO კომიტეტი იხილავს არსებულ და სამომავლო ლიკვიდობის პოზიციებს და მონიტორინგს უწევს ალტერნატიული დაფინანსების წყაროებს; იხილავს ვადიანობის/ხელახალი ფასწარმოქმნის გრაფიკს, რა დროსაც განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს დიდი ოდენობით აქტივების ვადიანობის გადანაწილებას და ვადადამდგარ ვალდებულებებს; შეიმუშავებს დეპოზიტების, სესხების და ინვესტიციების ფასწარმოქმნის და ვადიანობის გადანაწილების პარამეტრებს; შეიმუშავებს იმ ალტერნატიულ სტრატეგიებს, რომლებიც ითვალისწინებს საპროცენტო განაკვეთების და ტრენდების ცვლილებებს, დეპოზიტებს და სასესხო პროდუქტებს, მათთან დაკავშირებულ საბაზრო/საბანკო რეგულაციებს და ა.შ. დამოუკიდებლად იხილავს ALM მოდელ(ებ)ის და პროცედურების კომპონენტების, წინასწარი განაგარიშებების და შედეგების დადასტურებას და მართებულობას; ამტკიცებს კონტრაგენტის რისკის ლიმიტის სტრუქტურას.

საკრედიტო კომიტეტი მოქმედებს ბანკის ინტერესებით, შიდა პოლიტიკის და პროცედურების თანახმად; აფასებს პოტენციური კლიენტების ფინანსურ მდგომარეობას და მათ მიერ კრედიტის დაფარვის უნარს; იხილავს სასესხო განაცხადებს და იღებს მათზე გადაწყვეტილებებს კომიტეტზე დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში; იხილავს ამოღების პრაქტიკას დაკრედიტების სტანდარტების და ამოღების გაუმჯობესების მიზნით.

რისკების მართვის დირექტორი ("CRO"), დირექტორთა საბჭოს წევრი და უმაღლესი დონის ხელმძღვანელი პირია, და პასუხისმგებელია რისკების საერთო მართვაზე საკრედიტო, საბაზრო და ოპერაციული რისკების სფეროებში. ის ხელმძღვანელობს, უძღვება აყალიბებს ხედვას და მიმართულებას აძლევს „საწარმოს რისკის მართვას“ (ERM) და შეიმუშავებს მენეჯმენტის პოლიტიკის ბაზას, მათ შორის ბანკის საერთო რისკის აპეტიტს. მის პასუხისმგებლობებში შედის: რისკების ყოვლისმომცველი კონტროლი და რისკების გაზომვის მეთოდების შემუშავების გაგრძელება; რისკების რაოდენობრივი გამოსახვა და რისკების ლიმიტის დადგენა, რისკების აღრიცხვის სისტემის შექმნა, საბჭოსთვის და მთავარი დაინტერესებული მხარეებისთვის რისკის პროფილის მკაფიო ხედვის წარდგენა. მას პირდაპირი იოლი წვდომა აქვს სამეთვალყურეო საბჭოზე, სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულარულად აწვდის ინფორმაციას ბანკის რისკის პროფილის, განსაზღვრული რისკის აპეტიტის დაცვის, და იმ მნიშვნელოვანი შიდა და გარე მოვლენების შესახებ, რომლებსაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ბანკის რისკებზე.

რისკების მართვის დეპარტამენტი აფასებს საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია სხვადასხვა ტრანზაქციასთან ან ოპერაციებთან და ადგენს წინადადებებს სტრუქტურაში, პროცედურებში საჭირო ცვლილებების შესახებ, აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (ECL); მართავს და აფასებს საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკებს; რისკების მართვაზე პასუხისმგებელ პირებთან კოორდინაციით შეიმუშავებს ICAAP-ს (კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესი); შეიმუშავებს და ნერგავს რისკის შემცირების მეთოდებს, უშუალოდ საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით; აფასებს ბანკის საკრედიტო საქმიანობას და ადარებს მას გასულ პერიოდებთან;

არაფინანსური რისკების მართვის დეპარტამენტი ბანკის რისკების მართვის საერთო საქმიანობის განუყოფელი ნაწილია და მიზნად ისახავს ბანკის მასშტაბით არაფინანსური რისკის მართვის ჯანსაღი და ეფექტური პრაქტიკის ჩამოყალიბებას. არაფინანსური რისკი თავისი არსით მოიცავს ოპერაციულ რისკებს, როგორც ეს ბაზელის III ოპერატიული რისკის შემთხვევების ტიპებითაა განსაზღვრული, მაგრამ ასევე სხვა მნიშვნელოვან რისკებს, როგორიცაა კიბერ და ინფორმაციული უსაფრთხოება და მესამე მხარის რისკი. არაფინანსური რისკების მართვის მიზანია რისკის გამოვლენის, შეფასების, მონიტორინგისა და ანგარიშგების ეფექტური ინსტრუმენტების და მეთოდოლოგიის უზრუნველყოფა, არაფინანსური ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა და თან ბიზნესის განვითარებისა და ზრდის მხარდაჭერა; ის უზრუნველყოფს შიდა თაღლითობის ინციდენტების მინიმუმამდე შემცირებას და ისეთი გარემოს შექმნას, რომელიც შესაბამეა ბანკის ბიზნეს მიზნებს.

ბანკი განასხვავებს არაფინანსური რისკების ორ ძირითად ფუნქციას: ოპერაციული რისკი და საინფორმაციო და კიბერუსაფრთხოების რისკი.

ხაზინის დეპარტამენტი – პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურის, ლიკვიდობის და დაფინანსების პოზიციის, საპროცენტო განაკვეთის გეგმის პოზიციების და უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციის ყოველდღიურ კონტროლზე, პირდაპირ ექვემდებარება ფინანსურ დირექტორს, დასამტკიცებლად კი ALCO კომიტეტს; ხაზინის დეპარტამენტი რისკის აღების სათანადო ლიმიტებს ინარჩუნებს, ასევე რისკის გაზომვის ადეკვატურ სისტემებს და სტანდარტებს, პოზიციის შეფასების და შედეგების გაზომვის სტანდარტებს, უძღვება რისკების ამომწურავი ანგარიშების და მენეჯმენტის მიერ შემოწმების პროცესს, ასევე უზრუნველყოფს ეფექტიან შიდა კონტროლს.

რისკების სტრატეგია

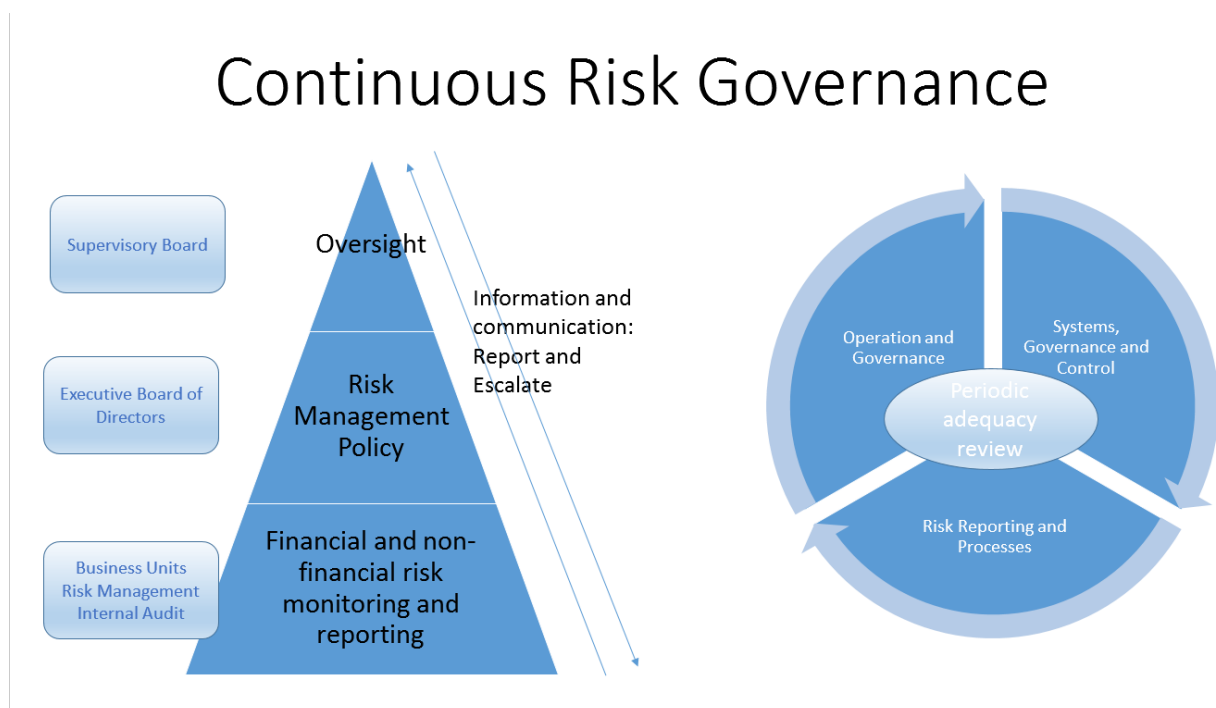
სტრატეგიულ დონეზე რისკების მართვის ამოცანები, რომლებსაც მხარს უჭერს რისკების მართვის სტრუქტურა, შემდეგია:

- ბანკის სტრატეგიის განსაზღვრა ჯგუფის რისკის აპეტიტის და კაპიტალის გეგმის შესაბამისად
- რისკებზე რეაგირების გადაწყვეტილებების ოპტიმიზაცია ბიზნესთან მაქსიმალური მიახლოების გზით;
- იმის უზრუნველყოფა, რომ ბიზნესის ზრდის გეგმებს სათანადოდ მხარს უჭერს რისკების ეფექტიანი ინფრასტრუქტურა;
- რისკების პროფილის იმგვარად მართვა, რომ მისი ფინანსური სიჯანსაღის შენარჩუნება შესაძლებელი იყოს ბიზნესისთვის უაღრესად არასახარბიელო პირობების დადგომისას.

ინფორმაცია და კომუნიკაცია აუცილებელია რისკების ეფექტური მართვისთვის. ბაზისბანკში ეს მოიცავს ძირითადი მონაცემების შეტანაც დოკუმენტბრუნვაში, როგორცაა შიდა ფინანსური, საოპერაციო და შესაბამისობის მონაცემები, ასევე გადაწყვეტილების მიღებისთვის რელევანტური გარე საბაზრო ინფორმაცია. ეფექტური შიდა კონტროლის სისტემა მოითხოვს მნიშვნელოვანი რისკების მუდმივ გამოვლენას და შეფასებას.

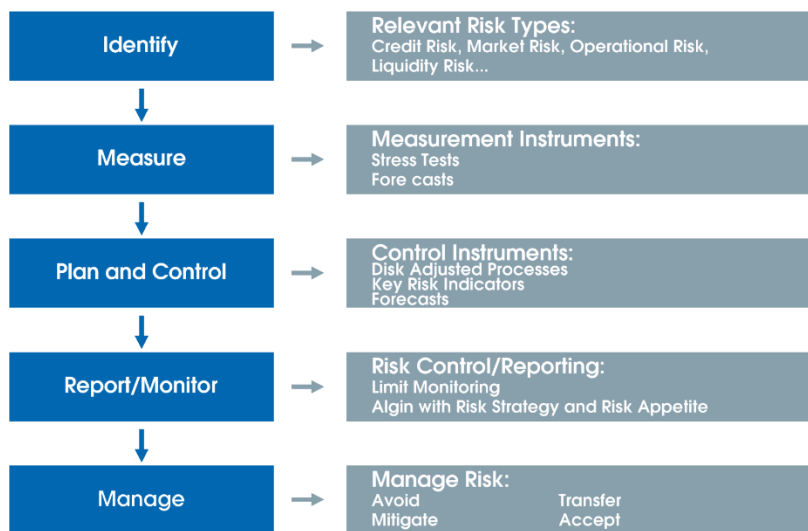
საკრედიტო, საოპერაციო და ფულის გათვრების საწინააღმდეგო (AML) ცალკეული პოლიტიკა ბანკს საშუალებას აძლევს გაზომოს, დააჯგუფოს და განაცხადოს რისკების შესახებ ორგანიზაციის შიგნით, და ეს ინფორმაცია გამოიყენოს საზედამხედველო მიზნით. ასევე, ბანკის შიდა მეთოდოლოგიურ სახელმძღვანელოებში მოცემულია პროცესების აღწერა საკრედიტო გადაწყვეტილებიდან, გაცემიდან, ფასწარმოქმნიდან და დამტკიცებიდან დაწყებული პორტფელის მართვით და კაპიტალის ადეკვატურობით დამთავრებული.

რისკების მართვის უწყვეტობა

ბანკი ინარჩუნებს და იცავს კორპორაციული მართვის საუკეთესო სტანდარტებს. ბაზისბანკი არის კომერციული ბანკების კორპორაციული მმართველობის კოდექსის ხელმძღვანელი, რომელიც საქართველოს საბანკო ასოციაციამ 2009 წელს მიიღო. ჩვენი საქმიანობა რეგულირდება და ზედამხედველობა ეწევა სეზ-ის საბანკო ზედამხედველობის ფარგლებში, რომელიც მოიცავს ლიცენზირებას, კაპიტალის ადეკვატურობას, ლიკვიდობის მოთხოვნას, რისკების კონცენტრაციას, კორპორაციული მართვის კოდექსს, ასევე ორგანიზაციულ და საანგარიშგებო მოთხოვნებს. ზედამხედველობის ჩარჩო ასევე ითვალისწინებს კომერციულ ბანკებში რისკების მართვის, რისკების მართვის პრინციპების, შიდა კონტროლის სისტემების და ა.შ. გაიდლაინებს.

მენეჯმენტის ანგარიშგების სისტემა იმგვარადაა აწყობილი, რომ რისკების მართვის ეფექტიან მექანიზმს წარმოადგენს. რისკების მართვის პროცესები ხელს უწყობს რისკების სტრატეგიის განხორციელებას ბანკის ყოველდღიურ პროცესებში. ამგვარად, რისკების მართვა გამჭვირვალობის შექმნის და რისკების შემცირების მუდმივი პროცესი ხდება. თავისი ამოცანების შესრულებისას, რისკების მართვა ხუთ ცალკეულ პროცესად იყოფა: გამოვლენა, შეფასება, კონტროლი, ანგარიშგება და მართვა. საბანკო საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ყველა მატერიალური ტიპის რისკი, ფინანსური, ასევე არაფინანსური რისკები: მათ შორის საკრედიტო რისკები, საბაზრო რისკები, ოპერაციული, ლიკვიდობის, საზედამხედველო და რეპუტაციული რისკები რისკების მართვის შესაბამისი პროცესების მეშვეობით იმართება. რისკის და კაპიტალის მოთხოვნის რაოდენობრივი გამოსახვის მოდელირების და შეფასების მიდგომები ყველა მატერიალური რისკის ტიპზე ვრცელდება.

რისკის აპეტიტი და რისკის ძირითადი სახეები

რისკის აპეტიტი რისკის ის ოდენობაა, რომლის მისაღებადაც ორგანიზაცია მზადაა, ან რომელიც წინაშეც დადგება ნებისმიერ დროს. ცხადია, რომ ბანკის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი რისკის ნულამდე შემცირება შეუძლებელია, თუმცა, ხარჯების და სარგებელის სათანადო ანალიზზე დაყრდნობით, ბანკმა უნდა შეიმუშაოს მისი რისკების ტოლერანტობის ზაზა.

თითოეული მატერიალური ტიპის რისკის მართვა ბანკის რისკის ჩარჩოთა განსაზღვრული. ბაზისბანკის რისკის აპეტიტი დაწესდა, როგორც ლიმიტების სისტემა, რომელიც ბანკს საშუალებას აძლევს, მუდმივი მეთვალყურეობა გაუწიოს შესაბამისი რისკ-ფაქტორების პოზიციას. ლიმიტების სისტემა ითვალისწინებს ICAAP-ის პროცესების შედეგად გამოვლენილ ყველა შესაბამისი რისკის ტიპს.

ლიმიტებს განსაზღვრავს დირექტორთა საბჭო. ისინი უნდა შეესაბამებოდეს სტრატეგიულ დაგეგმვას და გარე მოთხოვნებს (კანონის მოთხოვნებს კაპიტალისა და ლიკვიდობის შესახებ; ჯგუფის დონის/მფლობელის მოთხოვნებს). ბანკი რისკების შეფასებას სისტემურად ახორციელებს, სტრესტესტების და ICAAP პროცედურის საშუალებით. კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი და ლიკვიდობის პოზიცია რეგულარული ბენჩმარკის ანალიზის ფარგლებში, უფრო მკაცრი სტრესტესტების პირობებში ფასდება.

ინსტიტუტის რისკების რუკა აჩვენებს ყველა რისკის ტიპის სრულ სურათს, რომელიც ბაზისბანკში ICAAP-ის ფარგლებში ფასდება. ყველა ტიპის რისკზე ფასდება მისი რელევანტურობა და მეთოდოლოგიური მიდგომა რისკების გასაზომად და შესამცირებლად მოცემულია ICAAP პოლიტიკის დოკუმენტში.

თუ რისკი მნიშვნელოვნადაა მიჩნეული და შეიძლება მისი რაოდენობრივი გამოსახვა, ბანკი ადგენს რისკის დასაფარად საჭირო შესაბამისი კაპიტალის გაანგარიშების შიდა მეთოდოლოგიას. რისკის სხვა ტიპები, რომლებიც რაოდენობრივად არ გამოიხატება, შესაბამისი შიდა პროცესებით კლასიფიცირდება. შიდა პროცესების მიზანია

არაკვალიფიცირებული რისკის ტიპებისგან გამომდინარე შესაძლო ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა. თუ რისკი არარელევანტურადაა მიჩნეული, განსაკუთრებული კვალიფიკაციის მინიჭების მითითება არ არსებობს.

თუმცა ICAAP-ის მუდმივი შემოწმების შედეგად შეიძლება სულ მცირე წელიწადში ერთხელ რისკის ყველა ტიპის შეფასება და იმ რისკების სათანადოდ ასახვა, რომლებიც არარელევანტური იყო და დროთა განმავლობაში რელევანტური გახდა.

რისკების ძირითადი ტიპები/გამოვლენა და შეფასება

ჯგუფი ერთგულად ასრულებს მიზანს, ჰქონდეს რისკების მართვის ყოვლისმომცველი პროცესი, რომელიც საშუალებას აძლევს, ეფექტიანად გამოავლინოს, გაზომოს, მონიტორინგს დაუქვემდებაროს და გააკონტროლოს ყველა რისკის პოზიცია. ჯგუფი ცდილობს, თავიდან აიცილოს მოგების და წმინდა ღირებულების მკვეთრი ცვლილებები, რომლებიც შედეგად მოსდევს კონკურენტულ გარემოში მიმდინარე ცვლილებებზე არასათანადო რეაგირებას და/ან მცდარ კორპორაციულ გადაწყვეტილებებს. ჯგუფი განუხრელად იცავს პრინციპს, ჰქონდეს ადეკვატური, კარგად დამუშავებული ბიზნეს-სტრატეგია, შეიმუშაოს რისკების ადრეული გამოვლენის სისტემები და მისმა შიდა პოლიტიკამ და პროცედურებმა უზრუნველყოს რისკის ინფორმირებულობით მიღებული გადაწყვეტილებები ყოველდღიურ ბიზნეს-საქმიანობაში, რითაც მოახდენს პოტენციური რისკების მიტიგაციას. ბანკის დონეზე, ჯგუფი აკონტროლებს რისკის შემდეგ პოზიციებს:

ფინანსური რისკი აერთიანებს **საკრედიტო რისკს, საბაზრო რისკს (ამაში შედის სავალუტო რისკი, საპროცენტო განაკვეთის რისკი და საფასო რისკი) და ლიკვიდობის რისკს**. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის უპირველესი ამოცანა რისკების ლიმიტების დადგენა და შემდეგ რისკის პოზიციების ამ ლიმიტებში დარჩენის უზრუნველყოფაა.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფის წინაშე დგას საკრედიტო რისკი, რომელიც არის ის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვალდებულებების შეუსრულებლობით მეორე მხარის ფინანსურ ზარალს გამოიწვევს. საკრედიტო რისკის პოზიცია წარმოიშობა ჯგუფის დაკრედიტების და კონტრაგენტებთან სხვა ტრანზაქციების მეშვეობით, რაც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს და გარეგანსაშუალო კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკი ბანკებისთვის და მათ საზედამხედველო უწყებებისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკის ტიპია. ბანკის საკრედიტო სტრატეგია დივერსიფიცირებული და მომგებიანი სასესხო პორტფელის შექმნა და ამასთან მაქსიმალური ხარისხის შენარჩუნებაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. რისკების მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის წინასწარ შეფასება კომპლექსურია და მოდულების გამოყენებას მოითხოვს, რადგან რისკი სხვადასხვაა და დამოკიდებულია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობაზე და დროის გასვლაზე. საკრედიტო რისკების შეფასება აქტივების პორტფელისთვის მოითხოვს შესაძლო დეფოლტის, დაკავშირებული ზარალის კოეფიციენტების და კონტრაგენტებს შორის დეფოლტის კორელაციების შესაძებ წინასწარი შეფასების გაკეთებას. ბაზისბანკში საკრედიტო რისკების მართვა მის ყოველდღიურ საქმიანობაში შემავალი სხვადასხვა აქტივობისგან შედგება.

რისკების მართვის სათანადო გარემოს შექმნა. ბაზისბანკში ეს მიიღწევა საკრედიტო პოლიტიკის დოკუმენტით და საკრედიტო სახელმძღვანელოთი, რომლებიც შეეხება მიზნობრივ ბაზრებს. ამ ფორმალურ დოკუმენტებში მოცემული და შეჯამებულია პორტფელის მიქსი, საფასო და არასაფასო პირობები, ლიმიტების სტრუქტურა, დამამტკიცებელი ორგანოები და გამონაკლისების დამუშავება და მათზე ანგარიშის მომზადება.

ჯგუფი მის მიერ აღბულ საკრედიტო რისკს ასტრუქტურირებს კონცენტრაციის ლიმიტებით მიღებული რისკის ოდენობაზე ერთ მსესხებელთან ან მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და ინდუსტრიის სეგმენტებთან მიმართებაში. პროდუქტების და ინდუსტრიის მიხედვით საკრედიტო რისკზე დაწესებული ლიმიტები რეგულარულად მტკიცდება მენეჯმენტის მიერ. ასეთი რისკები რეგულარულად კონტროლდება და ექვემდებარება ყოველწლიურ ან უფრო ხშირ შემოწმებას.

საკრედიტო რისკს პორტფელის და ტრანზაქციების დონეზე მართავს საკრედიტო კომიტეტების სისტემა, რაც ეფექტიან გადაწყვეტილებების მიღებას უწყობს ხელს. დაწესებულია საკრედიტო კომიტეტების იერარქია პოზიციის ტიპის და იერარქიის მიხედვით. შესაბამისი კლიენტთან ურთიერთობის მენეჯერებისგან წამოსული სასესხო განაცხადი საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად გადაეცემა შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს.

კრედიტის გაცემის ჯანსაღი პროცესი. ბაზისბანკში ეს გულისხმობს მთელი რიგი ელემენტების გათვალისწინებას კრედიტის გაცემის დროს. საკრედიტო პოზიციიდან და საკრედიტო ურთიერთობის ხასიათიდან გამომდინარე, ეს შეიძლება იყოს კრედიტის მიზნობრიობა, გადახდის წყაროები, მსესხებლის ან კონტრაგენტის მიმდინარე რისკის პროფილი, უზრუნველყოფა და მისი სენსიტიურობა ეკონომიკაში და ბაზარზე მიმდინარე მოვლენებისადმი, მსესხებლის დაფარვების ისტორია და მიმდინარე გადახდისუნარიანობა, ისტორიული ფინანსური ტრენდები და ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზები. საკრედიტო ანალიზის დროს, ყურადღება ექცევა მსესხებლის ბიზნეს-ექსპერტიზას, მსესხებლის ეკონომიკის სექტორს და სექტორში მის პოზიციას. ეს ელემენტები ქულების მინიჭების მოდელების შემადგენელი ნაწილებია, რომლებიც საცალო და კორპორაციული

ბიზნესმიმართულებებისთვის შემუშავდა. ქულები სესხის დამტკიცების პროცესში ძირითადად ფასწარმოქმნის მიზნით გამოიყენება. კორპორაციული და საცალო დაკრედიტების დეპარტამენტები (რისკების მართვის განყოფილების დაქვემდებარებაში) მონაწილეობას იღებენ კლიენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაში; თითოეული სესხის ფასწარმოქმნა კორექტირდება რისკის ფაქტორის, კლიენტის მინიჭებული ქულის და პროდუქტის რისკიანობის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკის ქულების სისტემა. საკრედიტო რისკის შეფასების და ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ოდენობის მიხედვით დასაყოფად, ჯგუფი იყენებს შიდა რეიტინგის სისტემას იურიდიული პირებისთვის, ან რისკის ქულებს საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოებისგან (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) ცენტრალური მთავრობებისთვის, საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, ფასიანი ქაღალდების და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის, სადაც მიზანშეწონილია.

რისკის მიტიგაცია და ნარჩენი რისკი. საკრედიტო რისკის პოზიცია ნაწილობრივ იმართება უზრუნველყოფის, ასევე პერსონალური და კორპორაციული გარანტიების მიღებით საკრედიტო რისკის მიტიგაციისთვის. უზრუნველყოფის გადაფარვის ლიმიტები განსხვავდება პროდუქტის ტიპის და მსესხებლის სეგმენტის მიხედვით. უზრუნველყოფის პოტენციური ნარჩენი რისკის შესამცირებლად ბანკი დაკრედიტების პროცესსა და პორტფელის მართვის დროს უზრუნველყოფის გადაფარვის გასაანგარიშებლად იყენებს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების დისკონტირებას. უზრუნველყოფის შეფასებას ჯგუფი იღებს სესხის გაცემის დროს და ყოველწლიურად ხელახლა აფასებს სესხისთვის დაფლავილ უძრავ ქონებას, რომელიც შეტანილია ტოპ 100 მსესხებელთა ჯგუფის სიაში ანგარიშგების დღის მდგომარეობით საბალანსო ღირებულებით. ტოპ 100 მსესხებლის ჯგუფების გარდა, სესხებისთვის 100 ათას ლარზე მეტი თანხით ჯგუფი ითხოვს დაფლავილ უძრავ ქონების უზრუნველყოფის ხელახლა შეფასებას, თუ ამავე უძრავი ქონების უზრუნველყოფით გაიცემა ახალი სესხი, ან როცა მოცემული ვალდებულების რესტრუქტურისაცაა ხდება და ბოლო შეფასება ერთ წელზე დიდი ხნის წინ განხორციელდა. 2020 წლის განმავლობაში ბანკმა ხელახლა შეაფასა ყველა გირაოს წარმომადგენლობითი ნიმუში, რომელიც დატოვა სავალდებულო ყოველწლიური გადაფასების ფარგლებს გარეთ. ამ პროცესის შედეგად ბოლო შეფასების აქტების მიხედვით მნიშვნელოვანი გადახრები ღირებულებებიდან არ გამოვლენილა. იურიდიული დეპარტამენტი რეგულარულად (სულ მცირე ყოველ წელს) იხილავს უზრუნველყოფის ხელშეკრულების ნიმუშს და თუ აუცილებელია ცვლის ახალი მარეგულირებელი გარემოს ან უზრუნველყოფის რეალიზაციასთან დაკავშირებული გამოცდილების მიხედვით. მინიმალური უზრუნველყოფის გადაფარვა (არაუზრუნველყოფილი პორტფელის მაქსიმალური ოდენობა) დისკონტირებული ღირებულებით საკრედიტო პოლიტიკით განისაზღვრება თითოეული ტიპის კლიენტისთვის.

რეზერვების შეფასება

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი აფასებს საკრედიტო რისკს და ანაწილებს რეზერვებს მოსალოდნელი ზარალისათვის IFRS 9-ის შესაბამისად. აქტივებისა და სხვა პირობითი ვალდებულებების ზარალი უნდა იყოს საკმარისი იმისათვის, რომ დაფაროს ბანკის საკრედიტო პორტფელის ყველა მოსალოდნელი ზარალი. რისკის ძირითადი პარამეტრები, რომლებიც გათვალისწინებულია ზარალის რეზერვის გაანგარიშების ფარგლებში, არის: ა) კონტრაგენტის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობა (PD); ბ) კონტრაგენტის დეფოლტის (LGD) და დეფოლტის პოზიციის (EAD) შემთხვევაში მოსალოდნელი ზარალი. საპროგნოზო ინფორმაცია შედის საბოლოო ECL (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის) შეფასებაში. IFRS 9 ფინანსურ ინსტიტუტებს საშუალებას აძლევს უფრო ზუსტად შეაფასონ სესხებზე დანაკარგების რეზერვები საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენებით, რომელიც გაუმართლებელი ხარჯის და ზედმეტი ძალისხმევის გარეშე მოიპოვება. ECL შეფასების მიდგომა IFRS 9 მიხედვით ითვალისწინებს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებს და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს ECL შეფასების პროცესში. შიდა გაუფასურების მოდელებში ბანკმა შეიტანა მაკროეკონომიკური პროგნოზები, რომელიც გამოქვეყნდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

საკრედიტო ზარალის (ECL) გამოთვლის პროცესის მართვას ფინანსური ანგარიშგების და რისკის ფუნქციები ინაწილებენ. IFRS 9-ის თანახმად, ყველა გამოყენებული პარამეტრის და მნიშვნელოვანი დაშვებების შემოწმება და უკუტესტირება ECL შეფასების პროცესის განუყოფელი ნაწილია. ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს თავის მეთოდოლოგიას და დაშვებებს, რათა შეამციროს ნებისმიერი სხვაობა შეფასებებსა და სესხებზე ფაქტობრივ დანაკარგებს შორის. IFRS 9-ის თანახმად, ყველა გამოყენებული პარამეტრის და მნიშვნელოვანი დაშვებების შემოწმება და უკუტესტირება ECL შეფასების პროცესის განუყოფელი ნაწილია. ECL გაანგარიშების მეთოდოლოგიის შემდგომი ტესტირების შედეგები ეცნობება ჯგუფის მენეჯმენტს და ავტორიზებულ პირებს შორის დისკუსიის შემდეგ განისაზღვრება შემდგომი ნაბიჯები მოდელებისა და დაშვებების შესამოწმებლად.

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფმა ჩაატარა IFRS 9-ის გაუფასურების მოდელში გამოყენებული დაშვებების, ზღვრებისა და რისკის პარამეტრების უკუტესტირება, რათა შეეფასებინა 2022 წლის ფინანსური წლის პროგნოზების ადეკვატურობა, როგორც IFRS 9-ის გაუფასურების მოდელებით წინა წლის ბოლოს იყო შეფასებული. უკუტესტირების შედეგების საფუძველზე მოდელში მოდიფიკაციების განხორციელება საჭიროდ არ ჩაითვა: ბანკის მიერ გამოყენებული მოდელები ადეკვატურად აკეთებენ ECL პროგნოზებს.

სტრესტესტირება. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს სტრესტესტირებას არასახარბიელო მაკროეკონომიკური მოვლენების, ან აგრეგირების სხვადასხვა დონეზე ბანკის კონკრეტული მოვლენების საზედამხებდევლო კაპიტალის ბუფერებზე ზეგავლენის მონიტორინგისთვის. სტრესტესტები სხვა მოვლენებთან ერთად ითვალისწინებს ფართომასშტაბიანი ეკონომიკური კრიზისის ისეთ მოვლენებს, როგორიცაა რეცესია, ვალუტის კურსის მერყეობის შედეგები, დასაქმების დონის შემცირება; ასევე ტარდება სექტორისთვის დამახასიათებელი სტრესტესტები, გათვალისწინებულია საექსპორტო ბაზრების დახურვა (პოლიტიკური რისკები), რამდენიმე დიდი პოზიციის დეფოლტი.

სათანადო საკრედიტო ადმინისტრირების, გაზომვის და მონიტორინგის პროცესების შენარჩუნება. ეს მოიცავს ცალკეული მსესხებლების მდგომარეობასთან დაკავშირებული რიგი ძირითადი საკითხების რეგულარულ მონიტორინგს. ეს საკითხებია მსესხებლის ან შემხვედრი მხარის არსებული ფინანსური მდგომარეობა, არსებული კოვენანტების შესრულება, უზრუნველყოფის გადაფარვა, და ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვების ვადაგადაცილებები. ის ასევე მოიცავს მთლიან სასესხო პორტფელში პოზიციის წილის მონიტორინგს მსესხებელთა კონკრეტული ტიპების გამო, რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით. ასეთ კონცენტრაციას ადგილი აქვს, როცა ერთ შემხვედრ მხარეზე, ერთმანეთთან დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფზე, ან ეკონომიკის კონკრეტულ სფეროზე ან სექტორზე გაცემულია პირდაპირი ან არაპირდაპირი სესხების დიდი ოდენობა.

პორტფელის ხარისხზე შესაბამისი ანგარიშგების შენარჩუნება. პორტფელის ხარისხი და დაკრედიტების ლიმიტები, რომლებიც საკრედიტო პოლიტიკით გაისაზღვრება, მუდმივად კონტროლდება საკრედიტო რისკების მენეჯმენტის მიერ და ბანკის მენეჯმენტს მასზე ინფორმაცია წარედგინება პორტფელის ანგარიშგების სახით. პორტფელის შესახებ ანგარიში შეიცავს ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ როგორ ნაწილდება პორტფელი რეიტინგის კლასებზე, დაყოფილ თანხებზე, სექტორების მიხედვით პოზიციებზე და HHI (ჰერშმანი ჰირშენდალის კონცენტრაციის ინდექსი) ინდექსზე, PD (დეფოლტის ალბათობა) დინამიკაზე, LGD (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში) რიცხვებზე და ა.შ. საკრედიტო რისკის პოზიციის მონიტორინგის მიზნით, რეგულარულ ანგარიშებს ამზადებს ფინანსური ანგარიშგებისა და რისკების დეპარტამენტების შესაბამისი პერსონალი, სტრუქტურული ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ფოკუსირდება მომხმარებელთა ბიზნესზე და ფინანსურ საქმიანობაზე. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედება მომხმარებელთან, რომელთაც გაუუარესდებათ გადახდისუნარიანობა, რისკების კომიტეტის, მენეჯმენტის საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს ეცნობება და მათ მიერ განიხილება.

საბაზრო და ლიკვიდობის რისკების მართვას ახორციელებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) ხაზინის დეპარტამენტთან და რისკების მართვის დეპარტამენტთან ერთად. ხაზინის დეპარტამენტი მონიტორინგს ახორციელებს სხვა სტრუქტურულ ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრების საშუალებით. ამ შეხვედრების დროს ხაზინა თანამშრომლებისგან იღებს ექსპერტულ რეკომენდაციას თავიანთი სფეროების შესახებ, ახორციელებს ლიკვიდობის გეგმების, სტრუქტურული საპროცენტო განაკვეთების პოზიციების ყოველდღიურ კონტროლს, და მართავს და აკონტროლებს უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციას.

საბაზრო რისკის ყველაზე გავრცელებული გამომწვევი მიზეზები საპროცენტო განაკვეთების და უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების რისკებია.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ინსტიტუტის მოგების და კაპიტალის მიმდინარე ან სამომავლო რისკი, რომელიც საპროცენტო განაკვეთის არასახარბიელო ცვლილებებითაა გამოწვეული. საკრედიტო ინსტიტუტის პერსპექტივიდან, საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოიშვას როგორც სავაჭრო პორტფელისგან, ისე საბანკო ტრანზაქციებისგან (ტრადიციული საკრედიტო/სადეპოზიტო და საინვესტიციო ტრანზაქციები).

ბანკისთვის დამახასიათებელი საპროცენტო განაკვეთის რისკებია:

- გადაფასების რისკი, რისკი რომელიც წარმოიშება მისაღები შემოსავლების და გადასახდელი ხარჯების ვადიანობის სხვადასხვა სტრუქტურისგან, ასევე სხვადასხვა საპროცენტო განაკვეთების ან სხვადასხვა პერიოდებზე დაფუძნებული ფასწარმოქმნიდან; გადაფასების რისკი წარმოიშობა, როცა აქტივების და ვალდებულების ვადების სტრუქტურა არაა თანხვედრაში და როცა ფასწარმოქმნა სხვადასხვა ინტერვალში ან სხვადასხვა საფუძველის მქონე საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება (მაგალითად, მისაღები შემოსავლები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით და ვალდებულებები ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით).
- შემოსავლიანობის მრუდი, ანუ შემოსავლის მრუდის ფორმის და დახრილობის ცვლილებებით გამოწვეული რისკი.

სავალუტო რისკი წარმოიშობა კონკრეტულ ვალუტაზე ღია ან არასრულყოფილად ჰეჯირებული პოზიციებიდან გაცვლითი კურსების მოულოდნელი ცვლილებების შედეგად (რომელმაც შეიძლება ბაზრის მონაწილის ადგილობრივი ან საანგარიშგებო ვალუტის დანაკარგები გამოიწვიოს).

ბანკში დაწესებული საბაზრო რისკის ზედამხედველობა და კონტროლი, რათა უზრუნველყოფილ იქნას საპროცენტო განაკვეთის და სავალუტო რისკის გრძელვადიანი და ყოველდღიური მართვის მიზნით შემუშავებული ბანკის პოლიტიკებისა და პროცედურების ადეკვატურობა და დაცულ იქნას საბაზრო რისკის მართვის და კონტროლის უფლებამოსილების და პასუხისმგებლობის მკაფიო ზღვარი. ბანკს გამართული აქვს

საპროცენტო განაკვეთის ანგარიშგების და შემოწმების ყოველმომცველი პროცესი, ასევე ეფექტური შიდა კონტროლები; ბანკი აწესებს შესაბამის ლიმიტებს რისკის აღებაზე, ქმნის რისკების და შედეგების გაზომვის, პოზიციის შეფასების და ვადიანობის გეპების გადაფასების ადეკვატურ სისტემებს და სტანდარტებს.

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი განისაზღვრება, როგორც ბანკის მიერ ნორმალურ ან სტრესულ პირობებში თავისი ფინანსური ვალდებულებების შესრულების უუნარობის რისკი. ლიკვიდურობა არის ბანკის უნარი დააფინანსოს აქტივების ზრდა და შეასრულოს ვალდებულებები დროულად, მიუღებელი ზარალის გარეშე. ბანკების ფუნდამენტური როლი მოკლევადიანი დეპოზიტების გრძელვადიან სესხებად გადაქცევაში, ბანკებს თავიდანვე დაუცველს ხდის ლიკვიდობის რისკის მიმართ და გავლენას ახდენს მთლიანად ბაზრებზე. პრაქტიკულად ყველა ფინანსურ გარიგებას ან ვალდებულებას აქვს გავლენა ბანკის ლიკვიდობაზე. ლიკვიდობის რისკის ეფექტური მართვა ხელს უწყობს ბანკის შესაძლებლობას შეასრულოს ფულადი სახსრების ვალდებულებები, რომლებიც გაურკვეველია, რადგან მათზე გავლენას ახდენს გარე მოვლენები და სხვა აგენტების ქცევა.

ბანკი ლიკვიდობას მართავს ბაზელი 3-ის ლიკვიდობის მართვის მეთოდოლოგიის და სხვა შიდა შეფასების მოდელების მიხედვით, რომლებიც საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის მიხედვით შემუშავდა, ხოლო ლიკვიდობის რისკებს მართავს ALM (Asset and Liability Management აქტივ-პასივების მართვა) პოლიტიკის და ლიკვიდობის მართვის შიდა პოლიტიკის თანახმად, რომელშიც მოცემულია ლიკვიდობის მართვის დეტალური პროცესები და ლიკვიდობასთან დაკავშირებული ლიმიტების სისტემა. (კუმულაციური ვადიანობის შეუსაბამობის ლიმიტი, LCR Liquidity Cover Ratio ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, NSFR Net Stable Funding Ratio წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი).

ლიკვიდობის მართვის პროცესი შემდეგი ნაბიჯებისგან შედგება: ლიკვიდობის მოთხოვნების დადგენა და ხელახალი შეფასება ბანკის აქტივების და ვალდებულებების სტრუქტურიდან და ბაზრის ზოგადი პირობებიდან გამომდინარე; ლიკვიდობის რისკის შესაბამისი ლიმიტების შემუშავება და კონტროლი; დაფინანსების სტრუქტურასა და შეუსაბამობის მოცულობაზე, დაფინანსების მოპოვების უნარზე და ა.შ. მუშაობა; ლიკვიდობის და ფინანსური სახსრების მართვის პრინციპების შემუშავება და მონიტორინგი; ლიკვიდობის პროგნოზირება ნორმალურ სამუშაო პირობებში და სტრესული სიტუაციის ქვეშ; გაუთვალისწინებელი მდგომარეობის გვემის შემუშავება, რაც გულისხმობს გადაუდებელი სიტუაციების დროს ლიკვიდობის დანაკლისის შევსების სტრატეგიების შემუშავებას.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი განისაზღვრება, როგორც ფინანსური ზარალის რისკი, რომელიც გამოწვეულია არაადეკვატური შიდა პოლიტიკით, სისტემისა და კონტროლის წარუმატებლობით, ადამიანური შეცდომებით, თაღლითობის ან მენეჯმენტის წარუმატებლობით, გარე მოვლენებითა და ბუნებრივი კატასტროფებით. ბანკი უამრავი საოპერაციო რისკის წინაშე დგას, მათ შორისაა შიდა და გარე თაღლითური აქტივობები, პროცესების, პროცედურების ან კონტროლის დარღვევა; და სისტემის გაუმართაობა გარე მხარის მხრიდან, რომლის განზრახვაა ბანკის დამხმარე ინფრასტრუქტურა მიუწვდომელი გახადოს უშუალო მომხმარებლებისთვის, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას სენსიტიურ ინფორმაციას და ბანკის, მისი კლიენტების, კონტრაგენტების ან კლიენტების ფინანსურ ტრანზაქციებს. გარდა ამისა, ბანკი ექვემდებარება რისკებს, რომლებიც იწვევს კრიტიკული ფუნქციების შემსრულებელი სისტემების შეფერხებას მისი კონტროლის მიღმა მოვლენების გამო, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ზარალი ან კლიენტების მომსახურების შემცირება და/ან ფინანსური ზარალი ბანკისთვის.

ზემოთ განხილული რისკები ასევე აქტუალურია, როდესაც ბანკი ეყრდნობა მომსახურების გარე მომწოდებლებს, რადგან ბანკს შეიძლება არ ჰქონდეს პირდაპირი კონტროლი მესამე მხარის მიერ შესრულებულ საქმიანობაზე.

როგორც საბანკო სერვისების სწრაფად ცვალებადი გარემოს მასშტაბისა და სირთულის, ისე მასთან დაკავშირებული შესაძლო საოპერაციო რისკების გათვალისწინებით, პროცესების, პროცედურების, კონტროლისა და სისტემების გაუმჯობესების მნიშვნელობა გადამწყვეტია რისკის პრევენციისათვის. საოპერაციო რისკის ზედამხედველობისა და შერბილების მიზნით, ბანკმა საოპერაციო რისკის მართვა სამ დონეზე დააწესა: ბიზნეს ერთეულების/დეპარტამენტების დონეზე, საოპერაციო რისკების მართვის დონეზე და შიდა აუდიტის დონეზე. ოპერატიული რისკის მართვის განყოფილება მოქმედებს, როგორც დაცვის მეორე ხაზი.

ბანკის ოპერაციული რისკების პოლიტიკა ყოველმომცველი დოკუმენტია, რომელიც ითვალისწინებს ოპერაციული რისკის მართვის ამომწურავ სისტემას. იგი შემუშავებულია 2011 წლის ივლისში გამოცემული ბაზელის კომიტეტის „საოპერაციო რისკების ჯანსაღი მართვის პრინციპების“ და ბანკის ზოგადი რისკის სტრატეგიის შესაბამისად. პოლიტიკა ასევე ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებს (2014 წლის 13 ივნისის გამოცემული „კომერციული ბანკების მიერ საოპერაციო რისკების მართვის დებულება“). ეს ბანკის რისკების მართვის საერთო საქმიანობის განუყოფელი ნაწილია, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რა პრინციპით უნდა იქნას ოპერაციული რისკები გამოვლენილი, შეფასებული, მონიტორინგს და კონტროლს დაქვემდებარებული ან შემცირებული, რაც ბანკის შესაბამის რისკის პოლიტიკის დოკუმენტში უნდა აისახოს. ის მიზნად ისახავს ბანკის საქმიანობაში საოპერაციო რისკის მართვის ჯანსაღი და ეფექტური პრაქტიკის ჩამოყალიბებას. პოლიტიკა პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკის პოლიტიკისა და შესაბამისი პროცედურების განხორციელებაზე, რათა

ბანკმა შეძლოს საოპერაციო რისკების მართვა, აგრეთვე საოპერაციო რისკების მონიტორინგზე, რისკების აპეტიტის მიმართ რისკების პოზიციებზე და მატერიალური კონტროლის საკითხებზე.

საოპერაციო რისკების მართვის ფუნქცია ასევე პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკების ყოველდღიურ მართვაზე, სხვადასხვა ტექნიკისა და შეფასების ინსტრუმენტების გამოყენებით. ბანკის მასშტაბით საოპერაციო რისკების და შესაბამისი კონტროლის გარემოს ეფექტურობის მოსალოდნელი, ანალიზის, შერბილების, კონტროლისა და კომუნიკაციის მიზნით ბანკმა დანერგა პოლიტიკა და პროცედურები. შესაბამისი პოლიტიკა და პროცედურები, რომლებიც საოპერაციო რისკების ეფექტური მართვის საშუალებას იძლევა, საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკის განუყოფელი ნაწილია, მათ შორის შემოწმების სისტემა საოპერაციო რისკების გარემოს ძლიერი და სუსტი მხარეების გამოსავლენად; შექმნილია საგანგებო სიტუაციების და ბიზნესის უწყვეტობის გეგმები, რათა უზრუნველყოფით მუდმივი საქმიანობის შესაძლებლობა და მინიმუმამდე დაიყვანოთ ზარალი ბიზნესის მძიმე შეფერხების შემთხვევაში. პოლიტიკა და სტანდარტებს განიხილავს და ამტკიცებს შესაბამისი მმართველობითი ორგანოები, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მათი შესაბამისობა დარგის აღიარებულ სტანდარტებთან და ხელმისაწვდომობა ყველა შესაბამისი თანამშრომლისთვის შიდა არხების საშუალებით. ბანკმა დაიწყო რისკისა და კონტროლის თვითშეფასების (RCSA) პროცესის დანერგვა, რომელიც საშუალებას იძლევა გამოავლინოს, გაანალიზოს, შეაფასოს და გამოიკვლიოს საოპერაციო რისკების შემარბილებელი გეგმები და შესაბამისი კონტროლი, რაც უზრუნველყოფს გონივრულ გარანტიას, რომ ყველა ბიზნეს მიზანი შესრულდება.

გარდა ამისა, აუთოსორინგის რისკის მართვის პოლიტიკის ამოქმედება, რომელიც ბანკს საშუალებას აძლევს გააკონტროლოს აუთოსორინგის (მიმწოდებლის) რისკი, რომელიც წარმოიქმნება ვენდორის შერჩევის წარუმატებლობით გამოწვეული არასასურველი მოვლენების და რისკის კონცენტრაციის შედეგად, ვენდორზე და/ან ვენდორის მიერ მიწოდებულ სერვისებზე არასაკმარისი კონტროლის და ზედამხედველობის შედეგად და მასზე სხვა ზემოქმედების შედეგად; გარდა ამისა, საოპერაციო რისკების მართვის ფუნქციის ჩართვა ახალი პროდუქტებისა და სერვისების დამტკიცების პროცესში, რათა შემცირდეს მათთან დაკავშირებული რისკები.

ბანკები ციკლურად გამოავლენენ და ხელახლა აფასებენ კრიტიკულ ბიზნეს-პროცესებს, როგორც ძირითად შიდა და გარე დამოკიდებულებებს. გამოვლენილი რეალური სცენარები ფასდება მათი ფინანსური, ოპერაციული და რეპუტაციის ზემოქმედების მიხედვით და შედეგად მიღებული რისკის შეფასება არის რეაბილიტაციის მიზნების საფუძველი, რომლის გამოყენებითაც შემუშავდება რეაბილიტაციის გეგმა.

ოპერაციულ რისკებთან დაკავშირებული როლებისა და პასუხისმგებლობების დაცვის სამ ხაზს შორის ეფექტური გათანაბრებით ბანკი ახორციელებს რისკებისა და შესაბამისი კონტროლების იდენტიფიცირებას, მონიტორინგს, გაზომვას, მართვას და რეპორტირებას.

მესამე მხარეებთან ურთიერთობა: ჯგუფის პოლიტიკა უზრუნველყოფს, რომ მესამე მხარის ურთიერთობის ინიციატივები მიჰყვება განსაზღვრულ პროცესს, მათ შორის დიუ დილიჯენსს, რისკების შეფასებას და მუდმივ გარანტიას. მესამე მხარის რისკის ეფექტურ მონიტორინგს და მართვას მხარს უჭერს შემდეგი ასპექტები:

ბანკის შიდა აუდიტის ფუნქცია, რისკზე დაფუძნებული მიდგომით, იძლევა რისკების მართვის, შიდა კონტროლისა და სისტემების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის გარანტიას. საოპერაციო რისკებს კვარტალურად განიხილავს რისკების კომიტეტი. მომხმარებელთა საჩივრების, ოპერატიული რისკის მოვლენების მონაცემთა ბაზების ანალიზის საშუალებით იგი განსაზღვრავს PDP-ის კანონის პოტენციურ დარღვევას და შემოაქვს ცვლილებები ოპერაციულ პრაქტიკაში პერსონალური მონაცემების დაცვის გასაუმჯობესებლად და სწრაფად მზარდი ავტომატიზაციის გარემოში პერსონალური ინფორმაციის გაჟონვის თავიდან ასაცილებლად. საოპერაციო რისკის ეფექტიანად გაზომვისა და მართვის მიზნით, საოპერაციო რისკის შიდა ანგარიშგების საშუალებით შემუშავებულია ოპერატიული რისკის მართვის შესაბამისი გარემო, როგორც ცალკეული რისკის კატეგორია, რომელიც დაკავშირებულია ერთი მხრივ ბანკის უსაფრთხოებასთან და სიჯანსაღესთან, და ეფექტური და ყოვლისმომცველი შიდა აუდიტის ფუნქციით, მეორე მხრივ, ოპერატიულად დამოუკიდებელი, სათანადოდ მომზადებული და კომპეტენტური პერსონალის მიერ ხორციელდება.

Covid-19-ის უპრეცედენტო გავრცელების დროს ბაზისბანკმა ჯანმრთელობის საკითხებსა და საოპერაციო რისკებზე სათანადო რეაგირების უზრუნველსაყოფად შეიმუშავა ბიზნესის უწყვეტობის გეგმა. ბანკმა როგორც თანამშრომლების, ისე კლიენტების ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დასაცავად, საჭირო სერვისების უწყვეტობის უზრუნველსაყოფად და ყველა საოპერაციო და ფინანსური რისკის შესამცირებლად პრევენციული ზომები გაატარა. ბიზნესის უწყვეტობის ყველა ღონისძიება საქართველოს მთავრობასთან და ეროვნულ ბანკთანაა კოორდინირებული და მათ მითითებებზეა აგებული. ბანკის ოფისები და ფილიალები მუშაობენ უსაფრთხოების დამატებითი სტანდარტების, მათ შორის მკაცრი ჰიგიენის სტანდარტების დაცვით. ბანკი გააგრძელებს ადგილობრივი და საერთაშორისო ჯანდაცვის ორგანიზაციების მითითებების შესრულებას და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას.

მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი საოპერაციო რისკზე კაპიტალის მოთხოვნას ძირითადი ინდიკატორების მიდგომის (BIA მიდგომის) გამოყენებით ანგარიშობს, გამოიყენება რისკის რაოდენობრივი გამოსახვის ზოგი უფრო

პროგრესული ხარისხობრივი ელემენტი, რომელიც საოპერაციო რისკის უფრო ყოვლისმომცველ მართვას ემსახურება.

ინფორმაციული უსაფრთხოების/კიბერუსაფრთხოების რისკი

ინფორმაციული უსაფრთხოების/კიბერუსაფრთხოების რისკი არის ინფორმაციული უსაფრთხოების მიზნებთან დაკავშირებული გაურკვევლობის ეფექტი. ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკი ასოცირდება შესაძლებლობასთან, რომ საფრთხემ ისარგებლოს საინფორმაციო აქტივის ან ასეთი აქტივების ჯგუფის მოწყვლადობით და ამით ზიანი მიაყენოს ბანკს. ეს არის პერსონალური მონაცემების ან სხვა სენსიტიური ინფორმაციის არასაქცირებული გამოყენების, კიბერშეტევების, ფიშინგისა და სხვა ფორმების მონაცემთა დარღვევის შედეგად გამოწვეული რისკი. შესაბამისად, ინფორმაციული უსაფრთხოება ბაზისბანკის ერთ-ერთი მატერიალური არაფინანსური თემაა. ჩვენი კლიენტებისა და პარტნიორების მონაცემებისა და ბანკის საინფორმაციო აქტივების კონფიდენციალურობის, მთლიანობისა და ხელმისაწვდომობის დაცვა აუცილებელია ჩვენი კლიენტების, თანამშრომლებისა და დაინტერესებული მხარეების მიერ ბაზისბანკისადმი ნდობის შესანარჩუნებლად.

კიბერშეტევებით გამოწვეული საფრთხე ბოლო წლებში გაიზარდა და კვლავ იზრდება. პოტენციური კიბერშეტევების რისკმა, რომელიც უფრო დახვეწილი და რთული გახდა, შეიძლება უსაფრთხოების მნიშვნელოვანი დარღვევა გამოიწვიოს. ასეთი რისკები სწრაფად იცვლება და მუდმივ ყურადღებას და საუკეთესო პრაქტიკის განხორციელებას საჭიროებს. ბოლო წლებში ბაზისბანკზე არც ერთი მნიშვნელოვანი კიბერშეტევის მცდელობა არ ყოფილა. თუმცა, ბანკების კომპლექსურ IT სისტემებზე მზარდი დამოკიდებულება ზრდის მის დაუცველობას და კიბერთავდასხმების ზემოქმედებას.

ინფორმაციული უსაფრთხოების/კიბერუსაფრთხოების ფუნქცია პასუხისმგებელია ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და ბიზნესის უწყვეტობის მართვის პროცესების მუდმივ გაუმჯობესებაზე, რათა მინიმუმამდე დაიყვანოს ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან/კიბერუსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და უზრუნველყოს კლიენტებისა და პარტნიორების უსაფრთხოება.

ინფორმაციული უსაფრთხოების ჩარჩო შეიქმნა იმისთვის, რომ უსაფრთხოების პოლიტიკა და სტანდარტები განვითარებად ბიზნეს მოთხოვნებს, საზედამხებდევლო მითითებებს და კიბერ საფრთხეებს ასახავდეს. ინფორმაციული უსაფრთხოების/კიბერუსაფრთხოების შესაბამისი პოლიტიკა მხარს უჭერს ბანკს ამ პარამეტრების დაცვაში და ქმნის საფუძველს ინფორმაციული უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული დანერგვის პროცესების აქტიური მართვისთვის. საერთაშორისო სტანდარტები და საუკეთესო პრაქტიკა გამოიყენება ბანკის ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკის ყოვლისმომცველი სტრუქტურის შესაქმნელად.

ინფორმაციული უსაფრთხოების/კიბერუსაფრთხოების ფუნქცია ვალდებულია უზრუნველყოს შესაბამისი მმართველობის ჩარჩო, პოლიტიკა, პროცესები და ტექნიკური შესაძლებლობები ბანკში შესაბამისი ინფორმაციის უსაფრთხოების/კიბერუსაფრთხოების რისკის სამართავად. ინფორმაციის უსაფრთხოების/კიბერუსაფრთხოების ფუნქცია მუშაობს ყველა ბიზნეს განყოფილებასთან/ერთეულთან და ბანკის ყველა თანამშრომელთან, რათა უზრუნველყოს ბანკის სისტემების დაცვა და უსაფრთხოდ გამოყენება ბანკის ბიზნეს მიზნების მისაღწევად.

წელიწადში ერთხელ მაინც, ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და კიბერუსაფრთხოების სრულ აუდიტს, ისევე როგორც კიბერუსაფრთხოების ჩარჩოს ანალიზს ატარებს გარე კონსულტანტი, რათა ინდუსტრიის საუკეთესო პრაქტიკისა და რეალურ სამყაროში კიბერშეტევის სცენარების და შესაბამისი რეგიონული და სექტორული პერსპექტივების გათვალისწინებით შეაფასოს ბანკის შესაძლებლობების ეფექტურობა. აუდიტი ბანკს აძლევს ფართო სურათს და დეტალურ ანალიზს, რაც ხელს უწყობს ინფორმაციისა და კიბერუსაფრთხოების სისტემების შემდგომ გაუმჯობესებას. გარდა ამისა, რეგულარულად ტარდება შეღწევადობის ტესტის ვარჯიშები.

ბანკის თანამშრომლები გადამწყვეტ როლს თამაშობენ ინფორმაციის უსაფრთხოებაში. შედეგად, თანამშრომლებისთვის ტარდება რეგულარული ტრენინგები, რომლებიც მოიცავს უსაფრთხოების საკითხებზე დისტანციური სწავლების კურსებს, თაღლითობისა და ფიშინგის სიმულაციებს, ასევე საინფორმაციო ელექტრონულ ფოსტას, რაც ჩვენს თანამშრომლებს ინფორმაციის უსაფრთხოების საკითხებში ეხმარება. ეს ზომები უზრუნველყოფს თანამშრომლების სრულყოფილად გაცნობიერებას თავიანთი პასუხისმგებლობების შესახებ. ამგვარად ისინი მზად არიან უსაფრთხოების სხვადასხვა საფრთხეებისთვის.

COVID-19 პანდემიის შედეგად, ბანკმა გაააქტიურა უსაფრთხო დისტანციური მუშაობის პოლიტიკა, რომელიც უზრუნველყოფს საშინაო სამუშაო გარემოს დაცვას შესაბამისი კიბერ საფრთხეებისგან. IT გუნდი უზრუნველყოფს ეფექტურ ზედამხედველობას დისტანციური მუშაობის არხებზე.

ბრძოლა ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ (AML/CTF); ქრთამის და კორუფციის წინააღმდეგ (ABC); შესაძლო ინტერესთა კონფლიქტი. ბაზისბანკს ფინანსური დანაშაულისადმი ჰოლისტიკური მიდგომა აქვს შემუშავებული. ჯგუფის მასშტაბით შექმნილია ფინანსური დანაშაულის საწინააღმდეგო სისტემა (AFC), რომელიც აწესებს კონტროლის მოთხოვნებს შემდეგ ძირითად რისკების სფეროებში: AML/CTF, ABC და ინტერესთა შესაძლო კონფლიქტის თავიდან აცილება. ეს კომბინირებული მიდგომა ბანკს საშუალებას აძლევს

უკეთ გაიგოს საკუთარი რისკის პოზიცია და პრიორიტეტად აქციოს მენეჯმენტის ფოკუსი. AFC სისტემის თანახმად, ბაზისბანკი ნულოვანი ტოლერანტობის მიდგომას იყენებს ფულის გათეთრების განზრახ ხელშეწყობისა და ტერორიზმის დაფინანსებისადმი, მექრთამეობის, თაღლითობისა და კორუფციისადმი.

ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციისათვის დაარსდა ფინანსური მონიტორინგის სტრუქტურული ერთეული. AML/CFT კონტროლთან ერთად გამოიყენება შემდეგი ინსტრუმენტები: „იგნობდე შენს კლიენტს“, კლიენტის წინასწარი შესწავლა (Due Diligence) და მისი გაფართოებული ღონისძიებები; ML/TF რისკების შეფასება/ხელახალი შეფასება, რისკების დონის მიხედვით ინფორმაციის განახლება, შავი და PEP სიების სკრინინგი; წითელი დროშების კონტროლი და ა.შ. მონიტორინგის ღონისძიებების ნაწილი ავტომატიზებულია, მათ შორის შავი და PEP სიების სკრინინგი, წითელი დროშების კონტროლი, საექვო ტრანზაქციების გამოვლენა და ა.შ.

ბანკი არ არის ტოლერანტული კორუფციის, მექრთამეობის ან თაღლითობის არცერთი ფორმისადმი, ან ნებისმიერი სხვა ტიპის უკანონო, თაღლითური ან არაეთიკური ქცევისადმი. ყველა თანამშრომელი პირადად აგებს პასუხს ბანკის, მისი რეპუტაციის და საკუთარი თავის დაცვაზე მექრთამეობით და კორუფციით გამოწვეული რისკებისგან და თავს არიდებს დაუცველობის შედეგებს. მექრთამეობის და კორუფციის პოლიტიკა განსაზღვრავს ქცევის იმ ძირითად პრინციპებს, წესებს და სტანდარტებს, რომლებსაც ეფუძნება ბანკის ყოველდღიური საქმიანობა, რათა გონივრულად მოხდეს კომპანიის შიგნით მექრთამეობის პრევენცია, მიკვლევა და განცხადება. შიდა აუდიტი, ფინანსური მონიტორინგის განყოფილება, კომპლაენსის და საოპერაციო რისკის მართვის სტრუქტურული ერთეულები პასუხს აგებენ ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის პრინციპების დაცვის უზრუნველყოფაზე, ზრუნავენ, რომ შიდა რეგულაციები და სამუშაო პრინციპები ინტეგრირდეს ბანკის მთლიან საქმიანობასთან.

კორპორაციული შესაბამისობის რისკი: არის სანქციების, ფინანსური ან რეპუტაციული დანაკარგების და სასამართლო საქმეების რისკი, რაც შეიძლება გამოიწვიოს არსებული კანონმდებლობის და ქცევის სტანდარტების უგულვებელყოფამ. შესაბამისობის რისკის მართვის სისტემა ითვალისწინებს შესაბამისობის პოლიტიკას, საბანკო საქმიანობის მარეგულირებელ საკანონმდებლო აქტებს, შესაბამისობის რეგულარულ შემოწმებას და კონკრეტულ მოთხოვნებთან შედარებას და სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოსთვის ანგარიშის წარდგენას, ასევე მენეჯმენტის მიერ ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღების ხელშეწყობას. შესაბამისობის პოლიტიკის განხორციელებას და შესაბამისობის რისკების მართვის ეფექტური ფუნქციონირებისთვის ბანკში შეიქმნა კომპლაენსის სტრუქტურული ერთეული. სხვა მოვალეობებს შორის, ერთეული წინასწარ აფასებს, იკვლევს, აფასებს და აკონტროლებს შეუსრულებლობასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან/პოტენციურ რისკებს. ბანკს სურს თავიდან აიცილოს მოგების და წმინდა ღირებულების მკვეთრი ცვლილებები, რომლებიც შედეგად მოსდევს კონკურენტულ გარემოში მიმდინარე ცვლილებებზე არასათანადო რეაგირებას და/ან არასწორ კორპორაციულ გადაწყვეტილებებს. შესაბამისად, ბანკი განუხრელად იცავს პრინციპს, ჰქონდეს ადეკვატური, კარგად დამუშავებული ბიზნეს-სტრატეგია, რითაც შეამცირებს პოტენციურ რისკებს, და ბიზნესისთვის დამახასიათებელი რისკები მართოს რისკების ადრეული გამოვლენის სისტემების შემუშავებით და შიდა პროცესებისა და პროცედურების საშუალებით, რითაც უზრუნველყოფს, რომ ბანკის ყოველდღიური ბიზნეს-საქმიანობის გადაწყვეტილებები და ქმედებები რისკების გათვალისწინებით იქნება მიღებული და გატარებული. ICAAP სისტემის საშუალებით ბანკი ასევე აფასებს სხვა რისკებს, რომლის წინაშეც ბანკი შეიძლება დადგეს. ზოგიერთი მათგანი განხილულია ქვემოთ:

ბიზნესის რისკი ნიშნავს მოგებისა და კაპიტალის შემცირების მიმდინარე ან მომავალ რისკს, რომელიც გამოწვეულია ბიზნესგარემოს ცვლილებებით და არასახარბიელო ბიზნეს-გადაწყვეტილებებით, ან ბიზნესის გარემოში მიმდინარე მოვლენების შეუმჩნელობით, გადაწყვეტილებების არაადეკვატური შესრულებით, ან კონკურენტულ გარემოში მიმდინარე ცვლილებებზე არასათანადო რეაგირებით.

გარემოსა და სოციალური რისკების მართვა, ერთი მხრივ, მოიცავს თავად ბანკის მიერ მის ყოველდღიურ საქმიანობაში ბუნებრივი რესურსების ეფიციენტურ მოხმარებასა და ნარჩენების პასუხისმგებლიან მართვას, ხოლო მეორე მხრივ, პასუხისმგებლიანი დაფინანსების (Responsible financing) პრინციპების ინტეგრირებას ბანკის საკრედიტო საქმიანობაში.

პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების პრინციპების დანერგვისა და ეფექტიანად აღსრულების მიზნით, 2018 წელს ბაზისბანკმა მნიშვნელოვანი ცვლილებები შეიტანა გარემოსა და სოციალური რისკების მართვის საკუთარ პოლიტიკაში და შეიმუშავა Due Diligence-ის და E&S risk assessment (ეკოლოგიური და სოციალური რისკის შეფასების) პროცედურები. ბანკის მიერ ასევე დადგინდა გამონაკლისების სია (Exclusion List), რომლითაც ჩამოთვლილია იმ საქმიანობათა სია, რომლებსაც არ აფინანსებს ბანკი; ამგვარ გამონაკლისებს მიეკუთვნება საქმიანობები, რომლებიც რაღაც ფორმით შეიძლება უკავშირდებოდეს იარაღისა და საბრძოლო მასალების წარმოებას/ვაჭრობას, იძულებით და ბავშვთა შრომას, არალეგალურ ფარმაცევტულ პროდუქტებს, პესტიციდებისა და ჰერბიციდების განსაზღვრული ტიპების წარმოებას/ვაჭრობას, ახარტულ თამაშებსა და კაზინოებს და ა.შ. ზემოთ აღნიშნული დოკუმენტები ემყარება როგორც საქართველოს მოქმედ საკანონმდებლო ჩარჩოს, ასევე საუკეთესო პრაქტიკას და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების რეკომენდაციებს.

ეკოლოგიური და სოციალური რისკების შეფასების ფარგლებში, ყველა ტიპის ბიზნეს სესხი გადის სტანდარტულ პროცედურას, რომლის ფარგლებშიც ხდება პროექტის გადამოწმება გამონაკლისების სიაში. შემდეგ ეტაპზე კლიენტის მიერ მიწოდებულ მონაცემებზე და დოკუმენტებზე, ადგილზე ვიზიტის შედეგად გაკეთებულ შეფასებებსა და დამოუკიდებელი წყაროებიდან მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, ხდება პოტენციური კლიენტის პასუხისმგებლობის და მის მიერ ეკოლოგიური და სოციალური რისკების მართვის ხარისხის შეფასება. შეფასებისთვის ბანკი იყენებს IFC's Environmental and Social Performance Standards. ბანკს ასევე შეუძლია კლიენტს დაუდგინოს კოვენანტები, რომლის მიზანიც იქნება კლიენტის ეკოლოგიური და სოციალური პასუხისმგებლობის გაზრდა (მაგალითად სახანძრო უსაფრთხოების სისტემის გამართვა; შრომის პირობების მოწესრიგება).

ქვეყნის რისკი ნიშნავს იმ შესაძლო დანაკარგებს, რომლებიც გამოწვეულია (ეკონომიკური, პოლიტიკური და ა.შ.) მოვლენით, რომელიც კონკრეტულ ქვეყანაში ხდება. მოვლენა შეიძლება გააკონტროლოს ქვეყნის მთავრობამ, მაგრამ არა კრედიტის გამცემმა/ინვესტორმა. ბანკმა შექმნა ქვეყნის რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტი, რითაც დადგენილია ლიმიტების სისტემა, რომლის მიხედვითაც ქვეყნების საგარეო რეიტინგებზე დაყრდნობით ხდება იმის შეფასება, თუ რამდენად დგას ბანკი ამა თუ იმ ქვეყნის რისკის წინაშე.

რეპუტაციული რისკი შეიძლება გამოწვეულ იქნას საქმიანობის სფეროში დამკვიდრებული მომსახურების სტანდარტების შეუსრულებლობით, აღებული ვალდებულებების შეუსრულებლობით, მომხმარებელზე ორიენტირებული მომსახურების და სამართლიანი საბაზრო პრაქტიკის ნაკლებობით, მომსახურების დაბალი ან გაუარესებული ხარისხით, არაგონივრულად მაღალი ხარჯებით, მომსახურების ისეთი სტილით, რომელიც არ შეესაბამება ბაზრის ვითარებას ან კლიენტის მოლოდინს, არასათანადო ბიზნეს-ქცევით ან უფლებამოსილების მქონე პირთა არაკეთილგანწყობილი აზრით ან ქმედებებით.

ბანკს სურს თავიდან აიცილოს მოგების და წმინდა ღირებულების მკვეთრი ცვლილებები, რომლებიც შედეგად მოსდევს კონკურენტულ გარემოში მიმდინარე ცვლილებებზე არასათანადო რეაგირებას და/ან არასწორ კორპორაციულ გადაწყვეტილებებს. შესაბამისად, ბანკი განუხრელად იცავს პრინციპს, ჰქონდეს ადეკვატური, კარგად დამუშავებული ბიზნეს-სტრატეგია, რითაც შეამცირებს პოტენციურ რისკებს, და ბიზნესისთვის დამახასიათებელი რისკები მართოს რისკების ადრეული გამოვლენის სისტემების შემუშავებით და შიდა პროცესებისა და პროცედურების საშუალებით, რითაც უზრუნველყოფს, რომ ბანკის ყოველდღიური ბიზნეს-საქმიანობის გადაწყვეტილებები და ქმედებები რისკების გათვალისწინებით იქნება მიღებული და გატარებული.

ბაზისბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური
ფინანსური ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბერი

ბაზისბანკის ჯგუფი

განცხადება მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის შესახებ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებასთან დაკავშირებით 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დასრულებული წლისთვის

	Page
განცხადება მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის შესახებ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებასთან დაკავშირებით 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგები	
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში	6
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში	7-8
ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში	9-10
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებები	
1 შესავალი	11
2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო	12
3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	13
4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს	38
5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა	41
6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები	43
7 ფული და ფულის ეკვივალენტები	47
8 სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	48
9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	48
10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	50
11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	51
12 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები	83
13 სადაზღვევო აქტივები	87
14 სხვა აქტივები	87
15 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები	88
16 აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების გამოყენების უფლება	89
17 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	91
18 კლიენტთა ანგარიშები	91
19 ნასესხები სახსრები	93
20 სადაზღვევო ვალდებულებები	93
21 სხვა ფინანსური ვალდებულებები	96
22 სხვა ვალდებულებები	96
23 სუბორდინირებული ვალები	97
24 სააქციო კაპიტალი	97
25 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	98
26 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი	99
27 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი	100
28 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	101
29 მოგების გადასახადები	102
30 დაფინანსების საქმიანობისგან წარმოშობილი ვალდებულებების რეკონსილაცია	104
31 ფინანსური რისკების მართვა	105
32 კაპიტალის მართვა	131
33 პირობითი ვალდებულებები	133
34 ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა	146
35 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	147
36 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება	148
37 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის	153
38 პორტფელის შესყიდვა	157
39 საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები	159
40 აბრევიატურები	160

ბაზისბანკის ჯგუფი

განცხადება მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის შესახებ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და დამტკიცებასთან დაკავშირებით 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დასრულებული წლისთვის

ბაზისბანკის (შემდგომში „ბანკი“) მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად წარადგენს სს ბაზისბანკის და მისი შვილობილი კომპანიების (ერთად „ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ მოგება-ზარალის ანგარიშს, სრული შემოსავლის ანგარიშს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, კაპიტალის ცვლილების ანგარიშს და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებებს („კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები“) ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას მენეჯმენტი პასუხისმგებელია შემდეგზე:

- სააღრიცხვო პოლიტიკის სწორად შერჩევა და გამოყენება;
- ინფორმაციის, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, წარდგენა იმგვარად, რომ უზრუნველყოს შესაბამისი, სანდო, შედარებადი და გასაგები ინფორმაცია;
- დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნება, როდესაც IFRS სპეციფიკური მოთხოვნების შესრულება არ არის საკმარისი საიმისოდ, რომ მომხმარებლებმა შეძლონ გააცნობიერონ კონკრეტული ოპერაციების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფინანსურ საქმიანობაზე; და
- ჯგუფის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით საქმიანობის გაგრძელების შესაძლებლობის შეფასება.

მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია შემდეგზე:

- შიდა კონტროლის ეფექტიანი და ჯანსაღი სისტემის შექმნა და განხორციელება ჯგუფის მასშტაბით;
- ადეკვატური სააღრიცხვო ჩანაწერების წარმოება, რომლებიც საკმარისია იმისთვის, რომ აჩვენოს და ახსნას ჯგუფის ტრანზაქციები და გონივრული სიზუსტით ნებისმიერ დროს გაამჟღავნოს ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობა და რომელიც მას საშუალებას აძლევს უზრუნველყოს, რომ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები შეესაბამება IFRS-ს.
- სააღრიცხვო ჩანაწერების წარმოება საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების შესაბამისად;
- ჯგუფის აქტივების დასაცავად ისეთი ნაბიჯების გადადგმა, რაც მას გონივრულად აქვს ხელმისაწვდომი; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების პრევენცია და გამოვლენა.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშება 2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის დამტკიცდა ჯგუფის მენეჯმენტის საბჭოს მიერ 2023 წლის 15 მაისს.

მენეჯმენტის საბჭოს სახელით:

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

15 მაისი 2023

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

15 მაისი 2023

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ბაზისბანკის აქციონერებს და მენეჯმენტს

დასკვნა

აუდიტი ჩატარდა სს ბაზისბანკის („ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებს, რომლებიც მოიცავს: ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით; მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; და ფინანსური ანგარიშების განმარტებებს, რომლებიც მოიცავს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას.

ჩვენი დასკვნით, თანდართული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები ყველა არსებითი ასპექტით სამართლიანად წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსური საქმიანობის შედეგებს და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი ნაკადების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების („IFRSs“) მიხედვით.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ISAs“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა განხილულია ჩვენი ანგარიშის თავში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით“. პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის საერთაშორისო ეთიკური სტანდარტების მუხლის თანახმად, (IESBA კოდექსი), ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ჯგუფისგან. ჩვენ ასევე შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური მოვალეობები. ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მიღებული აუდიტის მტკიცებულება საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის.

სხვა ინფორმაცია

ბაზისბანკის (შემდგომში „ბანკი“) მენეჯმენტი პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას რომელიც შედის მენეჯმენტის რეპორტში მაგრამ არ მოიცავს კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშებსა და აუდიტორის რეპორტს.

ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსურ ანგარიშზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არ გამოვხატავთ ნებისმიერი ფორმის გარანტიის დასახვნას.

ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის და მმართველობის ფუნქციის მქონე პირების მოვალეობები

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად; ის ასევე პასუხისმგებელია ისეთ შიდა კონტროლზე, როგორსაც მენეჯმენტი ჩათვლის საჭიროდ ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მოსამზადებლად, რომლებშიც არ იქნება არსებითი უზუსტობები, სულერთია ტყუილის, თუ შეცდომის შედეგად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას, მენეჯმენტის მოვალეობაა, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, გააგრძელოს მუშაობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, საჭიროებისას გაამჟღავნოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს

სააღრიცხვო მეთოდი, თუ მენეჯმენტი არ აპირებს ჯგუფის ან ბანკის ლიკვიდაციას, ან ოპერაციების შეწყვეტას, ან არ აქვს ამგვარი ქმედების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირები ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე არიან პასუხისმგებელი

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით

ჩვენი ამოცანებია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ მთლიანად კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებში არსებითი უზუსტობები არ არის, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, და გამოვცეთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს დასკვნას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ

არაა იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის მიაკვლევს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოიწვიოს ტყუილმა ან შეცდომამ და არსებითად ითვლება, თუ ისინი, ცალკე ან ერთობლივად, აჩენს გონივრულ მოლოდინს, რომ გავლენას მოახდენს მომხმარებლების მიერ ამ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებზე დაყრდნობით გაკეთებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

როგორც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარება მოითხოვს, აუდიტის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების არსებითი უზუსტობის რისკებს, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, ვამზადებთ და ვასრულებთ აუდიტის ისეთ პროცედურებს, რომლებიც ასეთ რისკებზეა ორიენტირებული და ვიღებთ აუდიტის მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის. იმის რისკი, რომ აუდიტი ვერ მიაკვლევს ტყუილთა გამოწვეულ არსებით უზუსტობას, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეულის ვერ მიკვლევის, რადგან ტყუილი შეიძლება გულისხმობდეს საიდუმლო შეთანხმებას, გაყალბებას, განზრახ გამოტოვებას, არასწორ ინტერპრეტაციებს ან შიდა კონტროლის გადამეტებას.
- ვიღებთ აუდიტისთვის რელევანტურ ინფორმაციას შიდა კონტროლის შესახებ, გარემოებების შესაბამისი აუდიტის პროცედურების მომზადების მიზნით და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობის შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით.
- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის კანონზომიერებას და მენეჯმენტის მიერ მოწოდებული სააღრიცხვო პროგნოზების და მასთან დაკავშირებული გამჟღავნებების გონივრულობას.
- ვამზადებთ დასკვნას იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად კანონზომიერად იყენებს მენეჯმენტი ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდს და მიღებული აუდიტის მტკიცებულების საფუძველზე ვასკვნით, არსებობს თუ არა არსებითი განუსაზღვრელობა იმ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვან ექვევქმ დააყენოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, მუშაობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენი მოვალეობაა, აუდიტის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის შესაბამის გამჟღავნებებში, ან, თუ ასეთი გამჟღავნებები არაადეკვატურია, შევცვალოთ ჩვენი მოსაზრება. ჩვენი დასკვნები აუდიტის ანგარიშის მომზადების დროს მიღებულ აუდიტის მტკიცებულებებს ეფუძნება. თუმცა, მომავლის მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის ან ბანკის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით მუშაობის გაგრძელების შეწყვეტა.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების საერთო პრეზენტაციას, სტრუქტურას და შინაარსს, გამჟღავნებების ჩათვლით; ასევე იმას, წარმოადგენს თუ არა ფინანსური ანგარიშები მიმდინარე ტრანზაქციებს და მოვლენებს იმგვარად, რომ სამართლიანად იყოს წარმოდგენილი.

- ვიდეო საკმარის ადეკვატურ აუდიტის მტკიცებულებას ჯგუფის ბიზნეს-ერთეულების ან ბიზნეს-საქმიანობის ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით და ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენს დასკვნაზე პასუხს ვაგებთ მხოლოდ ჩვენ.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირებთან ვაწარმოებთ კომუნიკაციას, სხვა საკითხებთან ერთად, აუდიტის დაგეგმილ მასშტაბსა და ვადებზე, აუდიტის მნიშვნელოვან დასკვნებზე, მათ შორის აუდიტის დროს აღმოჩენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ხარვეზებზე.

თამარ ნაცვლიშვილი
შპს დელოიტ და ტუშის სახელი

თბილისი, საქართველო
15 მაისი, 2023

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	განმარტება	31 დეკ 2022		31 დეკ 2021	
		ბანკის ინდივიდ.	კონსოლიდ.	ბანკის ინდივიდ.	კონსოლიდ.
აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	7	277,659	278,068	189,311	191,793
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	8	218,587	218,587	177,579	177,579
მოთხოვნები სხვა ბანკ მიმ	9	-	12,618	-	12,899
ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ	10	394,063	394,363	210,399	210,699
ინვესტიციები შვილობ კომპ	37	20,797	-	20,796	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანს	11	2,086,777	2,086,777	1,239,733	1,239,733
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღ შემოს	12	-	17,680	-	9,036
სადაზღვევო აქტივები	13	-	15,460	-	11,817
საინვესტიციო ქონება		-	1,657	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები		3,484	3,761	1,272	1,356
სხვა აქტივები	14	30,930	34,585	28,479	32,027
შენობა-ნაგ. მოწყობ და არამატ აქტ	15	105,081	105,223	36,517	38,355
გამოყ უფლ მქონე აქტივები	16	21,582	21,582	4,370	4,370
მთლიანი აქტივები		3,158,960	3,190,361	1,908,456	1,929,664
ვალდებულებები					
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	17	303,462	310,707	220,524	222,831
კლიენტთა ანგარიშები	18	1,965,810	1,960,740	881,804	880,179
ნასესხები სახსრები	19	342,937	342,937	429,490	429,490
საიჯარო ვალდებულებები	16	18,576	18,576	4,745	4,745
სადაზღვევო ვალდებულებები	20	-	15,381	-	11,559
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	21	5,858	6,402	2,660	3,131
მიმდ მოგების გადასახ ვალდებულება	22	913	913	3,214	3,214
გადავადებული მოგების გადასახ ვალდ	29	11,449	11,449	676	676
ვალდ.და ხარჯ. რეზერვები	33	1,297	1,297	1,172	1,172
სხვა ვალდებულებები	22	9,476	10,552	5,012	5,700
სუბორდინირებული ვალი	23	56,933	56,933	15,562	15,562
მთლიანი ვალდებულებები		2,716,711	2,735,887	1,564,859	1,578,259
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	24	17,091	17,091	16,057	16,057
საემისიო შემოსავალი	24	101,066	101,066	74,923	74,923
წილ ინსტრ გადახდ რეზერვი	25	2,606	2,606	2,440	2,440
შენობა ნა გადაფასების რეზერვი		10,870	11,708	13,588	14,426
სავალო ვალდ გადაფას რეზერვი FVOCI-ით		3,472	3,472	(918)	(918)
გაუნაწილებელი მოგება		307,144	318,531	237,507	244,477
მთლიანი კაპიტალი		442,249	454,474	343,597	351,405
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		3,158,960	3,190,361	1,908,456	1,929,664

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენ დირ მოადგილე ფინანსები

9-160 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	განმარ	2022		2021	
		ბანკის ინდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდ	კონსოლიდ
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	26	256,269	258,167	132,086	133,790
საპროცენტო ხარჯი	26	(132,431)	(132,326)	(65,971)	(65,872)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმ მარჯა		123,838	125,841	66,115	67,918
საკრედიტო რეზერვები ფინ აქტივებზე	7, 8, 9, 10, 11	(50,174)	(50,087)	(860)	(920)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჯა საკრედიტო ზარალის რეზერვის შემდეგ		73,664	75,754	65,255	66,998
საკომისიო შემოსავალი	27	13,269	13,226	8,663	8,602
საკომისიო ხარჯი	27	(5,051)	(5,051)	(3,893)	(3,893)
წმინდა სადაზღვევო შემოსავალი		-	3,050	-	2,408
წმ დამდგარი სადაზღ ზარალები		-	(1,114)	-	(398)
ფინანსური შემოსავალი ლიზინგიდან მოგებას გამოკლ. ფინ. დერივატ. გამოწვ. დანაკარგები		(1,558)	(1,558)	(1,267)	(1,267)
მოგებას გამოკლ. უცხ. ვალუტ. ვაჭრ.გამოწვ. დანაკარგები		18,498	18,441	3,386	3,406
უცხ. ვალუტ. გადაანგარიშ. მოგებას გამოკლ. დანაკარგები		(9,002)	(9,002)	1,570	1,570
მოგებას გამოკლ. უცხ. ვალუტ. ვაჭრ.გამოწვ. დანაკარგები		(161)	(161)	(60)	(60)
საკრ პორტ შესყ გამოწვ მოგება	38	57,774	57,774	-	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი, წმინდა ადმინისტრ. და სხვა საოპ.ხარჯები	28	4,036	4,101	1,441	1,505
		(69,630)	(72,110)	(38,157)	(41,160)
მოგება დაბეგვრამდე		81,839	86,702	36,938	39,631
მოგების გადასახადის ხარჯი	29	(12,202)	(12,648)	(815)	(1,050)
წლის მოგება		69,637	74,054	36,123	38,581
სხვა სრული შემოსავალი:					
<i>მუხლები, რომლებიც არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:</i>					
მოგებას გამოკლ ზარალი წლის განმავლობაში, რომლებიც გამოწვეულია FVOCI-ით აღიარებული სავალო ვალდებულებებით წლის განმავლობაში		4,390	4,390	(1,091)	(1,091)
<i>მუხლები, რომლებიც არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:</i>					
შენობა-ნაგებობების გადაფასების ცვლ	29	(2,718)	(2,718)	4,423	4,423
წლის სხვა სრული შემოსავალი		1,672	1,672	3,332	3,332
წლის სრული შემოსავალი სულ		71,309	75,726	39,455	41,913

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 მარტს.

დავით ცაავა

გენერალური დირექტორი

9-160 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ლია ასლანიკაშვილი

გენ დირ მოადგილე ფინანსები

ბაზისბანკის ჯგუფი

კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	სააქციო განმ კაპიტალი	საემისიო შემოსავ	წილ ინსტრ გადახ რეზ	FVOCI-ით ზიარებული		გაუნაწ მოგება	მთლიანი კაპიტალი
				ფას ქაღ ადაფას რეზ	შენ-ნაგებ ადაფას რეზ		
ბალანსი 2021 წლის 1 იანვ	16,057	74,923	1,842	173	10,003	205,896	308,894
წლის მოგება	-	-	-	-	-	38,581	38,581
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	(1,091)	4,423	-	3,332
2021 წლის სრული შემოსავალი სულ	-	-	-	(1,091)	4,423	38,581	41,913
წილობრ ინსტრ გადახდ დარიცხვები	25	-	-	598	-	-	598
ბალანსი 2021 წლის 31 დეკ	16,057	74,923	2,440	(918)	14,426	244,477	351,405
წლის მოგება	-	-	-	-	-	74,054	74,054
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	4,390	(2,718)	-	1,672
2022 წლის სრული შემოსავალი სულ	-	-	-	4,390	(2,718)	74,054	75,726
აქციების გამოშვება	24	1,034	26,143	-	-	-	27,177
წილ ინსტრ გადახ დარიცხ	25	-	-	166	-	-	166
ბალანსი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგ	17,091	101,066	2,606	3,472	11,708	318,531	454,474

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენ დირ მოადგილე ფინანსები

9-160 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

კაპიტალის ცვლილების ინდივიდუალური ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	სააქციო განმ კაპიტალი	საემისიო შემოსავ	წილ ინსტრ გადახ რეზ	FVOCI-ით ზიარებული		გაუნაწ მოგება	მთლიანი კაპიტალი
				ფას ქალ	შენ-ნაგებ		
ბალანსი 2021 წლის 1 იანვ	16,057	74,923	1,842	173	9,165	201,384	303,544
წლის მოგება	-	-	-	-	-	36,123	36,123
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	(1,091)	4,423	-	3,332
2021 წლის სრული შემოსავალი სულ	-	-	-	(1,091)	4,423	36,123	39,455
წილ ინსტრ გადახდ დარიცხ	25	-	-	598	-	-	598
ბალანსი 2021 წლის 31 დეკ	16,057	74,923	2,440	(918)	13,588	237,507	343,597
წლის მოგება	-	-	-	-	-	69,637	69,637
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	4,390	(2,718)	-	1,672
2021 წლის სრული შემოსავალი სულ	-	-	-	4,390	(2,718)	69,637	71,309
აქციების გამოშვება	24	1,034	26,143	-	-	-	27,177
წილ ინსტრ გადახ დარიცხვები	25	-	-	166	-	-	166
ბალანსი 2022 წლის 31 დეკემბრის	17,091	101,066	2,606	3,472	10,870	307,144	442,249

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენ დირ მოადგილე ფინანსები

9-160 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	განმ	2022		2021	
		ბანკის ინდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდ	კონსოლიდ
ფულადი ნაკადი საოპერაციო საქმიანობიდან					
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		239,559	241,457	134,690	136,394
გადახდილი პროცენტი		(121,474)	(121,369)	(68,214)	(68,115)
მიღებული საკომისიო	27	13,269	13,226	8,663	8,602
გადახდილი საკომისიო	27	(5,051)	(5,051)	(3,893)	(3,893)
ფინანსური დერივატივებიდან მიღებული შემოს		(987)	(987)	(2,708)	(2,708)
უცხ ვალუტ ვაჭრ მიღ შემოს		18,498	18,441	3,386	3,406
მიღებული სხვა საოპ შემოს		3,971	4,036	1,441	1,505
დაზღვევიდან ფულის შემოღინება		-	8,587	-	5,554
დაზღვევიდან ფულის გაღინება		-	(4,280)	-	(5,585)
იჯარიდან მიღ შემოს		-	3,352	-	1,920
დასაკუთ ქონ რეალიზ მიღ შემოს		4,945	4,945	18,193	18,692
გადახდილი თანამშრომელთა ხარჯები		(35,293)	(37,846)	(18,866)	(21,009)
გადახდილი ადმინ და სხვა საოპ ხარჯები		(19,055)	(18,982)	(16,149)	(16,990)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(6,871)	(7,137)	-	(265)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან					
საოპერაციო აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებამდე		91,511	98,392	56,543	57,508
წმინდა (ზრდა)/(შემცირება):					
- მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ და სავალდებულო რეზერვები სებ-ში		(73,939)	(73,658)	7,409	7,934
- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(263,262)	(256,679)	(214,525)	(214,585)
- სადაზღვევო აქტივები		-	(9,180)	-	(10,224)
- ფინ ლიზ მისად შემოს		-	(6,496)	-	1,062
- სხვა ფინანსური აქტივები		(2,189)	(12,136)	(56)	(4,028)
- სხვა აქტივები		(10,836)	(9,783)	(23,125)	(24,466)
წმინდა ზრდა/(შემცირება):					
- ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		87,932	92,870	(83,733)	(81,426)
- კლიენტთა ანგარიშები		560,256	556,813	(20,123)	(20,089)
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები		4,547	4,620	(3,258)	(3,171)
- სადაზღვევო ვალდებულებები		-	6,988	-	10,672
- სხვა ვალდებულებები		2,486	2,694	6,788	6,764
წმინდა ფული საოპერაციო საქმიანობიდან/(ამ საქმიანობაში გამოყენებული)					
		396,506	394,444	(274,080)	(274,049)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან					
სავალო ფას ქაღ განკარგვიდან/გამოსყიდ მიღ შემოს		86,879	86,879	137,217	137,217
სს ვითიბი ბანკი ჯორჯიას სასესხო და სადებოზიტო პორტფელის შესყიდვა	38	(63,359)	(63,359)	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		(262,804)	(262,804)	(46,805)	(46,805)
შენობის და დანადგ შესყიდვა		(68,501)	(68,512)	(1,386)	(1,416)
შენობის და დანადგ განკარგვიდან მიღ შემოს		3	3	321	321
საინვესტიციო ქონების განკარგვა		-	-	-	580
არამატ აქტივების შესყიდვა		(2,635)	(2,635)	(4,527)	(4,527)
წმინდა ფული საინვესტიციო საქმიანობიდან (ამ საქმიანობაში გამოყენებული)					
		(310,417)	(310,428)	84,820	85,370

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (გაგრძელება)

ათასი ლარი	განმ	2022		2021	
		ბანკის ინდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდ	კონსოლიდ
ფულ. ნაკ. მოძრ. დაფინ. საქმიანობიდან					
შემოს. სხვა ნასესხები სახსრებიდან	30	217,368	217,368	218,271	218,271
სხვა ნასესხ. სახს. დაფარვა	30	(252,315)	(252,315)	(236,178)	(236,176)
სალიზ. ვალდ. ძირით.თანხის დაფ	16	(4,701)	(4,701)	(1,127)	(1,127)
შემოსავალი სუბორდინირებული ვალეებიდან	30	46,232	46,232	-	-
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	24	27,177	27,177	-	-
წმინდა ფული დაფინანსების საქმიანობიდან (/ამ საქმიანობაში გამოყენებული)		33,761	33,761	(19,034)	(19,032)
გაცვლითი კურსის ცვლილებების ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(31,499)	(31,499)	(5,585)	(5,585)
ფულის და ფულის ეკვ წმინდა ზრდა/(შემცირება)		88,348	86,275	(213,879)	(213,296)
ფული და ფულის ეკვ წლის დასაწყისში	7	189,311	191,793	403,190	405,089
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	277,659	278,068	189,311	191,793

2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა შემდეგი უნაღდო ოპერაციები:

- 2022 წელს სს „ვითიბი ბანკი საქართველოდან“ 755,688 ათასი ლარის წმინდა საბალანსო ღირებულების სასესხო პორტფელი შეიძინა 665,148 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების სადეპოზიტო პორტფელის და 63,359 ათასი ლარის ოდენობის დამატებითი ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ. 2021 წელს მსგავსი გარიგებები არ განხორციელებულა.
- 2022 წელს კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე ანგარიშსწორება განხორციელდა გირაოს დასაკუთრებით 4,281 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 9,097 ათასი ლარი).

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენ დირ მოადგილე ფინანსები

9-160 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

1 შესავალი

ბანკი (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. სარეგისტრაციო ორგანო: მთაწმინდა-კრწანისის სასამართლო. სარეგისტრაციო ნომერი: 4/5-44, საიდენტიფიკაციო კოდი 203841833. ბანკი არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით და დაარსებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd. ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი პირი იყო ბ-ნი მი ენხვა.

აქციონერები	წილები პროცენტულად 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2022	2021
Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd	92.770%	92.305%
ბ-ნი მი ზაიქი	6.547%	6.969%
სხვა მცირე წილის მფლობელები	0.682%	0.726%

ძირითადი საქმიანობა: ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა კომერციული და საცალო საბანკო ოპერაციების განხორციელება საქართველოში. ბანკი საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ გაცემული სრული საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე საქმიანობას ახორციელებს 1993 წლიდან.

ბანკი დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემის მონაწილეა. სქემა შემოღებულ იქნა 2017 წლის 17 მაისს მიღებული „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის“ შესახებ საქართველოს კანონით. 2022 წლის 1 იანვრიდან სისტემას იურიდიული პირები დაემატა. „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, სადაზღვევო შემთხვევის, ანუ ლიკვიდაციის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების პროცესების დადგომისას, დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო იძლევა გარანტიას ფიზიკური პირების დეპოზიტების 100%-იან ანაზღაურებაზე, თითო პირზე 15 000 ლარამდე თანხით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს 909 თანამშრომელი ჰყავდა (2021: 535). აქედან 867 ბანკის თანამშრომელია, 42 შვილობილი კომპანიების (2021: 491 ბანკის და 44 შვილობილების).

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი: ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1.

ანგარიშების ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები წარმოდგენილია ათასი ქართული ლარით („ლარი“), სხვაგვარად მითითებულის გარდა.

შვილობილი საწარმოები: წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მოიცავს შემდეგ მთავარ შვილობილ საწარმოს:

სახელი	დაარსების ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა	წილი პროცენტულად 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
			2022	2021
Basis Asset Management – Holding LLC	Georgia	აქტივების მართვა	100%	100%
სს BB დაზღვევა	Georgia	დაზღვევა	100%	100%
სს BB ლიზინგი	Georgia	ლიზინგი	100%	100%

შპს ჰოლდინგი Basis Asset Management „ბაზის ესეთ მენეჯმენტ“. კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 404417984. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ქონების ფლობა ლიზინგით გასაცემად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჰოლდინგის კაპიტალი იყო 3.8 მილიონი ლარი (2021: 3.8 მილიონი ლარი)

სს BB დაზღვევა(ყოფილი Hualing Insurance “ჰუალინგ დაზღვევა”.) დაარსდა 2017 წლის დეკემბერში და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით, და შექმნილია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 406232214. კომპანიის ძირითადი ბიზნეს-საქმიანობა არის სადაზღვევო ბიზნეს-ოპერაციების წარმოება საქართველოს ტერიტორიაზე. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჰუალინგ დაზღვევის კაპიტალი 6 მილიონი ლარი იყო (2021: 6 მილიონი ლარი)

საქართველოს სახელმწიფო დაზღვევის ზედამხედველობის სამსახურმა 2017 წლის 27 დეკემბრიდან კომპანიაზე გასცა სიცოცხლის და არა-სიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიები.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1.

სს BB ლიზინგი (ყოფილი BHL Leasing “ბი-ეიჩ-ელ ლიზინგი”) დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 406233534. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1. ბანკმა დააარსა ლიზინგის შვილობილი კომპანია 2018 წლის დეკემბერში. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის კაპიტალი 11 მილიონ ლარს შეადგენდა (2021: 11 მილიონი ლარი). კომპანია მომხმარებელს ფინანსური ლიზინგის შემდეგ პროდუქტებს სთავაზობს:

- სატრანსპორტო საშუალებების ლიზინგი
- ძირითადი საშუალებების ლიზინგი (მოწყობილობა, დანადგარები, ტექნიკა და ა.შ.)
- შეღავათიანი აგროლიზინგი (APMA)
- ლიზინგი „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში
- გაყიდვები და უკულიზინგი

აბრევიატურები. წინამდებარე დოკუმენტში გამოყენებული აბრევიატურების ლექსიკონი მოცემულია განმარტებაში 40.

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფი მგრძნობიარეა ეკონომიკურ და ბიზნესგარემოში მიმდინარე ცვლილებებისადმი და საქართველოს ფინანსური ბაზრის სირთულეებისადმი, რომლებსაც განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავ ვითარდება, მაგრამ განსხვავებული ინტერპრეტაციების და ხშირი ცვლილების საგანია, რაც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად გამოწვევებს უქმნის საქართველოში მოქმედ კომპანიებს. კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია მენეჯმენტის შეფასებები ჯგუფის საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნესგარემოს გავლენის შესახებ. მომავალში ბიზნესგარემო შეიძლება განსხვავებული იყოს მენეჯმენტის შეფასებისგან.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

2021 წელს მიღწეული ეკონომიკური ზრდა, რომელიც COVID-19-ის პანდემიის გამო 2020 წლის შემცირებას მოჰყვა, 2022 წელს შენარჩუნდა, პირველი შეფასებით 10.1%-ს მიაღწია. ფინანსური სექტორი კვლავ მდგრადია და აგრძელებს ეკონომიკის შეუფერხებელ დაკრედიტებას. თუმცა, ფინანსური სტაბილურობის რისკები, რომლებიც პანდემიის დროს წარმატებით გადაილახა, რუსეთ-უკრაინის ომის ფონზე გაიზარდა. რუსეთზე დაწესებული სანქციები კიდევ უფრო ამძაფრებს რისკებს მიწოდების ჯაჭვის შეფერხების გამო, რაც გავლენას ახდენს სურსათისა და ენერგეტიკული პროდუქტების ფასებზე და შემდგომ ზეწოლას ახდენს გლობალურ ინფლაციაზე.

რუსეთის ეკონომიკაზე დამოკიდებულება საქართველოს წინა წლებში უკვე გამოცდილი ჰქონდა, რამაც ხელი შეუწყო ყურადღების გადატანას და რუსეთის ბაზარზე დამოკიდებულების შემცირებას. საქონელი და სავაჭრო ნაკადები მიმართული იყო ევროკავშირისა და აზიის უფრო პროგნოზირებად ბაზრებზე. პანდემიისა და რუსეთ-უკრაინის ომის ფონზე გაზრდილი გაურკვევლობის მიუხედავად, არაფინანსური კომპანიები კვლავ მედეგობით ხასიათდებიან.

საქართველოს ეკონომიკის ორი ძირითადი სექტორი, ღვინის წარმოება და ტურიზმის ინდუსტრია, კვლავ რუსულ ბაზარზეა დამოკიდებული, სიდიდით მეორე უკრაინაა. ტურიზმის სექტორში მოგზაურთა მნიშვნელოვანი ნაწილი რუსეთსა და უკრაინასაც უკავია.

ბანკმა ჩაატარა საკრედიტო პორტფელის ანალიზი, რათა კონფლიქტის რეგიონებთან დაკავშირებული პოზიციის წილი შეეფასებინა. კომპანიებს (ბიზნესის პორტფელის 15%), რომლებიც მოღვაწეობენ HoReCa-ში, მომსახურებაში, სურსათისა და სამომხმარებლო საქონლის წარმოებასა და ვაჭრობაში, ენერგეტიკაში (ნავთობი), უძრავი ქონების მენეჯმენტში, გარკვეული კავშირები აქვს რუსეთთან ან უკრაინასთან (ექსპორტის ან იმპორტის ქვეყანა არის რუსეთი ან უკრაინა, აქციონერი არის რუსეთის ან უკრაინის მოქალაქე). ყველაზე მეტი დამოკიდებულება გამოიკვეთა ექსპორტზე, ძირითადად ღვინის ექსპორტიორებზე, მაგრამ კომპანიების უმრავლესობისთვის საექსპორტო ქვეყნები დივერსიფიცირებულია და რუსეთი მთლიან ექსპორტში მხოლოდ 30%-ს შეადგენს, ხოლო უკრაინა 15%-ს.

ჯგუფი ინტენსიურად აკონტროლებს გამოვლენილ კომპანიებს. კომპანიებმა კონფლიქტის დაწყებიდან ორ-სამ თვეში შეძლეს საექსპორტო და იმპორტის მიმართულებების შეცვლა და გადახდები საწყისი გრაფიკის მიხედვით განაგრძეს. მხოლოდ ერთი კლიენტი, რომელიც ღვინის წარმოების სექტორში მოქმედებს, მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული უკრაინა/რუსეთზე (მისი ექსპორტის 90%-ზე მეტი). კლიენტი იდენტიფიცირდა გაზრდილი საკრედიტო რისკით და გადავიდა „საყურადღებო“ კატეგორიაში (2 ეტაპი) 6,920 ათასი ლარის პოზიციით. ყველა სხვა კომპანიამ მოახერხა ჯანსაღი ფინანსური მდგომარეობის შენარჩუნება და კლასიფიცირებულია როგორც სტანდარტული რისკის პორტფელი (სტადია 1). ფაქტობრივად, ომის შედეგად მიგრაციულმა ტალღამ დადებითად შეუწყო ხელი საქართველოში ეკონომიკურ ზრდას, განსაკუთრებით ის სექტორები, რომლებზეც კოვიდ პანდემიის დროს ჩაკეტვა ყველაზე მეტად უარყოფითად აისახა. ასეთია HoReCa და უძრავი ქონების მენეჯმენტი, პანდემიის შემდეგ მათი სწრაფი აღდგენა აღინიშნა.

პარალელურად ჩატარდა საცალო პორტფელის ანალიზი ყველა კლიენტის იდენტიფიცირებისთვის, რომლებსაც კონფლიქტურ სახელმწიფოებთან გარკვეული კავშირი აქვთ (მოქალაქეობა, მისამართი, შემოსავლის წყარო) და მათი წილი არ არის მნიშვნელოვანი.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები (შემდგომში: „ფინანსური ანგარიშები“) მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების ("IFRS") შესაბამისად ისტორიული ღირებულების პრინციპით, რომელიც იცვლება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით და შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის, სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივებისა და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში (FVTPL) და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) აღებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ქვემოთ ახსნილია ის ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების შედგენისას. ეს პოლიტიკა განუხრელად

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. იხ. განმარტება 5.

ბანკისა და ჯგუფის შესაძლებლობა უწყვეტი საქმიანობის შესახებ განიხილა მენეჯმენტმა. უწყვეტი საქმიანობის პრინციპების დაცვით კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მენეჯმენტმა გაითვალისწინა ჯგუფისა და ბანკის ბიზნეს საქმიანობა, სტრატეგია, ძირითადი რისკები და განუსაზღვრელობა, მისი მიზნების მიღწევაში და შესრულებაში. მენეჯმენტმა შეასრულა ჯგუფისა და ბანკის ფინანსური პროგნოზების შეფასება და საკვანძო პოზიციების ტესტირება, მათ შორის ფინანსური გეგმისა და სტრატეგიის განხორციელება, მომგებიანობა, კაპიტალი და გადახდისუნარიანობა, ლიკვიდობა.

ამ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების დროს, მენეჯმენტს აქვს გონივრული მოლოდინი, რომ ჯგუფს და ბანკს გააჩნიათ ადეკვატური რესურსები, საიმისოდ, რომ გააგრძელონ ფუნქციონირება 12 თვის განმავლობაში ამ ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების დღიდან. მენეჯმენტმა არ იცის რაიმე არსებით განუსაზღვრელობების შესახებ რომლებიც დაკავშირებულია ისეთ მოვლენებთან და პირობებთან რომლებმაც შეიძლება ეჭვის ქვეშ ჩააყენოს ბანკის და ჯგუფის უწყვეტი საქმიანობა.

ამრიგად, ისინი აგრძელებენ ბუღალტრული აღრიცხვის უწყვეტი საქმიანობის პრინციპის გამოყენებას კონსოლიდირებული და ცალკეული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. შვილობილი საწარმოები ის საინვესტიციო ობიექტებია, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (ა) აქვს უფლებამოსილება, წარმართოს საინვესტიციო ობიექტების ის შესაბამისი საქმიანობა, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს მათ მოგებაზე; (ბ) ამ ობიექტებში მისი მონაწილეობიდან გამომდინარე, აქვს პოზიცია ან უფლება მათ ცვლად მოგებაზე და (გ) აქვს უნარი, გამოიყენოს მისი, როგორც ინვესტორის უფლებამოსილება, ზეგავლენა მოახდინოს ამ ობიექტების მოგების მოცულობაზე.

ძირითადი უფლებების, მათ შორის, პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობა და ეფექტი მხედველობაში მიიღება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ უფლება ძირითადი იყოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების გამოყენების პრაქტიკული უნარი ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობის წარმართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას. ჯგუფს ინვესტიციის ობიექტზე უფლება შეიძლება ჰქონდეს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მას ობიექტის ხმის უფლებების უმრავლესობაზე ნაკლები ხმის უფლება აქვს. ასეთ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლების სიდიდეს ხმის უფლებების მქონე სხვა პირების აზვარების სიდიდესა და დისპერსიასთან მიმართებაში, რითაც ადგენს, აქვს თუ არა ფაქტობრივი უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე.

სხვა ინვესტიორების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია ინვესტიციის ობიექტის საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებასთან, ან რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში გამოიყენება, ჯგუფს ხელს არ უშლის ინვესტიციის ობიექტის კონტროლში.

შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულად ითვლება იმ დღიდან, როცა კონტროლი გადადის ჯგუფზე, და დეკონსოლიდირდება კონტროლის შეწყვეტის დღიდან.

ბუღალტრული აღრიცხვის თვითღირებულების მეთოდი გამოიყენება შვილობილი საწარმოების შეძენის აღრიცხვის მიზნით. საწარმოთა გაერთიანების დროს შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით შეძენის დღის მდგომარეობით, მიუხედავად არასაკონტროლო წილის მოცულობისა.

ჯგუფი ანგარიშობს იმ არასაკონტროლო წილს, რომელიც წარმოადგენს მიმდინარე მფლობელის წილს და მის მფლობელს ანიჭებს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილს ლიკვიდაციის შემთხვევაში ტრანზაქციის მიხედვით, ან: (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შეძენილი წმინდა აქტივების არასაკონტროლო წილის პროპორციული წილით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

შეძენილი საწარმოსთვის გადაცემული ანაზღაურება იანგარიშება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული კაპიტალის ინსტრუმენტების და გაწეული ან მიღებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის პირობითი ანაზღაურების შესახებ შეთანხმებებით გათვალისწინებული აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ არ მოიცავს შეძენასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, როგორცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების ხარჯები. წილობრივი ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება კაპიტალიდან; სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებისას გაწეული ტრანზაქციის ხარჯები გამოიქვითება მისი საბალანსო ღირებულებიდან; შესყიდვასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ტრანზაქციის ხარჯი აღიარდება ხარჯებში.

ბუღალტრული აღრიცხვის თვითღირებულების მეთოდი გამოიყენება, თუ შეძენილი ერთეული წარმოადგენს ბიზნესს: მას აქვს შენატანები და არსებითი პროცესი, რომლებიც ერთად მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს შედეგების შექმნის უნარს. ეს განმარტება ასევე გამოიყენება აღრუელი ეტაპის კომპანიებზე, რომლებსაც ჯერ არ აქვთ გამოშვებული შედეგები. შეძენილი ერთეული ბიზნესის შეფასებისას, ჯგუფს შეუძლია გამოიყენოს „კონცენტრაციის ტესტი“, რომლის მიხედვითაც შეძენილი აქტივები არ განიხილება ბიზნესად, თუ მთლიანი აქტივების არსებითად მთელი რეალური ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ აქტივში ან მსგავს აქტივების ჯგუფში.

კომპანიათაშორის ტრანზაქციები, ჯგუფის კომპანიებს შორის განხორციელებული ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული მოგება გამოირიცხება; ასევე გამოირიცხება არარეალიზებული დანაკარგები, თუ ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამის, ერთიან სააღრიცხვო პროცედურებს.

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში აღირიცხება თვითღირებულების მეთოდით ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში. თუ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ შვილობილ კომპანიაში გაკეთებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება გაუფასურდა, გაუფასურების ზარალი იანგარიშება, როგორც სხვაობა ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებასა და მის ანაზღაურებად ღირებულებას შორის. ანაზღაურებადი ღირებულება იანგარიშება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს სიდიდეს გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და გამოყენების ღირებულება. წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღდგენილი იყოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებული იყო ინვესტიციის თანხის ასანაზღაურებლად, გაუფასურების ზარალის ბოლო აღიარების მომენტიდან.

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაანგარიშების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება არის საფასური, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან რომელიც გადახდილია ვალდებულების გადასაცემად ბაზრის მონაწილეებს შორის ორმხრივ ტრანზაქციაში გაანგარიშების დღეს. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე უკეთესი მტკიცებულება აქტიურ ბაზარზე მისი ფასია. აქტიური ბაზარი ის ბაზარია, რომელზეც აქტივებისა და ვალდებულებების ტრანზაქციები ხორციელდება ისეთი სიხშირით და მოცულობით, რომელიც საკმარისია ფასწარმოქმნის შესახებ მუდმივად ინფორმაციის მიღებისთვის. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ითვლება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის და ბიზნესერთეულის მფლობელობაში მყოფი რაოდენობის პროდუქტი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი ტრანზაქციის ფარგლებში ამ პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების მიცემამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც ბაზარზე სავაჭროდ არ არის განთავსებული, იანგარიშება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა გრძელვადიანი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან, კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ, ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) გადაცემისთვის (კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ) გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ ორმხრივ კომერციულ ტრანზაქციაში. ეს წესი გამოიყენება პერიოდულად სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივების მიმართ, თუ ჯგუფი: (ა) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ამ ჯგუფის მართვას ახორციელებს კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ან კონკრეტული კონტრაგენტის

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

საკრედიტო რისკის მიმართ ბიზნესერთეულის წმინდა პოზიციის საფუძველზე, ამ ბიზნესერთეულის რისკების მართვის ან საინვესტიციო სტრატეგიის შესაბამისად; (ბ) ამ საფუძველზე, აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის შესახებ ინფორმაციას აწვდის ბიზნესერთეულის მთავარ მენეჯმენტს; და (გ) საბაზრო რისკები, მათ შორის, ფინანსური აქტივებით და ფინანსური ვალდებულებებით გამოწვეული კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ბიზნესერთეულის პოზიციის ხანგრძლივობა არსებითად იგივეა.

ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან ბოლოდროინდელი „გამოწილი ხელის მანძილის“ (ე.წ. arm's length) პრინციპით შესრულებული ტრანზაქციების მოდელები ან ინვესტიციის ობიექტების ფინანსური მონაცემების განხილვა, გამოიყენება იმ გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისთვის, რომლებზეც საერთაშორისო საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ მოიპოვება. სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგი დონეების მიხედვით: (ა) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს; (ბ) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც ითვალისწინებს მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით პირდაპირ (ანუ, ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (გ) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს). ითვლება, რომ სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლა მოხდა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. იხ. 36-ე განმარტება.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გაყიდვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გადაცემის გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება (AC) არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ძირითადი თანხის დაფარვები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალის რეზერვი. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული ტრანზაქციის ხარჯების ამორტიზაციას და დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკონტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, წარმოშობისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად აღისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი აღისკონტირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. აქტივებისათვის, რომლებიც იყო შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებით ("POCI") თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებას განიცდის საკრედიტო რისკის გათვალისწინებით, ანუ, ის იანგარიშება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდების მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები FVTPL -ით თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტით სხვა დაკვირვებადი საბაზრო ტრანზაქციების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ მიმდინარე ბაზრების დაკვირვებად მაჩვენებლებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ EECI რეზერვის აღიარება ხდება ფინანსური აქტივებისათვის, რომლების შეფასებაც ხდება AAC-ს მიხედვით და სავალო ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ფასდება FVOCI-ს მიხედვით, რაც იწვევს მომენტალურ სააღრიცხვო დანაკარგს.

ფინანსური აქტივების ყველა ის შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდებაც მოითხოვება მარეგულირებული ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვალებში ("ჩვეულებრივი" შესყიდვა და გაყიდვა), აღირიცხება გარიგების დღეს, რომლის დროსაც ბანკი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ორგანიზაცია გახდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მონაწილე.

დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების ტექნიკის გამოყენებით ჯგუფი საზღვრავს უცხოური ვალუტის სამართლიან ღირებულებას, რომელიც არ ივარაუდება აქტიურ ბაზარზე. შეიძლება წარმოიშვას განსხვავება თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებას შორის, რომელიც მიიჩნევა ტრანზაქციის ფასად და თავდაპირველი აღიარებისას მესამე დონის მონაცემების და შეფასების ტექნიკის გამოყენებით განსაზღვრულ თანხას შორის. თუ განსხვავებები დარჩება მოდულების მონაცემთა კალიბრაციის შემდეგ, ეს განსხვავებები თავდაპირველად აღიარდება სხვა აქტივებში ან სხვა ვალდებულებებში და საბოლოოდ ამორტიზდება წრფივი მეთოდით უცხოური ვალუტის ფორვარდების ვადის განმავლობაში. განსხვავებები დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგება-ზარალში თუ შეფასებისას მხოლოდ პირველი და მეორე დონის მონაცემები გამოიყენება.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. ჯგუფი ახდენს ფინანსური აქტივების შეფასების კლასიფიკაციას შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: FVTPL სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალში ასახვით, FVOCI - სამართლიანი ღირებულება სხვა შემოსავლის საშუალებით და AC - ამორტიზირებული ღირებულებით. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (1) ჯგუფის შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელზე და (2) აქტივების ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნეს-მოდელი. ბიზნესი მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი აქტივებს რათა ფულადი ნაკადი აწარმოოს, იმის მიუხედავად, მიზნად აქვს ჯგუფს აღებული: (1) აქტივიებიდან მიიღოს მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულის ნაკადები ("ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით"), ან (2) მიიღოს როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები ("აქტივის ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით") ან, თუ არც (1) და არც (2) მოდელი არ არის გამოყენებული, მაშინ ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც "სხვა" ბიზნესმოდელი და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მეშვეობით (FVTPL).

ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) და ეფუძნება ყველა არსებულ შესაბამის მტკიცებულებას იმ საქმიანობის შესახებ, რომელსაც ჯგუფი ახორციელებს შეფასების დღისთვის არსებული პორტფელისთვის განსაზღვრული ამოცანის შესასრულებლად. ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას ჯგუფი ითვალისწინებს ისეთ ფაქტორების, როგორებიცაა პორტფელის მიზნობრიობა და კომპოზიცია, წარსულის გამოცდილება, თუ როგორ გროვდებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებისათვის, როგორ ფასდება და იმართება რისკები, როგორ ფასდება აქტივების ეფექტურობა და როგორ ხორციელდება მენეჯერების კომპენსაცია. ჯგუფის მიერ

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

მისი ფინანსური აქტივებისთვის ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხილეთ განმარტება 4 -ში.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როცა ბიზნესმოდელი ითვალისწინებს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ფლობას და გაყიდვას, ჯგუფი აფასებს, ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). როცა დგინდება მათი ფულადი ნაკადების მოძრაობა SPPI მახასიათებლის შესაბამისია თუ არა, ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეიცავს წარმოებულებს, განიხილება მთლიანობაში. შეფასების დროს, ჯგუფი ითვალისწინებს, შეესაბამება თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობა ძირითადი დაკრედიტების პირობებს, ანუ პროცენტი შეიცავს მხოლოდ საკრედიტო რისკის ანაზღაურებას, ფულის დროით ღირებულებას, სხვა ძირითად დაკრედიტების რისკებს და მოგების მარჟას.

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები ქმნის რისკის პოზიციას ან ცვალებადობას, რომელიც შეუთავსებელია ძირითადი დაკრედიტების პირობებთან, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება FVTPL-ის მიხედვით. SPPI შეფასება ხორციელდება აქტივის პირველადი აღიარებისას და შემდგომში არ ხდება მისი ხელახალი შეფასება. ფინანსური აქტივების SPPI ტესტირებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხ. განმარტება 4 -ში.

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება პორტფელის მთლიანობაში მართვის ბიზნესმოდელი. რეკლასიფიკაციას პერსპექტივის ეფექტი აქვს და ხდება ბიზნესმოდელის ცვლილების შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. კომპანიას ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შედარებით პერიოდებში არ შეუცვლია და რეკლასიფიკაცია არ განუხორციელებია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის რეზერვი ECL-ისათვის (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები). ჯგუფი წინასწარ აფასებს ECL-ს, AC-ით და FVOCI-ით სავალო ინსტრუმენტებისთვის და ასევე სასესხო ვალდებულებებით და ფინანსური გარანტიებით გამოწვეული პოზიციებისთვის. ჯგუფი აფასებს ECL-ს და აღიარებს საკრედიტო დანაკარგების რეზერვებს ყოველ საანგარიშო თარიღისათვის. ECL-ის მაჩვენებელი ასახავს: (ა) მიუკერძოებლობას და შეწონილი თანხის აღბათობას, რომელიც დგინდება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასების გზით; (ბ) ფულის დროით ღირებულებას, (გ) ყველა გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია ყოველგვარი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, გასული მოვლენების, არსებული პირობების და სამომავლო პირობების პროგნოზების თაობაზე საანგარიშო პერიოდის დასასრულს.

AC-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიებისთვის, ECL-ის ცალკე რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში ცალკე აღიარდება, როგორც ვალდებულება. FVOCI-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ცვლილებები ამორტიზებულ ღირებულებაში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები, აღიარებულია მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების სხვა ცვლილებები კი აღიარებულია OCI-ში, როგორც მოგებას გამოკლებული დანაკარგები სავალო ინსტრუმენტებზე FVOCI-ით.

ჯგუფი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკის მიხედვით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1 ეტაპზე. 1 ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე ECL ითვლება თანხით, რომელიც უდრის არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის ნაწილს, რომელიც გამომდინარეობს მომდევნო 12 თვეში ან ვადის ბოლომდე მოსალოდნელი დეფოლტის მოვლენებიდან, თუ უფრო მოკლეა. („12-თვიანი ECL“) თუ ჯგუფი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას („SICR“), აქტივი 2 ეტაპზე გადადის და მისი ECL ითვლება არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის მიხედვით, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ბოლომდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების, თუ ასეთი არის, გათვალისწინებით („არსებობის მთელი პერიოდის ECL“). იმისთვის, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, იხ. განმარტება 31. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკის მიხედვითაა გაუფასურებული, აქტივი

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი ECL ითვლება, როგორც არსებობის მთელი პერიოდის ECL. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და დეფოლტის ჯგუფისეული დეფინიცია იხ. განმარტებაში 31. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც არის შესყიდული ან წარმომოხილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ("POCI აქტივები"), ECL ყოველთვის ითვლება, როგორც არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL. განმარტება 31 გვთავაზობს ინფორმაციას მონაცემების, ვარაუდების და საპროგნოზო ტექნიკის შესახებ, რომლებიც ECL-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელებში.

გამონაკლისის სახით, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როგორიცაა საკრედიტო ბარათები და ოვერდრაფტები, რომლებიც შეიძლება შეიცავდნენ სესხის და აუთვისებული ვალდებულების კომპონენტს, ჯგუფი არსებობის მოსალოდნელი მთლიანი პერიოდის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების განსაზღვრისთვის გამარტივებულ მეთოდს იყენებს. ფინანსური გარანტიების და საკრედიტო ვალდებულებებისთვის, ECL-ის რეზერვი „ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვების“ ნაწილში განცხადდება, როგორც ვალდებულება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR). იმისათვის, რათა განისაზღვროს, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდში მომხდარ დეფოლტის რისკს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ადარებს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს. შეფასება ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შედარებით ზრდას და არა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს რისკის გარკვეული დონის მიღწევას. ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა არასათანადო ხარჯის და ძალისხმევის გაწევის გარეშე არსებულ გონივრულ და დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მოიცავს მთელ რიგ ფაქტორებს, მათ შორის კონკრეტული კლიენტთა პორტფელების ქვევით ასპექტებს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის ზრდის ქვევით მაჩვენებლებს ვადაგადაცილებამდე გამოავლენს და შესაბამის საპროგნოზო ინფორმაციას საკრედიტო რისკის შეფასებაში შეიტანს, ან ცალკეული ინსტრუმენტის, ან პორტფელის დონეზე. იხ. განმარტება 31.

ECL რომ კლიენტებზე გაცემულ ყველა სესხსა და ავანსზე იზომებოდეს არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ით, (ანუ, ამჟამად 1 და 2 ეტაპებს მიკუთვნებულებიც, 12-თვიანი ECL-ით), მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4,841 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა (2021 წლის 31 დეკემბრის: 2,051 ათასი ლარით მეტი).

ბიზნესმოდელის შეფასება. ბიზნესმოდელი წარმართავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას. ბიზნესმოდელის შეფასებისას მენეჯმენტმა იმსჯელა ფინანსური ინსტრუმენტების აგრეგაციის დონისა და პორტფელის განსაზღვრის შესახებ. გაყიდვების გარიგების შეფასებისას ჯგუფი განიხილავს მათ ისტორიულ სიხშირეს, ვალებს და ღირებულებას, გაყიდვების მიზეზებს და მოლოდინებს სამომავლო საქმიანობის შესახებ. გაყიდვების გარიგებები, რომლებიც მიზნად ისახავს პოტენციური ზარალის შემცირებას კრედიტის გაუარესების გამო, „ამოღების მიზნით ფლობის“ ბიზნესმოდელის შესაბამისად მიიჩნევა. ვადის დადგომამდე სხვა გაყიდვები, რომლებიც არაა დაკავშირებული საკრედიტო რისკების მართვის საქმიანობასთან, ასევე შეესაბამება ბიზნესმოდელს „ამოღების მიზნით ფლობა“, იმ პირობით, რომ ისინი არაა ხშირი ან უმნიშვნელო ღირებულებით, როგორც ცალკე, ისე აგრეგირებულად.

ჯგუფი გაყიდვების ტრანზაქციების მნიშვნელობას ამგვარად ადგენს: გაყიდვების ღირებულებას ადარებს პორტფელის ღირებულებას, ამ დროს გააჩნია, როგორია ბიზნესმოდელის შეფასება პორტფელის საშუალო პერიოდის განმავლობაში. ამასთან, ფინანსური აქტივის გაყიდვები, რომელიც მოსალოდნელია მხოლოდ სტრესის სცენარში, ან ცალკეული მოვლენის საპასუხოდ, რომელიც ჯგუფის კონტროლის მიღმაა, არაა განმეორებადი და არ შეიძლება ჯგუფს მისი მოლოდინი ჰქონოდა, განიხილება, როგორც შემთხვევითი და ბიზნესმოდელის ამოცანას აცდენილი და არ იმოქმედებს შესაბამისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაზე.

ბიზნესმოდელი „ამოღების მიზნით ფლობა“ ნიშნავს, რომ აქტივების ფლობის მიზანია ფულადი ნაკადების ამოღება, მაგრამ გაყიდვაც ასევე ბიზნესმოდელის მიზნის ნაწილია, მაგალითად, ლიკვიდობის საჭიროებების მართვა, კონკრეტული ამონაგების მიღწევა, ან ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის შეთანხმება იმ ვალდებულებების ხანგრძლივობასთან, რომლებიც აფინანსებს ამ აქტივებს.

ნარჩენ კატეგორიაში შედის ფინანსური აქტივების ის პორტფელები, რომელთა მართვა ხდება

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ფულადი ნაკადების რეალიზაციის მიზნით, ძირითადად, გაყიდვის გზით, მაგალითად, სადაც არსებობს ვაჭრობის მაგალითი. საკონტრაქტო ფულადი ნაკადის ამოღება ამ ბიზნესმოდელისთვის სწორად შემთხვევითობის საფუძველზე ხდება.

იმის განსაზღვრა, ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). იმის დადგენა, ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადი არის თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვა, მსჯელობას მოითხოვს.

ფულის დროითი ღირებულების ელემენტი შეიძლება შეიცვალოს, მაგალითად, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო განაკვეთი პერიოდულად იცვლება, მაგრამ ეს ცვლილება არ ემთხვევა სავალო ინსტრუმენტის საბაზო საპროცენტო განაკვეთში ჩადებულ შინაარსს, მაგალითად, სესხი იხდის სამთვიან ბანკთაშორის განაკვეთს, მაგრამ პროცენტი იცვლება ყოველ თვეში. ფულის შეცვლილი დროითი ღირებულების ეფექტი შეფასდა შესაბამისი ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების საორიენტაციო სავალო ინსტრუმენტთან შედარების საშუალებით, რომელსაც SPPI ფულადი ნაკადები აქვს, როგორც თითოეული პერიოდისთვის, ისე კუმულაციურად, ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში. შეფასება ჩატარდა ყველა გონივრულად შესაძლებელი სცენარისთვის, მათ შორის გონივრულად შესაძლებელი ფინანსური სტრუქტურის სიტუაციისთვის, რომელსაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს ფინანსურ ბაზრებზე. ჯგუფმა გამოიყენა 10%-იანი ბარიერი იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად განსხვავდება თუ არა საორიენტაციო ინსტრუმენტებს დაპირისპირებული განსხვავებები. ფულადი ნაკადების მქონე სცენარის შემთხვევაში, რომელიც მნიშვნელოვნად განსხვავდება საორიენტაციო მაჩვენებლისაგან, შეფასებული ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადები არ არის SPPI და ინსტრუმენტის აღრიცხვა ხდება FVTPL- ით.

ჯგუფმა დაადგინა და გაითვალისწინა სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც ცვლის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან რაოდენობას. SPPI-ს კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია იმ შემთხვევაში, თუ სესხი ადრეული ანგარიშსწორების საშუალებას იძლევა, ხოლო წინასწარ გადახდილი თანხა არსებითად წარმოადგენს ძირითად თანხას და დარიცხულ პროცენტს, გარდა ამისა, გონივრულ დამატებით ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის. აქტივის ძირითადი თანხა არის სამართლიან ღირებულებას თავდაპირველი აღიარებისას გამოკლებული შემდგომი ძირითადი დაფარვები, ანუ გადახდები პროცენტის გარდა, რომელიც განისაზღვრება ეფექტური პროცენტის მეთოდით. ამ პრინციპის გამონაკლისის სახით სტანდარტი ასევე ფარავს იმ ინსტრუმენტებს, რომლებსაც აქვთ წინასწარი გადახდის მახასიათებლები, რომლებიც აკმაყოფილებენ SPPI-ის შესასრულებლად შემდეგ პირობას: (i) აქტივი წარმოიქმნება პრემიით ან დისკონტით, (ii) წინასწარი გადახდის თანხა წარმოადგენს სახელშეკრულებო პარიტეტულ თანხასა და დარიცხულ პროცენტს, ასევე გონივრულ დამატებით ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის, და (iii) წინასწარი გადახდის მახასიათებლის სამართლიანი ღირებულება არ არის არსებითი საწყის აღიარებაში.

ჯგუფის საკრედიტო და სალიზინგო ხელშეკრულებები მოიცავს ჯვარედინი გაყიდვების მუხლებს, რომლებიც წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის შემცირებას, როცა კლიენტი ჯგუფთან სხვა ხელშეკრულებებსაც აფორმებს ან აკმაყოფილებს გარკვეულ კრიტერიუმებს, როგორიცაა მინიმალური ბრუნვის შენარჩუნება ჯგუფში გახსნილ მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე. ფულადი ნაკადების მოძრაობა SPPI არის იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი მუხლები უბრალოდ ამცირებს ჯგუფის მთლიანი მოგების მარჯას ინსტრუმენტზე და არ არსებობს სხვა მახასიათებლები, რომლებიც არ შეესაბამება დაკრედიტების ძირითად პირობებს.

ჯგუფის საკრედიტო ხელშეკრულებებით შესაძლებელია საპროცენტო განაკვეთების კორექტირება გარკვეული მაკროეკონომიკური ან რეგულირების ცვლილებების საპასუხოდ. მენეჯმენტმა იმსჯელა და შეაფასა, რომ საბანკო სექტორში არსებული კონკურენცია და მსესხებლების მიერ სესხების რეფინანსირების პრაქტიკული შესაძლებლობა ხელს შეუშლის მას საპროცენტო განაკვეთების შეცვლაში და ბაზართან შედარებით უფრო მაღალი განაკვეთის დადგენაში; შესაბამისად, ფულადი ნაკადები შეფასდა, როგორც SPPI.

ინსტრუმენტები, რომლებმაც ვერ გაიარეს SPPI ტესტი, აღიარებულია FVTPL- ით.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტას ნიშნავს. იმის დასადგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, შემდეგი მაჩვენებლები გამოიყენება: სესხების

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება და ჩამოწერის დღეს უზრუნველყოფის არარსებობა. ბანკი ასევე ჩამოწერს სესხებს, რომლებიც უზრუნველყოფილი იყო, მაგრამ ვადაგადაცილებული ვალდებულების აღსრულების პროცესი დასრულებულია და ყველა არსებული უზრუნველყოფა გაყიდულია აუქციონზე, ან დასაკუთრებულია. დარჩენილი არაუზრუნველყოფილი ვალდებულება ჩამოიწერება, მაშინაც კი, როცა ჩამოწერის მომენტისთვის ვალდებულების ვადაგადაცილებული ნაწილი არ არსებობს.

ექსპერტული რეკომენდაციის მიხედვით, ჯგუფმა შეიძლება ჩამოწეროს ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როცა ჯგუფი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობს, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი, ან მოსალოდნელი ამოღება უმნიშვნელოა დარჩენილ ვალდებულებასთან შედარებით.

ფინანსური ლიზინგის აქტივებისთვის, იმის განსაზღვრა, რომ ფულადი ნაკადების მეშვეობით აღდგენის გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, განსჯაზე დამოკიდებული.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა ა) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება სხვაგვარადაა ამოწურული, ან ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული და თან 1) ასევე ასხვისებს აქტივის ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს ან 2) ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს არც ასხვისებს და არც ინარჩუნებს, მაგრამ არც მათზე კონტროლს იტოვებს. კონტროლი ნარჩუნდება, როცა კონტრაგენტს არ აქვს აქტივის დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური აქტივები - მოდიფიკაცია. ხანდახან ჯგუფი ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებზე ხელახლა მოლაპარაკებას მართავს ან სხვაგვარად ცვლის მათ. ჯგუფი აფასებს, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის მოდიფიკაცია მნიშვნელოვანია თუ არა, სხვა ფაქტორებს შორის შემდეგის გათვალისწინებით: ახალი სახელშეკრულებო პირობები, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივის რისკის პროფილზე (მაგალითად, მოგების წილი ან მოგება საკუთარ კაპიტალზე), საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება, ორი ან მეტი ფინანსური აქტივის აგრეგირება ერთ ფინანსურ აქტივად ან ფინანსური აქტივების სხვა ტიპის კონსოლიდაცია, ფინანსური აქტივები, რომელსაც არ აქვს წინასწარგანსაზღვრული ფულადი ნაკადები, ერთმანეთს ჩაანაცვლებს გრაფიკით ან პირიქით, როცა ფულად ნაკადებზე უფლებები თავდაპირველ კონტრაგენტებს შორის ამოიწურება იმის გამო, რომ თავდაპირველ დებიტორს ჩაანაცვლებს ახალი (თუ ორივე დებიტორი საერთო კონტროლის ქვეშ არაა), ცვლილება ვალუტის დენომინაციაში, ახალი უზრუნველყოფა ან კრედიტის გაზრდა, რაც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკთან, ან მნიშვნელოვანი სესხის გაცემა, როცა მსესხებელი არ არის ფინანსური სიდნელეების წინაშე.

როდესაც ფინანსური აქტივები ხელშეკრულებით იცვლება (მაგ. ხელახალი მოლაპარაკება), ჯგუფი აფასებს არის თუ არა ცვლილება არსებითი და უნდა ამოიწვიოს თუ არა თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტა და ახალი აქტივის აღიარება სამართლიანი ღირებულებით. ეს შეფასება ეფუძნება პირველ რიგში ხარისხობრივ ფაქტორებს, რომლებიც აღწერილია შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაში და საჭიროებს მნიშვნელოვან მსჯელობას. კერძოდ, ჯგუფი იყენებს მსჯელობას, როცა წყვეტს, უნდა შეუწყდეს თუ არა აღიარება კრედიტით გაუფასურებული, ხელახალ მოლაპარაკებებს დაქვემდებარებული სესხებას და უნდა ჩაითვალოს თუ არა ახალი აღიარებული სესხები თავდაპირველი აღიარებისას კრედიტით გაუფასურებულად. აღიარების შეწყვეტის შესახებ შეფასება დამოკიდებულია იმაზე, შეიცვლება თუ არა რისკები და სარგებელი, ანუ მოსალოდნელი (და არა სახელშეკრულებო) ფულადი ნაკადების ცვალებადობა ასეთი მოდიფიკაციის შედეგად. მენეჯმენტმა დაადგინა, რომ რისკები და სარგებელი არ შეცვლილა ასეთი სესხების მოდიფიკაციის შედეგად და, შესაბამისად, არსებითად ყველა ასეთი მოდიფიკაციაში, სესხებს არც აღიარება შეუწყდა და არც გადაკლასიფიცირდა კრედიტით გაუფასურებულის სტადიიდან.

როცა ხარისხობრივი ანალიზის შედეგად ბანკი ვერ აღმოაჩენს ისეთ კრიტერიუმებს, რომელიც აღიარების შეწყვეტამდე მიიყვანს, საჭიროა დამატებითი რაოდენობრივი ტესტირების ჩატარება. ამ დროს მოდიფიკაცია ძირითადად მიიჩნევა, თუ შეცვლილი პირობებით ფულადი ნაკადების მიმდინარე

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

წმინდა ღრებულება, გადახდილი ან მიღებული საკომისიოს ჩათვლით, სულ მცირე 10 პროცენტით განსხვავდება მოდიფიკაციამდელი ფინანსური აქტივის დარჩენილი ფულადი ნაკადების მიმდინარე წმინდა ღრებულებისგან. ორივე მათგანი დისკონტირდება მოდიფიკაციამდელი ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

როცა ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესახებ ხდება ხელახალი მოლაპარაკება ან მათი სხვაგვარი ცვლილება და ამგვარი ხელახალი მოლაპარაკება ან მოდიფიკაცია არ სრულდება ამ ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტით, ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებას და მოგება-ზარალში აღიარებს მოდიფიკაციის მოგებას ან ზარალს. ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულება ხელახლა გაანგარიშდება, როგორც ხელახალ მოლაპარაკებას დაქვემდებარებული ან მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც დისკონტირდება ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. გაწეული ხარჯები ან საკომისიოები აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილ პერიოდში.

თუ მოდიფიცირებული პირობები ძირეულად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს, და აღიარებს ახალ აქტივს სამართლიანი ღირებულებით. აღიარების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად საბოლოოდ გაუფასურების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დადგენისთვის, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას.

სამართლიანი ღირებულებით აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, ძირეულად მოდიფიცირებულ აქტივს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, თუ განსხვავების არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ მიეწერება.

ისეთ სიტუაციაში, სადაც აღიარების შეწყვეტა გამოწვეული იყო კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების გაკეთების უუნარობით, ჯგუფი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რითაც აფასებს, აქტივის რისკები და სარგებელი ძირეულად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიკაციის შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი ძირეულად არ იცვლება, მოდიფიცირებული აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველისგან და მოდიფიკაცია არ სრულდება აღიარების შეწყვეტით.

ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ბრუტო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით POCI ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და მოდიფიკაციის მოგებას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები - გაანგარიშების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც საბოლოოდ AC-ით დათვლილი, გარდა, 1) FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება დერივატივებზე, რეალიზაციისთვის განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ. ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიციებზე), შემსყიდველის მიერ აღიარებულ ვალდებულებებზე ბიზნესკომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და 2) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებების და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

ჯგუფსა და ჯგუფის სავალო ინსტრუმენტების თავდაპირველი კრედიტორებს შორის ძირეულად განსხვავებული პირობების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

პირობების ძირეული მოდიფიკაციები აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები ძირეულად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები, მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებისგან. ამასთან, გასათვალისწინებელია სხვა ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორიცაა ინსტრუმენტის ვალუტა, საპროცენტო განაკვეთის ტიპების ცვლილება, ინსტრუმენტის ახალი კონვერსიის მახასიათებლები და სესხების კოვენანტების ცვლილება.

თუ სავალო ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა ან პირობების მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც ამოწურული, შესაბამისი ხარჯები და საკომისიოები აღიარდება, როგორც ამოწურვის მოგების ან ზარალის ნაწილი. თუ ურთიერთგაცვლა და მოდიფიკაცია არ აღიარდება ამოწურვად, ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება გაწეული ხარჯებით და საკომისიოებით და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების არსებობის დარჩენილ პერიოდზე.

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ სრულდება ამოწურვით, აღირიცხება, როგორც პროგნოზის ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, შესაბამისი მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებების განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციებს არ მიეწერება.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები ის მუხლებია, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულადი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკთაშორის განთავსებებს და რეპო და უკურეპო ხელშეკრულებებს სხვა ბანკებთან, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფული და ფულის ეკვივალენტები“ როგორც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, ისე ფულადი ნაკადების მოძრაობის განცხადების მიზნებისთვის. ფული და ფულის ეკვივალენტები AC-ით აღირიცხება, რადგან: 1) ისინი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ინკასაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშში ასახული ჩეკების გადახდები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ტრანსფერებს, მათ შორის, ჯგუფის კონტრაგენტების მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხულ ან დაკრედიტებულ და ჯგუფის მიერ ფლობილ თანხებს, მაგ., სესხის საპროცენტო შემოსავლებს ან სესხის ძირითად თანხას, რომლის ამოღება ხდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშიდან, ან პროცენტის დაფარვას ან სესხის გაცემებს, რომლებიც დაკრედიტდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე, რაც წარმოადგენს ფულს და ფულის ეკვივალენტებს კლიენტის პერსპექტივიდან.

ფულადი სახსრები სებ-ში. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც არ შეიძლება ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის და ამიტომ, ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშების მიზნებისთვის, არ მიიჩნევა ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როცა ჯგუფი ფულს კონტრაგენტთა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, როცა: 1) მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და 2) ისინი არ არის FVTPL-ის დანიშნულების.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი სავალო ფასიან ქაღალდებში გაკეთებულ ინვესტიციებს აკლასიფიცირებს, როგორც AC-ით, FVOCI-ით ან FVTPL-ით აღრიცხულს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხულია AC-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და როცა ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ ისინი თვითნებურად არ არის FVTPL დანიშნულების, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

სავალო ფასიანი ქაღალდები აღრიცხულია FVOCI-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაცია და გაყიდვაა, როცა ასეთი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ არ არის FVTPL დანიშნულების. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდით პროგნოზირებული გაუფასურების რეზერვი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება OCI-ში. როცა სავალო ფასიანი ქაღალდის აღიარება წყდება, ადრე OCI-ში აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი OCI-დან გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში აღიარდება FVTPL-ით, თუ ისინი არ აკმაყოფილებს AC-ის ან FVOCI-ის კრიტერიუმებს. ჯგუფს ასევე შეუძლია ინვესტიციებს სავალო ფასიან ქაღალდებში FVTPL დანიშნულება მიანიჭოს თავდაპირველი აღიარებისას, თუ ამ ალტერნატივის არჩევა მნიშვნელოვნად შეამცირებს ბუღალტრულ შეუსაბამობას იმ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის, რომლებიც აღიარდება ან ანგარიშდება სხვადასხვა სააღრიცხვო საფუძვლებით.

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში. ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეესაბამება წილის განსაზღვრებას ემიტენტის პერსპექტივიდან, ანუ ინსტრუმენტები, რომლებიც არ შეიცავს ნაღდი ფულის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულებას და ეს ემიტენტის წმინდა აქტივებში ნარჩენი ინტერესის დასტურია, ჯგუფის მიერ მიიჩნევა წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციად. ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ითვლება FVTPL-ით, გარდა შემთხვევებისა, როცა თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულებას ანიჭებს. ჯგუფის პოლიტიკაა, წილობრივ ინვესტიციებს FVOCI დანიშნულება მიანიჭოს, როცა ამ ინვესტიციებს სტრატეგიული დანიშნულება აქვს და არა მხოლოდ საინვესტიციო მოგების მიღების მიზნითაა აღრიცხული. როცა არჩევანი FVOCI-ის სასარგებლოდ კეთდება, სამართლიანი ღირებულების მოგება და ზარალი აღიარდება OCI-ით და საბოლოოდ არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, მათ შორის არც გასხვებისას. გაუფასურების ზარალი და მათი ამობრუნება, თუ ასეთი არის, არ ითვლება სამართლიან ღირებულებაში სხვა ცვლილებებისგან განცალკევებით. დივიდენდები კვლავ აღიარდება მოგება-ზარალში, როცა დგინდება ჯგუფის მიერ გადახდების მიღების უფლება, გარდა შემთხვევებისა, როცა ისინი ინვესტიციის ამოღებას წარმოადგენს და არა ამ ინვესტიციიდან მოგებას.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები ჩაიწერება, როცა ჯგუფი გასცემს ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესასყიდად ან წარმოშობისთვის. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი კლიენტებზე გაცემულ სესხებს და ავანსებს აკლასიფიცირებს ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიაში: 1) AC: სესხები, რომლებიც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და სესხები, რომლებსაც თვითნებურად არ მიენიჭება FVTPL დანიშნულება, და 2) FVTPL: სესხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს SPPI ტესტს ან სხვა AC ან FVOCI კრიტერიუმებს ითვლება FVTPL-ით.

გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება ECL მოდულების მიხედვით. განმარტება 31 შეიცავს ინფორმაციას ECL გაანგარიშებაში გამოყენებული მონაცემების, ვარაუდების და პროგნოზების ტექნიკის შესახებ, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდულებში.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც ჯგუფი მიიღებს ვადაგადაცემული სესხების სანაცვლოდ. თავდაპირველად აქტივები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შეიტანება კატეგორიაში „შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა“, „სხვა ფინანსური აქტივები“, „საინვესტიციო ქონება“ ან „სასაქონლო-მატერიალური მარაგები“ სხვა აქტივებში, გააჩნია მათ ბუნებას და ჯგუფის მიზანს ამ აქტივების

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ამოღებასთან დაკავშირებით. საბოლოოდ, ისინი წინასწარ ითვლება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული აქტივების მარაგები აღირიცხება უმცირესი ღირებულებით, ანუ წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით. სარეალიზაციო ან გრძელვადიან აქტივებთან და გასხვისების ჯგუფებთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკას ჯგუფი იყენებს დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაზე, როცა ამგვარი კლასიფიკაციისთვის შესაბამისი პირობები დატულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

სასესხო ვალდებულებები. ჯგუფი გასცემს ვალდებულებებს სესხებზე. ეს ვალდებულებები გამოთხოვადი ან გამოთხოვადია მხოლოდ მატერიალურ უარყოფით ცვლილებასთან მიმართებაში. ამგვარი ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რაც როგორც წესი დასტურდება მიღებული საკომისიოებით. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით ვალდებულების არსებობის პერიოდში, გარდა სესხების წარმოშობის ვალდებულებებისა, თუ არის იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ დაკრედიტების ხელშეკრულებას დადებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას წარმოშობიდან მოკლე ვადაში; ამგვარი სასესხო ვალდებულების საკომისიოები გადავადდება და შეიტანება სესხის საბალანსო ღირებულებაში თავდაპირველი აღიარებისას. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებები ითვლება 1) თავდაპირველი აღიარების თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ბალანსით, პლუს 2) ზარალის რეზერვის თანხით, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით, თუ ვალდებულება ითვალისწინებს სესხის გაცემას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე ქვემოთ, რა შემთხვევაშიც დათვლა ხდება ამ ორი თანხიდან უმაღლესით. სასესხო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ვალდებულებას. იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც მოიცავს როგორც სესხს ისე აუთვისებელ ვალდებულებას და როცა ჯგუფს არ შეუძლია ცალკე განსხვავოს აუთვისებელი ვალდებულების და სესხის კომპონენტის ECL, აუთვისებელი ვალდებულების ECL აღიარდება სესხზე ზარალის რეზერვთან ერთად. რამდენადაც კომბინირებული ECL-ები აჭარბებს სესხის ბრუტო საბალანსო ღირებულებას, ისინი აღიარებულია ვალდებულებად.

ფინანსური გარანტიები. ფინანსური გარანტიები მოითხოვს, რომ ჯგუფმა სპეციალური გადახდები გააკეთოს, რათა გარანტიის მფლობელს აუნაზღაუროს მის მიერ გაწეული ზარალი, რომელიც გამოიწვია კონკრეტული დებიტორის მიერ ვადადამდგარი ვალდებულების გაუსტუმრებლობამ სავალო ინსტრუმენტის თავდაპირველი ან მოდიფიცირებული პირობების თანახმად. ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რისი დასტურიცაა მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) გარანტირებული პოზიციის ზარალის რეზერვის ოდენობა, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი ზარალის მეთოდით და 2) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას. ამასთან, ECL ზარალის რეზერვი აღიარდება იმ მისაღები საკომისიოებისთვის, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში აღიარებულია, როგორც აქტივი.

ეფექტიანობის გარანტიები. ეფექტიანობის გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც ითვალისწინებს კომპენსაციას იმ შემთხვევებში, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს კონტრაქტით დაკისრებულ ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით არაფინანსური ეფექტიანობის რისკი გადაეცემა საკრედიტო რისკთან ერთად. ეფექტიანობის გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ადასტურებს მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას და 2) თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კონტრაქტზე ანგარიშსწორებისთვის საჭირო დანახარჯის საუკეთესო წინასწარი შეფასება, დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებით. როცა ჯგუფს კონტრაქტით მინიჭებული აქვს უფლება, ეფექტიანობის გარანტიის კონტრაქტების ანგარიშსწორებისთვის გადახდის თანხების ამოსაღებად მიმართოს კლიენტს, ეს თანხები გარანტიის მიმღებისთვის ზარალის ანაზღაურების გადაცემისას აღიარდება, როგორც აქტივი. ეს საკომისიოები აღიარდება მოგება-ზარალის „საკომისიო შემოსავლების“ კატეგორიაში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელსაც ჯგუფი ფლობს გაქირავებიდან შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის, ან ორივე მიზნით, და რომელიც ჯგუფის მიერ არ არის დაკავებული. საინვესტიციო ქონება მოიცავს აქტივებს მშენებლობის პროცესში, რომელიც მომავალში გამოიყენება საინვესტიციო ქონებად.

საინვესტიციო ქონება განცხადებულია თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა. თუ არსებობს იმის მინიშნება, რომ საინვესტიციო ქონება შეიძლება გაუფასურდეს, ჯგუფი წინასწარ აფასებს იმ თანხას, რომელსაც რეალიზაციიდან ამოიღებს, როგორც უმაღლესს ამ სიდიდეებიდან: გამოყენების ღირებულებაზე უფრო მაღალი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით.

საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულება იწერება ანაზღაურებადი ღირებულების სიდიდით, წლის მოგება-ზარალში გატარებით. წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ აქტივის ამოღებადი თანხის დასადგენად გაკეთებული წინასწარი შეფასებები მნიშვნელოვნად შეიცვალა.

ქირიდან მიღებული შემოსავალი წლის მოგება-ზარალში იწერება სხვა საოპერაციო შემოსავლის კატეგორიაში.

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა განცხადდება თვითღირებულებით ან გადაფასებული თანხებით, როგორც ქვემოთაა აღწერილი, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა.

საკმაო რეგულარულობით, შენობები გადაფასებას ექვემდებარება, რათა ზუსტად იყოს ცნობილი, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც დადგინდებოდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებისას. საბალანსო ღირებულების ზრდა, რომელსაც გადაფასებისას აქვს ადგილი, კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავალში და ზრდის გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. შემცირება, რომელიც აოფსეტებს იმავე აქტივის წინა ზრდებს, აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და ამცირებს ადრე აღიარებულ გადაფასების ნამეტს კაპიტალში; ყველა სხვა შემცირება აღირიცხება წლის მოგება-ზარალში. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასების რეზერვი, რომელიც კაპიტალშია შეტანილი, პირდაპირ გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში, როცა გადაფასების ნამეტი რეალიზდება აქტივის აქტიური მოხმარებიდან გამოსვლის ან გასხვისებისას.

თუ არ არსებობს სამართლიანი ღირებულების ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულება, მაშინ სამართლიანი ღირებულება წინასწარ ფასდება შემოსავლის მიდგომის გამოყენებით.

ჯგუფის მიწა და შენობები შეაფასა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა „ვერიტას ბრაუნ კავკასია“ (Veritas Brown Caucasus LLC) (სავაჭრო სახელწოდება Cushman & Wakefield) 2021 წელს საბაზრო მიდგომის გამოყენებით. შეფასების შედეგები აისახა წინამდებარე კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებში.

მცირე შეკეთებების ხარჯები და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები მათი გაწევისას ტარდება. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის დიდი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზაციას გადის, გამოცვლილი ნაწილი კი აღირიცხება, როგორც აქტიური მოხმარებიდან გამოსული.

მიმდინარე მშენებლობა მოიცავს ჯგუფის მიერ 2022 წელს შეძენილ ახალ შენობას. მიმდინარე მშენებლობა აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესება არის ჯგუფის მიერ დაქირავებულ საკუთრებაში განხორციელებული ცვლილებები მისი კონკრეტული ბიზნეს საჭიროებებისა და პრეფერენციების შესაბამისად. საოფისე აღჭურვილობა, მანქანები, იჯარის გაუმჯობესებები განცხადდება თვითღირებულებით, დაგროვილი

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ამორტიზაციის და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გარეშე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, მენეჯმენტი აფასებს, არის თუ არა შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გაუფასურების რამე ნიშნები. თუ არის, მენეჯმენტი წინასწარ აფასებს ამოსაღები თანხის ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება, როგორ აქტივის სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს მაჩვენებელს გამოკლებული გასაყიდი ხარჯები და ღირებულების გამოყენებული სიდიდე. საბალანსო ღირებულება მცირდება ამოსაღებ თანხამდე და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება გაუფასურების ზარალი იმ ოდენობით, რომ აჭარბებდეს კაპიტალში აღიარებულ გადაფასების ნამეტს.

აქტივზე წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ დაფიქსირდება ცვლილებები ღირებულების გამოყენებული სიდიდის ან სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გასაყიდი ხარჯების პროგნოზირებისთვის გამოყენებულ მაჩვენებლებში.

გასხვისებისას მიღებული მოგება ან ზარალი, რომელიც დადგინდება შემოსული თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით, აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (სხვა ოპერაციულ შემოსავალში ან ხარჯებში, წმინდა).

ცვთა. ცვთა არ ვრცელდება მიწასა და მშენებლობაზე. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიის სხვა მუხლებზე ცვთა იანგარიშება წრფივი მეთოდით და მათი თვითღირებულება ან გადაფასებული თანხები მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე ნაწილდება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე.

სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში

შენობა-ნაგებობები	50
საოფისე და კომპიუტერული ტექნიკა	5
ბანკომატი	10
სალიზინგო ქონების გაუმჯობესება	1 to 5
ავტოტრანსპორტი	5
აქტივების გამოყენების უფლება	1 to 10

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის ის საპროგნოზო თანხა, რომელსაც ჯგუფი აქტივის რეალიზაციიდან ამჟამად მიიღებდა, გამოკლებული გასხვისების შესაძლო ხარჯები, თუ აქტივი უკვე ასაკიანია და იმ მდგომარეობაშია, რომ მოსალოდნელია, სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლო პერიოდი ჰქონდეს. აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მოხმარების ვადა განიხილება და თუ საჭიროა კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს აქვს განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და უმთავრესად მოიცავს კაპიტალიზირებულ კომპიუტერულ პროგრამებს და ლიცენზიებს. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენისას და სასარგებლო მდგომარეობაში მოყვანისას. პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული ჯგუფის მიერ კონტროლირებად, იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან, აისახება როგორც არამატერიალური აქტივები, თუ კი არსებობს დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის მოპოვების ალბათობა, რომელიც აღემატება გაწეულ ხარჯებს.

კაპიტალიზებული ხარჯები არის გარე კონტრაქტორების მიერ პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების მომსახურების მისაღებად გაწეული ხარჯები. კომპიუტერულ პროგრამებთან დაკავშირებული სხვა ყველა ხარჯი, მაგალითად მათი ტექნიკური მომსახურება, აღირიცხება ამგვარი ხარჯების გაღებისას. კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამებს ფუნქციური ვადის გარეშე ამორტიზაცია ერიცხება წრფივი მეთოდით მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადაში, რომელიც 10 წელს შეადგენს. ლიცენზიებს ფუნქციური ვადის გარეშე ამორტიზაცია ერიცხება წრფივი მეთოდით მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადაში, რომელიც 8 წელს შეადგენს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

იჯარის აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მოიჯარეა. ჯგუფს იჯარით აღებული აქვს ოფისი და შენობები. იჯარით აღებული ქონება აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლება და შესაბამისი ვალდებულება იმ დღეს, როცა იჯარით აღებული ქონება ჯგუფის მიერ გამოსაყენებლად მზადაა. თითოეული საიჯარო გადასახდელი განაწილებულია ვალდებულებასა და ფინანსურ ხარჯს შორის. ფინანსური ხარჯი ტარდება მოგება-ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში, რითაც დგინდება ვალდებულების დარჩენილი ნაწილის მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი თითოეული პერიოდისთვის.

აქტივის გამოყენების უფლება აღიარდება თვითღირებულებით და მისი ცვეთა განისაზღვრება აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმცირესი ღირებულებით, წრფივი მეთოდით.

იჯარიდან გამომდინარე ვალდებულებები თავდაპირველად ანგარიშდება მიმდინარე ღირებულებით. საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი სალიზინგო გადახდების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითი ფიქსირებული გადახდები), გამოკლებული მისაღები საიჯარო შეღავათები, თუ ასეთი არის;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომელიც ინდექსს ან განაკვეთს ეფუძნება;
- ის თანხები, რომლებიც მოიჯარემ უნდა გადაიხადოს ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში;
- შესყიდვის ოფციის ფასი, თუ მოიჯარე გონივრულად დარწმუნებულია რომ ამ ოფციას გამოიყენებს, და
- იჯარის შეწყვეტისთვის დაწესებული ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის პირობები ითვალისწინებს მოიჯარის მიერ ამ ოფციის გამოყენებას.

იჯარის გადახდა დისკონტირდება იჯარის საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი ვერ დადგინდა, გამოიყენება მოიჯარის დამატებითი მსესხებლის განაკვეთი, ანუ ის განაკვეთი, რომელსაც მოიჯარე გადაიხდიდა მსგავსი ღირებულების აქტივის შესაძენად თანხის სესხების შემთხვევაში, მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მსგავსი პირობებით.

აქტივების გამოყენების უფლება ანგარიშდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი გაანგარიშების თანხა;
- დაწყების დღემდე ან ამ დღეს გადახდილი იჯარის თანხა, გამოკლებული რაიმე საიჯარო შეღავათი;
- რაიმე თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯი, და
- აღდგენის ხარჯები.

ზემოხსენებულიან გამონაკლისის სახით, ჯგუფი მოკლევადიან იჯარას და დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარას აღრიცხავს საიჯარო გადასახდელების საოპერაციო ხარჯებად აღიარებით, წრფივი მეთოდით.

საიჯარო პირობების განსაზღვრისას, ჯგუფის მენეჯმენტი ითვალისწინებს ყველა იმ ფაქტს და გარემოებას, რომელიც ქმნის ვადის გაგრძელების ოფციის ეკონომიკურ სტიმულს, ან არ იყენებს შეწყვეტის ოფციას. ვადის გაგრძელების ოფციები (ან შეწყვეტის ოფციის შემდგომი პერიოდები) საიჯარო პირობებში შედის თუ არსებობს გონივრული დარწმუნება, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება).

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ამგვარი შეფასება გადაისინჯება, თუ აღგილი ექნება მნიშვნელოვან მოვლენას ან გარემოებათა მნიშვნელოვან ცვლილებას, რომელიც გავლენას მოახდენს ამ შეფასებაზე და რომელიც მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება.

ჯგუფის მიერ საოპერაციო იჯარების აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მეიჯარეა. როცა აქტივები იჯარით გაიცემა საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულებით, იჯარიდან მისაღები შემოსავლები აღიარდება საიჯარო შემოსავლად წრფივი მეთოდით იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები. როდესაც ჯგუფი არის მეიჯარე იჯარის ხელშეკრულების მიხედვით, რომელიც გადაცემს მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა რისკებს და სარგებელს მოიჯარეს, იჯარით გადაცემული აქტივები აისახება როგორც მისაღები ფინანსური იჯარა და აისახება სამომავლო იჯარის გადასახადების მიმდინარე ღირებულებით. ფინანსური იჯარიდან მისაღები შემოსავლები თავდაპირველად აღიარდება დასაწყისში (იჯარის ვადის დაწყებისთანავე) თავდაპირველად დაწესებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (იჯარის ხელშეკრულების აღრიცხვით თარიღი და მხარეების მიერ კონტრაქტის ძირითადი დებულებების მიღების თარიღი).

მთლიანი მისაღები შემოსავლებისა და დღევანდელი ღირებულების სხვაობა წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს. აღნიშნული შემოსავალი ექვემდებარება აღიარებას იჯარის ვადის განმავლობაში წმინდა ინვესტიციების (დაბეგვრამდე) მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ასახავს მოგების მუდმივ პერიოდულ ნორმას. იჯარის ორგანიზებასთან და მოლაპარაკების ჩატარებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები შედის ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანების პირველად შეფასებაში და ამცირებს იჯარის პერიოდში აღიარებულ მოგების თანხას. იჯარის ფინანსური მოგება ცალკე მუხლად აისახება წლიურ მოგება-ზარალში და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშში.

საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის აღიარება ხორციელდება საერთო ECL (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები) მოდელის შესაბამისად, გამარტივებული მიდგომით, მთელი სასიცოცხლო პერიოდის ECL-ით. ECL-ი დგინდება იგივე მეთოდით, რაც სესხებისათვის და ავანსებისათვის, რომლების შეფასება ხდება AC (ამორტიზირებული ღირებულების)-ით და აღიარდება სარეზერვო ანგარიშით დებიტორული დავალიანების სუფთა საბალანსო ღირებულების ჩამოწრისათვის მოყვანილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ღირებულებაში, ფინანსური იჯარით გათვალისწინებული დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთით.

სამომავლო სავარაუდო ფულადი ნაკადები ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება გაჩნდეს იჯარას დაქვემდებარებული აქტივების შეძენა-გაყიდვების შედეგად.

სარეალიზაციოდ კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივები და გასხვისების ჯგუფები. გრძელვადიანი აქტივები და გასხვისების ჯგუფები, რომლებიც შეიძლება მოიცავდეს როგორც გრძელვადიან, ისე მოკლევადიან აქტივებს, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აისახება, როგორც „გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები“, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება შესაძლებელია გაყიდვის შედეგად, მათ შორის აქტივების მფლობელი შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვის შემდეგ, საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან 12 თვის განმავლობაში.

აქტივები ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, თუ ყველა შემდეგი პირობა დაკმაყოფილებულია: (ა) აქტივების დაუყოვნებლივ რეალიზაცია შესაძლებელია მიმდინარე მდგომარეობაში; (ბ) ჯგუფის მენეჯმენტმა დაამტკიცა და დაიწყო მყიდველის პოვნის აქტიური პროგრამა (გ) აქტივების გასაყიდად მუთავაზება აქტიურად მიმდინარეობს გონივრულ ფასად; (დ) გაყიდვა მოსალოდნელია ერთ წლის განმავლობაში; და (ე) ნაკლებად მოსალოდნელია, რომ გაყიდვების გეგმაში შეტანილი იქნება მნიშვნელოვანი ცვლილებები ან, რომ გეგმა უკან იქნება გამოთხოვილი. გრძელვადიანი აქტივები და გასხვისების ჯგუფები, რომლებიც მიმდინარე პერიოდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში კლასიფიცირებულია, როგორც გასაყიდად გამიზნული, ხელახალ კლასიფიკაციას ან ფინანსური მდგომარეობის შედარებით ანგარიშში ხელახალ ასახვას არ ექვემდებარება რათა აისახოს მიმდინარე პერიოდის ბოლოს კლასიფიკაცია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გასხვისების ჯგუფები მთლიანობაში ანგარიშდება მათი უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებით.

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებები იწერება, როცა ფული ან სხვა აქტივები გაიცემა ჯგუფზე კონტრაგენტი ბანკების მხრიდან. არაწარმოებული ვალდებულება აღირიცხება AC-ით. თუ ჯგუფი შეისყიდის მის საკუთარ ვალს, ვალდებულება მოიხსნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის სხვაობა შეიტანება ვალის აღრეული გაუქმებით გამოწვეულ მოგებაში ან ზარალში.

კლიენტთა ანგარიშები. კლიენტთა ანგარიშები არის ფიზიკური პირების, სახელმწიფო ან კორპორაციული კლიენტების არაწარმოებული ვალდებულებები და აღირიცხება AC-ით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები მოიცავს საერთაშორისო და ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოზიდულ საკრედიტო რესურსებს, რომლებიც აღირიცხება AC-ით.

სუბორდინირებული ვალი. სუბორდინირებული ვალის გადახდა შეიძლება ლიკვიდაციის დროს, როცა სხვა უფრო მაღალი პრიორიტეტის კრედიტორების მიმართ არსებული ვალდებულებები შესრულებულია. სუბორდინირებული ვალი აღირიცხება AC-ით.

აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული ვალის აღრიცხვა. აქციონერმა (შპს სინდიანგ ჰუალინგ ინდასტრი ენდ თრეიდ (გრუპ) კო) ჯგუფზე გასცა სუბორდინირებული ვალი 4,900 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით წლიური 7% ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, რომლის გადახდაც მოხდება ყოველწლიურად მისი ვალის დადგომამდე, 2026 წლამდე.

სესხი თავდაპირველად აღიარებული იქნა და შემდგომში აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ამორტიზებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების პირობები მოცემულია 37-ე განმარტებაში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, სავალუტო ხელშეკრულებების, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთების სვოპების ჩათვლით, სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება.

ჯგუფი ახდენს კონტრაგენტ ბანკებთან არსებული სესხების ოფსეტირებას ვალუტების უერთიერთგაცვლის მიზნით. იურიდიული თვალსაზრისით განცალკევებული ასეთი სესხები აგრეგირდება და აღირიცხება, როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო სვოპი), სადაც 1) სესხები გაიცემა ერთდროულად, 2) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაგენტი, 3) არის ერთი და იგივე რისკის ქვეშ და 4) არ არსებობს ასეთი ტრანზაქციების ცალკე სტრუქტურირების ბიზნეს-საფუძველი, რაც ასევე მიიღწეოდა ერთი ტრანზაქციით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღრიცხულია აქტივების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება დადებითი რიცხვია, და ვალდებულების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითი რიცხვია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები შეიტანება წლის მოგება-ზარალში (მოგებას გამოკლებული დანაკარგები წარმოებულებზე). ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

წარმოებული ინსტრუმენტების და გარკვეული სხვა ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება. იმ ინსტრუმენტების შესახებ ინფორმაცია, რომლებიც შეფასდა იმ დაშვებებით, რომელიც არ ეყრდნობოდა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს, მოცემულია განმარტებაში 36.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულია იმ კანონმდებლობის თანახმად, რომელიც ძალაშია, ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება წლის მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, რადგან ის უკავშირდება ტრანზაქციებს, რომლებიც ასევე აღიარებულია იმავე ან სხვა პერიოდში სხვა სრულ

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

2023 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს საგადასახადო კოდექსში მნიშვნელოვანი ცვლილებები შევიდა ძალაში. გარკვეული ცვლილებები შევიდა საბანკო დაწესებულებების, საკრედიტო კავშირების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების, სესხის გამცემი სუბიექტების დაბეგვრის რეჟიმში, მათ შორის იყო საპროცენტო შემოსავლების აღრიცხვის სტანდარტების განსაზღვრა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვები. სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებების მიხედვით:

- კომერციული ბანკების, საკრედიტო კავშირების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი სუბიექტების მოგების გადასახადის ობიექტია სხვაობა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებულ მთლიან შემოსავალსა და საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ გამოქვითვებს შორის.
- კომერციული ბანკები, საკრედიტო კავშირები და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები აღიარებენ სესხებზე დარიცხულ პროცენტს, როგორც შემოსავალს და გამოაკლებენ მთლიან შემოსავლიდან სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვებს IFRS-ის მიხედვით.
- კომერციული ბანკების, საკრედიტო კავშირების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი კორპორაციული მოგების გადასახადის განაკვეთი არის 20%.
- კომერციული ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო ორგანიზაციების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი სუბიექტების მიერ 2023 წლის მოგებიდან და შემდგომი პერიოდებიდან გაცემული დივიდენდები არ იბეგრება გადახდის წყაროსთან და არ უნდა ჩაითვალოს დივიდენდების მიმღების მთლიან შემოსავალში.
- 2024 წლის იანვრამდე სადაზღვევო ორგანიზაციებისთვის მოგების გადასახადის ობიექტი იქნება სხვაობა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებულ მთლიან შემოსავალსა და საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ გამოქვითვებს შორის.

დაბეგვრადი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა წინასწარ შეფასებებს, თუ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ავტორიზებულია შესაბამის საგადასახადო ორგანოებში გაგზავნამდე. გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა ჩაიწერება აღმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯების კატეგორიაში.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღირიცხება საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით და ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი განსხვავებების გამოყენებით. თავდაპირველი აღიარების გათავისუფლების მიხედვით, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროებითი განსხვავებებისთვის ისეთ ტრანზაქციებში, რომელიც არ არის ბიზნესის კომბინაცია, თუ ტრანზაქცია, როცა თავდაპირველად აღირიცხება, არ ახდენს გავლენას არც აღრიცხვაზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული გადასახადის ნაშთები ითვლება იმ საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც ძალაშია ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, და რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ძალაში იქნება იმ პერიოდში, როცა დროებითი განსხვავებები ამობრუნდება ან საგადასახადო ზარალის გადასატანების ათვისება მოხდება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები განეტოვდება მხოლოდ ჯგუფის ცალკეული კომპანიების შიგნით.

იჯარის გადახდებისთვის გადასახადები გამოქვითვა ნაწილდება გამოყენების უფლების მქონე აქტივის ცვეთასა და საიჯარო ვალდებულების პროცენტის ხარჯს შორის. შედეგად, ახალი იჯარის თავდაპირველი აღიარებისას, სადაც ჯგუფი მოიჯარეა, დროებითი განსხვავებები არ წარმოიშობა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გაქვითვადი დროებითი განსხვავებების და საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის აღირიცხება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არის ალბათობა, რომ იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომლიდანაც მოხდება გაქვითვა.

გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღიარდება შესყიდვისშემდგომ გაუნაწილებელ მოგებაზე და

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

სხვა შესყიდვისშემდგომ ცვლილებებზე შვილობილი კომპანიების რეზერვებში, როცა ჯგუფი აკონტროლებს შვილობილი კომპანიის დივიდენდების პოლიტიკას და როცა არის ალბათობა, რომ პროგნოზირებად მომავალში განსხვავება არ ამობრუნდება დივიდენდების სახით ან სხვაგვარად.

მიმდინარე გადასახადი ის თანხაა, რომლის გადახდაც ან რომლის ამოღებაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოებისთვის (დან) მიმდინარე და წინა პერიოდების დაბეგვრად მოგებასთან ან დანაკარგებთან დაკავშირებით.

ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები. ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები განუსაზღვრელი ვადის ან ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებებია. ისინი დაირიცხება, როცა ჯგუფს აქვს წარსულის მოვლენებით გამოწვეული მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, როცა არის ალბათობა, რომ ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის სახით არსებული რესურსების გადინება და როცა შეიძლება ვალდებულების სანდო ოდენობის განსაზღვრა.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. უშუალოდ ახალი აქციების ან ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები ნაჩვენებია კაპიტალში, როგორც გამოქვითვა მიღებული ანაზღაურებიდან, დაბეგვრის გარეშე. გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების ზემოთ მიღებული სამართლიანი ღირებულების თანხა იწერება კაპიტალში, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები იწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როცა ისინი დეკლარირდება. ბანკის კანონით მოთხოვნილი სააღრიცხვო დოკუმენტები წარმოადგენს მოგების განაწილების და სხვა ასიგნებების საფუძველს. ნებისმიერი დივიდენდები, რომლებიც დეკლარირებულია საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაშე, ნებადართულია გამოსაშვებად. იხილეთ განმარტება 37.

საპროცენტო მოგების და ხარჯის აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი იწერება ყველა სავალდებულო ინსტრუმენტისთვის, გარდა FVTPL-ით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის მეთოდით და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის კონტრაქტის საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, (როგორც საპროცენტო მოგების და ხარჯის ნაწილი) რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, ტრანზაქციის ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი.

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიბმული საკომისიოები მოიცავს წარმოშობის საკომისიოებს, რომლებიც კომპანიამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად ასეთია გადახდისუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და ჩაწერის საკომისიო, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და ტრანზაქციის დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემული სესხებისთვის მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ სასესხო ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი სასესხო ვალდებულებების FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების დანიშნულებას არ ანიჭებს.

იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც წარმოშობილი ან შესყიდული საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტებს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობას (მათ შორის თავდაპირველად მოსალოდნელ საკრედიტო რისკების დანაკარგებს) სამართლიან ღირებულებაზე თავდაპირველი აღიარებისას (როგორც წესი, წარმოდგენილია შესასყიდი ფასით). შედეგად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებულია საკრედიტო რისკის მიხედვით.

საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე 1) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპის), რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება AC-ზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით, ECL რეზერვის გამოკლებით, და 2) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკითაა

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

გაუფასურებული, რისთვისაც საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება AC-ით.

თუ მე-3 სტადიაზე კლასიფიცირებულ ფინანსურ აქტივზე საკრედიტო რისკი შემდგომში გაუმჯობესდება ისე, რომ აქტივი აღარ არის კრედიტით გაუფასურებული და გაუმჯობესება შეიძლება ობიექტურად დაკავშირებული იყოს მოვლენასთან, რომელიც მოხდა მას შემდეგ, რაც აქტივი განისაზღვრა, როგორც გაუფასურებული (ანუ აქტივი გაჯანსაღდება), აქტივი რეკლასიფიცირდება მე-3 ეტაპიდან და საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. დამატებითი საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც ადრე არ იყო აღიარებული მოგება-ზარალში იმის გამო, რომ აქტივი იყო მე-3 სტადიაზე, მაგრამ ახლა მოსალოდნელია მისი მიღება აქტივის გაჯანსაღების შემდეგ, აღიარდება, როგორც გაუფასურების ამობრუნება.

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში წრფივი მეთოდით მომსახურების გაწევის პარალელურად, როცა კლიენტი ერთდროულად მიიღებს და მოიხმარს ჯგუფის მუშაობის შედეგად მიღებულ სარგებელს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს ანგარიშის წარმოების პერიოდულ საკომისიოებს, ანგარიშის მომსახურების საკომისიოებს და ა.შ. ცვლადი საკომისიოები აღიარდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მენეჯმენტი გადაწყვეტს, რომ არსებობს დიდი ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი ამობრუნება არ მოხდება.

სხვა საკომისო შემოსავალი აღიარდება ისეთ დროს, როცა ჯგუფი დააკმაყოფილებს ეფექტიანობის ვალდებულებას, როგორც წესი, მიმდინარე ტრანზაქციის შესრულების შემდეგ. მიღებული ან მისაღები საკომისიოს თანხა წარმოადგენს იმ მომსახურების ტრანზაქციის ფასს, რომელიც აშკარად ეფექტიანობის მოვალეობის შესრულებას წარმოადგენს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს კლიენტის სახელით უცხოური ვალუტის ყიდვის ან გაყიდვის ორგანიზების საკომისიოს, საგადახდო ტრანზაქციების დამუშავების საკომისიოს, ნაღდი ფულით ანგარიშსწორების საკომისიოს, ინკასაციის ან ნაღდი ფულის განაწილების საკომისიოს, ასევე მესამე მხარესთან მოლაპარაკებით ან ამ მოლაპარაკებაში მონაწილეობით გამოწვეულ საკომისიოს, მაგალითად სესხების, აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის შესახებ, ან ბიზნესის ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ.

სესხების სინდიცირების საკომისიოები აღიარდება შემოსავლად, როცა სინდიკაცია დასრულებდა და ჯგუფი თავისთვის არ იტოვებს სესხის არცერთ ნაწილს, ან იტოვებს ნაწილს იმავე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც სხვა წევრებისთვისაა განსაზღვრული.

სადაზღვევო კონტრაქტები. სადაზღვევო კონტრაქტები განიმარტება, როგორც კონტრაქტის დადებისას მნიშვნელოვანი სადაზღვევო რისკის შემცველი კონტრაქტები ან ისეთი, სადაც ხელშეკრულების დაწყებისას არსებობს კომერციული შინაარსის მქონე სცენარი, სადაც სადაზღვევო რისკის დონე შეიძლება იყოს მნიშვნელოვანი. სადაზღვევო რისკის მნიშვნელობა დამოკიდებულია როგორც სადაზღვევო მოვლენის ალბათობაზე, ისე მისი პოტენციური ეფექტის სიდიდეზე. მას შემდეგ, რაც კონტრაქტი კლასიფიცირდება როგორც სადაზღვევო ხელშეკრულება, ის მისი სიცოცხლის დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში სადაზღვევო ხელშეკრულებად რჩება, მაშინაც კი, როცა ამ პერიოდის განმავლობაში სადაზღვევო რისკი მნიშვნელოვნად შემცირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ყველა უფლება და ვალდებულება ქრება ან ამოიწურება.

დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების აღიარება ხდება სადაზღვევო პოლისის საფუძველზე და შეფასება ხორციელდება პირველადი ღირებულებით. დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლების საბალანსო ღირებულება მოწმდება გაუფასურების კუთხით, როდესაც გარემოებები ან მოვლენები მიუთითებენ იმაზე, რომ საბალანსო ღირებულება ვერ ანაზღაურდება, გაუფასურების ზარალი კი აისახება მოგება-ზარალის შემადგენლობაში.

სადაზღვევო ხელშეკრულებების ვალდებულებები. სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებები მოიცავს გამოუმუშავებელი პრემიების რეზერვს, ზარალების და ვადაგადაუცილებელი რისკების რეზერვებს და გადასახდელებს გადამზღვევი კომპანიებისთვის. გამოუმუშავებელი პრემიების რეზერვი აღიარებულია კონტრაქტების გაფორმებისა და პრემიების დარიცხვისას და აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც სადაზღვევო შემოსავალი ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში. ზარალების დებულებები მოიცავს განცხადებულ ზარალებს, დამდგარ, მაგრამ

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

განუცხადებელ ზარალებს, ზარალების დამუშავების ხარჯებს. განცხადებული ზარალების რეზერვები განისაზღვრება ინდივიდუალური შეფასებით. ზარალების დამუშავების ხარჯების და დამდგარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალების რეზერვების განსაზღვრისთვის აქტუარული მეთოდები გამოიყენება. ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გამოუმუშავებული პრემიის საბალანსო ღირებულება აქტიურ პოლისებზე გამოითვლება სადაზღვევო პერიოდისა და დროის მიხედვით თითოეული სადაზღვევო პოლისის ვადის გასვლამდე. ჯგუფი განიხილავს თავის ამოუწურავ რისკს ცალკეული ბიზნეს საზღვრის ისტორიული მუშაობის შედეგების საფუძველზე, რათა დადგინდეს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილება. გამოუმუშავებული პრემიის რეზერვის, ზარალების რეზერვებისა და მოსალოდნელ ზარალებს შორის განსხვავებები აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში პრემიის დანაკლისის რეზერვის დადგენით.

გადადაზღვევის კომპანიების წინაშე დავალიანების აღიარება ხდება დარიცხვის საფუძველზე და ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით.

წმინდა სადაზღვევო შემოსავლები. წმინდა გამოშვებული სადაზღვევო პრემიები აღიარდება პოლისის გაცემისას და და მიიღება პროპორციულად შესაბამისი პოლისის ვადის პერიოდში. გამოშვებული პრემიები ასახავს პერიოდის განმავლობაში დაწყებულ საქმეს და გამორიცხავს გაყიდვებიდან წარმოშობილ გადასახადებს ან მოსაკრებლებს.

გამომუშავებული პრემიების რეზერვები. მოზიდული პრემიების ის პროპორცია, რომელიც მომდევნო პერიოდებს მიეწერება, გადავადდება, როგორც გამოშვებული პრემია. გამოშვებული პრემიის რეზერვის ცვლილება მოგება-ზარალში გადაიტანება იმ თანმიმდევრობით, რომლითაც შემოსავალი აღიარდება რისკის პერიოდში, ან ანუიტეტებისთვის მოსალოდნელი სარგებლის გადახდის მიხედვით.

დამდგარი, მაგრამ განუცხადებელი ზარალები (IBNR). სადაზღვევო აქტივებსა და ვალდებულებებზე გამოყენებული დამშვებების მიზანია ისეთი რეზერვების შექმნა, რომლებიც საკმარისი იქნება სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან წარმოშობილი ვალდებულებების დასაფარად იმდენად, რამდენადაც ამის გონივრულად განჭვრეტა შეიძლება. რეზერვი კეთდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შედეგის დღეს, იმ დღისთვის შეტყობინებულ ყველა შემთხვევასთან დაკავშირებული ყველა ზარალის ანაზღაურების მოსალოდნელი საბოლოო ხარჯისთვის, სულერთია ანგარიშში ასახულია თუ არა, გამოკლებული უკვე გადახდილი თანხები. ჯგუფი წინასწარ აფასებს სიცოცხლის დაზღვევის ხელშეკრულებებიდან წარმოშობილი ზარალების საბოლოო ვალდებულებას, რომლებიც დადგა, მაგრამ საანგარიშგებო დღეს ჯერ არ იყო ანგარიშში ასახული. IBNR-ის საბოლოო ხარჯი ანგარიშდება სიცოცხლის დაზღვევის აქტუარული მეთოდით. ამ მეთოდის ამოსავალი პირველადი დამშვება არის საქართველოში არსებული მოკვდავობის მაჩვენებლები, ზარალების ანგარიშში ასახვის მაქსიმალური დაყოვნების პერიოდი და ზარალის აღიარების ყოველთვიური ალბათობა.

წმინდა სადაზღვევო ზარალები. დამდგარი სადაზღვევო ზარალები მოიცავს პერიოდში მომხდარ ზარალით გამოწვეულ დანაკარგებს, სულერთია, განცხადებულია თუ არა, მათ შორის, მათი მოგვარების ხარჯებს და სხვა ამოღებას და წინა პერიოდების აუნაზღაურებელი ზარალების კორექტირებას. ზარალების მოგვარების ხარჯებში შედის შიდა და გარე ხარჯები, რომლებიც გაიწევა ზარალებზე მოლაპარაკებების და მათ ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, როგორიცაა ოჯახის ექიმების ხელფასები. შიდა ხარჯებში შედის ზარალების დეპარტამენტის ყველა პირდაპირი ხარჯი და ზარალების ფუნქციასთან უშუალოდ დაკავშირებული ზოგადადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილი.

უცხოური ვალუტის გაყიდვა და ყიდვა და ვალუტის კონვერტაცია. ჯგუფი ყიდის და ყიდულობს ვალუტებს სალაროს და საბანკო ანგარიშების საშუალებით, ასევე ვალუტის კონვერტაციის საშუალებით. ტრანზაქციები სრულდება ჯგუფის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსებით, რომლებიც განსხვავდება კონკრეტული დღის ოფიციალური სპოტ კურსებისგან. ოფიციალურ განაკვეთებსა და ჯგუფის განაკვეთებს შორის განსხვავებები აღიარებულია, როგორც შემოსავლებს გამოკლებული უცხოური ვალუტის ვაჭრობით გამოწვეული დანაკარგები დროის იმ მონაკვეთში, როცა კონკრეტული ეფექტიანობის ვალდებულება კმაყოფილდება.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშება. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული ბიზნესსერტულის ფუნქციური ვალუტა არის იმ უშუალო ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს ბიზნესსერტული მოდვანება. ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიების ფუნქციური ვალუტა, ასევე ჯგუფის საპრეზენტაციო ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი. ("GEL").

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები თითოეული ბიზნესსერტულის ფუნქციურ ვალუტაში გადაანგარიშდება სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსით შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ტრანზაქციებზე ანგარიშსწორებით და ფულადი აქტივების და ვალდებულებების თითოეული ბიზნესსერტულის ფუნქციურ ვალუტაში სებ-ის წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით გადაანგარიშებით გამოწვეული სავალუტო მოგება და დანაკარგები აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (როგორც უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშების მოგებას გამოკლებული დანაკარგები).

წლის ბოლოს არსებული კურსებით გადაანგარიშება არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ანგარიშდება ისტორიული ღირებულებით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, მათ შორის წილობრივი ინვესტიციები, გადაანგარიშდება იმ გაცვლითი კურსის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია სამართლიანი ღირებულების დადგენის დღეს.

გაცვლითი კურსის ცვლილებების ეფექტები არაფულად მუხლებზე, რომელიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, იწერება, როგორც მათი სამართლიანი ღირებულების მოგება ან ზარალი.

ჯგუფის ბიზნესსერტულებს შორის სესხები და მასთან დაკავშირებული საკურსო მოგება ან დანაკარგები გამოირიცხება კონსოლიდაციის დროს.

31 დეკემბერს უცხოური ვალუტის ნაშთების გადაანგარიშებისას გამოყენებული მთავარი გაცვლითი კურსი იყო:

	31 დეკემბერი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
USD 1 = GEL	2.7020	3.0976
EUR 1 = GEL	2.8844	3.5040

ოფსეტირება. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ოფსეტირება და წმინდა თანხის განცხადება ხდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ოფსეტირების კანონის ძალის მქონე უფლება და არის ან წმინდად ანაზღაურების, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების ანაზღაურების განზრახვა. ასეთი ოფსეტირების უფლება ა) არ უნდა იყოს პირობითი მომავლის მოვლენაზე და ბ) უნდა იყოს კანონის ძალის მქონე ყველა ჩამოთვლილ გარემოებაში: 1) ჩვეულებრივ პირობებში საქმიანობისას, 2) დეფოლტის შემთხვევაში და 3) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

თანამშრომელთა ხარჯები და მსგავსი დაგროვებითი სქემები. ხელფასები, ანაზღაურებული წლიური შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი ბენეფიციები დაირიცხება იმ წელს, როცა შესაბამისი მომსახურება გაიწევა ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გააკეთოს საპენსიო ან მსგავსი ბენეფიტური გადახდები, გარდა კანონით დადგენილი დაგროვებითი სქემისა.

წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა. წილობრივი ინსტრუმენტებით შედგენილი საკომპენსაციო გეგმის თანახმად, ჯგუფი იღებს მომსახურებებს მენეჯმენტისგან, როგორც ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტების ანაზღაურებას. წილობრივი ინსტრუმენტების გაცემის სანაცვლოდ მიღებული თანამშრომელთა მომსახურებების სამართლიანი ღირებულება აღიარდება ხარჯად. ხარჯად გასაწერი მთლიანი თანხა განისაზღვრება გრანტად გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

სამართლიანი ღირებულების მიხედვით, რომელიც გამორიცხავს არასაბაზრო სერვისის და ეფექტიანობის მინიჭების (უფლების გადაცემის) პირობების გავლენას. არასაბაზრო მინიჭების პირობები შეტანილია მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ ვარაუდებში. ხარჯად გაწერილი მთლიანი თანხა აღიარდება მინიჭების პერიოდში; ეს ის პერიოდია, როცა აქციებზე უფლების გადაცემის ყველა კონკრეტული პირობა უნდა დაკმაყოფილდეს. საბალანსო უწყისის თითოეულ თარიღზე ჯგუფი გადასინჯავს თავის წინასწარ შეფასებებს არასაბაზრო პირობებით მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ. ის აღიარებს თავდაპირველი პროგნოზების გადასინჯვის ზეგავლენას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მოგებაზე ან ზარალზე, რასაც კაპიტალში შესაბამისი კორექტირება მოჰყვება. კაპიტალის ზრდა დარიცხულ აქციებზე, წილობრივი ანგარიშსწორების სქემებიდან გამომდინარე, აღირიცხება აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვის კატეგორიაში. აქციებზე უფლების გადაცემის პირობების დაკმაყოფილებისას, აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვი, რომელიც გადაცემულ აქციებს მიეწერება, გადაიტანება სააქციო კაპიტალში და საემისიო შემოსავალში.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჯგუფი თავისი ჩვეულებრივი საქმიანობის დროს აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. IFRS 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველ აღიარებას სამართლიან ღირებულებებზე დაყრდნობით.

მსჯელობით დგინდება ამ ტრანზაქციების ფასი საბაზრო თუ არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთებითაა მინიჭებული, როცა ამგვარი ტრანზაქციებისთვის არ არსებობს აქტიური ბაზარი.

განსჯის საფუძველი დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ტრანზაქციებზე ფასის დადგენა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზია. განმარტება 37 განიხილავს დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების პირობებს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშების წარდგენა ლიკვიდობის მიხედვით. ჯგუფს არ აქვს მკაფიოდ იდენტიფიცირებადი საოპერაციო ციკლი და, შესაბამისად, მოკლე და გრძელვადიან აქტივებს და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ცალ-ცალკე არ წარმოადგენს. ამის ნაცვლად, აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია სახელშეკრულებო ვადის შესაბამისად. ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზის მათი ვადიანობის მიხედვით იხილეთ განმარტებაში 31. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი შეიცავს ინფორმაციას იმ თანხების შესახებ, რომელთა ანგარიშსწირება ან ამობრუნება მოსალოდნელია საანგარიშგებო პერიოდიდან თორმეტ თვემდე და მის შემდეგ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მუხლებში, რომლებიც არ არის გაანალიზებული განმარტება 31-ში.

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2022			31 დეკემბერი, 2021		
	თანხები, რომელთა ანგარიშსწორება ან ამობრუნებაა მოსალოდნელი			თანხები, რომელთა ანგარიშსწორება ან ამობრუნებაა მოსალოდნელი		
	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის შემდეგ	სულ	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის შემდეგ	სულ
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	278,068	-	278,068	191,792	-	191,792
ფულადი სახსრები სება-ში	218,587	-	218,587	177,579	-	177,579
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	12,618	-	12,618	12,899	-	12,899
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	269,975	124,388	394,363	102,170	108,530	210,700
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	659,055	1,427,722	2,086,777	389,570	850,163	1,239,733
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	7,019	10,661	17,680	603	8,432	9,035
სადაზღვევო აქტივები	15,460	-	15,460	11,817	-	11,817
საინვესტიციო ქონება	-	1,657	1,657	-	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	3,626	135	3,761	1,243	114	1,357
სხვა აქტივები	6,651	27,934	34,585	6,206	25,804	32,010
შენობა-ნაგებობები და აღჭურვილობა	-	105,223	105,223	-	38,355	38,355
გამოყ უფლ მქონე აქტ	-	21,582	21,582	-	4,370	4,370
მთლიანი აქტივები	1,471,059	1,719,302	3,190,361	893,896	1,035,768	1,929,664
ვალდებულებები						
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	310,707	-	310,707	222,831	-	222,831
კლიენტთა ანგარიშები	1,781,523	179,217	1,960,740	730,307	149,871	880,178
სხვა ნასესხები სახსრები	155,955	186,982	342,937	230,529	198,961	429,490
სალიზინგო ვალდებულებები	3,251	15,325	18,576	1,152	3,593	4,745
სადაზღვევო ვალდებულებები	15,381	-	15,381	11,560	-	11,560
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,402	-	6,402	3,131	-	3,131
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება	913	-	913	3,214	-	3,214
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	-	11,449	11,449	-	676	676
ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები	1,297	-	1,297	1,172	-	1,172
სხვა ვალდებულებები	10,552	-	10,552	5,699	-	5,699
სუბორდინირებული ვალები	-	56,933	56,933	-	15,562	15,562
მთლიანი ვალდებულებები	2,285,981	449,906	2,735,887	1,208,339	369,919	1,578,258

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს

ჯგუფი აკეთებს პროგნოზებს და ვარაუდებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და მომდევნო ფინანსური წლის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე. წინასწარი შეფასებები და მოსაზრებები მუდმივ განხილვას გადის და ითვალისწინებს მენეჯმენტის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის იმ მომავალი მოვლენების მოლოდინებს, რომლებიც იმ გარემოებებში გონივრულად მიიჩნევა. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, მენეჯმენტი ასევე აყალიბებს მოსაზრებებს, გარდა საპროგნოზო შეფასებებისა. ქვემოთ იხილავთ იმ მოსაზრებებს, რომელთაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე, ასევე იმ პროგნოზებს, რომელთაც მომავალ ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირების გამოწვევა შეუძლია:

ECL შეფასება და საპროგნოზო ინფორმაციის შეტანა ECL მოდელებში. ECL-ების შეფასება მნიშვნელოვანი პროგნოზია, რომელიც მოიცავს მეთოდოლოგიის დადგენას, მოდელების და მონაცემების გამოყენებას. ECL მეთოდოლოგია დეტალურად მოცემულია განმარტება 31-ში. საკრედიტო ზარალის რეზერვზე დიდი ზეგავლენა შემდეგ კომპონენტებს აქვს: დეფოლტის განსაზღვრება, SICR, დეფოლტის ალბათობა, (PD) რისკი დეფოლტის შემთხვევაში (EAD) და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), ასევე მაკროეკონომიკური სცენარის მოდელებს. უნდა აღინიშნოს, რომ მაკროეკონომიკური პარამეტრები მეტად ცვალებადია, ამიტომ მათ ECL-ზე გავლენა შეიძლება მნიშვნელოვნად შეიცვალოს მოცემული სიტუაციიდან და კონკრეტული მაკროეკონომიკური პროგნოზებიდან გამომდინარე. ჯგუფი ECL შეფასებაში იყენებს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ინფორმაციის ორ ყველაზე კრიტიკულ კომპონენტს: PD და LGD. განმარტება 31 აჩვენებს ინფორმაციას ECL შეფასებაში PD და LGD მოდელების გამოყენების დროს შეტანილ მონაცემებს, გაკეთებულ დაშვებებს და წინასწარ შეფასებას, ასევე ხსნის, თუ როგორ იყენებს ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელებში.

SICR-ის შეფასება და ECL-ების გაანგარიშება ორივე მოითხოვს საპროგნოზო ინფორმაციას. ეკონომიკური ცვლადების პროგნოზები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“, „ოპტიმისტური ეკონომიკური სცენარი“ და „პესიმისტური ეკონომიკური სცენარი“) გამოქვეყნებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ და მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური განვითარების საუკეთესო შეფასებას იძლევა. ჯგუფმა გამოავლინა გარკვეული ძირითადი ეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც დაკავშირებულია საკრედიტო რისკებთან და ECL-ებთან. შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა PD-ზე განისაზღვრა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზის შესრულებით, რათა გავიგოთ რა გავლენა ჰქონდა ისტორიულად ამ ცვლადებში მომხდარ ცვლილებებს დეფოლტის მაჩვენებლებზე. საბოლოო PD მოდელები კორექტირებულია შესაბამისი მაკროეკონომიკური ცვლადებით, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს დეფოლტის მაჩვენებლებზე, მშპ-ს ზრდაზე საცალო PD მოდელებისთვის და უმუშევრობაზე კორპორაციული PD მოდელებისთვის).

ჯგუფმა მაკროეკონომიკური ცვლადები LGD-ის ფორმულებში შეიტანა, კერძოდ LGD2 ფორმულებში, და და გააერთიანა უძრავი ქონების ფასის ინდექსის მიხედვით დაკორექტირებული უზრუნველყოფის ღირებულება. 2022 წელს EAD-ისთვის კორექტირება არ განხორციელებულა, რადგან გავლენა შეფასდა, როგორც უმნიშვნელო.

ამჟამად ჯგუფი გაუფასურების მოდელის მაკროეკონომიკური კორექტირებისთვის მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ სცენარებს იყენებს. საბოლოო მოდელში სცენარის წონები არის სებ-ის პუბლიკაციაში განსაზღვრული წონების მიხედვით: 50% საბაზისო სცენარისთვის, 25%-25% აღმავალი და დაღმავალი სცენარებისთვის.

როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, პროგნოზები და მოვლენის ალბათობა ექვემდებარება თანდაყოლილი გაურკვევლობის მაღალ ხარისხს და, შესაბამისად, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ყველაზე მნიშვნელოვანი საპროგნოზო დაშვებები, რომლებიც უკავშირდება ECL დონეს და მათ მინიჭებულ წონებს 2022 წლის 31 დეკემბერს შემდეგი იყო:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული	დამუშავა:		
		წონა	2023	2024	2025
რეალური მშპ ზრდის ტემპი %	საბაზო	50%	4.00%	5.50%	5.00%
	ოპტ	25%	6.00%	5.00%	5.00%
	პესიმ	25%	2.00%	4.00%	5.00%
უძრავი ქონების ინდ. ლარით (წლიური)	საბაზო	50%	107.00	105.50	105.50
	ოპტ	25%	108.00	105.50	105.50
	პესიმ	25%	110.00	108.00	105.50
ლარი/აშშ დოლარი ნომინალური გაცვლითი კურსი (წლიური)	საბაზო	50%	100.00	100.00	100.00
	ოპტ	25%	98.00	100.00	100.00
	პესიმ	25%	115.00	95.00	95.00
უმუშევრობა (%)	საბაზო	50%	16.04	15.79	15.79
	ოპტ	25%	15.04	15.04	15.04
	პესიმ	25%	17.04	17.29	17.04

CPI ინფლაცია ის მნიშვნელოვანი მაკროეკონომიკური ცვლადი აღმოჩნდა, რომელიც გავლენას ახდენს ECL-ზე ინდივიდუალურად შეფასებული 1 და 2 ეტაპის სესხებისთვის. ის არ გამოიყენება 2022 წელს. 2022 წელს ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს ECL 3 ეტაპის სესხებს, ძირითადი გირაოს გაყიდვიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით, შესაბამისად უძრავი ქონების ფასის ინდექსი ლარში და ლარი/დოლარის ნომინალური გაცვლითი კურსი არის მაღალი სტატისტიკური მნიშვნელობის მქონე შესაბამისი მაკროეკონომიკური ცვლადი. წინა წლებში დადგინდა, რომ ნომინალურ ეფექტურ გაცვლით კურსს მაღალი სტატისტიკური მნიშვნელობა აქვს დეფოლტის აღბათობაზე საცალო ვაჭრობის სეგმენტში, ხოლო 2022 წელს მშპ არის მაკროეკონომიკური ცვლადი ყველაზე მაღალი სტატისტიკური მნიშვნელობით დეფოლტის აღბათობაზე საცალო ვაჭრობის სეგმენტში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

2021 წლის 31 დეკემბერს დაშვებები და მინიჭებული წონები შემდეგი იყო:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული	დამუშავა:		
		წონა	2022	2023	2024
CPI ინფლაცია %	საბაზო	50%	7.00%	2.50%	3.00%
	ოპტიმისტური	25%	5.50%	3.00%	3.00%
	პესიმისტური	25%	8.00%	4.00%	3.00%
რეალური მშპ ზრდის ტემპი %	საბაზო	50%	5.00%	4.00%	4.50%
	ოპტიმისტური	25%	5.00%	5.00%	4.50%
	პესიმისტური	25%	2.00%	4.00%	5.00%
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი NEER (1995=100)	საბაზო	50%	252.50	252.50	252.50
	ოპტიმისტური	25%	258.80	262.70	266.60
	პესიმისტური	25%	237.40	240.90	245.70
უძრავი ქონების ფასების ინდექსი ლარით YoY	საბაზო	50%	107.00	105.00	105.00
	ოპტიმისტური	25%	106.00	105.00	105.50
	პესიმისტური	25%	109.00	101.00	103.00
ლარი/აშშ დოლარის ნომინალური გაცვლითი კურსი (YoY)	საბაზო	50%	100.00	100.00	100.00
	ოპტიმისტური	25%	96.00	98.00	98.00
	პესიმისტური	25%	110.00	98.00	97.00
უმუშევრობა (%)	საბაზო	50%	20.02	19.02	18.52
	ოპტიმისტური	25%	19.52	18.02	18.02
	პესიმისტური	25%	22.52	23.52	21.52

სპეციფიკურ მაკროეკონომიკურ სცენარებზე მინიჭებული წონების ცვლილება საკმაოდ შეზღუდულია პორტფელის მოცემულ შემადგენლობაში, კერძოდ, 10%-ით ცვლილება, რომელიც მინიჭებული აქვს საბაზო საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ დაშვებებს. საბაზისო საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ ვარაუდებში წონის ცვლილება 10%-ით პესიმისტურის მხარეს, ECL-ის 203 ათასი ლარით ზრდას გამოიწვევდა 2022 წლის 31 დეკემბერს (2021 წლის 31 დეკ: 45 ათასი ლარით) შესაბამისი ცვლილება ოპტიმისტურისკენ კი ECL-ს 79 ათასი ლარით შეამცირებდა 2022 წლის 31 დეკემბერს (2021 წლის 31 დეკემბერს: 7 ათასით)

დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10% ზრდა 2022 წლის 31 დეკემბერს მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 582 ათასი ლარით გაზრდიდა (2021 წლის 31 დეკემბერს 384 ათასი). 2022 წლის 31 დეკემბერს დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10%-იანი შემცირება მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 581 ათასი ლარით შეამცირებდა (2021 წლის 31 დეკემბერს: 371 ათასი ლარით)

LGD პროგნოზის 10% ზრდა 2022 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 2,373 ათასი ლარით ზრდით დასრულდებოდა (2021 წლის 31 დეკ: 629 ათასი) LGD პროგნოზის 10% შემცირება 2022 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 2,369 ათასი ლარით შემცირებით დასრულდებოდა (2021 წლის 31 დეკემბერი: 621 ათასი)

LGD ქვედა ზღვარს ბანკი იყენებს LGD ღირებულებების წინასწარი შეფასებისთვის. LGD ქვედა ზღვარის 10%-იანი ზრდა ან კლება 2022 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 232 ათასი ლარით ზრდით ან კლებით დასრულდებოდა (2021 წლის 31 დეკ: 185 ათასი ლარით ზრდა ან კლება).

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

შენობა-ნაგებობების შეფასება. შენობა-ნაგებობები არის განცხადებული გადაფასებული თანხები, რომლებიც ექვემდებარება გადაფასებას საკმაო სიხშირით, რათა უზრუნველყოფილ იქნას, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმისგან, რაც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით იქნებოდა მიღებული. 2021 წლის დეკემბერში შენობა-ნაგებობების გადაფასება განხორციელდა სამართლიანი ღირებულებით შემფასებელთა დამოუკიდებელი ფირმის მიერ. შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა შედარებითი გაყიდვების მიდგომას.

2022 წელს საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი სუბიექტის PPE-ზე მნიშვნელოვანი დამატება განხორციელდა და გარიგების ფასი (ე.ი. PPE-ის ღირებულება) ასევე განისაზღვრა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ.

დასაკუთრებული აქტივების შეფასება. ყველა დასაკუთრებული აქტივი იზომება ხარჯსა და სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი სიდიდით. ჯგუფი რეგულარულ შიდა შეფასებებს აკეთებს, რათა დარწმუნდეს, რომ საბალანსო ღირებულება არ აღემატება წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას. შეფასება ეყრდნობა საბაზრო ფასების შესახებ არსებულ ინფორმაციას დასაკუთრებული უძრავი ქონების შესახებ კვადრატული მეტრების მიხედვით.

სადაზღვევო ხელშეკრულებების ვალდებულებები. დაშვებები ეხება სადაზღვევო ხელშეკრულებების ვალდებულებებთან დაკავშირებულ გაურკვევლობას. სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირობებთან დაკავშირებით წინასწარი შეფასებები უნდა იყოს ძირითადად გამოუმუშავებელ პრემიებსა და ზარალებზე (“UPR”) და იმ ზარალების მოსალოდნელ საბოლოო ღირებულებას, რომლებიც დადგა, მაგრამ ანგარიშში საანგარიშგებო დღისთვის არ იყო ასახული (“IBNR”). ჯგუფი წინასწარ არადისკონტირებულად აფასებს UPR და IBNR ტიპის ზარალების რეზერვებს. ზარალის საბოლოო ღირებულების ზუსტად დადგენას შეიძლება მნიშვნელოვანი დრო დასჭირდეს, ზოგი ტიპის პოლისისთვის კი UPR რეზერვი სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებების მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა

მიმდინარე წელს ბანკმა IFRS სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში საბჭოს მიერ გამოცემული ქვემოთ მოცემული ცვლილებები გამოიყენა, რომლებიც ძალაშია წლიური პერიოდისთვის, რომელიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ. მათ მიღებას გამჟღავნებაზე ან ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე რაიმე არსებითი გავლენა არ მოჰყოლია.

IFRS 3 ცვლილება,
კონცეპტუალური ჩარჩო

ჯგუფმა მიიღო ცვლილებები სტანდარტში IFRS 3 *ბიზნეს კომბინაციები* პირველად მიმდინარე წელს. ცვლილებები განაჩნობს IFRS 3-ს ისე, რომ იგი ეხება 2018 წლის კონცეპტუალურ ჩარჩოს, 1989 წლის ჩარჩოს ნაცვლად. IFRS 3-ს ასევე ემატება მოთხოვნა, რომ IAS 37-ით გათვალისწინებული რეზერვების, პირობითი ვალდებულებების და პირობითი აქტივების ვალდებულების ფარგლებში, შემძენი იყენებს IAS 37-ს, რათა დაადგინოს, არსებობს თუ არა წინამდებარე ვალდებულება შეძენის თარიღისთვის წარსული მოვლენების შედეგად. იმ ბეგარისთვის, რომელსაც IFRIC 21-ის სტანდარტი ითვალისწინებს, შემძენი იყენებს IFRIC 21-ს, რათა დადგინდეს, შეძენის თარიღისთვის მოხდა თუ არა სავალდებულო მოვლენა, რომელიც წარმოშობს ბეგარის გადახდის ვალდებულებას.

IAS 16 ცვლილება, შენობა-
ნაგებობები და
აღჭურვილობა,
შემოსავლები მიზნობრივ
გამოყენებამდე

ცვლილებები IAS 16-ში “შენობა-ნაგებობები და აღჭურვილობა” მიმდინარე წელს ჯგუფმა პირველად მიიღო. ცვლილებები კრძალავს ამ მუხლის ღირებულებიდან გაყიდვიდან ნებისმიერი შემოსავლის გამოქვითვას, რომელიც წარმოებულია ამ აქტივის გამოსაყენებლად მისაწვდომობამდე, ანუ იმ შემოსავლის, რომელიც მიღებულია იმ დროს, როცა ხდება მისი მენეჯმენტის მიერ განზრახული წესით გამოსაყენებელ კონდიციამდე და ლოკაციამდე მიყვანა. შესაბამისად, ბიზნესურთული აღიარებს გაყიდვების ასეთ შემოსავალს და მასთან დაკავშირებულ ხარჯებს მოგებაში ან ზარალში. ერთეული ანგარიშობს ამ მუხლების ღირებულებას IAS 2-ის „სასაქონლო-მატერიალური მარაგები“ შესაბამისად.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ცვლილებები ასევე განმარტავს "აქტივის გამართულად ფუნქციონირების შემოწმების" მნიშვნელობას. IAS 16 ახლ ამას განსაზღვრავს, როგორც იმის შეფასებას, არის თუ არა აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგი ისეთი, რომ მისი გამოყენება შესაძლებელი იყოს საქონლის ან მომსახურების წარმოებაში ან მიწოდებაში, სხვებზე მისაქირავებლად ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის.

თუ მთლიანი შემოსავლის ანგარიშში ცალკე წარმოდგენილი არ არის, ფინანსური ანგარიშგება უნდა ასახავდეს მოგებაში ან ზარალში შეტანილი შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობას, რომელიც ეხება წარმოებულ ერთეულებს, რომლებიც არ წარმოადგენს ბიზნესერთეულის ჩვეულებრივი საქმიანობის პროდუქციას და რომელიც მუხლებიც სრული შემოსავლის ანგარიშში შეიცავს ასეთ შემოსავლებს და ხარჯს.

IAS 37 ცვლილება:

წამგებიანი კონტრაქტები - კონტრაქტის შესრულების ხარჯი

IAS 37 სტანდარტის ცვლილება ჯგუფმა წელს პირველად მიიღო. ცვლილებები აზუსტებს რომ კონტრაქტის შესრულების ხარჯი შედგება უშუალოდ კონტრაქტთან დაკავშირებული ხარჯებისგან. უშუალოდ კონტრაქტთან დაკავშირებული ხარჯები შედგება კონტრაქტის შესრულების დამატებითი ხარჯებისგან (მაგალითები იქნება პირდაპირი შრომა ან მასალები) და სხვა ხარჯების განაწილება, რომლებიც უშუალოდ ეხება კონტრაქტების შესრულებას (მაგალითი იქნება ამორტიზაციის ხარჯის განაწილება „შენობა-ნაგებობების და აღჭურვილობის“ მუხლის ერთეულზე, რომლებიც გამოიყენება კონტრაქტის შესასრულებლად).

IFRS სააღრიცხვო

სტანდარტების 2018-2020 ციკლის ყოველწლიური განახლება

პირველად მიმდინარე წელს, ჯგუფმა მიიღო ცვლილებები, რომლებიც შედის IFRS ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების 2018-2020 წლების ციკლის წლიურ გაუმჯობესებაში. წლიური გაუმჯობესებები მოიცავს ცვლილებებს ოთხ სტანდარტში.

IFRS 1 ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების პირველი მიღება

ცვლილება დამატებით შეღავათს უქმნის შვილობილი კომპანიას, რომელიც ხდება პირველად მიმღები უფრო გვიან, ვიდრე მისი მშობელი კომპანია, კუმულაციური გადაანგარიშების განსხვავებების აღრიცხვის თვალსაზრისით. ცვლილების შედეგად, შვილობილი კომპანია, რომელიც იყენებს IFRS 1:D16(a)-ის გამონაკლისს, ახლა ასევე შეუძლია არჩევითად იანგარიშოს კუმულაციური გადაანგარიშების სხვაობები ყველა უცხოური ოპერაციისთვის იმ საბალანსო ღირებულებებით, რომელიც ჩართული იქნება მშობელი კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო IFRS სტანდარტებზე მშობელი კომპანიის გადასვლის თარიღის მიხედვით, თუ კონსოლიდაციის პროცედურების და იმ ბიზნესის გაერთიანების ეფექტების კორექტირება არ განხორციელებულა, რომელშიც მშობელმა შვილობილი კომპანია შეიძინა. მსგავსი არჩევანი ხელმისაწვდომია ასოცირებული ან ერთობლივი საწარმოსთვის, რომელიც IFRS 1:D16(a) სტანდარტით გათვალისწინებული გამონაკლისით სარგებლობს.

IFRS 9 ფინანსური ინსტრუმენტები

ცვლილება განმარტავს, რომ „10 პროცენტის“ ტესტის გამოყენებისას, იმის შესაფასებლად, უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა, ბიზნეს ერთეული ითვალისწინებს მხოლოდ ერთეულს (მსესხებელს) და გამსესხებელს შორის გადახდილ ან მიღებულ საკომისიოებს, მათ შორის რომელიმე ერთეულის ან კრედიტორის მიერ სხვისი სახელით გადახდილ ან მიღებულ საკომისიოებს.

IFRS 16 იჯარა

ცვლილების მიხედვით უქმდება საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ანაზღაურების დასაბუთების მოთხოვნა.

IAS 41 სოფლის მეურნეობა

ცვლილებით უქმდება IAS 41 სტანდარტის მოთხოვნა სამართლიანი ღირებულებით გაანგარიშებისას საგადასახადო ფულადი ნაკადების მოძრაობის გამორიცხვის შესახებ. ამით შესაბამისობაში მოდის IAS 41 სტანდარტით გათვალისწინებული სამართლიანი ღირებულებით გაანგარიშება და IFRS 13 სტანდარტი „სამართლიანი ღირებულებით გაანგარიშება“ და ბიზნეს ერთეულს შეუძლია გამოიყენოს შიდა

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

თანმიმდევრული ფულადი ნაკადები და დისკონტირების განაკვეთები. მომზადებაზე პასუხისმგებელ პირებს საშუალება ეძლევა, განსაზღვრონ, გამოიყენონ თუ არა გადასახადამდე ან გადასახადის შემდგომი ფულადი ნაკადები და დისკონტირების განაკვეთები ყველაზე შესაფერისი რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშის დამტკიცების თარიღისთვის ჯგუფს და ბანკს არ ჰქონდათ გამოყენებული შემდეგი ახალი და გადამუშავებული IFRS სტანდარტები, რომლებიც გამოქვეყნდა, მაგრამ ჯერ არ ამოქმედებულა:

IFRS 17 (2020 წლის ივნისის და 2021 წლის დეკემბრის ცვლილებების ჩათვლით)	დაზღვევის კონტრაქტები
IFRS 10 და IAS 28 ცვლილებები	აქტივების გაყიდვა ან შენატანი ინვესტორსა და მის ასოცირებულ ან ერთობლივ საწარმოს შორის
IAS 1 ცვლილებები	ვალდებულებების კლასიფიკაცია გრძელ ან მოკლევადიან ვალდებულებებად
IAS 1 და IFRS პრაქტიკული განცხადება 2-ის ცვლილებები	სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნება
IAS 8 ცვლილებები	სააღრიცხვო შეფასებების განსაზღვრება
IAS 12 ცვლილებები	ერთი ტრანზაქციიდან წარმოშობილ აქტივებთან ან ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი

მენეჯმენტი არ მოელოს, რომ ზემოთ მოყვანილი ახალი სტანდარტების დანერგვას არსებითი ზეგავლენა ექნება ჯგუფის და ბანკის მომავალი პერიოდების ფინანსურ ანგარიშებზე, გარდა ქვემოთ აღნიშნულისა:

IFRS 17 დაზღვევის კონტრაქტები

IFRS 17 ადგენს სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღიარების, გაანგარიშების, წარდგენის და გამჟღავნების პრინციპებს, ის IFRS 4 სტანდარტის „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ ზემდგომი სტანდარტია.

IFRS 17 წარმოადგენს ზოგად მოდელს, რომელიც მოდიფიცირდება სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის და პირდაპირი მონაწილეობის კომპონენტის მოიცავს, რომელსაც ცვლადი მოსაკრებლის მიღგომა ეწოდება. ზოგადი მოდელი გამარტივდება, თუ გარკვეული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია პრემიის განაწილების მიღგომის გამოყენებით დარჩენილი დაფარვისთვის პასუხისმგებლობის გაზომვით.

ზოგადი მოდელი იყენებს მიმდინარე დაშვებებს ფულადი სახსრების მომავალი ნაკადების ოდენობის, დროის და გაურკვევლობის შესაფასებლად და იგი ნათლად ზომავს ამ გაურკვევლობის ღირებულებას. იგი ითვალისწინებს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებს და პოლისების მფლობელთა ოფციებისა და გარანტიების გავლენას.

2020 წლის ივნისში საბჭომ გამოსცა ცვლილებები IFRS 17-ში, IFRS 17-ის გამოქვეყნების შემდეგ მის დანერგვასთან დაკავშირებით არსებული წუხილის და გამოწვევების საპასუხოდ. ცვლილებებით გადავადდა IFRS 17-ის პირველადი გამოყენების თარიღი (ცვლილებების შეტანა) წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ. ამავე დროს, საბჭომ გამოსცა გადაწყვეტილება IFRS 9-ის დანერგვისგან გათავისუფლების ვადის გაგრძელების შესახებ (შესწორებები IFRS 4-ში), რომლითაც ხანგრძლივდება IFRS 4-ში IFRS 9-ის გამოყენებისგან

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

დროებითი გათავისუფლების ფიქსირებული ვადა, 2023 წლის 1 იანვარს დაწყებული ან შემდეგი წლიური საანგარიშგებო პერიოდები.

2021 წლის დეკემბერში, IASB-მ გამოსცა IFRS 17-ისა და IFRS 9-ის საწყისი გამოყენება - შედარებითი ინფორმაცია (შესწორება IFRS 17-ში), რომელშიც განიხილა დანერგვის გამოწვევები, რომლებიც IFRS 17-ის გამოქვეყნების შემდეგ გამოვლინდა. ცვლილება ეხება შედარებითი ინფორმაციის წარმოდგენის გამოწვევებს.

სტანდარტი IFRS 17 გამოიყენება რეტროსპექტულად, იმ შემთხვევების გარდა, როცა ეს პრაქტიკულად შეუძლებელია; ამ შემთხვევაში გამოიყენება შეცვლილი რეტროსპექტული მიდგომა ან სამართლიანი ღირებულების მიდგომა.

გარდამავალი პერიოდის მოთხოვნების მიზნით, თავდაპირველი გამოყენების თარიღი არის დასაწყისი, თუ წლიური საანგარიშო პერიოდი, რომელშიც ბიზნესერთული პირველად იყენებს სტანდარტს, ხოლო გადასვლის თარიღი არის იმ პერიოდის დასაწყისი, რომელიც პირველი გამოყენების თარიღს უშუალოდ უძღვის წინ.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას ჯგუფისა და ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ამ ცვლილებების გამოყენებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მომავალ პერიოდებში.

ცვლილება სტანდარტებში: IFRS 10 კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები და IAS 28 ინვესტიციები ასოცირებულ პარტნიორობთან და ერთობლივ საწარმოებში - ინვესტორსა და მის ასოცირებულ ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვა ან შენატანი

ეს ცვლილებები ეხება სიტუაციებს, როდესაც ხდება ინვესტორსა და მის ასოცირებულ ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვა ან შენატანი. კერძოდ, ცვლილებების თანახმად, მოგება ან ზარალი შვილობილი კომპანიის კონტროლის დაკარგვის შედეგად, რომელიც არ შეიცავს საქმიანობას ასოცირებულ კომპანიასთან ან ერთობლივ საწარმოსთან, რომელიც აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით, აღიარებულია მშობელი კომპანიის მოგებაში ან ზარალში მხოლოდ დაუკავშირებელი ინვესტორების ინტერესების დონეზე იმ ასოცირებულ ან ერთობლივ საწარმოში. ანალოგიურად, მოგება და ზარალი, რომელიც გამოწვეულია ნებისმიერ ყოფილ შვილობილ კომპანიაში (რომელიც გახდა ასოცირებული ან ერთობლივი საწარმო და რომელიც აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით) ინვესტიციების გადაანგარიშებით, სამართლიანი ღირებულებისთვის აღიარებულია ყოფილი მშობელი კომპანიის მოგებაში ან ზარალში მხოლოდ დაუკავშირებელი ინვესტორების ინტერესების დონეზე ახალ ასოცირებულ ან ერთობლივ საწარმოში.

ცვლილებების ძალაში შესვლის თარიღი ჯერ კიდევ დასადგენია საბჭოს მიერ; თუმცა, ადრეული დანერგვა ნებადართულია. კომპანიის დირექტორატი მოელის, რომ ამ ცვლილებების დანერგვამ შეიძლება გავლენა იქონიოს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მომდევნო პერიოდებში, თუ ასეთ ტრანზაქციას ექნება ადგილი.

IAS 1 ცვლილებები „ფინანსური ანგარიშების წარმოდგენა“ - ვალდებულებების მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიკაციის შესახებ

ცვლილებები გავლენას ახდენს მხოლოდ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ვალდებულებების მოკლე ან გრძელვადიანად წარდგენაზე და არა რომელიმე აქტივის, ვალდებულების, შემოსავლის ან ხარჯის აღიარების ოდენობაზე ან დროზე, ან ამ მუხლების შესახებ გამჟღავნებულ ინფორმაციაზე.

ცვლილება განმარტავს, რომ კლასიფიკაცია უნდა ეფუძნებოდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს უფლების არსებობას; მიუთითებს, რომ კლასიფიკაცია არაა დამოკიდებული იმ მოლოდინზე, გამოიყენებს თუ არა ორგანიზაცია ვალდებულების დაფარვის გადავადების უფლებას, განმარტავს, რომ თუ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კოვენანტები შესრულებულია, არსებობს უფლებები, და

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

შემოაქვს 'ანგარიშსწორების' განსაზღვრება, რაც ნიშნავს სახსრების, წილობრივი ინსტრუმენტების ამ სხვა აქტივების და მომსახურების გადაცემას კონტრაგენტზე.

ცვლილებები რეტროსპექტულად ვრცელდება პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს და მის შემდეგ. ადრეული გამოყენება მისაღებია. IASB ამჟამად განიხილავს შემდგომ ცვლილებებს IAS 1-ის მოთხოვნებში, ვალდებულებების მოკლე და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის შესახებ, მათ შორის, 2020 წლის იანვრის ცვლილებების გამოყენების გადავადებას.

მენეჯმენტი ვარაუდობს, რომ ამ ცვლილებების გამოყენებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მომავალ პერიოდებში.

ცვლილება სტანდარტში IAS 1 „ფინანსური ანგარიშების წარდგენა“ და IFRS პრაქტიკის განცხადება 2 „არსებითობის განმარტება - სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნება“ ცვლილებები

ცვლილებები ცვლის IAS 1-ის მოთხოვნებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებასთან დაკავშირებით. ცვლილებები ანაცვლებს ტერმინის „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის“ ყველა შემთხვევას „არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციით“. სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია არსებითია, თუ ბიზნესერთულის ფინანსურ ანგარიშგებაში შეტანილ სხვა ინფორმაციასთან ერთად განხილვისას შეიძლება გონივრულად მოსალოდნელი იყოს, რომ ის გავლენას იქონიებს ის გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც ზოგადი დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე იღებენ.

IAS 1-ის დამხმარე პუნქტები ასევე შესწორებულია, რათა განიმარტოს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, რომელიც ეხება არაარსებით ტრანზაქციებს, სხვა მოვლენებს ან პირობებს, არაარსებითია და არ საჭიროებს გამჟღავნებას. სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია შეიძლება იყოს არსებითი დაკავშირებული ტრანზაქციების ბუნების, სხვა მოვლენების ან პირობების გამო, მაშინაც კი, თუ თანხები უმნიშვნელოა. თუმცა, სააღრიცხვო პოლიტიკის ყველა ინფორმაცია, რომელიც ეხება არსებით ტრანზაქციებს, სხვა მოვლენებს ან პირობებს, თავისთავად არ არის არსებითი.

საბჭომ ასევე შეიმუშავა IFRS პრაქტიკის განცხადება 2-ში აღწერილი „ოთხსაფეხურიანი არსებითობის პროცესის“ გამოყენების ახსნისა და დემონსტრირების სახელმძღვანელო მითითებები და მაგალითები.

IAS 1-ში ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის, ნებადართულია უფრო ადრეული გამოყენება და გამოიყენება პერსპექტიულად. IFRS-ის პრაქტიკის განცხადება 2-ის ცვლილებები არ შეიცავს ძალაში შესვლის თარიღს ან გადასვლის მოთხოვნებს.

ცვლილება სტანდარტში IAS 8 სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები ბუღალტრულ შეფასებებში და შეცდომები - ბუღალტრული შეფასებების განმარტება

ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში ცვლილების განმარტებას სააღრიცხვო შეფასებების განმარტებით ცვლის. ახალი განმარტებით, სააღრიცხვო შეფასებები არის „ფულადი თანხები ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომლებიც ექვემდებარება გაანგარიშების გაურკვევლობას“.

სააღრიცხვო შეფასებებში ცვლილების განმარტება წაიშალა. თუმცა, საბჭომ შეინარჩუნა სტანდარტში სააღრიცხვო შეფასებებში ცვლილებების კონცეფცია შემდეგი განმარტებით:

- სააღრიცხვო შეფასების ცვლილება, რომელიც გამოწვეულია ახალი ინფორმაციის ან ახალი მოვლენების შედეგად, არ არის შეცდომის გამოსწორება;
- სააღრიცხვო შეფასების შესამუშავებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების ან გაანგარიშების ტექნიკის ცვლილების შედეგები არის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში, თუ ისინი არ არის გამოწვეული წინა პერიოდის შეცდომების გამოსწორებით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

IAS 8-ის დანერგვის სახელმძღვანელოს საბჭომ დაამატა ორი მაგალითი (მაგალითები 4-5), რომელიც თან ახლავს სტანდარტს. საბჭომ წაშალა ერთი მაგალითი (მაგალითი 3), რადგან მას შეიძლება დაბნეულობა გამოეწვია ცვლილებებიდან გამომდინარე.

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის, და ვრცელდება სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებსა და სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებზე, რომელიც ხდება ამ პერიოდის დასაწყისში ან მის შემდეგ, ნებადართულია აღრუული გამოყენება.

ცვლილება სტანდარტში IAS 12 მოგების გადასახადები - ერთი ტრანზაქციიდან გამომდინარე აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი

ცვლილება აღგენს დამატებით გამონაკლისს პირველადი აღიარების გამონაკლისიდან. ცვლილების მიხედვით, ერთეული არ იყენებს თავდაპირველი აღიარების გამონაკლისს იმ ოპერაციებისთვის, რომლებიც წარმოშობენ თანაბარ დასაბეგრ და გამოქვითვად დროებით სხვაობებს.

მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, თანაბარი დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობები შეიძლება წარმოიშვას აქტივისა და ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას გარიგებაში, რომელიც არ არის ბიზნეს გაერთიანება და გავლენას არ ახდენს არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრ მოგებაზე. მაგალითად, ეს შეიძლება წარმოიშვას იჯარის ვალდებულების და შესაბამისი გამოყენების უფლების მქონე აქტივის აღიარებისას, IFRS 16-ის გამოყენებით იჯარის დაწყების თარიღისთვის.

IAS 12-ში შეტანილი ცვლილებების შემდეგ, ერთეულმა უნდა აღიაროს დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება, ხოლო ნებისმიერი გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ექვემდებარება IAS 12-ის ანაზღაურების კრიტერიუმებს.

საბჭო ასევე ამატებს ბასს 12-ს საილუსტრაციო მაგალითს, რომელიც განმარტავს, თუ როგორ გამოიყენება ცვლილებები.

ცვლილებები ვრცელდება ტრანზაქციებზე, რომლებიც წარმოიქმნება ყველაზე აღრუული შედარებითი პერიოდის დასაწყისში ან მის შემდეგ. გარდა ამისა, ყველაზე აღრუული შედარებითი პერიოდის დასაწყისში ერთეული აღიარებს:

- გადავადებულ საგადასახადო აქტივს (იმ მასშტაბით, რამდენადაც სავარაუდოა, რომ დასაბეგრი მოგება იქნება ხელმისაწვდომი, რომლიდანაც შესაძლებელია გამოქვითვადი დროებითი სხვაობის გამოყენება) და გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებას ყველა გამოქვითვადი და დასაბეგრი დროებითი სხვაობებისთვის, რომლებიც დაკავშირებულია:
 - გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებებთან
 - ექსპლუატაციის შეწყვეტასთან, აღდგენასთან და მსგავს ვალდებულებებთან და შესაბამის თანხებთან, რომლებიც აღიარებულია შესაბამისი აქტივის ღირებულების ნაწილად
 - ცვლილებების თავდაპირველი გამოყენების კუმულაციურ ეფექტთან გაუნაწილებელი მოგების (ან კაპიტალის სხვა კომპონენტის, თუ შესაძლებელია) საწყის ბალანსზე კორექტირების სახით იმ თარიღისთვის.

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, ნებადართულია აღრუული გამოყენება.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
ნაღდი ფული	76,580	33,317
ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	107,632	51,515
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები სხვა ბანკებში	93,938	106,834
განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	388	383
გამოკლებული საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(470)	(256)
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ	278,068	191,793

ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა) წარმოადგენს სებ-ში რიცხულ ნაშთებს, რომლებიც ანგარიშსწორების საქმიანობას უკავშირდება და წლის ბოლოს მზადაა გასატანად.

ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები ბანკის ცალკე ფინანსური ანგარიშის მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბერს შეადგენს 277,659 ლარს (2021: 189,311 ათასი ლარი) შვილობილი კომპანიების წილი ჯგუფის 2022 წლის 31 დეკემბრის ბალანსში 409 ათასი ლარი იყო. (2021 წლის 31 დეკემბრის: 2,482 ათასი)

ცხრილში ნაჩვენებია ფულის და ფულის ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი, საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფის საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემა იხ. განმარტება 31-ში. თანხები წარმოდგენილია საკრედიტო დანაკარგის რეზერვის გარეშე:

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	სულ
- ძალიან კარგი	-	28,378	-	28,378
- კარგი	107,400	62,811	109	170,320
- დამაკმაყოფილებელი	-	840	-	840
- სპეც მონიტორინგს დაქვემდ	-	161	-	161
- შეფასების გარეშე	-	1,511	278	1,789

ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	107,400	93,701	387	201,488
--	----------------	---------------	------------	----------------

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საკრედიტო ხარისხი რისკის კატეგორიების მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	სულ
- ძალიან კარგი	-	100,025	-	100,025
- კარგი	51,403	4,476	-	55,879
- დამაკმაყოფილებელი	-	90	-	90
- სპეც მონიტორინგს დაქვემდ	-	68	-	68
- შეფასების გარეშე	-	2,031	383	2,414

ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	51,403	106,690	383	158,476
--	---------------	----------------	------------	----------------

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფს არ ჰყავდა კონტრაგენტი ბანკი (2021: ერთი ბანკი) და ერთიანად ფული და ფულის ეკვივალენტი კაპიტალის 10%-ზე მეტს შეადგენდა (2021: ჯამური ოდენობით 71,717 ათასი ლარი ან ფული და ფულის ეკვივალენტის 37%).

ECL გაანგარიშების მიზნით ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები შედის 1 სტადიაში. ECL გაზომვის მიდგომა იხილეთ განმარტებაში 31.

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია განმარტებაში 31. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ წარმოდგენილია განმარტება 37-ში.

8 სავალდებულო რეზერვები სებ-ში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში დეპონირებულ თანხებს. რეზიდენტ ფინანსურ ინსტიტუტებს მოეთხოვება საპროცენტო სავალდებულო რეზერვის შენარჩუნება სებ-ში, რომლის ხელმისაწვდომობაც შეზღუდულია და რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია ამ ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული სახსრების სიდიდეზე.

2022 წლის ივლისში საკრედიტო სააგენტომ Fitch Ratings საქართველოს პერსპექტივა „ნეგატიურიდან“ „სტაბილურისკენ“ შეცვალა და გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგი “BB” დაადასტურა.

კატეგორიის „ფულადი სახსრები სებ-ში“ საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტებაში 31.

ECL გაანგარიშების მიზნით, სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთები 1 ეტაპის ქვეშ ექცევა. ECL გაანგარიშების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 31-ში.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ-ში რიცხული სავალდებულო რეზერვების ECL 476 ათას ლარს შეადგენდა (2021: 386 ათასი). ECL გაანგარიშების მიდგომა იხილეთ განმარტებაში 31.

9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ 2021
განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი ვადიანობით	12,618	12,932
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	(33)
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	12,618	12,899

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ წარმოადგენს ბანკის შვილობილი კომპანიების ვადიან განთავსებებს სხვა ქართულ ბანკებში.

ECL გაანგარიშების მიზნით სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთები 1 ეტაპზეა კლასიფიცირებული. ECL გაანგარიშების მიდგომა იხილეთ განმარტებაში 31.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი რისკის კატეგორიების მიხედვით ასეთია:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
- ძალიან კარგი	-	4,063
- კარგი	-	-
- რეიტინგის გარეშე	12,618	8,836
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ სულ	12,618	12,899

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ათასი ლარი	31 დეკ., 2022	31 დეკ., 2021
სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI	146,235	39,185
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	248,128	171,514
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ	394,363	210,699

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ინვესტიციებს სავალო ფასიან ქაღალდებში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI	სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	სულ
საქ. მთავრ. სახაზინო ობლიგაციები	146,235	175,588	321,823
საქ. მთავრ. სახაზინო ვალდებულებები	-	39,537	39,537
კორპორაციების ობლიგაციები	-	33,512	33,512
მთლ ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ 2022 წ 31 დეკემბერს	146,235	248,637	394,872
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	(509)	(509)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2022 წლის 31 დეკემბერს (საბალანსო ღირებულება)	146,235	248,128	394,363

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI	სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	სულ
საქ. მთავრ. სახაზინო ობლიგაციები	39,270	142,738	182,008
საქ. მთავრ. სახაზინო ვალდებულებები	-	10,756	10,756
კორპორაციების ობლიგაციები	-	18,542	18,542
მთლ ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ 2021 წ 31 დეკემბერს	39,270	172,036	211,306
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(85)	(522)	(607)
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ 2021 წლის 31 დეკემბერს (საბალანსო ღირებულება)	39,185	171,514	210,699

ECL გაანგარიშების მიზნით 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2021 და 2022 წელს წარმოშობილი ფასიანი ქაღალდები FVOCI და AC-თი 1-ელ სტადიაზეა კლასიფიცირებული. ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო ქულების სისტემის აღწერა და ECL გაანგარიშების მიდგომა იხ. განმარტებაში 31, აქვე იხილეთ დეფოლტის დეფინიცია და FVOCI და AC სავალო ფასიან ქაღალდებზე გავრცელებული SICR.

სავალო ფასიანი ქაღალდებისთვის აღიარებული ECL FVOCI-ით 2022 წლის 31 დეკემბრის

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

მდგომარეობით იყო 304 ათასი ლარი (2021: 85 ათასი ლარი).

სასესხო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო ხარისხი FVOCI-სა და AC-ით 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბერს კლასიფიცირებულია, როგორც კარგი. სასესხო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-სა და AC-ით 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის არ არის უზრუნველყოფილი (2021: არ არის უზრუნველყოფილი).

2022 წლის 31 დეკემბერს 192,306 ათასი ლარის მთლიანი საბალანსო ღირებულების სასესხო ფასიანი ქაღალდები დაფლუჯილია ეროვნული ბანკიდან მიღებული მოკლევადიანი სესხების სანაცვლოდ უზრუნველყოფის სახით (2021 წელი: 122,001 ათასი ლარი). იხილეთ განმარტებები 17 და 31. კონტრაგენტს არ აქვს უფლება განახორციელოს ინვესტიციების შემდგომი გაყიდვა ან ხელახალი ფლუჯირება.

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება AC-ით გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	2,121,190 (34,413)	1,263,319 (23,586)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება AC-ით	2,086,777	1,239,733

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა გამოავლინა, რომ კლიენტების სესხებისა და ავანსების პორტფელის 100% აკმაყოფილებს SPPI მოთხოვნას AC კლასიფიკაციისთვის IFRS 9-ის მიხედვით.

2022 წლის მარტში ბაზისბანკმა შეიძინა სს „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საცალო და კორპორატიული სესხების პორტფელი შესაბამისად 585,537 ათასი ლარის და 201,557 ათასი ლარის მთლიანი ღირებულებით, შეძენის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 38-ე განმარტებაში.

მთლიანი საბალანსო ღირებულება და საკრედიტო ზარალის რეზერვის თანხა AC-ით კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კლასების მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბერსა და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2022			დეკ 31, 2021		
	ბრუტო საბალ ღირ	საკრ ზარ რეზერვიათასი ლარი	ბრუტო საბალ ღირ	საკრ ზარ რეზერვიათასი ლარი		
სესხები იურიდიულ პირებზე	1,361,003	(10,776)	1,350,227	1,017,862	(19,530)	998,332
სესხები მსხვილ ერთეულებზე	1,105,680	(8,377)	1,097,303	810,236	(14,831)	795,405
სესხები მცირე და საშ ბიზ	255,323	(2,399)	252,924	207,626	(4,699)	202,927
სესხები ფიზიკურ პირებზე	760,187	(23,637)	736,550	245,457	(4,056)	241,401
იპოთეკური სესხები	506,736	(11,063)	495,673	174,191	(2,180)	172,011
სამომხმარებლო სესხები	222,175	(9,373)	212,802	68,665	(1,343)	67,322
საკრედიტო ბარათები	31,276	(3,201)	28,075	2,601	(533)	2,068
სესხები და ავანსები კლიენტებზე სულ AC-ით	2,121,190	(34,413)	2,086,777	1,263,319	(23,586)	1,239,733

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ქვემოთ მოცემულია იურიდიულ პირებზე გაცემული სტანდარტული სესხების კლასების განმარტებები:

- მსხვილ კომერციულ ბიზნესერთაგანზე სტანდარტული პირობებით გაცემული სესხები, ძირითადად სამუშაო კაპიტალის და საინვესტიციო პროექტების დასაფინანსებლად; და
- მცირე და საშუალო ბიზნესზე (SME) გაცემული სესხები - მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხების შემთხვევები, რომლებსაც ჯგუფი განსაზღვრავს, როგორც ერთ კლიენტზე 1 მილიონ აშშ დოლარამდე თანხით გაცემულ სესხებს.

იპოთეკური სესხები 109,739 ათასი ლარის ვადაგადაცილებული ძირით და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები 28,246 ათასი ლარის ვადაგადაცილებული ძირით, დაფლავილია სესხის მოკლევადიანი სესხის სანაცვლოდ 2022 წლის 31 დეკემბერს (2021: 62,395 ათასი ლარის იპოთეკური და 39,306 ათასი ლარის SME სესხები). იხილეთ განმარტება 17.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილებში ნაჩვენებია ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები და ბრუტო საბალანსო ღირებულება საანგარიშგებო და შედარებითი პერიოდების დასაწყისსა და დასასრულს შორის პერიოდში::

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022			31 დეკ, 2021		
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3
კორპორაციული სესხები	1,260,305	66,698	34,000	930,402	42,790	44,670
სესხები საცალო სექტორზე	677,203	34,008	48,976	223,238	6,973	15,246
იპოთეკური სესხები	449,356	22,038	35,342	159,116	3,543	11,532
სამომხმარებლო სესხები	199,580	9,900	12,695	62,758	2,965	2,942
საკრედიტო ბარათები	28,267	2,070	939	1,364	465	772
გამოკლებული: სესხების გაოთქმის რეზერვი	(6,933)	(1,179)	(26,301)	(4,527)	(3,897)	(15,162)
სესხები და ავანსები კლიენტებზე სულ AC-ით	1,930,575	99,527	56,675	1,149,113	45,866	44,754

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

მომდევნო ცხრილებში ნაჩვენებია ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები და ბრუტო საბალანსო ღირებულება საანგარიშგებო და შედარებითი პერიოდების დასაწყისსა და დასასრულს შორის პერიოდში:

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მოლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოლ.პერ. ECL საკრ.რისკგაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მოლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოლ.პერ. . ECL საკრ.რისკგა უფას.)	სულ
სესხები იურ პირებზე								
2021 წლის 31 დეკ	(3,954)	(3,858)	(11,719)	(19,531)	930,402	42,790	44,670	1,017,862
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მოლ. პერ. (1 ეტაპიდან 2 ეტაპზე)	860	(1,959)	-	(1,099)	(84,310)	84,310	-	-
- საკრ. რისკ. გაუფას (1 ეტაპიდან და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	5,099	503	(7,739)	(2,137)	(19,029)	(15,855)	34,884	-
- 12თვიანი ECL- ზე (2 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(1,271)	4,243	-	2,972	39,664	(39,652)	(12)	-
- არს. მოლ. პერ- ზე (3 ეტაპის საკრ რისკ გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(1,084)	1,616	532	-	5,434	(5,434)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	(10,741)	(245)	(88)	(11,074)	1,144,622	14,932	182	1,159,736
	7,021	868	3,596	11,485	(638,210)	(15,183)	(30,966)	(684,359)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო დირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მოთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მოთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გა უფას.)	სულ
სულ ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	968	2,326	(2,615)	679	442,737	33,986	(1,346)	475,377
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	5,493	5,493	-	-	(5,493)	(5,493)
უცხ ვალ მოგება და ზარალი და სხვა ცვლილებები	733	1,100	750	2,583	(112,834)	(10,080)	(3,829)	(126,743)
2022 წ 31 დეკ	(2,253)	(432)	(8,091)	(10,776)	1,260,305	66,696	34,002	1,361,003

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მოლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოლ.პერ. ECL საკრ.რისკგაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მოლ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოლ.პერ. ECL საკრ.რისკგაუფას.)	სულ
სესხები იურ პირებზე								
2020 წლის 31 დეკ	(1,908)	(891)	(18,626)	(21,425)	755,338	63,715	66,285	885,338
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს.მოლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	442	(1,231)	-	(789)	(49,676)	49,676	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	1,390	105	(3,681)	(2,186)	(12,392)	(11,849)	24,241	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(1,041)	826	47	(168)	47,254	(46,290)	(964)	-
არს.მოლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(5,423)	5,623	200	-	20,956	(20,956)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	(6,862)	-	-	(6,862)	714,851	-	-	714,851
	3,913	2,054	2,963	8,930	(486,624)	(28,751)	(20,126)	(535,501)
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(2,158)	(3,669)	4,952	(875)	213,413	(16,258)	(17,805)	179,350
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	1,278	1,278	-	-	(1,278)	(1,278)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. რ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. რ. ECL საკრ.რისკ-გა უფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. . ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ-გა ფას.)	სულ
უცხვალ მოგება და ზარალი და სხვა ცვლილებები	112	702	677	1,491	(38,349)	(4,667)	(2,532)	(45,548)
2021 წ 31 დეკ	(3,954)	(3,858)	(11,719)	(19,531)	930,402	42,790	44,670	1,017,862

* წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები მოიცავს დამატებით გაცემას ადრე გაცემულ სესხებზე და საკრედიტო ხაზების ათვისებას, რაც ასახავს პოზიციის ზრდას, ასევე გადახდებს. ECL განაკვეთის ცვლილება ასევე აისახება სხვა ცვლილებებზე, თუ პოზიციის ეტაპზე ცვლილებას ადგილი არ ჰქონია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს. მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ-გაუფ.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს. მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ-გაუფ.)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
იპოთეკური სესხები								
2021 წლის 31 დეკ	(169)	(14)	(1,995)	(2,178)	159,115	3,543	11,533	174,191
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ. პერ.-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	233	(762)	-	(529)	(43,230)	43,230	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	310	993	(8,500)	(7,197)	(3,960)	(29,690)	33,650	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(20)	168	-	148	7,747	(7,747)	-	-
არს. მთ. პერ.-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას.-დან 2 ეტაპზე)	-	(20)	616	596	-	4,261	(4,261)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(1,402)	(383)	(583)	(2,368)	485,508	16,157	2,787	504,452
წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	(47)	(144)	(1,230)	(1,421)	(123,667)	(6,386)	(5,919)	(135,972)
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(926)	(148)	(9,697)	(10,771)	322,398	19,825	26,257	368,480
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	14	1,531	1,545	-	(14)	(1,530)	(1,544)
უცხ ვალ მოგ. ზარ და სხვა ცვლილებები	99	50	192	341	(32,158)	(1,317)	(916)	(34,391)
2022 წლის 31 დეკ	(996)	(98)	(9,969)	(11,063)	449,355	22,037	35,344	506,736

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო დირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მოტ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს. მოტ. პერ. ECL საკრ. რისკ-გაუფ.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მოტ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს. მოტ. პერ. ECL საკრ. რისკ-გაუფ.)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
იპოთეკური სესხები								
2020 წლის 31 დეკ	(108)	(7)	(2,840)	(2,955)	135,879	5,568	12,073	153,520
ცვლილებები დაშვებებში								
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მოტ. პერ.-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	11	(47)	-	(36)	(6,052)	6,052	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	15	24	(1,163)	(1,124)	(1,300)	(4,515)	5,815	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(10)	10	391	391	4,400	(3,004)	(1,396)	-
არს. მოტ. პერ.-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ-გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(13)	280	267	-	1,493	(1,493)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(230)	-	-	(230)	80,461	-	-	80,461
წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	146	18	1,041	1,205	(50,811)	(1,907)	(2,798)	(55,516)
მოტ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(68)	(8)	549	473	26,698	(1,881)	128	24,945
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	188	188	-	-	(188)	(188)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	7	1	108	116	(3,462)	(144)	(480)	(4,086)
2021 წლის 31 დეკ	(169)	(14)	(1,995)	(2,178)	159,115	3,543	11,533	174,191

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს. მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს. მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ.)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სამომხმარებლო სესხები								
2021 წლის 31 დეკ	(392)	(18)	(933)	(1,343)	62,758	2,965	2,942	68,665
ცვლილებები დამკვეთებში								
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს.მთ.პერ.-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	936	(2,791)	-	(1,855)	(29,255)	29,255	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	431	3,471	(17,978)	(14,076)	(1,053)	(25,334)	26,387	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(75)	224	5	154	2,855	(2,841)	(14)	-
არს.მთ.პერ.-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(13)	263	250	-	948	(948)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(4,539)	(1,698)	(18,602)	(24,839)	289,328	8,989	21,144	319,461
წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	1,983	674	(471)	2,186	(122,812)	(4,031)	(6,676)	(133,519)
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(1,264)	(133)	(36,783)	(38,180)	139,063	6,986	39,893	185,942
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	5	30,097	30,102	-	(5)	(30,097)	(30,102)
უცხ ვალ მოგ. ზარ და სხვა ცვლილებები	35	-	13	48	(2,242)	(45)	(43)	(2,330)
2022 წლის 31 დეკ	(1,621)	(146)	(7,606)	(9,373)	199,579	9,901	12,695	222,175

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო დირეზულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მოპერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს. მოპერ. ECL საკრ. რისკ-გაუფ.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მოპერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს. მოპერ. ECL საკრ. რისკ-გაუფ.)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
სამომხმარებლო სესხები								
2020 წ 31 დეკ	(320)	(20)	(1,174)	(1,514)	51,625	3,575	4,249	59,449
ცვლილებები დაშვებებში								
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მოპერ.-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	13	(48)	-	(35)	(3,841)	3,841	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას.-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	70	10	(621)	(541)	(501)	(1,842)	2,343	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(6)	13	41	48	1,894	(1,730)	(164)	-
არს. მოპერ.-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ-გაუფას.-დან 2 ეტაპზე)	-	(19)	160	141	-	807	(807)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(259)	-	-	(259)	57,408			57,408
წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	109	46	(374)	(219)	(43,453)	(1,660)	(1,619)	(46,732)
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(73)	2	(794)	(865)	11,507	(584)	(247)	10,676
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	1,030	1,030	-	-	(1,030)	(1,030)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	1	-	5	6	(374)	(26)	(30)	(430)
2021 წლის 31 დეკ	(392)	(18)	(933)	(1,343)	62,758	2,965	2,942	68,665

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი ¹ (12-თვიანი ECL)	ეტაპი ² (არს. მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი ³ (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუ- ფ)	სულ	ეტაპი ¹ (12-თვიანი ECL)	ეტაპი ² (არს. მთ. პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი ³ (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუ- ფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
საკრედიტო ბარათები								
2021 წლის 31 დეკ	(12)	(7)	(514)	(533)	1,364	465	772	2,601
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ. პერ.-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	247	(2,350)	-	(2,103)	(7,300)	7,300	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	270	1,603	(3,748)	(1,875)	(896)	(4,653)	5,549	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(43)	164	112	233	1,524	(1,335)	(189)	-
არს. მთ. პერ.-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(18)	336	318	-	476	(476)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(1,820)	(163)	(2,546)	(4,529)	50,973	452	2,921	54,346
წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	(708)	265	81	(362)	(17,390)	(635)	(1,984)	(20,009)
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(2,054)	(499)	(5,765)	(8,318)	26,911	1,605	5,821	34,337
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	5,630	5,630	-	-	(5,630)	(5,630)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	-	-	20	20	(8)	(2)	(22)	(32)
2022 წლის 31 დეკ	(2,066)	(506)	(629)	(3,201)	28,267	2,068	941	31,276

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო დირეზულება			
	ეტაპი ¹ (12-თვიანი ECL)	ეტაპი ² (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი ³ (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ.)	სულ	ეტაპი ¹ (12-თვიანი ECL)	ეტაპი ² (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი ³ (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ.)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>								
საკრედიტო ბარათები								
2020 წლის 31 დეკემბერი	(17)	(6)	(148)	(171)	2,014	649	348	3,011
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
-არს.მთ.პერ.-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	6	(3)	-	3	(739)	739	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	301	2	(283)	20	(667)	(386)	1,053	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(1)	13	-	12	256	(256)	-	-
ახალი წარმოშობილი ან მესყიდული	(336)	-	-	(336)	2,747	-	-	2,747
წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	38	(13)	(247)	(222)	(2,338)	(304)	(473)	(3,115)
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	8	(1)	(523)	(516)	(741)	(190)	563	(368)
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	161	161	-	-	(160)	(160)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	(3)	-	(4)	(7)	91	6	21	118
2021 წლის 31 დეკ	(12)	(7)	(514)	(533)	1,364	465	772	2,601

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2022 წელს იყო:

ათასი ლარი	სესხები იურ პირებზე	იპოთეკური სესხები	სამომხმარე ბლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების დარეზერვება 2022 წ 1 იანვარს	19,531	2,180	1,343	533	23,586
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც გავლენა იქონია პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:					
უცხოური ვალუტის მოგება და ზარალი და სხვა ცვლილებები	(2,582)	(343)	(48)	(20)	(2,993)
ჩამოწერები	(5,493)	(1,545)	(30,102)	(5,630)	(42,770)
ამოღება	956	394	1,901	93	3,344
სესხების დარეზერვება 2022 წლის 31 დეკემბერს	10,776	11,063	9,373	3,201	34,413

მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რამაც ხელი შეუწყო ზარალის რეზერვის ხარჯებს, იყო:

- სს „ვითიბი ბანკი საქართველოდან“ სასესხო პორტფელის შეძენამ ხელი შეუწყო 12 თვიან ზარალის რეზერვის ზრდას 16,909 ათასი ლარით;
- შესყიდვების გამოკლებით ჯგუფის მიერ წარმოქმნილმა პორტფელმა გამოიწვია ზარალის რეზერვის შემცირება 6,082 ათასი ლარით;
- პორტფელის ჩამოწერამ 42,770 ათასი ლარის ოდენობით შეამცირა რეზერვები და შესაბამისად გაზარდა კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების რეზერვების ხარჯი. მთლიანი ჩამოწერის ხარჯებიდან 9,210 ათასი ლარი მიეკუთვნება ჯგუფში წარმოებულ სესხებს, ხოლო 33,560 ათასი ლარი სს „ვითიბი ბანკი საქართველოდან“ შეძენილ სესხებს; მოცემული ჩამოწერების თანხა არის მთელი წლის ჯამური მაჩვენებელი თუმცა ჯგუფი ახდენ სესხების ჩამოწერას კვარტალურად ჩამოწერის შიდა პოლიტიკის მიხედვით.
- 3,344 ათასი ლარის მთლიანი ჩამოწერილი სესხების ამოღებამ ზარალის რეზერვის ხარჯის შემცირებას შეუწყო ხელი, საიდანაც 1,894 ათასი ლარი მიეკუთვნება ჯგუფში წარმოშობილ სესხებს, ხოლო 1,450 ათასი ლარი სს „ვითიბი ბანკი საქართველოდან“ შეძენილ სესხებს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

გაუფასურების ზარალის ცვლილებები 2021 წელს იყო:

ათასი ლარი	სესხები იურ პირებზე	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების დარეზერვება 2021წ 1 იანვარს	21,425	2,955	1,514	171	26,065
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც გავლენა იქონია პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:					
უცხოური ვალუტის მოგება და ზარალი და სხვა ცვლილებები	(1,492)	(116)	(6)	7	(1,607)
ჩამოწერები	(1,278)	(188)	(1,030)	(161)	(2,657)
ამოდება	373	42	357	143	915
სესხების დარეზერვება 2021წ 31 დეკემბერს	19,530	2,180	1,343	533	23,586

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვზე, რომელიც შესაბამისი პერიოდისთვისაა აღიარებული, სხვადასხვა ფაქტორი მოქმედებს:

- 1,2 და 3 ეტაპს შორის ტრანსფერები მოხდა იმის გამო, რომ პერიოდის განმავლობაში ნაშთების საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა (ან შემცირდა) ან ისინი საკრედიტო რისკით გაუფასურდა, ასევე მოხდა ტრანსფერები „მაღლა“ ან „დაბლა“ 12-თვიან და არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ს შორის;
- პერიოდში აღიარებული ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების დამატებითი რეზერვები და გაცემები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელთა აღიარებაც შეწყდა პერიოდის განმავლობაში;
- აქტივებთან დაკავშირებული რეზერვების ჩამოწერა, რომელიც მოხდა პერიოდის განმავლობაში.

ECL გაანგარიშების დეტალები მოცემულია განმარტებაში 31.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები შეიცავს კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო რისკების პოზიციის ანალიზს AC-ით, რომელზეც აღიარებულია ECL რეზერვი. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საბალანსო ღირებულება ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკების პოზიციას ამ სესხებზე.

კორპორაციულ კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს. მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საგრ.რისკ.გაუფ.)	სულ
სესხები იურიდიულ პირებზე				
- ძალიან კარგი	367,391	-	-	367,391
- კარგი	892,914	-	-	892,914
- დამაკმაყოფილებელი	-	59,304	-	59,304
- განსაკუთრებულ მონიტორინგს დაქვემდებ.	-	7,394	-	7,394
- დეფოლტი	-	-	34,000	34,000
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	1,260,305	66,698	34,000	1,361,003
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,253)	(434)	(8,089)	(10,776)
საბალანსო ღირებულება	1,258,052	66,264	25,911	1,350,227

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

იურიდიულ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია::

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკი გააუფიქრე)	სულ
სესხები იურიდიულ პირებზე				
- ძალიან კარგი	11,365	-	-	11,365
- კარგი	919,037	-	-	919,037
- დამაკმაყოფილებელი	-	41,859	3,209	45,068
- განსაკუთრებულ მონიტორინგს დაქვემდებ.	-	932	-	932
- დეფოლტი	-	-	41,460	41,460
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	930,402	42,791	44,669	1,017,862
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(3,953)	(3,856)	(11,721)	(19,530)
საბალანსო ღირებულება	926,449	38,935	32,948	998,332

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკგაუფ)	სულ
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	425,244	-	-	425,244
- კარგი	24,112	-	-	24,112
- დამაკმაყოფილებელი	-	20,025	-	20,025
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	2,013	-	2,013
- დეფოლტი	-	-	35,342	35,342
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	449,356	22,038	35,342	506,736
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(997)	(99)	(9,967)	(11,063)
საბალანსო ღირებულება	448,359	21,939	25,375	495,673
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	75,931	-	-	75,931
- კარგი	123,649	-	-	123,649
- დამაკმაყოფილებელი	-	7,505	-	7,505
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	2,395	-	2,395
- დეფოლტი	-	-	12,694	12,694
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	199,580	9,900	12,694	222,174
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,622)	(145)	(7,605)	(9,372)
საბალანსო ღირებულება	197,958	9,755	5,089	212,802
საკრედიტო ბარათები				
- ძალიან კარგი	37	-	-	37
- კარგი	28,230	-	-	28,230
- დამაკმაყოფილებელი	-	1,967	-	1,967
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	103	-	103
- დეფოლტი	-	-	939	939
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	28,267	2,070	939	31,276
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,066)	(508)	(627)	(3,201)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ათასი ლარი	ეჭაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეჭაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR- თვის)	ეჭაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ.)	სულ
საბალანსო ღირებულება	26,201	1,562	312	28,075

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია::

	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ.გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	132	-	-	132
- კარგი	158,983	-	-	158,983
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,637	-	2,637
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	906	-	906
- დეფოლტი	-	-	11,533	11,533
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	159,115	3,543	11,533	174,191
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(170)	(15)	(1,995)	(2,180)
საბალანსო ღირებულება	158,945	3,528	9,538	172,011
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	1,142	-	-	1,142
- კარგი	61,617	-	-	61,617
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,358	-	2,358
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	607	-	607
- დეფოლტი	-	-	2,941	2,941
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	62,759	2,965	2,941	68,665
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(392)	(18)	(933)	(1,343)
საბალანსო ღირებულება	62,367	2,947	2,008	67,322
საკრედიტო ბარათები				
- კარგი	1,364	-	-	1,364
- დამაკმაყოფილებელი	-	465	-	465
- დეფოლტი	-	-	771	771
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	1,364	465	772	2,601
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(12)	(7)	(514)	(533)
საბალანსო ღირებულება	1,352	459	257	2,068

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ზემოთ მოყვანილ ცხრილებში გამოყენებული საკრედიტო რისკის კატეგორიების აღწერა იხილეთ განმარტებაში 31.

ეკონომიკურ სექტორებში რისკების კონცენტრაცია კლიენტების სასესხო პორტფელის შიგნით ასეთია:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022		31 დეკ, 2021	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	909,864	42%	246,046	20%
უძრავი ქონების მართვა	156,315	7%	126,123	10%
მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება	148,324	7%	78,510	6%
ვაჭრობა	138,445	7%	117,819	9%
ენერგეტიკა	118,744	6%	55,624	4%
ტურიზმი და რესტორნები	104,374	5%	147,818	13%
ფინანსური დაწესებულებები	90,878	4%	69,236	5%
უძრავი ქონების დეველოპმენტი	89,572	4%	91,859	7%
ჯანდაცვა	81,803	4%	62,362	5%
წარმოება	61,698	3%	55,854	4%
მომსახურება	59,097	3%	51,750	4%
სოფლის მეურნეობა	47,168	2%	61,848	5%
ტრანსპორტი	40,738	2%	-	0%
ღვინის წარმოება	36,162	2%	43,253	3%
სახელმწიფო	19,409	1%	49,126	4%
ფარმაცევტიკა	14,015	1%	-	0%
სხვა	4,584	0%	6,091	1%
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული	2,121,190	100%	1,263,319	100%

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს მსესხებელთა 6 ჯგუფი ჰყავდა (2021: 9 მსესხებელი) სესხების საერთო თანხით, რომელიც ბანკის საზედამხებელო კაპიტალის 5%-ს აღემატებოდა. ამ სესხების მთლიანი აგრეგირებული რაოდენობა 168,885 ათასი ლარი იყო (2021: 186,653 ათასი ლარი) ან მთლიანი სასესხო პორტფელის 8% (2021: 15%).

ჯგუფის პოლიტიკა უზრუნველყოფის მიღებასთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდში დიდად არ შეცვლილა და წინა პერიოდიდან მოყოლებული ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფის საერთო ხარისხი მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა, თუმცა გირაოს ღირებულება მნიშვნელოვნად გაიზარდა სს „ვითიბი ბანკის“ პორტფელის მიგრაციის შედეგად.

იმის დასადასტურებლად, რომ მიგრირებულ სესხებზე უზრუნველყოფის სახით დაცული გირაოს ხარისხი და სამართლიანი ღირებულება ადეკვატურია და შეესაბამება ჯგუფის ხარისხს, ჯგუფმა 2022 წლის განმავლობაში ჩაატარა შემდეგი კონტროლი:

- მიგრირებული ბიზნეს კლიენტების ყველა სესხი გაანალიზდა ინდივიდუალურად, რათა დადასტურებულიყო, რომ სესხების ღირებულებასთან თანაფარდობა (LVT) მისაღებია ჯგუფის ანდერაიტინგული პოლიტიკის შესაბამისად;
- ჯგუფმა მიგრირებული საცალო სესხების უზრუნველყოფას ჩაუტარა უძრავი ქონების გირაოს წარმომადგენლობითი ნიმუშის ხელახალი შეფასება. ყველა გირაოს შეფასება შეესაბამებოდა ჯგუფის შეფასების სტანდარტებს და მისაღები, სამართლიანი ღირებულება ყველა შემთხვევაში შეფასებული იყო ბაზრის ტენდენციების ადეკვატურად ასახვით;
- ჯგუფმა ჩაატარა სესხების ნიმუშის შერჩევის ანალიზი, რათა დარწმუნებულიყო, რომ დაგირავებული უძრავი ქონება საჯარო რეესტრში სათანადოდ იყო რეგისტრირებული.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში შეჯამებულია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულება, რომელიც ჯგუფმა გააანალიზა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიღებული გირაოს ტიპის მიხედვით:

ათასი ლარი	სესხები იურ პირებზე	იპოთეკური სესხები	ამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების უზრუნველყოფა:					
- უძრავი ქონება	970,420	491,876	69,937	39	1,532,272
- ფულადი დეპოზიტი	30,810	2,433	17,449	-	50,692
- ტრანსპორტი და აღჭურვილობა	78,413	-	11,891	-	90,304
- სხვა აქტივები	64,379	4,638	1,549	-	70,566
სულ	1,144,022	498,947	100,826	39	1,743,834
არაუზრუნველყოფილი პოზიციები	216,981	7,789	121,349	31,237	377,356
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	1,361,003	506,736	222,175	31,276	2,121,190

კლიენტებზე გაცემული სესხების უზრუნველყოფის შესახებ ინფორმაცია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	სესხები იურ პირებზე	იპოთეკური სესხები	ამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების უზრუნველყოფა:					
- უძრავი ქონება	751,222	172,670	34,100	-	957,992
- ფულადი დეპოზიტი	33,925	586	1,380	-	35,891
- ტრანსპორტი და აღჭურვილობა	35,204	-	299	-	35,503
- სხვა აქტივები	37,697	14	1	-	37,712
სულ	858,048	173,270	35,780	-	1,067,098
არაუზრუნველყოფილი პოზიციები	159,814	921	32,884	2,602	196,221
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	1,017,862	174,191	68,665	2,601	1,263,319

სესხების საბალანსო ღირებულება ჩაიწერა უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით შემდეგი რიგისობით: ფულადი დეპოზიტი, უძრავი ქონება, ტრანსპორტი და აღჭურვილობა, სხვა აქტივები. სხვა აქტივები ძირითადად მოიცავს ფასიან ქაღალდებს და სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებს. იმ იპოთეკური სესხების ნაწილი, რომელიც გაიცა დაუსრულებელი მშენებლობის სტატუსის მქონე უძრავი ქონების შესაძენად, არაა უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით მანამ, სანამ სამშენებლო კომპანია არ დაასრულებს იურიდიული რეგისტრაციის პროცედურებს. ამ პროცედურების დასრულებამდე, სესხები უზრუნველყოფილია სამშენებლო კომპანიის გარანტიით. სარეგისტრაციო პროცედურების დასრულების შემდეგ, უზრუნველყოფა ჩანაცვლდება უძრავი ქონებით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

2022 წელს მესამე მხარისგან მიღებული გარანტიები, აგრეგირებული თანხით 2,469 ათასი ლარი (2021: 5,278 ათასი ლარი) ზემოთ მოყვანილ ცხრილში არ აისახა.

ზემოთ მოყვანილი გამჟღავნება ასახავს სესხის ან მიღებული სამართლიანი ღირებულების მქონე უზრუნველყოფის საბალანსო ღირებულების დაბალ სიდიდეს; დარჩენილი ნაწილი გამჟღავნებულია უზრუნველყოფის არმქონე პოზიციების მუხლში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

იმას, თუ რამდენად ამცირებს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები, თვალსაჩინოდ წარმოაჩენს უზრუნველყოფის ღირებულების ცალკე ჩვენება, ა) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები უდრის ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და ბ) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ აქტივებზე უზრუნველყოფის გავლენა 2022 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	არასაკმარისად უზრუნველყოფილი		ზედმეტად უზრუნველყოფილი	
	სესხების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფი ს ღირებულება	სესხების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფი ს ღირებულება
კრედიტით გაუფასურებული აქტივები:				
AC-ით აღრიცხული სესხები იურ პირებზე	70	11	33,929	118,898
AC-ით აღრიცხული სესხები ფიზ პირებზე				
იპოთეკური სესხები	5,488	4,815	29,854	63,610
სამომხმარებლო სესხები	6,871	659	5,823	16,430
საკრედიტო ბარათები	939	-	-	49

უზრუნველყოფის გავლენა კრედიტით გაუფასურებულ აქტივებზე 2021 წლის 31 დეკემბერს შემდეგია:

ათასი ლარი	არასაკმარისად უზრუნველყოფილი		ზედმეტად უზრუნველყოფილი	
	სესხების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფი ს ღირებულება	სესხების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფი ს ღირებულება
კრედიტით გაუფასურებული აქტივები:				
AC-ით აღრიცხული სესხები იურ პირებზე	12	-	44,657	181,568
AC-ით აღრიცხული სესხები ფიზ პირებზე				
იპოთეკური სესხები	172	171	11,361	26,624
სამომხმარებლო სესხები	926	37	2,014	10,068
საკრედიტო ბარათები	771	-	-	-

ჯგუფი უზრუნველყოფის შეფასებას იღებს სესხის გაცემის დროს და სესხის წარმოშობის შემდეგ მომხდარი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი მოვლენის ან ცვლილების დროს, ანუ ჯგუფი ითხოვს დაგირავებული უძრავი ქონების უზრუნველყოფის ხელახალ შეფასებას, თუ ახალი სესხი გაიცემა მოცემული გირაოს საფუძველზე, ან მოცემული ვალდებულების რესტრუქტურისაციის შემთხვევაში, თუ ბოლო შეფასება 1 წელზე მეტი ხნის წინაა გაკეთებული. როდესაც არსებობს მითითებები, რომ სესხის საბალანსო ღირებულება შეიძლება აღემატებოდეს უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას, ჯგუფი დისკრეციულად იღებს შესაბამისი ქონების უზრუნველყოფის შეფასებას.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ჯგუფი ახდენს იმ სესხების უზრუნველყოფაში ჩადებული უძრავი ქონების გადაფასებას, რომლებიც 100 უმსხვილესი მსესხებლის სიაში შედის საანგარიშო პერიოდისთვის არსებული საბალანსო ღირებულებების მიხედვით. 2022 ფინანსური საანგარიშგებო წლისთვის ჯგუფმა ჩაატარა უძრავი ქონების ბაზრის ტრანზაქციების შიდა ანალიზი, რომელიც ხელმისაწვდომია საჯარო წყაროებით, რის შედეგადაც შეინიშნება საბაზრო ფასების მნიშვნელოვანი ზრდა 2022 წელს. დასკვნები შეესაბამება უძრავი ქონების ბაზრის კვლევას რომელიც გამოიქვეყნა საქართველოს უძრავი ქონების ბაზრისთვის. უძრავი ქონების ბაზრის ფასების (საცხოვრებელი, ასევე კომერციული) შესამჩნევი საერთო ზრდის ტენდენცია განპირობებულია მოთხოვნის გაზრდით რომელიც თავის მხრივ გამოწვეულია 2022 წელს რუსეთ-უკრაინის ომით გამოწვეული მიგრაციის ტალღით. ჯგუფმა თავი შეიკავა ტოპ 100 მსესხებლის ჯგუფის სესხების ყველა ძირითადი გირაოს გადაფასებისგან, რათა თავიდან აეცილებინა გირაოს ზედმეტად შეფასება ქვეყანაში უძრავი ქონების ფასების მიმდინარე მნიშვნელოვანი ზრდის ფონზე, რაც ერთჯერად ეფექტად ითვლება. აღსანიშნავია რომ ახალი სესხის გაცემისას ან კონტრაქტის ვადის მოდიფიკაციისას, კომერციული დეპარტამენტის მოთხოვნით, ჯგუფმა გააგრძელა ქონების გადაფასება შედა პოლიტიკის მიხედვით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების ჩამოწერილი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება სააღსრულებო საქმიანობას, 2022 წლის 31 დეკემბერსა და 2021 წლის 31 დეკემბერს იყო:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
სესხები იურიდიულ პირებზე	5,493	1,278
სესხები ფიზიკურ პირებზე		
იპოთეკური სესხები	1,545	188
სამომხმარებლო სესხები	35,588	1,030
საკრედიტო ბარათები	144	161
სულ	42,770	2,657

ჯგუფმა ჩამოწერა 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების მქონე მიგრირებული არაუზრუნველყოფილი სესხების მნიშვნელოვანი ოდენობა, რათა მიგრირებული პორტფელი შეესაბამებოდეს ჯგუფის ჩამოწერის პოლიტიკას. ჯგუფის არაუზრუნველყოფილი სესხები ჩამოიწერება 180 დღის ვადაგადაცილების შემდეგ.

ჯგუფის პოლიტიკაა დაასრულოს სამართლებრივი აღსრულების ნაბიჯები, რომლებიც დაიწყო, მიუხედავად იმისა, რომ სესხები ჩამოწერილი იყო, რადგან არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების თითოეული კლასის სავარაუდო რეალური ღირებულება იხილეთ განმარტებაში 36. კლიენტებზე სესხებისა და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია განმარტებაში 31. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ წარმოდგენილია განმარტებაში 37.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

სტანდარტული დაკრედიტების ფარგლებში გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

სესხები იურიდიულ პირებზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოთხოვნი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მოთხოვნი სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	1,329,045	(3,618)	1,325,427	0.3%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	6,381	(141)	6,240	2.2%
31-დან 60 დღემდე	275	(10)	265	3.6%
61-დან 90 დღემდე	213	(18)	195	8.5%
91-დან 180 დღემდე	1,114	(61)	1,053	5.5%
180 დღეზე მეტხანს	3,409	(209)	3,200	6.1%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	1,340,437	(4,057)	1,336,380	0.3%
ინდივიდუალურად შეფასებული				
არა	18,215	(6,038)	12,177	33.1%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	1,335	(387)	948	29.0%
31-დან 60 დღემდე	1,016	(294)	722	28.9%
61-დან 90 დღემდე	-	-	-	0.0%
91-დან 180 დღემდე	-	-	-	0.0%
180 დღეზე მეტხანს	-	-	-	0.0%
ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები სულ	20,566	(6,719)	13,847	32.7%
იურიდიული პირების დაკრედიტება სულ	1,361,003	(10,776)	1,350,227	0.8%

2021 წელს ჯგუფი ითვლიდა ECL-ს ყველა მსესხებლის მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური შეფასების საფუძველზე, მნიშვნელოვნების ზღვარზე და ერთ-ერთი SICR ან დეფოლტის გამომწვევი ფაქტორებით. თუმცა 2022 წელს ჯგუფმა შეცვალა ეს მიდგომა და გამოითვალა ECL ფულადი სახსრების ნაკადების ინდივიდუალური შეფასების საფუძველზე მხოლოდ მე-3 სთეიჯის სესხებისთვის. მსესხებლების ყველა ჯგუფის განაწილება მნიშვნელოვნების ზღვარზე კვლავ ინდივიდუალური შეფასების გზით ხდება. მხოლოდ მე-3 სთეიჯის სესხები, რომლებისთვისაც ECL გამოითვლება ინდივიდუალურად, 2022 წელს მოცემულია განყოფილებაში „ინდივიდუალურად შეფასებული“, ხოლო 2021 წელს შესაბამისი სეჟია მოიცავდა 1 და 2 სთეიჯის სესხებსაც. 2022 წლის „ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების“ კატეგორიის ფარგლებში, 173,772 ათასი ლარის პოზიციიდან, 15,536 ათას ლარიანი ECL-ით, რომელიც გამოიქვეყნა „ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები“-ს კატეგორიაში, 2021 წლის (იხ. ქვედა ცხრილში) მხოლოდ 29,505 ათასი ლარის პოზიცია, შესაბამის ECL-ით 9,991 ათასი ლარი, მიეკუთვნებოდა მე-3 სთეიჯის სესხებს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

სტანდარტული დაკრედიტების ფარგლებში გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

სესხები იურიდიულ პირებზე 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოლან სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მოლან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არადაგადაცილებული	825,402	(2,607)	822,795	0.3%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	10,676	(452)	10,224	4.2%
31-დან 60 დღემდე	776	(32)	744	4.1%
61-დან 90 დღემდე	445	(23)	422	5.2%
91-დან 180 დღემდე	442	(104)	338	23.5%
180 დღეზე მეტხანს	6,349	(776)	5,573	12.2%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	844,090	(3,994)	840,096	0.5%
ინდივიდუალურად შეფასებული				
არა	156,520	(10,227)	146,293	6.5%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	4,540	(1,813)	2,727	39.9%
31-დან 60 დღემდე	3,209	(344)	2,865	10.7%
61-დან 90 დღემდე	-	-	-	0.0%
91-დან 180 დღემდე	4,792	(1,514)	3,278	31.6%
180 დღეზე მეტხანს	4,711	(1,638)	3,073	34.8%
ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები სულ	173,772	(15,536)	158,236	8.9%
იურიდიული პირების დაკრედიტება სულ	1,017,862	(19,530)	998,332	1.9%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

იპოთეკური სესხები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოღიწი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მოღიწი სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	464,088	(3,178)	460,910	0.7%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	19,148	(1,776)	17,372	9.3%
31-დან 60 დღემდე	5,640	(890)	4,750	15.8%
61-დან 90 დღემდე	3,212	(511)	2,701	15.9%
91-დან 180 დღემდე	3,338	(998)	2,340	29.9%
180 დღეზე მეტხანს	11,310	(3,710)	7,600	32.8%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	506,736	(11,063)	495,673	2.2%
იპოთეკური სესხები სულ	506,736	(11,063)	495,673	2.2%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

იპოთეკური სესხები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოთხოვნი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მოთხოვნი სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	164,713	(1,242)	163,471	0.8%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	4,760	(159)	4,601	3.3%
31-დან 60 დღემდე	578	(37)	541	6.4%
61-დან 90 დღემდე	518	(19)	499	3.7%
91-დან 180 დღემდე	972	(157)	815	16.2%
180 დღეზე მეტხანს	2,650	(566)	2,084	21.4%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	174,191	(2,180)	172,011	1.3%
იპოთეკური სესხები სულ	174,191	(2,180)	172,011	1.3%

სამომხმარებლო სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

სამომხმარებლო სესხები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოთხოვნი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მოთხოვნი სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	204,179	(3,175)	201,004	1.6%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	6,095	(508)	5,587	8.3%
31-დან 60 დღემდე	1,980	(228)	1,752	11.5%
61-დან 90 დღემდე	1,636	(173)	1,463	10.6%
91-დან 180 დღემდე	3,868	(2,613)	1,255	67.6%
180 დღეზე მეტხანს	4,417	(2,676)	1,741	60.6%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	222,175	(9,373)	212,802	4.2%
სამომხმარებლო სესხები სულ	222,175	(9,373)	212,802	4.2%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

სამომხმარებლო სესხები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	64,827	(686)	64,141	1.1%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	1,697	(58)	1,639	3.4%
31-დან 60 დღემდე	481	(28)	453	5.8%
61-დან 90 დღემდე	332	(12)	320	3.6%
91-დან 180 დღემდე	732	(460)	272	62.8%
180 დღეზე მეტხანს	596	(99)	497	16.6%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	68,665	(1,343)	67,322	2.0%
სამომხმარებლო სესხები სულ	68,665	(1,343)	67,322	2.0%

საკრედიტო ბარათების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

საკრედიტო ბარათები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	28,266	(2,066)	26,200	7.3%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	1,946	(462)	1,484	23.7%
31-დან 60 დღემდე	124	(43)	81	34.7%
61-დან 90 დღემდე	211	(141)	70	66.8%
91-დან 180 დღემდე	631	(423)	208	67.0%
180 დღეზე მეტხანს	98	(66)	32	67.3%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	31,276	(3,201)	28,075	10.2%
საკრედიტო ბარათები სულ	31,276	(3,201)	28,075	10.2%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

საკრედიტო ბარათების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

საკრედიტო ბარათები 20201 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოქალაქი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მოქალაქი სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	2,507	(474)	2,033	18.7%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	32	(21)	11	65.6%
31-დან 60 დღემდე	16	(11)	5	68.8%
61-დან 90 დღემდე	24	(16)	8	66.7%
91-დან 180 დღემდე	20	(13)	7	65.0%
180 დღეზე მეტხანს	2	2	4	100.0%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	2,601	(533)	2,068	20.3%
საკრედიტო ბარათები სულ	2,601	(533)	2,068	20.3%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

12 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები	17,834	9,212
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(154)	(176)
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები სულ	17,680	9,036

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ფინანსური იჯარის საკრედიტო რისკის პოზიციებს ამორტიზირებული ღირებულებით. ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკის პოზიციას ამ აქტივებზე.

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მოთ.პერ. ECL SICR-სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოთ.პერ. ECL საკრ.რისკგაუფ.)	სულ
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღ შემოს				
- ძალიან კარგი	7,004	653	-	7,657
- კარგი	4,357	473	151	4,981
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,086	-	2,086
- სპეც მონიტ დაქვემდ	1,287	1,673	55	3,015
- დეფოლტი	-	-	95	95
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	12,648	4,885	301	17,834
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(38)	(10)	(106)	(154)
საბალანსო ღირებულება	12,610	4,875	195	17,680

AC-ით აღრიცხული ფინანსური ლიზინგის ხარისხი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მოთ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოთ.პერ. ECL საკრ.რისკგაუფ.)	სულ
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღ შემოს				
- ძალიან კარგი	8,057	-	-	8,057
- კარგი	255	-	-	255
- დამაკმაყოფილებელი	-	257	-	257
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	427	-	427
- დეფოლტი	-	-	216	216
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	8,312	684	216	9,212
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(29)	(21)	(126)	(176)
საბალანსო ღირებულება	8,283	663	90	9,036

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

12 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები (გაგრძელება)

საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლების ბრუტო ამორტიზებული ღირებულების თანხის ცვლილებები შემდეგია:

ათასი ლარი	საკრედიტო რისკის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთლ. პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს. მთლ. პერ ECL საკრ რისკ გაუფას)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთლ. პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს მთლ პერ ECL საკრ რისკ გაუფას)	სულ
ფინ ლიზ მისაღ შემოს								
31 დეკ, 2021	(29)	(21)	(126)	(176)	8,312	684	216	9,212
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ. პერ. (1 ეტაპიდან 2 ეტაპზე)	5	(10)	-	(5)	(4,805)	4,805	-	-
- კრედ. გაუფას. (1 ეტაპიდან 2 და 3 ეტაპზე)	-	-	(106)	(106)	(301)	-	301	-
- 12-თვიანი ECL (მე-2 და მე-3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	-	-	-	-	-	-	-	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(35)			(35)	13,602			13,602
წმ. დაფარვები და სხვა ცვლ*	21	21	126	168	(3,571)	(604)	(215)	(4,390)
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(9)	11	20	22	4,925	4,201	86	9,212
უცხ ვალ და სხვა ცვლილებები	-	-	-	-	(590)	-	-	(590)
31 დეკ, 2022	(38)	(10)	(106)	(154)	12,647	4,885	302	17,834

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

12 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთლ. პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს. მთლ. პერ. ECL საკრ. რისკ გაუფას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთლ. პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს. მთლ. პერ. ECL საკრ. რისკ გაუფას.)	სულ
ფინ ლიზ მისაღ შემოს								
31 დეკ, 2020	(4)	(19)	(88)	(111)	2,382	2,515	322	5,219
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
<i>ტრანსფერები:</i>								
- არს. მთ. პერ. (1 ეტაპიდან 2 ეტაპზე)	1	(1)	-	-	(264)	264	-	-
- კრედ. გაუფას. (1 ეტაპიდან 2 და 3 ეტაპზე)	50	-	(126)	(76)	(90)	(125)	215	-
- 12-თვიანი ECL (მე-2 და მე-3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	-	-	-	-	108	(108)	-	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(80)	-	-	(80)	7,619	-	-	7,619
წმ. დაფარვები და სხვა ცვლ*	4	(1)	88	91	(1,390)	(1,862)	(321)	(3,573)
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(25)	(2)	(38)	(65)	5,983	(1,831)	(106)	4,046
უცვ ვალ და სხვა ცვლილებები	-	-	-	-	(53)	-	-	(53)
31 დეკ, 2021	(29)	(21)	(126)	(176)	8,312	684	216	9,212

ECL გაანგარიშების მიდგომა იხ. განმარტებაში 31.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

12 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები (გაგრძელება)

ფინანსური იჯარის მისაღები შემოსავლები (მთლიანი ინვესტიცია იჯარაში) და მათი მიმდინარე ღირებულება შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
მისაღები სალიზინგო გადახდების მიმდინარე ღირებულება	17,834	9,212
გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(154)	(176)
წმინდა ინვესტიცია ლიზინგში	17,680	9,036
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხები		
წელი 1	8,697	4,799
წელი 2	7,074	3,904
წელი 3	4,013	2,399
წელი 4	2,507	543
წელი 5	1,118	256
მომდევნო	4	-
მთლიანი არადისკონტირებული სალიზინგო გადახდები	23,413	11,901
არადისკონტირებული სალიზინგო გადახდები, გაანალიზებული:		
12 თვის განმავლობაში ამოსაღები	8,697	4,799
12 თვის შემდეგ ამოსაღები	14,716	7,102
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(5,579)	(2,689)
სულ	17,834	9,212

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები ეხება მანქანისა და აღჭურვილობის იჯარას. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული სავარაუდო გირაო შეადგენს 25,539 ათას ლარს (2021: 15,337 ათასი ლარი).

გირაოს ღირებულება ფასდება იჯარის წარმოშობის დროს შეფასებული უზრუნველყოფის ღირებულების მიხედვით. იჯარით აღებულ აქტივთან დაკავშირებული რისკები, როგორიცაა სხვადასხვა მიზეზით გამოწვეული ზიანი და ქურდობა უმეტეს შემთხვევაში დაზღვეულია.

ჯგუფის ფინანსური იჯარის შეთანხმებები არ ითვალისწინებს ცვლად გადახდებს. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საშუალო საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს დაახლოებით 20.7%-ს (2021: 22.3%) წლიურად.

ცვლილებებს შეფასების ტექნიკაში ან მნიშვნელოვან დაშვებებს მიმდინარე საანგარიშო პერიოდში ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლების ზარალის შეფასებისას ადგილი არ ჰქონია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

13 სადაზღვევო აქტივები

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები	5,873	5,679
გადაზღვევის აქტივები	9,587	6,138
დაზღვევის ხელშეკრულებები სულ	15,460	11,817

სადაზღვევო აქტივები შედგება შემდეგისგან:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
გამოუმუშავებელი გადაზღვევის პრემია	7,111	5,312
გადაზღვევითა წილი რეზერვებში	488	615
შემოსავალი გადაზღვევიდან, წმინდა	1,988	211
მისაღები პრემიები, წმინდა	5,873	5,679
სადაზღვევო აქტივები სულ	15,460	11,817

14 სხვა აქტივები

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	28,776	27,817
სასამართლო საქმეების ავანსები	1,509	414
ამოსავალი მონაცემები და გადასახადის დაკავება	888	1,433
მომსახურებისთვის ავანსად გადახდილი თანხები	958	852
სხვა	2,454	1,511
სხვა აქტივები სულ	34,585	32,027

დასაკუთრებული გირაო წარმოადგენს უძრავი ქონების აქტივებს, რომელსაც ჯგუფი შეისყიდის ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. ჯგუფი მოელის მომავალში ამ აქტივების განკარგვას. ბანკი სპეციალური შეთავაზებების და მარკეტინგული აქტივობის მეშვეობით ყიდის გირაოს, ასევე იყენებს ბროკერების მომსახურებას და ადგილზე რეკლამირებას (მიწა, ოფისები და სხვა)

2022 წლის 31 დეკემბერს ბანკთან დაკავშირებული დასაკუთრებული გირაოს ღირებულება 25,831 ათასი ლარი იყო, (2021: 25,906 ლარი). დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია განმარტებაში 37.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

15 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები

ათასი ლარი	განმ	შენობა	საოფისე და კომპ ტექნიკა	ტრანსპ	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	მიმდინარე მშენებლობა	შენობა-ნაგებ და აღჭურ სულ	პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზ	სულ
შეფასების ხარჯი 2020 წლის 31 დეკემბერს		23,338	12,657	251	2,839	-	39,085	5,475	44,560
აკუმულირებული ცვეთა/ამორტიზაცია		(889)	(9,182)	(229)	(1,275)	-	(11,575)	(1,566)	(13,141)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს		22,449	3,474	22	1,564	-	27,510	3,909	31,419
დამატებები		31	883	53	449	-	1,416	4,527	5,943
განკარგვები								(323)	(323)
ცვეთა გადაფასებისას		(1,298)	-	-	-	-	(1,298)	-	(1,298)
გადაფასება		4,423	-	-	-	-	4,423	-	4,423
ცვეთა									
ცვეთის ხარჯი	28	(431)	(1,294)	(6)	(380)	-	(2,111)	(1,350)	(3,461)
აკუმულირებული ცვეთის ამორტიზაცია		23	-	-	-	-	23	-	23
ცვეთა გადაფასებისას		1,298	-	-	-	-	1,298	-	1,298
განკარგვები		-	10	-	-	-	10	321	331
შეფასების ხარჯი 2021 წლის 31 დეკემბერს		26,494	13,540	300	3,292	-	43,626	9,681	53,307
აკუმულირებული ცვეთა		-	(10,465)	(235)	(1,655)	-	(12,355)	(2,597)	(14,952)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს		26,494	3,075	65	1,637	-	31,271	7,084	38,355
დამატებები		33,279	5,630	275	2,015	28,042	69,241	3,527	72,768
განკარგვები			(241)		(422)	-	(663)	(1,612)	(2,275)
ცვეთა გადაფასებისას		-	-	-	-	-	-	-	-
გადაფასება		-	-	-	-	-	-	-	-
ცვეთა									
ცვეთის ხარჯი	28	(510)	(1,858)	(53)	(1,098)	-	(3,519)	(1,647)	(5,166)
აკუმულირებული ცვეთის ამორტიზაცია		-	-	-	-	-	-	-	-
ცვეთა გადაფასებისას		-	-	-	-	-	-	-	-
განკარგვები		-	67	-	242	-	309	1,232	1,541
შეფასების ხარჯი 2022 წლის 31 დეკემბერს		59,773	18,929	575	4,885	28,042	112,204	11,596	123,800
აკუმულირებული ცვეთა		(510)	(12,256)	(288)	(2,511)	-	(15,565)	(3,012)	(18,577)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს		59,263	6,673	287	2,374	28,042	96,639	8,584	105,223

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

15 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შენობა-ნაგებობები 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით სამართლიანი ღირებულებით იქნა შეფასებული შემფასებელთა დამოუკიდებელი ფირმის მიერ. 2022 წლისთვის შენობების მენეჯმენტის თვალსაზრისით წლის ბოლოსთვის შენობა-ნაგებობების ღირებულება მატერიალურად არ განსხვავდება სამართლიანი ღირებულებისგან.

ის მონაცემი, რომლის მიმართაც შენობა-ნაგებობების საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულება ყველაზე მგრძნობიარეა, კვადრატული მეტრის ფასია: რაც უფრო მაღალია ფასი კვადრატულ მეტრზე, მით მეტია სამართლიანი ღირებულება.

ეს აქტივები რომ თვითღირებულებას გამოკლებული ამორტიზაციით აღრიცხულიყო, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 43,826 ათასი ლარი (2021: 12,341 ათასი ლარი).

2022 წელს ბანკმა შეიძინა ახალი მიმდინარე მშენებლობა მისი დაკავშირებული მხარისგან - სს ჰუალინგის საერთაშორისო სპეციალური ეკონომიკური ზონისგან. ის ამჟამად კლასიფიცირდება, როგორც მშენებლობები და მიწის ნაკვეთები, სადაც ბანკის ახალი სათავო ოფისი განთავსდება. ბანკი მშენებლობის დასრულებას 2024 წელს აპირებს. ტრანზაქციის ფასი შემფასებელთა დამოუკიდებელი ფირმის მიერ განსაზღვრული სამართლიანი ღირებულების მიხედვით განისაზღვრა და გადასახადების ჩათვლით 59,808 ათასი ლარი შეადგინა.

თანხის რეკონსილაცია შენობის საბალანსო ღირებულებას შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში გადაფასების თანხით განცხადებული შენობა-ნაგებობები	59,263	26,494
კაპიტალში განცხადებული გადაფასების რევერზი, გადასახადის გამოკლებით	(11,708)	(14,426)
ღირებულების მიხედვით და გადაფასების თანხით აღრიცხულ აკუმულირებულ ამორტიზაციებს შორის განსხვავება, რომელიც ჯერ არ გადატანილა გაუნაწილებელ მოგებაში	(1,010)	1,930
გადავადებული გადასახადი გადაფასებისას	(2,718)	
შენობა-ნაგებობები თვითღირებულების მეთოდით, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა	43,827	13,998

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კატეგორიაში „ქონება და მოწყობილობა“ შეტანილი იყო სრულად ამორტიზებული აქტივები, შესაბამისად, 9,337 ათასი და 7,803 ათასი ლარი.

16 აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების გამოყენების უფლება

ჯგუფს იჯარით აღებული აქვს რამდენიმე შენობა. ხელშეკრულებები ქირავნობის შესახებ როგორც წესი 1-დან 10 წლამდე ფიქსირებული პერიოდით იდება, თუმცა შესაძლებელია ამ ვადის გაგრძელებაც, როგორც ეს ქვემოთაა აღწერილი.

აქტივები გამოყენების უფლებით თავისი მუხლების კლასებით გაანალიზებულია შემდეგნაირად:

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ათასი ლარი	შენიშვნა-ნაგებობები
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	4,153
დამატებები	555
განკარგვები	793
ცვეთის ხარჯი	(1,131)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	4,370
დამატებები	22,011
განკარგვები	652
ცვეთის ხარჯი	(4,160)
შენიშვნის ეფექტი	(1,291)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	21,582

მიმდინარე წლის დამატებებში არის 21 ოფისის იჯარა, რაც შეადგენს 20,091 ათას ლარს.

16 აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების გამოყენების უფლება (გაგრძელება)

სალიზინგო ვალდებულებების ცვლილების ანალიზი მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2022	2021
სალიზინგო ვალდებულება 1 იანვარს	4,745	4,812
სალიზინგო ვალდებულებების აღიარება	22,011	555
სალიზინგო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	800	287
უცხოური ვალუტის ეფექტი	(3,016)	(251)
მოდულიზაცია	802	757
სალიზინგო კონტრაქტის შეწყვეტა	(1,264)	-
საპროცენტო ხარჯის დაფარვა	(802)	(287)
სალიზინგო ვალდებულებების დაფარვა	(4,700)	(1,128)
სალიზინგო ვალდებულება 31 დეკემბერს	18,576	4,745

მოგება-ზარალში აღიარებული თანხები:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
გამოყენების უფლების მქონე აქტივების ცვეთა	4,160	1,131
სალიზინგო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	802	287
მოგება-ზარალში აღიარებული დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის ხარჯები	144	25
მოგება-ზარალში აღიარებული მოკლევადიანი იჯარის ხარჯები	232	137
სულ	5,338	1,580

ვადის გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციები ჯგუფის მიერ დადებულ არაერთი ქონების და მოწყობილობის იჯარის ხელშეკრულებითაა გათვალისწინებული. ამ მუხლების მიზანია ჯგუფის ოპერაციებისთვის გამოყენებული აქტივების მართვის ოპერაციული მოქნილობის მაქსიმიზაცია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ვადის გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციების გამოყენების უფლება მხოლოდ ჯგუფს აქვს და არა შესაბამის მეიჯარეს.

იჯარის ვადა გადაფასდება, როცა ოფცია გამოყენებულია (ან არაა გამოყენებული) ან თუ ჯგუფი ვალდებული გახდება გამოიყენოს (ან არ გამოიყენოს). გონივრული სიზუსტის შეფასება გადაიხდება მხოლოდ მაშინ, როცა ადგილი აქვს მნიშვნელოვან მოვლენას ან გარემოებების მნიშვნელოვან ცვლილებას, რაც ამ შეფასებაზე ახდენს ზეგავლენას და ეს მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება.

17 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
სხვა ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	1	1
სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	22,259	19,707
მოკლევადიანი განთავსებები სუბ-ისგან	288,447	203,123
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ სულ	310,707	222,831

17 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ (გაგრძელება)

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფმა სავალო ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით ფლექსირება გააკეთა 192,306 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, იპოთეკური სესხები კი ნომინალური ღირებულებით 109,739 ათასი ლარი, ხოლო SME სესხები ნომინალური ღირებულებით 28,246 ათასი ლარი სუბ-ის მოკლევადიანი სესხის უზრუნველყოფად გამოიყენა. (2021: სავალო ფასიანი ქაღალდები 122,001 ათასი ლარი და იპოთეკური სესხები 62,395 ათასი ლარი, SME სესხები 39,306 ათასი ლარი) იხილეთ განმარტება 33.

განმარტებაში 36 იხილეთ სხვა ბანკებისადმი ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებების გამჟღავნება. ამავე კატეგორიის საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი გამჟღავნებულია განმარტებაში 31. დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ განმარტებაში 37.

18 კლიენტთა ანგარიშები

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	136,382	53,542
- ვადიანი დეპოზიტები	265,495	91,963
სხვა იურიდიული პირები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	446,912	245,970
- ვადიანი დეპოზიტები	201,484	88,987
ფიზიკური პირები		
- მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	305,651	172,501
- ვადიანი დეპოზიტები	604,816	227,216
კლიენტთა ანგარიშები სულ	1,960,740	880,179

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

18 კლიენტთა ანგარიშები (გაგრძელება)

კატეგორია „სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები“ არ გულისხმობს მოგებაზე ორიენტირებულ სახელმწიფო ბიზნესებს. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ცალკე ანგარიშში ნაჩვენები კლიენტების ანგარიშების ნაშთები 1,965,810 ათას ლარს შეადგენს (2022: 881,805 ათასი ლარი).

2022 წელს ბაზისბანკმა შეისყიდა სს „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საცალო და ბიზნესკლიენტების დეპოზიტები 524,052 ათას და 141,096 ათას ლარად. შესყიდვის დეტალები მოცემულია განმარტებაში 38.

ეკონომიკური სექტორის კონცენტრაცია კლიენტების ანგარიშებში ასეთია:

ათასი ლარი	31 დეკ., 2022		31 დეკ., 2021	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	910,467	45%	399,717	44%
ტრანსპორტი ან კომუნიკაცია	208,387	10%	41,290	5%
ენერგეტიკა	168,821	9%	3,441	0%
ფინანსური ინსტიტუტები	157,712	8%	147,556	17%
მომსახურება	112,280	6%	55,931	6%
სახელმწიფო	89,583	5%	63,186	7%
უძრავი ქონების დეველოპმენტი	79,997	4%	6,213	1%
მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება	74,436	4%	31,782	4%
ვაჭრობა	49,849	3%	40,292	5%
წარმოება	37,871	2%	40,282	5%
განათლება	33,774	2%	32,795	4%
სხვა	37,563	2%	17,694	2%
კლიენტთა ანგარიშები სულ	1,960,740	100%	880,179	100%

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს სამი კლიენტი ჰყავდა (2021: ერთი კლიენტი), რომელთა ნაშთებიც მთლიანი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ კლიენტის ნაშთები სულ 167,249 ათას ლარს (2021: 69,814 ათასი ლარი), ან მთლიანი კლიენტთა ანგარიშების 8.5% (2021: 7.9%) შეადგენდა.

კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 36-ში. კლიენტთა ანგარიშების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 31-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 37-ში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

19 ნასესხები სახსრები

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
<i>ნასესხები სახსრები</i>		
სესხები „ბლუ ორჩარდისგან“	77,547	53,407
სესხები შავი ზღვის ვაჭრობის და განვითარების ბანკისგან (“BSTDB”)	52,479	40,512
სესხები ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისგან (“EBRD”)	46,087	96,447
სესხები სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის ევროპული ფონდისგან	29,121	42,728
სესხები responsAbility SICAV (Lux) მიკრო და SME ფინანსების და ვალების ფონდისგან	24,695	-
სესხები გლობალური კლიმატის პარტნიორობის ფონდისგან (responsAbility)	16,732	89,678
სესხები ფონდისგან GREEN FOR GROWTH (Finance-in-Motion)	14,533	19,369
სესხები ჩინეთის განვითარების ბანკისგან (“CDB”)	13,830	15,556
სესხები „კომერცბანკისგან“	13,766	15,489
სესხები მიკროსაფინანსო განვითარების ორგანიზაციისგან SA, SICAV-SIF, (INCOFIN)	13,535	-
სესხები ResponsAbility SICAV (Lux) მიკრო და SME ფინანს ლიდერისგან	11,624	-
სესხები Global Impact Investments Sarl (SYMBIOTICS)	8,676	-
სესხები responsAbility Global მიკრო და SME ფინანსების ფონდისგან	8,682	-
სესხები ResponsAbility SICAV (Lux) ფინანსური ჩართულობის ფონდისგან	7,283	-
სესხები SYMBIOTICS SICAV (LUX)	2,898	-
სესხები FINETHIC S.C.A SICAV_SIF (SYMBIOTICS)	1,449	-
სესხები ბანკისგან BANCA POPOLARE DI SONDRIO SCPA	-	9,305
სესხები საერთაშორისო განვითარების ოპეკის ფონდისგან (OFID)	-	46,999
ნასესხები სახსრები სულ	342,937	429,490

ნასესხებ სახსრებთან მიმართებაში ჯგუფი ვალდებულია დაემორჩილოს ფინანსურ კოვენანტებს. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს მსესხებლების მიერ სასესხო ხელშეკრულებებით დადგენილი არცერთი კოვენანტი არ დაურღვევია.

პორტფელის შესყიდვის შემდეგ ბანკს გაუჭირდა ზოგიერთი კოვენანტის შესრულება. კრედიტორებმა ბანკს ყველა დარღვევისთვის ვეივერი მისცეს.

კოვენანტების შესრულების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტებაში 33.

სხვა ნასესხები სახსრების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნების შესახებ იხ. განმარტება 36. სხვა ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 31-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 37-ში. ნაჩვენებია ჯგუფის დაფინანსების საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ცვლილებები.

20 სადაზღვევო ვალდებულებები

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
გამოუმუშავებელი პრემია და ზარალის რეზერვები	8,374	6,913
სხვა სადაზღვევო ვალდებულებები	7,007	4,646
სადაზღვევო ვალდებულებები სულ	15,381	11,559

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

20 სადაზღვევო ვალდებულებები (გაგრძელება)

გამომუშავებული პრემია და ზარალები გულისხმობს რეზერვებს, რომლებიც მოხდა, მაგრამ არ განცხადებულა, თანხით 40 ათასი ლარი. (2021: 13 ათასი ლარი).

სადაზღვევო ხელშეკრულებებში წლის განმავლობაში მომხდარი ცვლილებები მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
გამომუშავებული პრემია და ზარალის რეზერვები 1 იანვარს	6,913	3,646
ბრუტო პრემია წლის განმავლობაში	17,199	13,384
წლის განმავლობაში გამომუშავებული პრემიები	(16,086)	(10,577)
ანაზღაურებული ზარალები	(2,708)	(2,402)
დამდგარი ზარალები	3,056	2,862
გამომუშავებული პრემია და ზარალების რეზერვები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,374	6,913

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ზარალების რეზერვების ცვლილებები შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
ზარალების რეზერვები, წლის დასაწყისი	913	454
ზარალების რეზერვები, გადაზღვევის წილი, წლის დასაწყისი	(614)	(281)
წმინდა რეზერვები ზარალებისთვის, წლის დასაწყისი	299	173
პლუს დამდგარი ზარალები	1,351	1,002
გამოკლებული ანაზღაურებული ზარალები	(1,092)	(876)
წმინდა რეზერვები ზარალებისთვის, წლის ბოლო	558	299
რეზერვები ზარალებისთვის, გადაზღვევის წილი, წლის ბოლო	704	614
რეზერვები ზარალებისთვის, წლის ბოლო	1,262	913

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

20 სადაზღვევო ვალდებულებები (გაგრძელება)

გამოუმუშავებელი სადაზღვევო პრემიის ცვლილება 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასეთია:

ათასი ლარი	31 დეკ., 2022	31 დეკ., 2021
ბრუტო გამოუმუშავებელი სადაზღვევო პრემიის რეზერვი, წლის დასაწყისი	5,999	3,192
გამოუმუშავებელი სადაზღვევო პრემიის რეზერვი, გადაზღვევის წილი, წლის დასაწყისი	(5,312)	(2,523)
წმინდა გამოუმუშავებელი სადაზღვევო პრემიის რეზერვი, წლის დასაწყისი	687	669
ცვლილება გამოუმუშავებელი სადაზღვევო პრემიის რეზერვში	1,113	2,806
ცვლილება გამოუმუშავებელი სადაზღვევო პრემიის რეზერვში, გადაზღვევის წილი	(873)	(2,789)
წმინდა ცვლილება გამოუმუშავებელი სადაზღვევო პრემიის რეზერვში	240	17
წმინდა გამოუმუშავებელი სადაზღვევო პრემიის რეზერვი, წლის ბოლო	927	687
გამოუმუშავებელი დაზღვევის პრემიის რეზერვი, გადაზღვევის წილი, წლის ბოლო	6,185	5,312
ბრუტო გამოუმუშავებელი დაზღვევის პრემიის რეზერვი, წლის ბოლო	7,112	5,999

სადაზღვევო პოლისებით გათვალისწინებული რისკები, როგორც წესი, 12 თვეზე ვრცელდება. სადაზღვევო კონტრაქტებში ზარალების რეზერვები (რომლებიც შედგება პოლისების მფლობელების მიერ განცხადებული ზარალების რეზერვებისგან და დამდგარი, მაგრამ ანგარიშგებაში ჯერ არ ასახული ზარალებისგან) კეთდება იმ ზარალების ხარჯის დასაფარად, რომლებიც დადგა და წინასწარ ფასდება ცნობილი ფაქტების მიხედვით საანგარიშგებო თარიღისთვის.

რეზერვები ყოველთვიურად იხვეწება, რაც რეგულარული, მიმდინარე პროცესის ნაწილია, რადგან ზარალების გამოცდილება ვითარდება. გარკვეული ზარალები ანაზღაურდება, სხვები განცხადდება. დაუფარავი ზარალების რეზერვები არ დისკონტირდება ფულის დროითი ღირებულებით.

ჯგუფი მის ვადაგაუსვლელ რისკებს იხილავს ცალკეული ბიზნესმიმართულებების ისტორიული ეფექტიანობის მიხედვით, რითაც განსაზღვრავს მოსალოდნელი ზარალების საერთო ცვლილებას. სხვა სადაზღვევო ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 36-ში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

21 სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდეგისგან შედგება:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
<i>სხვა ფინანსური ვალდებულებები AC-თი</i>		
სერვისებისთვის გადასახდელი თანხა	2,318	1,527
ანგარიშსწორების ოპერაციები	1,907	158
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	571	-
საღებუტო და საკრედიტო ბარათების გადასახდელი	187	414
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	1,419	1,032
სხვა ფინანსური ვალდებულებები სულ	6,402	3,131

ანგარიშსწორების ოპერაციების ფინანსური ვალდებულება წარმოადგენს იმ თანხებს, რომლებზეც ბანკის კლიენტებმა თავიანთი კლიენტთა ანგარიშებიდან თანხა გადაიტანეს სხვა კომერციული ბანკების ანგარიშებზე და რომლებზეც ანგარიშსწორებაც მოხდა პერიოდის ბოლოს. ეს თანხები აკლდება კლიენტთა ანგარიშების მუხლს და შეიტანება სხვა ფინანსური ვალდებულებების მუხლში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 36-ში.

22 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები შემდეგისადაში შედგება:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022	31 დეკ, 2021
თანამშრომელთა ბენეფიტების დარიცხული ხარჯები	8,254	3,171
მიღებული წინასწარი გადახდები	721	760
მოგების გადასახადის გარდა გადასახდელი სხვა გადასახადები	364	514
სხვა	1,213	1,255
სხვა ვალდებულებები სულ	10,552	5,700

თანამშრომლების დარიცხული ბენეფიტები მოიცავს თანამშრომელთა და მენეჯმენტის ბენეფიტებისთვის შექმნილ რეზერვებს, მათ შორის წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის ("SBP") სქემის ფარგლებში შექმნილ რეზერვებს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

23 სუბორდინირებული ვალეები

ბანკს აქვს ორი სუბორდინირებული ვალი. სუბორდინირებულ ვალს 4,900 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (2021: 4,900 ათასი აშშ დოლარი) ერიცხება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი წლიური 7.00 %-ის ოდენობით და ვადა უდგება 2026 წლის 26 აგვისტოს. სესხი მიღებულია აქციონერის Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd'-ისგან. ვალის ამოწურვა 2019 წელს დაიწყო და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ღირებულების 60%-ით მე-2 დონის კაპიტალში შედის.

2022 წლის აგვისტოში სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის ევროპული ფონდისგან ("EFSE") მიღებული იქნა 15,000 ათასი ევროს ღირებულების სუბორდინირებული ვალი მცურავი საპროცენტო განაკვეთით 6 მილიონი EURIBOR + მარჟა 6.50%. ვადა უდგება 2029 წლის 29 ივნისს. სუბორდინირებული სესხი დაკავალიფიცირდა, როგორც მეორე დონის ინსტრუმენტი და შედის საზედამხებელო კაპიტალში.

სუბორდინირებული ვალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში რიგში ყველა სხვა კრედიტორის შემდეგ დგას. სუბორდინირებული ვალი თავდაპირველად აღიარდა და შემდგომში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღირიცხა ამორტიზებული ღირებულებით.

სუბორდინირებული ვალეების სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხილეთ განმარტებაში 36. სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია განმარტებაში 31, ხოლო სუბორდინირებული ვალის ცვლილება წარმოდგენილია 30-ე განმარტებაში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ წარმოდგენილია განმარტება 37-ში.

24 სააქციო კაპიტალი

ათასი ლარი გარდა აქციების რაოდენობისა	გამოშვებული აქციების რაოდენობა ათასებში	ჩვეულებრივი აქციები	საემისიო შემოსავალი	სულ
2021 წლის 1 იანვარს	16,057	16,057	74,923	90,980
2021 წლის 31 დეკემბერს	16,057	16,057	74,923	90,980
ახალი აქციების გამოშვება	1,034	1,034	26,143	27,177
2022 წლის 31 დეკემბერს	17,091	17,091	101,066	118,157

ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი ავტორიზებული რაოდენობა 17,215 ათასია (2021: 16,181 ათასი აქცია), ნომინალური ღირებულებით 1 აქცია 1 ლარი (2021: 1 აქცია 1 ლარი). გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობაა 17,215 ათასი აქცია (2021: 16,181, ათასი აქცია). ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს.

2022 წლის დეკემბერში კაპიტალში დამატებითი ინვესტიცია განახორციელა მთავარმა აქციონერმა შპს Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co, რომელმაც გამოშვებულ ახალ 1,034 ათას აქციაში გადაიხადა 26.2769 ლარი თითო აქციაზე.

შემოთ მოცემულ ცხრილში არ შედის მენეჯმენტზე გრანტით გაცემული 124 ათასი (2021: 124 ათასი) აქცია, რომელიც ჯერ არ არის მინიჭებული. თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს.

საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე შემოთ მიღებულ ნამეტ შემოსავალს. საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ბანკი მოგებას ანაწილებს დივიდენდების სახით ან რიცხავს რეზერვებში საქართველოს სააღრიცხვო წესების მიხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშების თანახმად.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

ბანკის არაუადრეობელი გაუნაწილებელი რეზერვები საქართველოს სააღრიცხვო წესებით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 189,397 ათას ლარს შეადგენს (2021: 145,644 ათასი ლარი).

25 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა

2015 წლის აპრილში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის 2015-2016 წლების ახალი საბონუსე სქემა და უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებზე გრანტიტ გასცა ახალი აქციები, შესაბამისი მომსახურების პირობებით. აქციებს აქვს დივიდენდის მიღების უფლება, მაგრამ არ გააჩნია ხმის უფლება და არც გაყიდვის ან მესამე პირისთვის გადაცემის უფლება მომსახურების პირობების შესრულებამდე.

სქემის თანახმად, ყოველწლიურად, ეფექტიანობის წინასწარგანსაზღვრული პირობების თანახმად, სქემის მონაწილეებს გადაეცემა აქციების გარკვეული რაოდენობა. გადასაცემი აქციების მთლიანი რაოდენობა დამოკიდებულია გუნდის მიზნების შესრულებაზე და თითოეული აქციის საბალანსო ღირებულებაზე, ჯგუფის აქციების გადაცემის წინა წლისთვის მომზადებული, IFRS-ით აუდირებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მიხედვით. გუნდის მიზნები ძირითადად უკავშირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი ზრდის და მომგებიანობის მაჩვენებლების შესრულებას და გარკვეული საზედამხედველო კოეფიციენტების და კოვენანტების დაცვას. გადაცემულ აქციებს მოჰყვება მომსახურების პირობები. ამ პირობების შესრულებამდე, აქციებს აქვს დივიდენდის უფლება, მაგრამ არა ხმის უფლება და ისინი ვერ გაიყიდება და ვერ გადაეცემა მესამე მხარეს. მომსახურების პირობები გულისხმობს სქემის მონაწილის დასაქმების უწყვეტობას, სანამ მათი სრული უფლებების თანდათანობით გადაცემა არ დასრულდება.

ამ აქციებს გადაცემის შემდგომი შეზღუდვები მოჰყვება. უფლებაცადაცემული აქციების 50%-ს ეს შეზღუდვა მოეხსნება 2019 წლის ივლისში (შეზღუდვის პირველი პერიოდის დასასრული), 2022 წლის 1 ივლისს (შეზღუდვის მეორე პერიოდის დასასრული) კი გადაცემის შემდგომი შეზღუდვები მთლიანად მოიხსნება (ვალა გაუვა).

2017 წლის მარტში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის ახალი საბონუსე სქემა 2017-2021 წლებისთვის და ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებს ახალი აქციები გადასცა, შესაბამისი მომსახურების პირობებით. გადაცემის თარიღად ჯგუფი 2017 წლის 27 მარტს თვლის. თითოეული აქციის სამართლიანი ღირებულება გადაცემის დღეს 12.55 ლარით განისაზღვრა. აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბანკის მფლობელებს შორის აქციების შეძენის ტრანზაქციებისთვის დადგენილი ერთი აქციის ფასის მიხედვით. ახალი სქემის მიხედვით, მენეჯმენტის აქციებზე იგივე შეზღუდვები გავრცელდება. მათი მიღებიდან 2 (ორი) წლის განმავლობაში (შეზღუდვის პერიოდი) დირექტორებს არ შეეძლება ამ აქციების გაყიდვა. ამ პერიოდის გასვლის შემდეგ, დირექტორებს შეეძლება მენეჯმენტის აქციების ნახევრის გაყიდვა. დირექტორების მფლობელობაში მყოფი ყველა მენეჯმენტის აქციის გასხვისება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ დირექტორების თანამდებობიდან გადადგომის შემდეგ.

სქემის მთლიანი ხარჯი 2022 წლისთვის 166 ათასი ლარით განისაზღვრა (2021: 597 ათასი ლარი). იხ. განმარტება 32.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

25 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა (გაგრძელება)

სქემის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

ათასი ლარი აქციების რაოდენობის გარდა	2022	2021
მიუნიციპალური აქციების რაოდენობა წლის დასაწყისში	165,000	178,000
გადაცემული აქციები	-	-
ეფექტიანობის პირობების მიხედვით მისანიჭებული აქციების საპროგნოზო რაოდენობის ცვლილება	2,000	(13,000)
მიუნიციპალური აქციების რაოდენობა წლის ბოლოს	167,000	165,000
თითო აქციის ღირებულება გადაცემის დღის მდგომარეობით (ლარი)	12.55	12.55
წლის განმავლობაში თანამშრომლების ხარჯად აღიარებული ხარჯი	166	597

წილობრივი გადახდის სქემებში წილობრივი ანგარიშსწორების ნაწილში თანამშრომელთა ხარჯები აღიარებულია შემოსავლის ანგარიშში წრფივი მეთოდით მინიჭების პერიოდის განმავლობაში და შესაბამისი გატარება კეთდება წილობრივი გადახდის რეზერვზე კაპიტალში. კაპიტალში შეტანილი წილობრივი გადახდის რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2,606 ლარს შეადგენდა (2,440 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბერს).

26 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ათასი ლარი	2022	2021
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	224,657	113,079
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით	18,364	15,789
სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	8,906	2,732
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ AC-ით	6,240	2,190
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	258,167	133,790
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი AC-ით		
ნასესხები სახსრები	38,762	11,468
ფიზიკური პირების ვადიანი დეპოზიტები	28,670	9,902
იურიდიული პირების ვადიანი დეპოზიტები	22,401	11,672
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	20,240	22,813
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	17,721	8,020
სუბორდინირებული სესხები	2,645	1,120
სხვა ბანკების ვადიანი განთავსებები	1,887	877
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	132,326	65,872
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	125,841	67,918

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

27 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

ათასი ლარი	2022	2021
საკომისიო შემოსავალი		
<i>საკომისიო შემოსავალი, რომელიც არ უკავშირდება FVTPL -ით აღრიცხულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს</i>		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	4,018	2,352
- გაცემული ფინანსური გარანტიები (განმარტება 33)	3,419	2,337
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	2,907	1,653
- ტრანზაქციები ნაღდი ფულით	898	476
- დისტანციური საბანკო საკომისიოები	609	417
- გაცემული ეფექტიანობის გარანტიები (განმარტება 33)	207	149
- სხვა	1,168	1,218
საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი სულ	13,226	8,602
საკომისიო ხარჯი		
<i>საკომისიო ხარჯი რომელიც არ უკავშირდება FVTPL-ით აღრიცხულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს:</i>		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	3,223	2,674
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	765	653
- გარანტიებთან დაკავშირებული ხარჯები	334	180
- საკრედიტო ხაზების საკომისიოები	297	142
- ინკასაციის და ტრანზაქციის საკომისიოები	221	42
- ფაქტორინგული სერვისები	6	6
- სხვა	205	196
საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი სულ	5,051	3,893
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	8,175	4,709

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

28 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ათასი ლარი	განმ	2022	2021
თანამშრომელთა კომპენსაცია		42,872	24,120
შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის ცვეთა და არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია		5,166	3,461
გამოყენების უფლების მქონე აქტივების ცვეთა		4,160	1,131
პროფესიული მომსახურება		3,113	1,454
რეკლამა და მარკეტინგი		2,451	1,979
შეკეთება და რემონტი		1,831	739
უსაფრთხოების მომსახურება		1,055	803
საოფისე მარაგები		992	279
სასამართლო ავანსების და სხვა აქტივების გაუფასურება		904	1,474
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		884	644
დაზღვევა		879	628
სალიზინგო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი		802	287
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ლიზინგთან დაკავშირებული სალიზინგო ხარჯები		375	162
მოგზაურობა და ტრენინგი		206	50
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურება		64	2,138
სხვა		6,356	1,811
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები სულ		72,110	41,160

თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანილია 641 ათასი ლარი (2021: 309 ათასი) კანონით განსაზღვრული საპენსიო ანარიცხი.

28 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ინფორმაციას მენეჯმენტის საბჭოს წევრების შესახებ, მათ შორის სამეთვალყურეო საბჭოს და თანამშრომლების შესახებ:

	2022		2021	
	ბანკის განცალკე	კონსოლიდ	ბანკის განცალკე	კონსოლიდ
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	6	8	5	5
დირექტორთა საბჭოს წევრები	7	11	7	12
სხვა თანამშრომლები	854	892	479	518
თანამშრომელთა რაოდენობა	867	911	491	535

ჯგუფის თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა 2022 წლის განმავლობაში არის 833 (2021: 500) თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანილია 166 ათასი ლარი (2021: 597 ათასი ლარი), რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის პერსონალისთვის უშუალოდ აქციონერების მხრიდან გადახდილ წილობრივ ანაზღაურებას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პროფესიული სერვისების საკომისიო მოიცავს 477 ათას ლარს (2021: 340 ათასი ლარი) აუდიტისთვის და აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული სხვა პროფესიული სერვისებისთვის, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკთან დაკავშირებული საკომისიოები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 311 ათას ლარს (2021: 208 ათასი ლარი).

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

29 მოგების გადასახადები

(ა) მოგების გადასახადის ხარჯის კომპონენტები

წლის მოგება-ზარალში აღიარებული მოგების გადასახადი შედგება შემდეგისგან:

ათასი ლარი	2022	2021
მიმდინარე გადასახადი	(5,951)	(3,450)
გადავადებული გადასახადი	(6,697)	2,400
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	(12,648)	(1,050)

(ბ) საგადასახადო ხარჯსა და მოგება-ზარალს შორის რეკონსილაცია, გამრავლებული შესაბამის საგადასახადო განაკვეთზე

ჯგუფის 2022 წლის მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება მოგების გადასახადი განაკვეთით 15% (2021: 15%) შვილობილი კომპანიების მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთი (2021: 15%). როგორც განმარტება 3-ში აღინიშნა, ბანკისთვის მოგების გადასახადის განაკვეთი 2023 წლიდან 20%-მდე გაიზარდა.

ქვემოთ მოცემულია დაბეგვრის მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ხარჯს შორის რეკონსილაცია.

ათასი ლარი	2022	2021
მოგება დაბეგვრამდე	86,702	39,631
თეორიული საგადასახადო ხარჯი კანონის მიხედვით (2022: 15%; 2021: 15%)	(13,005)	(5,945)
იმ მუხლების საგადასახადო ეფექტი, რომლებიც არაა გაქვითვადი ან შეფასებადი საგადასახადო მიზნებისთვის:		
- შემოსავალი მთავრობის/სებ-ის ფასიანი ქაღალდებისგან და დეპოზიტებისგან	4,373	2,671
- სხვა შემოსავალი რომელიც გათვალისწინებულია გადასახადისგან	491	420
- მოგების მუხლები, რომლებიც მოგება-ზარალში არ არის აღიარებული, მაგრამ საგადასახადო თვალსაზრისით ექვემდებარება დაბეგვრას	(82)	(53)
- სხვა არაგაქვითვადი ხარჯები	(233)	(7)
საგადასახადო ზარალი რომელიც არ იქნა გადატანილი	-	1,106
საგადასახადო კანონმდებლობაში მომხდარი ცვლილების შედეგი	(4,192)	758
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	(12,648)	(1,050)

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილება შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც 2019 წლის 1 იანვრიდან კომერციული ბანკების და სადაზღვევო ორგანიზაციებისთვის უქმდება პერიოდის მოგების გადასახადი (დივიდენდის ან სხვა ფორმით განაწილებამდე).

2018 წლის 30 მაისს საქართველოს მთავრობამ გამოაცხადა ამ ცვლილებების გადავადება 2023 წლის 1 იანვრამდე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები/ვალდებულებები ხელახლა ითვლება იმ რაოდენობებისთვის, რომელთა ათვისებაც მოსალოდნელია 2019 წლის 1 იანვრიდან 2022 წლის დეკემბრამდე პერიოდში.

2022 წელს ზემოხსენებული დაანონსებული გადავადება გაუქმდა. ეს მეთოდი მოგების გადასახადის მიზნებისთვის არ იქნება გამოყენებული.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

29 მოგების გადასახადები (გაგრძელება)

(c) გადავადებული გადასახადები დროებითი განსხვავების ტიპების მიხედვით

IFRS-სა და საკანონმდებლო საგადასახადო რეგულირებას შორის განსხვავებები იწვევს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას (ფინანსური ანგარიშგების მიზნისთვის) და მათ საგადასახადო ბაზას შორის დროებითი განსხვავებების გაჩენას. ქვემოთ მოცემულია ამ დროებითი განსხვავებების ცვლილების საგადასახადო ეფექტი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ათასი ლარი	1 იანვ 2022	საგადასახადო კანონმდებლ ობაში მომხდარი ცვლილების ეფექტი	მოგება- ზარალში გატარებული როგორც კრედიტი ან ხარჯი	კრედიტად (ხარჯად) გატარებული OCI	31 დეკემბერი 2022
გამოქვითვადი / (დაბეგრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი					
შენიშნა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(327)	(109)	(3,286)	(2,718)	(6,440)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(1,375)	-	(5,548)	-	(6,923)
გამოყ უფლ მქონე აქტივები	96	32	661	-	789
გარანტიების რეზერვი	(279)	-	(91)	-	(370)
ბანკთაშორისი ნაშთების რეზერვი	92	30	67	-	189
ფას ქალ დარეზ ამობრუნება	38	-	(60)	-	(22)
ნასესხები სახსრები	(301)	(100)	7	-	(394)
დარიცხვები	732	91	(86)	-	737
სხვა	565	336	1,299	-	2,200
წილობრივი	83	28	33	-	144
ინსტრუმენტებით გადახდა					
სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI	-	-	-	(424)	(424)
საგად. წესებში ცვლილების წმინდა ერთჯერადი	-	-	(935)	-	(935)
საგადასახადო ეფექტი					
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(676)	308	(7,940)	(3,142)	(11,449)

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	1 იანვარი 2021	მოგება- ზარალში გატარებული როგორც კრედიტი ან ხარჯი	კაპიტალში გატარებული როგორც კრედიტი ან ხარჯი	31 დეკემბერი 2021
გამოქვითვადი / (დაბეგრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი				
შენიშნა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(607)	279	-	(328)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(3,061)	1,685	-	(1,376)
გამოყენების უფლების მქონე აქტივები	140	(44)	-	96
გარანტიების რეზერვი	(118)	(161)	-	(279)
ბანკთაშორისი ნაშთების რეზერვი	87	5	-	92
ფას ქალ დარეზ ამობრუნება	24	14	-	38
ნასესხები სახსრები	(308)	8	-	(300)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

დარიცხვები	142	591	-	733
სხვა	534	31	-	565
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	92	(8)	-	84
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(3,075)	2,400	-	(675)

ჯგუფის მიმდინარე სტრუქტურის და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის კონტექსტში, სხვადასხვა ჯგუფის კომპანიების საგადასახადო დანაკარგები და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ დაოფსეტდეს მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებით და სხვა ჯგუფის კომპანიების დაბეგვრადი მოგებით და, შესაბამისად, გადასახადები შეიძლება დაირიცხოს კონსოლიდირებული საგადასახადო ზარალის შემთხვევაშიც კი. ამიტომ, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ოფსეტდება მხოლოდ მაშინ, როცა ერთსა და იმავე დაბეგვრად ერთეულს და საგადასახადო ორგანოს უკავშირდება.

30 დაფინანსების საქმიანობისგან წარმოშობილი ვალდებულებების რეკონსილაცია

ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ცვლილება წარმოდგენილი პერიოდების მიხედვით. ამ ვალდებულებების მუხლები ის მუხლებია, რომლებიც ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშში „დაფინანსების საქმიანობის“ მუხლშია ასახული.

ათასი ლარი	ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან			
	ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული ვალეები	სალიზინგო ვალდებულებები	სულ
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2021 წლის 1 იანვარს	477,012	16,368	4,812	498,192
ფულის შემოდინება	218,271	-	-	218,271
ფულის გადინება	(236,178)	-	(1,127)	(237,305)
უცხ ვალ კორექტირებები	(28,880)	(928)	251	(29,557)
პროცენტის ცვლილება	(735)	122	-	(613)
სხვა არაფულადი ცვლილებები	-	-	809	809
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2021 წლის 31 დეკემბერს	429,490	15,562	4,745	449,797
ფულის შემოდინება	217,368	46,232	-	263,600
ფულის გადინება	(252,315)	-	(4,701)	(257,016)
უცხ ვალ კორექტირებები	(52,830)	(4,994)	(3,016)	(60,840)
პროცენტის ცვლილება	1,224	133	-	1,357
სხვა არაფულადი ცვლილებები	-	-	21,548	21,548
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2022 წლის 31 დეკემბერს	342,937	56,933	18,576	418,446

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფში ფინანსური რისკების მართვის ფუნქცია ვრცელდება ფინანსურ რისკებზე, ოპერაციულ რისკებსა და იურიდიულ რისკებზე. ჯგუფი, ფინანსურ შედეგებზე, მის გრძელვადიან სტრატეგიულ მიზნებსა და რეპუტაციაზე რისკების ზეგავლენის შემცირების მიზნით მართავს რისკების გამოვლენას, შეფასებას და შემსუბუქებას (მიტიგაციას), შიდა მმართველობის პროცესების, რისკების მართვის მექანიზმების და პროცესების საშუალებით.

რისკების მართვის პასუხისმგებლობა ჯგუფის შიგნით ყველა დონეზე ვრცელდება, სამეთვალყურეო საბჭოდან და დირექტორთა საბჭოდან დაწყებული (აღმასრულებელი მენეჯმენტი) თითოეული ფუნქციური ერთეულის მენეჯერით და რისკების ოფიცრით დამთავრებული. რისკების მართვის ფუნქცია რისკების მართვის შემდეგ ფუნქციურ ერთეულებზეა განაწილებული:

- სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე - საბჭოს კომიტეტები: რისკების კომიტეტი და აუდიტის კომიტეტი;
- დირექტორთა საბჭოს დონეზე - დირექტორთა საბჭოს დონის კომიტეტები და ერთეულები: აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO), რისკების მართვის დეპარტამენტი, ხაზინის დეპარტამენტი, საკრედიტო კომიტეტები და კომპლაენსის კომიტეტი.

სამეთვალყურეო საბჭოს აკისრია რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ზედამხედველობის ზოგადი პასუხისმგებლობა. სამეთვალყურეო საბჭო, როგორც ბანკის მმართველობის უმაღლესი ორგანო, აფასებს ბანკის რისკის პროფილს და ბანკის რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ადეკვატურობასა და ეფექტიანობას, რითაც აწესებს რისკების მართვის ზოგად მიდგომას და პრინციპებს. საბჭო ასევე ამტკიცებს ცალკეულ რისკების სტრატეგიებს, ადგენს ბანკის რისკის აპეტიტს და რისკების კონტროლის სისტემას.

სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტები მოიცავს რისკის ძირითად ტიპების განსაზღვრებას, მენეჯმენტს აკისრებს კონკრეტულ რისკებზე პასუხისმგებლობას და აწესებს მოთხოვნებს შიდა კონტროლის სისტემებზე. რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტების მიზანია ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენა, ანალიზი და მართვა, რისკების შესაბამისი ლიმიტების და კონტროლის დაწესება და რისკის დონეების და ლიმიტების დაცვის მუდმივი მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულ გადამეშავებას გადის ბაზრის პირობის ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების ცვლილებების და ახალი საუკეთესო პრაქტიკის ასახვის მიზნით.

დირექტორთა საბჭო თითოეული ბიზნესმართულებისთვის განსაზღვრავს ყველა დამახასიათებელი რისკის მართვის შესაბამის პროცედურებს. ამ დროს მისი ამოცანაა ბიზნესის იმგვარი სტრუქტურირება, რომ ასახოს რისკები, უზრუნველყოს მოვალეობათა ადეკვატური გამიჯვნა და ადეკვატური პროცედურების არსებობა, განსაზღვროს დაქვემდებარებულ თანამშრომელთა ოპერაციული მოვალეობები. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების შემსუბუქების ღონისძიებათა მონიტორინგსა და განხორციელებაზე, ასევე ჯგუფის მუშაობის რისკების დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფაზე.

ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის უპირველესი ამოცანებია: რისკების ლიმიტების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის პოზიცია ამ ლიმიტების ფარგლებშია. ოპერაციული და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციების მთავარი ამოცანაა შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, ოპერაციული და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

საკრედიტო რისკი იმართება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის საშუალებით როგორც პორტფელის, ისე ტრანზაქციების დონეზე. გადაწყვეტილების მიღების ეფექტიანობის ხელშეწყობის მიზნით, ჯგუფი საკრედიტო კომიტეტების იერარქიას აწესებს, პოზიციის ტიპიდან და სიდიდიდან გამომდინარე.

საბაზრო და ლიკვიდობის რისკებს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი, ხაზინის დეპარტამენტთან და რისკების მართვის დეპარტამენტთან კოორდინაციით. ხაზინის დეპარტამენტი ფინანსური და არაფინანსური რისკების მონიტორინგს ახორციელებს ოპერაციულ ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრების გზით. ამ შეხვედრების დროს ხაზინა თანამშრომლებისგან იღებს ექსპერტულ რეკომენდაციას თავიანთი სფეროების შესახებ, ახორციელებს ლიკვიდობის გეგმების, სტრუქტურული საპროცენტო განაკვეთების პოზიციების ყოველდღიურ კონტროლს, და მართავს და აკონტროლებს უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციას.

ბანკი ადგენს რისკების აღების და მართვის პრინციპებს, რომლებიც შიდა წესებსა და პოლიტიკის დოკუმენტებშია ასახული და მთელ ორგანიზაციაში თანმიმდევრულად გამოიყენება.

ეს ზოგადი პრინციპებია:

- პრუდენციული რისკების აღება რისკების ყოვლისმომცველი შეფასებით და კონტროლის გარემოში;
- მონიტორინგის და ანგარიშგების ადეკვატური და ეფექტიანი სისტემა;
- რისკების სათანადო რაოდენობრივი გამოსახვა სათანადო მეთოდოლოგიის გამოყენებით ბანკის ზომის და კომპლექსურობის შესაბამისად;
- მარეგულირებლის ყველა მოქმედი მოთხოვნის და ინსტრუქციის მიღება და შესრულება და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით;
- რისკების ეფექტიანი მმართველობის განხორციელება რისკების კონტროლის სათანადო იერარქიის შენარჩუნებით, რომელიც, ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან არიდების მიზნით, დამოუკიდებელია ბიზნეს-საქმიანობისგან;
- რისკების მართვის მოსაზრებათა დაცვა ახალი საქმიანობის, ბიზნესმიმართულების ან პროდუქტების ექსპლუატაციაში გაშვებისას.

როგორც გარე, ისე შიდა რისკის ფაქტორების გამოვლენა და მართვა მთელი ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურის შიგნით ხდება. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა რისკების რუკის შემუშავებას. ასეთი რუკები რისკის ფაქტორების ფართო სპექტრის გამოვლენის საშუალებას იძლევა და კომფორტის იმ დონის განსაზღვრის საფუძველია, რომელსაც რისკების შემსუბუქების არსებული პროცედურები იძლევა.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფის წინაშე დგას საკრედიტო რისკი. ეს ის რისკია, როცა ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეასრულებს მის მოვალეობას, რითაც კონტრაგენტის ფინანსურ ზარალს გამოიწვევს.

საკრედიტო რისკის პოზიცია წარმოიშობა ჯგუფის საკრედიტო საქმიანობის და პარტნიორებთან განხორციელებული სხვა ტრანზაქციების გამო, რაც იწვევს ფინანსურ აქტივების და კრედიტთან დაკავშირებული გარებალანსური ვალდებულებების გაჩენას.

ჯგუფის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში, ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებში. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია გაცემულ ფინანსურ გარანტიებზე, კრედიტის გაცემის ვალდებულებებზე, აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე და იმპორტ-ექსპორტის აკრედიტივებზე თავად ვალდებულების ტოლია.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი ჯგუფის საქმიანობასთან ასოცირებული ცალკეული ყველაზე დიდი რისკია. ამიტომ, მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება მის საკრედიტო რისკის პოზიციას.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

რისკების მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის შეფასება კომპლექსურია და მოითხოვს მოდელის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება ბაზრის პირობის, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადის და დროის გასვლის მიხედვით. აქტივების პორტფელისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება მოითხოვს დეფოლტის ალბათობის, მასთან დაკავშირებული ზარალის კოეფიციენტების და მხარეებს შორის დეფოლტის კორელაციების შემდგომ შეფასებას.

ლიმიტები. ჯგუფი მისი საკრედიტო რისკის დონეს ასტრუქტურირებს ერთ მსესხებელთან, ან მსესხებელთა ჯგუფთან და გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან მიმართებაში მიღებული რისკის სიდიდეს ლიმიტების დაწესებით. ლიმიტებს საკრედიტო რისკის დონეზე პროდუქტებისა და დარგის მიხედვით რეგულარულად ამტკიცებს მენეჯმენტი. ამგვარი რისკები მუდმივად განახლებად მონიტორინგს ექვემდებარება და მათი გადახედვა წელიწადში ერთხელ, ან უფრო ხშირად ხდება.

ჯგუფმა რამდენიმე საკრედიტო კომიტეტი შექმნა, რომლებიც მსესხებელ ფიზიკურ პირებზე საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე არიან პასუხისმგებელი. ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი გადაწყვეტილების მიმღები უმაღლესი ორგანოა, რომელიც პასუხს აგებს მაღალი ღირებულების მქონე ტრანზაქციებზე. კომიტეტი ასევე პასუხისმგებელია უფრო ქვემოთ მდგომი საკრედიტო კომიტეტებისთვის ინსტრუქციებისა და სახელმძღვანელოების უზრუნველყოფაზე.

კრედიტის დამტკიცების ლიმიტები კომიტეტებს შორის ამგვარადაა განაწილებული:

საცალო სეგმენტი

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 1000 ათას ლარზე ზემოთ;
- უმცროსი საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 1000 ათას ლარამდე;
- 400 ათას ლარამდე განაცხადებს ამტკიცებს რისკების მართვის დეპარტამენტი. გამონაკლისებს წარმოადგენს საცალო სესხები 150 ათას ლარამდე, რომლებსაც ამტკიცებს საცალო დაკრედიტების ჯგუფი.

ბიზნესის სეგმენტი

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 1000 ათას დოლარზე ზემოთ;
- უმცროსი საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 1000 ათას დოლარამდე;
- 500 ათას დოლარამდე განაცხადებს ამტკიცებს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

საკრედიტო განაცხადები, რომლებიც შესაბამისი კლიენტთან ურთიერთობის მენეჯერებისგან შემოდის, საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად გადაეცემა შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს. საკრედიტო რისკის პოზიცია, ასევე ნაწილობრივ იმართება უზრუნველყოფის და კორპორაციული და პირადი გარანტიების მიღებით. საკრედიტო რისკის პოზიციის მონიტორინგის მიზნით, ფინანსური ანგარიშგების და რისკების დეპარტამენტების შესაბამისი თანამშრომლები ამზადებენ რეგულარულ ანგარიშებს. ეს ანგარიშები კლიენტის ბიზნესის და ფინანსური მდგომარეობის სტრუქტურირებულ ანალიზს ეფუძნება. იმ კლიენტთან რაიმე სახის ურთიერთქმედების ფაქტი, რომლის გადახდისუნარიანობაც უარესდება, მოეხსენება რისკების კომიტეტს და დირექტორთა საბჭოს და განიხილება მათ მიერ.

საკრედიტო რისკების კლასიფიკაციის სისტემა. საკრედიტო რისკის გაზომვის და საკრედიტო რისკის სიდიდის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციის მიზნით, ჯგუფი იურიდიული პირებისთვის იყენებს შიდა სარეიტინგო სისტემას, ან საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ დადგენილ რისკების კლასიფიკაციას, ბანკათმორისო პოზიციებისთვის, ფასიანი ქაღალდებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები ერთმანეთთან შესაბამისობაშია მოყვანილი ბანკის შიგნით დადგენილი მთავარი შკალის მიხედვით, სადაც საკრედიტო რისკის კონკრეტული კატეგორიას შეესაბამება დეფოლტის ალბათობის კონკრეტული დიაპაზონი, როგორც ამ ცხრილითაა ნაჩვენები:

საკრედიტო რისკის კატეგორია მთავარი შკალით	კორპორაციის შიდა რეიტინგები	საერთაშორისო სააგენტოების შესაბამისი საერთ. რეიტინგები (Fitch)	დეფოლტის ალბათობის ინტერვალის შესაბამისი საერთაშორისო რეიტინგი საერთაშორისო სააგენტოს სააგენტოს მიხედვით (Fitch)
ძალიან კარგი	1 – 2	AAA to BB+	0,01% - 0,26%
კარგი	3 – 4	BB to B+	0,27% - 1,48%
დამაკმაყოფილებელი	5 – 6	B, B-	1,49% - 3,03%
სპეც. მონიტორინგს დაქვ.	7 – 8	CCC+ to CC-	3,04% - 99,9%
დეფოლტი	9	C, D-I, D-II	100%

მთავარი შკალის თითოეული საკრედიტო რისკის კატეგორია ენიჭება კრედიტუნარიანობის კონკრეტულ დონეს:

- ძალიან კარგი - კრედიტის მაღალი ხარისხი დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით;
- კარგი - კრედიტის ადეკვატური ხარისხი ზომიერი საკრედიტო რისკით;
- დამაკმაყოფილებელი - კრედიტის ზომიერი ხარისხი დამაკმაყოფილებელი საკრედიტო რისკით;
- სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული - კრედიტი, რომელიც უფრო ყურადღებით მონიტორინგს და გამოსასწორებელ ქმედებას მოითხოვს, და
- დეფოლტი - კრედიტი, რომელზეც მოხდა დეფოლტი.

მიდგომა, რომელსაც ჯგუფი იურიდიულ პირებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის გასაზომად იყენებს, ექსპერტულ რეკომენდაციაზე დაყრდნობით შემუშავებული შიდა მოდელია, რომელიც მსესხებელს საკრედიტო რეიტინგს ანიჭებს სხვადასხვა ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების მიხედვით. რეიტინგების მინიჭება ხდება საკრედიტო რისკის ოფიცრების მიერ, რომელსაც შემდეგ საკრედიტო რისკის კომიტეტის წევრები იხილავენ სესხის დამტკიცების პროცესში.

ის პოზიციები, რომელთაც შიდა რეიტინგი არ აქვს მინიჭებული, საკრედიტო რისკის მიხედვით კლასიფიცირდება, სხვადასხვა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმის გამოყენებით, ესენია: ვადაგადაცილების დღეები, რესტრუქტურიზაცია, უზრუნველყოფის არსებობა.

საკრედიტო რისკის კატეგორია

კრედიტის ხარისხის კრიტერიუმები

ძალიან კარგი	ვადაგადაცილება არ არის; მთლიანად დაფარულია დეპოზიტის, ძვირფასი ლითონის ან მთავრობის გარანტიით.
კარგი	ვადაგადაცილება არ აღემატება 31 დღეს ბოლო 12 თვის განმავლობაში და სესხს სრულად ფარავს უზრუნველყოფა (დეპოზიტი ან უძრავი ქონება); ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატება 31-60 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურიზებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და
დამაკმაყოფილებელი	მიმდინარე ვადაგადაცილება 31 დღეზე ნაკლებია.
განსაკ. მონიტ.	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატებოდა 61-90 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურიზებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31-90 დღეა.
დეფოლტი	სესხმა ბოლო 12 თვის განმავლობაში განიცადა რესტრუქტურიზაცია ან ბოლო 12 თვის განმავლობაში მინიმალური ვადაგადაცილება 90 დღეა.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საერთაშორისო რეიტინგები მხარეებს ისეთი დამოუკიდებელი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მიენიჭება, როგორიცაა S&P, Moody's და Fitch. რეიტინგების შესახებ ინფორმაცია საჯაროა. ეს რეიტინგები და დეფოლტის ალბათობის შესაბამისი დიაპაზონი შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ვრცელდება: ბანკთაშორისი განთავსებები, სახელმწიფო დაწესებულებებზე და მათ დაქვემდებარებაში მყოფ ორგანიზაციებზე გაცემული სესხები და ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდები (სახელმწიფოს, კორპორაციების ფასიანი ქაღალდები, მუნიციპალური ობლიგაციები, ევრობონდები და შესყიდული სავალო ვალდებულებები).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL ფულადი ნაკადების სამომავლო დანაკლისის დისკონტირებული ღირებულების ალბათობის მიხედვით შეწონილი შეფასებაა. (ანუ, საკრედიტო დანაკარგების საშუალო შეწონილი, იმ რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს და შეწონილია ამ დანაკარგების მოხდენის ალბათობით). ECL მიდგომა მიუკერძოებელია და განისაზღვრება ყველა შესაძლო შედეგის დიაპაზონის შეფასებით. ECL შეფასების მიდგომისთვის ჯგუფი იყენებს ოთხ კომპონენტს, ესენია: დეფოლტის ალბათობა (PD), პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში (EAD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და დისკონტის განაკვეთი.

EAD მეთოდი პოზიციას აფასებს მომავალში მოსახდენი დეფოლტის თარიღით და ითვალისწინებს პოზიციაში მოსალოდნელ ცვლილებებს საანგარიშო პერიოდის შემდგომ, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვას და დამტკიცებული ლიმიტებიდან მოსალოდნელ გატანებს. EAD სესხებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ფასდება კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) გამოყენებით.

CCF არის კოეფიციენტი, რომელიც აჩვენებს დამტკიცებული ლიმიტების საბალანსო პოზიციად გარდაქმნის ალბათობას განსაზღვრულ პერიოდში. მონაცემთა შეზღუდულობის გამო, ჯგუფი თვლის, რომ CCF არის 100%. დეფოლტის ალბათობა PD დეფოლტის შესაძლებლობის წინასწარი შეფასებაა, რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს. LGD იმ ზარალის წინასწარი შეფასებაა, რომელსაც დეფოლტის დროს ექნება ადგილი. ის ეფუძნება სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, მათ შორის უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მისაღებ, შორის განსხვავებას. როგორც წესი, ის გამოისახება EAD-ის პროცენტის სახით. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გამოითვლება მოსალოდნელი დანაკარგების მიმდინარე ღირებულება, რომლის დროსაც დისკონტის განაკვეთის როლში გამოიყენება ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) ან მისი მიახლოებითი შეფასება.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელირება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მთელ პერიოდზე. ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მთელი პერიოდი უდრის სავალო ინსტრუმენტების ვადიანობამდე დარჩენილ სახელშეკრულებო პერიოდს. ამჟამად ბანკი არ ახდენს ECL-ის კორექტირებას მოსალოდნელი წინასწარი დაფარვების მიხედვით, მაგრამ მის ზეგავლენას არაარსებითად არის შეფასებული. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისთვის არსებობის რული პერიოდი ის სახელშეკრულებო პერიოდია, რომლის განმავლობაშიც დაწესებულებას აქვს მიმდინარე სახელშეკრულებო ვალდებულება კრედიტის გაცემაზე. არსებობის მთელი პერიოდის პოზიციის განსაზღვრისთვის, ჯგუფი გამოიყენებს სახით, იყენებს გამარტივებულ მიდგომას ფიზიკურ პირებზე გაცემულ ბარათებთან მიმართებაში. ამ ინსტრუმენტებისთვის მაქსიმალურ არსებობის მთელ პერიოდად აღებულია 5 წელი (მაქსიმალური ნებადართული ვადიანობა არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო კრედიტებისთვის), ECL კი ყოველთვის იზომება არსებობის მთელ პერიოდში მოსალოდნელი დანაკარგების მიხედვით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მენეჯმენტი ახდენს არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის მოდელირებას, ანუ იმ დანაკარგების, რომლებიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში შესაძლო დეფოლტის შედეგად წარმოიშობა. 12 თვის ECL არის არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის ნაწილი, რომელიც ფინანსურ ინსტრუმენტს წარმოეშობა დეფოლტის მოვლენებისგან, რომლებიც შესაძლებელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან 12 თვის განმავლობაში მოხდეს, ან ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილი პერიოდი, თუ ის ერთ წელზე ნაკლებია.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებისთვის შეფასებული ECL-ი, დროის პერიოდის შეფასებებია და არა მთელი ციკლის, რაც, როგორც წესი, საზედამხებელო მიზნებისთვის გამოიყენება. ეს შეფასებები ითვალისწინებს საპროგნოზო ინფორმაციას, ანუ ECL-ი ასახავს საკრედიტო რისკზე ზეგავლენის მქონე მთავარი მაკროეკონომიკური ცვლადების ალბათობის მიხედვით შეწონილ განვითარებას.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის მიზნებისთვის, ჯგუფი დეფოლტს განსაზღვრავს, როგორც სიტუაციას, როცა პოზიცია აკმაყოფილებს ერთ ან მეტ ქვემოთ მოყვანილ კრიტერიუმს:

- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- პრობლემური რესტრუქტურიზაცია (პოზიცია არის გადახდისუნარო)
- გადახდისუნარობა, რაც კონტრაგენტის შიდა რეიტინგით გამოიხატება.

თუ კონტრაგენტის დონეზე დამატებითი ინფორმაცია არაა ხელმისაწვდომი, როგორც წესი, მხოლოდ 90 დღის ვადაგადაცილება და პრობლემური რესტრუქტურიზაცია მიიჩნევა საცალო მსესხებლების დეფოლტის ინდიკატორებად.

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, ჯგუფი დეფოლტად ჩათვლის, ანუ მესამე ეტაპს მიაკუთვნებს, სადაც შესაძლებელია, შემდეგ შემთხვევებში:

- გარანტიის გამოთხოვა
- ნაწილობრივი ჩამოწერა
- კონკრეტული პორტფელებს ან სეგმენტებს, გლობალური მაკროეკონომიკური ცვლილებების შემთხვევაში, რომლებსაც ნეგატიური ზეგავლენა ექნება აღნიშნულ სეგმენტებზე;

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, მნიშვნელოვნების ზღვარს ზემოთ მყოფ კონტრაგენტთა ინდივიდუალური შეფასების შემთხვევაში, კონტრაგენტის გადახდისუნაროდ აღიარებისთვის, ბანკი აანალიზებს მთელ რიგ ხარისხობრივ ფაქტორებს. ქვემოთ ჩამოთვლილი სია არ არის ამომწურავი:

- მსესხებლის მუდმივი შემოსავლის წყაროები აღარ იარსებებს ბაზრის გაქრობის გამო, რაც მსესხებლის გაყიდვების შემცირებას გამოიწვევს.
- სხვა კრედიტორებისთვის გადახდების შეფერხებები;
- მსესხებლის მნიშვნელოვანი აქტივების გაყიდვა ზარალით;
- მნიშვნელოვანი ხელშეკრულების (კლიენტის ან მიმწოდებლის) შეწყვეტა, რომელიც შემოსავლის მნიშვნელოვანი ნაწილის წყაროა ან წარსულში გაკეთებული შესყიდვები;
- ხელშეკრულების ან საკრედიტო ხელშეკრულების პირობების (კოვენანტების) დარღვევა;
- სასამართლო საქმის დაწყება, რომელმაც ფულადი სახსრების მნიშვნელოვანი გადინება შეიძლება გამოიწვიოს;
- ჩნდება იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი გადავა გაკოტრების რეჟიმში ან სხვა ფინანსურ რეორგანიზაციას განიცდის;
- სექტორის კრიზისი, როცა კონტრაგენტი სექტორში სუსტი პოზიციის მქონე კონტრაგენტთან კომბინაციაში ოპერირებს.

ინსტრუმენტი დეფოლტის აღარმქონედ (ანუ გაჯანსაღებულად) ითვლება, როცა ზედიზედ თორმეტი თვის განმავლობაში აღარ აკმაყოფილებს დეფოლტის არცერთ კრიტერიუმს. ეს თორმეტი თვიანი პერიოდი ექსპერტული დასკვნით განისაზღვრა, იმ ანალიზის საფუძველზე, რომელიც

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მდგომარეობაში დაბრუნების ალბათობას გაჯანსაღების შემდეგ, გაჯანსაღების სხვადასხვა შესაძლო დეფინიციების გამოყენებით.

იმის შეფასება, მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ხდება თითოეული პოზიციისთვის პორტფელის მიხედვით. კორპორაციებზე გაცემული სესხებისთვის, ბანკთაშორისი სესხებისთვის და სავალო ფასიანი ქაღალდებისთვის AC (ამორტიზებული ღირებულება)-ით, ან FVOCI (სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლის საშუალებით)-ით, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR) ფასდება ინდივიდუალურად ქვემოთ მოყვანილი მიზეზების მონიტორინგის საშუალებით. ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის SICR ფასდება პორტფელის მიხედვით, მაგრამ საბოლოოდ SICR ცალკეულ სესხს ენიჭება და არა მსესხებლის ყველა სესხს. ბანკის რისკების მართვის დეპარტამენტი პერიოდულად მონიტორინგს უწევს SICR-ის გამოვლენის კრიტერიუმებს და განიხილავს მათ შესაბამისობას და სათანადოობას. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ უპირობოდ აქვს ადგილი, როცა ფინანსური აქტივები 30 დღეზე მეტადაა ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი იყენებს დაბალი საკრედიტო რისკის ფინანსური აქტივების დეფინიციას. ბანკი ეყრდნობა იმ მოსაზრებას, რომ აქტივებს გარე რეიტინგით, რომელიც შეესაბამება „საინვესტიციო“ კატეგორიის (მაგალითად AAA-დან BBB-ის ჩათვლით Standard & Poor's-ის სარეიტინგო სისტემის მიხედვით ან Moody's-ის შესაბამისად) საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით დაბალი საკრედიტო რისკი აქვს. ჯგუფი საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით არ იყენებს დაბალი რისკის შეფასების გამონაკლისს.

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს SICR-ის მქონედ მიიჩნევს, როცა ის აკმაყოფილებს შემდეგ ერთ ან მეტ რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ან საყრდენ კრიტერიუმებს.

ბანკთაშორისი ოპერაციებისა და ბონდებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- ზემოთ მოცემული სარეიტინგო შკალით მინიჭებული აქვს „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულის“ შესაბამისი რისკის საერთაშორისო რეიტინგი.

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების და კორპორაციული კლიენტების მიერ გამოშვებული ობლიგაციებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურიზაცია (თუ პოზიცია არაა გადახდისუნარო)
- შიდა რეიტინგის ცვლილება, რომელიც „ძალიან კარგის“ ან „კარგის“ კატეგორიიდან „დამაკმაყოფილებლის“ ან „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულისკენ“ ჩამოსვლის შესაბამისია;

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურიზაცია (თუ პოზიცია არ არის გადახდისუნარო)
- არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც აღემატება საცალო პორტფელის წინასწარ დადგენილ აბსოლუტურ და შედარებით ზღვარს.

ECL-ის ის დონე, რომელიც ამ ფინანსურ ანგარიშგებაშია აღიარებული, იმაზეა დამოკიდებული, მსესხებლის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს მოდელი გულისხმობს ბანკის აქტივების კლასიფიკაციას სამ ეტაპად.

ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული და რომლის საკრედიტო რისკიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვი, რომელიც 12 თვის ECL-ებზეა

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

აგებული (ეტაპი 1). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დადგინდა SICR, ფინანსური ინსტრუმენტი გადაინაცვლებს მეორე ეტაპზე, მაგრამ ის ჯერ არ არის აღიარებული საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ის მესამე ეტაპზე გადადის და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. აქტივის მესამე ეტაპზე კლასიფიკაციის შედეგი ისაა, რომ ბანკი წყვეტს საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას ბრუტო საბალანსო ღირებულების საფუძველზე და საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებისას აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებას არიცხავს, ECL-ის გამოკლებით.

თუ არსებობს იმის მტკიცებულება, რომ SICR კრიტერიუმები აღარ კმაყოფილდება, ინსტრუმენტი ისევ პირველ ეტაპზე გადადის. თუ პოზიცია მეორე ეტაპზე გადავიდა ხარისხობრივი ინდიკატორის საფუძველზე, ჯგუფი აკვირდება, კიდევ არსებობს ეს ინდიკატორი თუ შეიცვალა. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ პორტფელს, რომლებიც მეორე ეტაპს მიეკუთვნება საყურადღებო სიის სტატუსის გამო. ამ პორტფელს რეგულარული, სულ მცირე ყოველწლიური მონიტორინგი უტარდება, რომლის დროსაც გათვალისწინებული ECL შეფასებების ბოლო მოვლენები.

POCI ტიპის ფინანსური აქტივებისთვის ECL ყოველთვის იზომება არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ამიტომ, ჯგუფი აღიარებს მხოლოდ არსებობის მთელი პერიოდისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების კუმულატიურ ცვლილებებს.

ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: უნიკალური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე სესხებს, ცალკეულ მნიშვნელოვან სესხებს, ანუ 2000 ათას ლარზე ზემოთ ცალკეულ პოზიციებს.

ეს ზღვარი დაწესდა ექსპერტული გადაწყვეტილებით და გათვალისწინებული იქნა ბანკის პორტფელის მიმდინარე სტრუქტურა. მისი გადახედვა მხოლოდ პორტფელის მოცულობის და სტრუქტურის მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაშია შესაძლებელი.

ჯგუფი პორტფელის მიხედვით აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: საცალო სესხებს და კორპორაციულ მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემულ სესხებს, როცა პოზიცია მნიშვნელოვნების ზღვარს ქვემოთაა. ამ მიდგომის თანახმად, სესხების ჯგუფები კონკრეტული მახასიათებლების მიხედვით ჰომოგენურ ქვესემენტებადაა დაჯგუფებული, მაგალითად პროდუქტების ტიპების, დანაკარგების ისტორიული მონაცემების, ადგილმდებარეობის, საქმიანობის სექტორების, სესხის ვალუტის და ა.შ.

ბანკთაშორისი სესხების, ბანკების მიერ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების და სახელმწიფო დაწესებულებებზე გაცემული სესხების შეფასებებს ჯგუფი ახდენს საერთაშორისო რეიტინგების საფუძველზე.

ECL ინდივიდუალური შეფასება ხდება საკრედიტო დანაკარგების პროგნოზების სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეწონით თითოეული შედეგის ალბათობებით. ჯგუფი თითოეული შეფასებული სესხისთვის სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს განსაზღვრავს, რომელთაგან ერთი სრულ საკრედიტო ზარალს იწვევს, თუმცა ასეთი ზარალის ალბათობა მეტად მცირე შეიძლება იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად საკრედიტო რისკების და პრობლემური აქტივების მართვის ღონისძიებების გამოცდილი თანამშრომლების ექსპერტულ დასკვნას ეფუძნება, საკრედიტო ექსპერტების მხარდაჭერით, რომლებიც მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის პირველადი წყარო არიან. ექსპერტული დასკვნა რეგულარულ ტესტირებას გადის წინასწარ შეფასებასა და ფაქტობრივ დანაკარგებს შორის განსხვავების შესამცირებლად. საბოლოო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურად 1 და 2 ეტაპის სესხებისთვის და ინდივიდუალურ დონეზე მე-3 ეტაპის სესხებისთვის, ძირითადი უზრუნველყოფის გაყიდვიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

როცა შეფასება პორტფელის მიხედვით ტარდება, ჯგუფი განსაზღვრავს პოზიციების ეტაპებს და კოლექტიურად ადგენს დანაკარგების რეზერვს. ჯგუფი პოზიციებს აანალიზებს სეგმენტების მიხედვით, რომლებიც საერთო საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მიხედვით დგინდება, ისე რომ ჯგუფის შიგნით პოზიციებს ჰომოგენური ან მსგავსი რისკები აქვს. ის ძირითადი საერთო საკრედიტო მახასიათებლები, რომლებიც მხედველობაში მიიღება, შემდეგია: კლიენტის ტიპი (საბითუმო თუ საცალო), პროდუქტის ტიპი, თავდაპირველი აღიარების თარიღი, ვადიანობამდე დარჩენილი დრო და ა.შ. სხვადასხვა სეგმენტი ასევე ასახავს განსხვავებებს საკრედიტო რისკების ისეთ პარამეტრებში, როგორებიცაა დეფოლტის ალბათობა და LGD (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში). აქტივების ჰომოგენურ ჯგუფებად დაჯგუფების სათანადოობას პერიოდულად აკვირდება და განიხილავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

ზოგადად ECL მიიღება საკრედიტო რისკების შემდეგი პარამეტრების გამრავლებით: EAD, PD და LGD, რომელთა განმარტებებიც ზემოთაა მოცემული. აღნიშნული პარამეტრების კალკულაციას, დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირებისთვის გამოიყენება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკების პარამეტრების (EAD, PD და LGD) პროგნოზირებით თითოეული მომავალი კვარტლისთვის თითოეული ინდივიდუალური პოზიციის ან კოლექტიური სეგმენტის არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ეს სამი კომპონენტი მრავლდება ერთმანეთზე. ამგვარად ხდება ECL-ის გამოთვლა თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის. შემდეგ ის დისკონტირდება საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და ჯამდება. ECL-ის გაანგარიშებაში გამოყენებული დისკონტური განაკვეთი თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი შეფასებაა.

საკრედიტო რისკების პარამეტრების გაანგარიშების ძირითადი პრინციპები. EAD განისაზღვრება მსესხებლის მიერ 12 თვიანი ან არსებობის მთელი პერიოდის განმავლობაში სახელმწიფოებო დაფარვების საფუძველზე შედგენილი მოსალოდნელი გადახდის პროფილის მიხედვით. ყოველთვიური გრაფიკის არმქონე ინსტრუმენტებზე გადახდის პერიოდულობის შესახებ არსებული არასაკმარისი მონაცემების გამო, მთელი კორპორატიული/მცირე და საშუალო ბიზნესის პორტფელისთვის პირობითი 30-დღიანი გრაფიკი იქნა გამოყენებული. ამ გამარტივების გავლენა არაარსებითად ჩაითვალა. ამჟამად ჯგუფი ECL შეფასებაში არ ითვალისწინებს ადრეული დაფარვის ან რეფინანსირების ფაქტორებს (გავლენა უმნიშვნელოდ იქნა მიჩნეული). მუდმივად განახლებად პროდუქტებზე, როგორიცაა ოვერდრაფტები და საკრედიტო ბარათები, EAD პროგნოზი იღებს მიმდინარე ათვისებულ ნაშთს და რომელსაც მიუყენებს „კრედიტის კონვერსიის ფაქტორს“, რომელიც დეფოლტის დროისათვის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელ ათვისებას შეესაბამება. CCF დამტკიცებული, მაგრამ ათვისებული ლიმიტებისთვის იანგარიშება და განახლება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდისთვის, კორპორაციული და SME პოზიციებისთვის და ბარათებისა და ოვერდრაფტებისთვის ცალკე.

ECL-ების გაანგარიშებისას ორი ტიპის დეფოლტის ალბათობა გამოიყენება: 12-თვიანი და არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა. 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასება ეფუძნება ყველაზე ახალი ისტორიული დეფოლტის მონაცემებს და კორექტირდება საპროგნოზო ინფორმაციით, სადაც შესაძლებელია. არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს დეფოლტის იმ სავარაუდო ალბათობას, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში ხდება და ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდის 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ჯამია.

ჯგუფი არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის გაანგარიშებისთვის სხვადასხვა სტატისტიკურ მეთოდს იყენებს სეგმენტიდან და პროდუქტის ტიპიდან გამომდინარე, მაგალითად 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ექსტრაპოლაციის მეთოდს, რომელიც კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხების მიგრაციის მატრიცაზეა აგებული. ჯგუფი დეფოლტის ალბათობის მრუდს ქმნის საცალო სესხების დეფოლტზე ისტორიული მონაცემების მიხედვით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

LGD წარმოდგენს გადფოლტებულ პოზიციაზე მიღებული ზარალის მოსალოდნელ სიდიდეს. ჯგუფი ამჟამად LGD-ის გასაზომად იყენებს მიდგომას, რომელიც სამ ეტაპად შეიძლება დავყოთ:

- LGD-ის გაანგარიშება პორტფელის მიხედვით, ამოღების სტატისტიკაზე დაყრდნობით; LGD1 - ამოღება მხოლოდ კლიენტის მიერ ფულის გადახდის შედეგად
-
- LGD-ის გაანგარიშება უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების მიხედვით. LGD2 - მოსალოდნელი ამოღება სპეციფიკური უძრავი ქონების უზრუნველყოფის მიხედვით, სადაც გაითვალისწინება: უზრუნველყოფის საპროგნოზო ღირებულება, უზრუნველყოფის გაყიდვისას რეალურებული ისტორიული დისკონტები და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილ სესხებზე მოქმედი სხვა ფაქტორები, ფულიდა სხვა ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების უზრუნველყოფა;
- საბოლოო $LGD = LGD1 * LGD2$

ჯგუფის ასეთი მიდგომის ლოგიკა იმ დაკვირვებას ემყარება, რომ დეფოლტის შემდეგაც კი, გადფოლტებული პოზიციის გარკვეული ნაწილი მსესხებლის მიერ განხორციელებული ფულადი გადახდის შედეგად იფარება, უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე. შესაბამისად, უზრუნველყოფის რეალიზაციით იფარება დარჩენილი გადფოლტებული ვალდებულება, მხოლოდ იმის შემდეგ, რაც მსესხებელი გადახდის ყველა საშუალებას ამოწურავს. LGD კოლექტიურად იანგარიშება კორპორაციული/მცირე და საშუალო ბიზნეს სესხების პორტფელის და საცალო ჰომოგენური პორტფელების დარჩენილი ნაწილის ამოღების ბოლო სტატისტიკაზე დაყრდნობით.

ჯგუფი საბოლოო შეფასებულ LGD-ს მიუყენებს LGD-ს მინიმალურ ზღვარს. ამ ექსპერტული კორექტირების ლოგიკური დასაბუთება არის დაკვირვება, რომ არსებობს გარკვეული გარემოებები, რომლების მოდელირება ვერ ხერხდება ყველაზე პესიმისტურ სცენარშიც კი, რომლებიც საბოლოო ჯამში შეიძლება დასრულდეს საკრედიტო ზარალით უზრუნველყოფის კარგი კოეფიციენტის მქონე სესხებისთვისაც კი. შესაბამისად ჯგუფი იყენებს LGD მინიმალურ ზღვარს, როგორც მენეჯმენტის ექსპერტულ კორექტირებას LGD მოდელზე. ეს ზღვარი ექვემდებარება მუდმივ ბექ-ტესტს და მონიტორინგს. ECL სენსიტიურობა LGD მინიმალური ზღვრის მიმართ მოცემულია 31 განმარტებაში.

ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს თავის მეთოდოლოგიას და ვარაუდებს, რათა შემცირდეს რაიმე განსხვავება შეფასებებსა და კრედიტის რეალურ დანაკარგს შორის. IFRS9-ის მიხედვით, ყველა გამოყენებული პარამეტრისა და მნიშვნელოვანი დაშვების ვალიდაცია და უკუტესტირება ECL შეფასების პროცესის განუყოფელი ნაწილია. ECL-ის გაანგარიშების მეთოდოლოგიის უკუტესტირების შედეგები ეცნობება ჯგუფის მენეჯმენტს და შესაბამის პირებთან განხილვების შემდეგ განისაზღვრება მოდელისა და დაშვებების დახვეწისთვის საჭირო შემდგომი ნაბიჯები.

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფმა ჩაატარა IFRS9 გაუფასურების მოდელში გამოყენებული დაშვებების, ზღვრების და რისკის პარამეტრების უკუტესტირება, რათა შეეფასებინა 2022 ფინანსური წლის პროგნოზების ადეკვატურობა, როგორც ეს IFRS9 გაუფასურების მოდელებით წინა წლის ბოლოს იყო შეფასებული. ტესტები დამაკმაყოფილებელი შედეგებით დასრულდა და მოდელის პარამეტრებთან დაკავშირებით არავითარი ცვლილება არ გამოუწვევია.

ECL-ის გაანგარიშება ფინანსური გარანტიების და სასესხო ვალდებულებებისთვის. ამ ინსტრუმენტებისთვის ECL გაანგარიშება მოიცავს იმავე ეტაპებს, რაზეც ზემოთ საბალანსო პოციზიებზე ვისაუბრეთ, განსხვავდება მხოლოდ EAD გაანგარიშება. EAD კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) და ვალდებულების სიდიდის პროდუქტია. CCF კორპორაციული კლიენტების აუთენტიკაციის საკრედიტო ხაზებზე, ფიზიკურ პირებზე გაცემულ საკრედიტო ბარათებზე და ფინანსურ გარანტიებზე განისაზღვრება დეფოლტის დროს არსებული წარსული პოზიციების სტატისტიკური ანალიზის შედეგად.

საერთაშორისო რეიტინგების მიხედვით გაანგარიშების პრინციპები. გარკვეულ პოზიციებს აქვს საერთაშორისო საკრედიტო რისკის რეიტინგები. ისინი საკრედიტო რისკების პარამეტრების, დეფოლტის ალბათობის (PD) და LGD-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, შესაბამისი სარეიტინგო

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

სააგენტოების მიერ გამოქვეყნებული დეფოლტის და ამოღების სტატისტიკის მიხედვით. ეს მიდგომა გამოიყენება სამთავრობო, აღიარებული კორპორაციების და ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის.

ECL გაანგარიშება ფინანსური ლიზინგის აქტივებისთვის. ჯგუფი აფასებს ფინანსური ლიზინგის აქტივების ზარალის რეზერვს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის მიხედვითაც ჯგუფი იჯარიდან მისაღებ შემოსავლებს აკლასიფიცირებს 1, 2 ან 3 ეტაპზე IFRS9 მოთხოვნების შესაბამისად.

კერძოდ, ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯგუფი აფასებს საკრედიტო რისკი ფინანსურ ინსტრუმენტზე მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საწყისი აღიარების შემდეგ (SICR ფუნქცია). შეფასება ხორციელდება ძირითადად რაოდენობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე და SICR ფუნქცია ან/და დეფოლტი ღვინდება, თუ მოხდება შემდეგი:

- ყველა ლიზინგიდან მისაღები შემოსავალი რომელსაც ამჟამად და/ან ბოლო 6 თვეში აქვს 30 DPD-ზე მეტი რომელსაც საკრედიტო რისკი საგრძნობლად აქვს გაზრდილი საწყისი აღიარების შემდეგ, ითვლება SICR მახასიათებლებად და კლასიფიცირებულია მე-2 ეტაპზე.
- ყველა ლიზინგიდან მისაღები შემოსავალი მიმდინარე 90 DPD-ით, ან არის პრობლემური რესტრუქტურისაფიის მქონე ბოლო 12 თვის განმავლობაში, ითვლება დეფოლტის ინდიკატორის მქონედ და კლასიფიცირებულია მე-3 ეტაპზე.

ECL-ისთვის ჯგუფი შემდეგ მანიშნებლებს იყენებს, გააჩნია ეტაპებზე პოზიციების განაწილებას:

- 12თვიანი ECL 1 ეტაპის ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლებისთვის;
- არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL მე-2 ეტაპის ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლებისთვის.

რაც შეეხება მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს, IFRS 9 გაუფასურების სისტემა მოითხოვს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გაანგარიშებაში საპროგნოზო ინფორმაციის შეტანას, მათ შორის მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებას ეკონომიკური გარემოს სხვადასხვა მდგომარეობის შეფასების გზით. მოცემულია საბაზო (ყველაზე დიდი 50%-იანი ალბათობით), ოპტიმისტური (ყველაზე მოსალოდნელზე უკეთესი, 25%-იანი ალბათობით) და პესიმისტური (ყველაზე დიდ ალბათობაზე უარესი, მოხდენის 25%-იანი შესაძლებლობით) სცენარები. ეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს აქვეყნებს ეროვნული ბანკი და იძლევა უახლოეს წლებში მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მოვლენების საუკეთესო შეფასებას. შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა PD, EAD და LGD-ზე განისაზღვრა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზის შესრულებით, რათა გავიგოთ, რა გავლენა ჰქონდა ამ ცვლადებში ცვლილებებს ისტორიულად დეფოლტის მაჩვენებლებზე და LGD-სა და EAD-ის კომპონენტებზე. ჯგუფი ECL პარამეტრებს სხვადასხვა სცენარებში ცალცალკე განიხილავს და იღებს ECL-ის საბოლოო შეფასებას, რომელიც დანაკარგის რეზერვის კალკულაციის პროცესში გამოიყენება ალბათობით შეწონილი თანხის სახით, სადაც წონები ინდივიდუალური სცენარების მოხდენის ალბათობებს წარმოადგენს.

დაზღვევის რისკი: ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკის პოზიცია სადაზღვევო და საინვესტიციო საქმიანობის შედეგად. კომპანია დაზღვევის რისკს მართავს გადაზღვევის და რისკების კონცენტრაციის გამოყენებით, ანდერრაიტინგის ლიმიტების მეშვეობით, ტრანზაქციების დამტკიცების პროცედურების და წარმოშობილი საკითხების მონიტორინგის საშუალებით.

ზარალების მართვის რისკი: ზოგადად, საავტომობილო ზარალების განცხადების შეფერხება უმნიშვნელოა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და ზარალების სირთულე შედარებით დაბალია. საერთო ჯამში, ზარალების ვალდებულებები ბიზნესის ამ მიმართულებაზე შეფასების ზომიერ რისკს ქმნის. კომპანია მონიტორინგს უწევს და რეაგირებს რემონტის ხარჯების ტენდენციებზე, ტრავმის ანაზღაურებაზე და ქურდობისა და უბედური შემთხვევის ზარალების სიხშირეზე.

ზარალების სიხშირეზე გავლენას ახდენს არასასურველი ამინდის პირობები, ხოლო პრეტენზიების მოცულობა უფრო მაღალია ზამთრის თვეებში. დაზღვევის საავტომობილო ხაზები იღებს კომპანიის ამჟამინდელი გამოცდილების საფუძველზე.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

გადაზღვევის რისკი: ჯგუფი გადაცემს სადაზღვევო რისკს, რათა შეზღუდოს ანდერრაიტიზმის ზარალის ზემოქმედება სხვადასხვა შეთანხმებების საფუძველზე, რომლებიც მოიცავს ინდივიდუალურ და პორტფელის რისკებს. ეს გადაზღვევის ხელშეკრულებები ანაწილებს რისკს და ამცირებს ზარალის ეფექტს. თითოეული შენარჩუნებული რისკის ოდენობა დამოკიდებულია ჯგუფის მიერ კონკრეტული რისკის შეფასებაზე. გადაზღვევის ხელშეკრულებების პირობების მიხედვით, გადამზღვეველი თანახმაა აანაზღაუროს გადაცემული თანხა ზარალის გადახდის შემთხვევაში. თუმცა, ჯგუფი პოლისის მფლობელთა წინაშე პასუხისმგებელი რჩება გადაცემულ დაზღვევასთან დაკავშირებით, თუ რომელიმე გადამზღვეველი ვერ ასრულებს თავის ნაკისრ ვალდებულებებს. გადამზღვეველის არჩევისას ჯგუფი ითვალისწინებს მათ შედარებით კრედიტუნარიანობას. გადამზღვეველის კრედიტუნარიანობა ფასდება ძირითადად საჯაროდ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის საფუძველზე.

რეზერვის რისკი: არსებობს რისკი, რომ რეზერვები არასწორად შეფასდეს და არ იყოს საკმარისი თანხები ზარალების ასანაზღაურებლად ან დასამუშავებლად მათი ვადის დადგომისას. სადაზღვევო და გადაზღვევის ვალდებულებების შესაფასებლად კომპანია იყენებს საქართველოს სადაზღვევო სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის მიერ დადგენილ აქტუარულ მეთოდებსა და დაშვებებს.

საკრედიტო რისკი დაზღვევასთან დაკავშირებით: ჯგუფი არ ექვემდებარება მნიშვნელოვან საკრედიტო რისკს მისაღებ შემოსავლებზე, რომლებიც წარმოიქმნება პირდაპირი სადაზღვევო ოპერაციებიდან, როცა პოლისები გაუქმებულია და პოლისთან დაკავშირებული გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვიც გაუქმებულია, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ დამზღვევის მფლობელს არ სურს ან შეუძლია გააგრძელოს პოლისის პრემიების გადახდა. მენეჯმენტი ჩვეულებრივ სრულად არეზერვებს გაუფასურებულ სადაზღვევო მისაღებ შემოსავლებს 365 დღის ვადაგადაცილების შემდეგ.

დაზღვევის რისკის მართვა. ჯგუფის ანდერრაიტიზმის სტრატეგია მრავალფეროვნებას ესწრაფის იმგვარად, რომ ჯგუფის პორტფელი ყოველთვის მოიცავდეს არაკორელაციური რისკების რამდენიმე კლასს და რომ რისკის თითოეული კლასი, თავის მხრივ, განაწილდეს პოლიტიკის დიდ რაოდენობაზე. მენეჯმენტი თვლის, რომ ეს მიდგომა ამცირებს შედეგის ცვალებადობას.

ანდერრაიტიზმის სტრატეგია ჩამოყალიბებულია ჯგუფის სადაზღვევო რისკის მართვის პოლიტიკით. სტრატეგია ხორციელდება ანდერრაიტიზმის გაიდლაინებით, რომლებიც განსაზღვრავს ანდერრაიტიზმის დეტალურ წესებს თითოეული ტიპის პროდუქტისთვის. გაიდლაინები შეიცავს სადაზღვევო კონცეფციებსა და პროცედურებს, დამახასიათებელი რისკის აღწერას, პირობებს, უფლებებსა და ვალდებულებებს, დოკუმენტაციის მოთხოვნებს, ნიმუშის შეთანხმებას/პოლიტიკის მაგალითებს, მოქმედი ტარიფების დასაბუთებას და ფაქტორებს, რომლებიც გავლენას მოახდენს მოქმედ ტარიფზე. ტარიფის გამოთვლები ალბათობას და ვარიაციებს ეფუძნება.

ანდერრაიტიზმის გაიდლაინების დაცვას მენეჯმენტი მუდმივად აკონტროლებს, ასევე, სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად აკონტროლებს ზარალის კოეფიციენტისა და ბიზნესის მომგებიანობის ტენდენციებს. რეგულარული ანალიზი საბჭოს საშუალებას აძლევს რეაგირება მოახდინოს და უზრუნველყოს პროდუქტების ფასის/სპეციფიკაციების ცვლილებები, რათა შეინარჩუნოს ზარალის სასურველი თანაფარდობა.

საბაზრო რისკი. ჯგუფი ითვალისწინებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიშობა ღია პოზიციებისგან ა) ვალუტაზე, ბ) საპროცენტო განაკვეთებზე და გ) კაპიტალის პროდუქტებზე. ყველა მათგანი დგას ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებების წინაშე. მენეჯმენტი აღგენს ლიმიტებს რისკის იმ ღირებულებაზე, რომელიც შეიძლება მიღებული იქნას, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს ექვემდებარება. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ ახდენს ამ ლიმიტების გარეთ დანაკარგების პრევენციას, ბაზრის სიტუაციის უფრო მკვეთრი ცვლილებების შემთხვევაში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკის შემთხვევაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად როგორც ერთდღიან, ისე დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის. ჯგუფის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკის პოზიცია 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

	GEL	USD USD 1 = 2.7020 GEL	EUR EUR 1 = 2.8844 GEL	სხვა ვალუტა	31 დეკ, 2022 სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	76,284	130,294	68,622	2,868	278,068
სავალდებულო ფულადი რეზერვები სემ-ში	-	175,050	43,537	-	218,587
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	12,618	-	-	-	12,618
ინვესტიციები სავალ ფასიან ქაღალდებში	394,363	-	-	-	394,363
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,114,872	726,502	245,399	4	2,086,777
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	10,743	6,937	-	-	17,680
სადაზღვევო აქტივები	8,463	6,997	-	-	15,460
სხვა ფინანსური აქტივები	3,268	458	34	1	3,761
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	1,620,611	1,046,238	357,592	2,873	3,027,314
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	303,462	7,245	-	-	310,707
კლიენტთა ანგარიშები	881,326	912,127	164,339	2,948	1,960,740
ნასესხები სახსრები	42,012	111,353	189,572	-	342,937
სალიზინგო ვალდებულებები	2,132	16,444	-	-	18,576
სადაზღვევო ვალდებულებები	9,970	5,411	-	-	15,381
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	4,832	1,147	353	70	6,402
სუბორდინირებული ვალი	-	13,577	43,356	-	56,933
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	1,243,734	1,067,304	397,620	3,018	2,711,676
ღია საბალანსო პოზიცია	376,877	(21,066)	(40,028)	(145)	315,638
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები					
ბრუტო ანგარიშსწორებით:					
სავალუტო სვოპები	-	27,020	43,266	-	70,286
სავალუტო სვოპები	(70,857)	-	-	-	(70,857)
ღია პოზიცია	306,020	5,954	3,238	(145)	315,067

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის პოზიცია უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე 2021 წლის 31 დეკემბერს მოცემულია ქვემოთ:

	GEL	USD USD 1 = 3.0976 GEL	EUR EUR 1 = 3.5040 GEL	სხვა ვალუტა	31 დეკ, 2021 Total
ფული და ფულის ეკვივალენტები	69,425	87,964	26,041	8,363	191,793
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	-	137,483	40,096	-	177,579
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	12,899	-	-	-	12,899
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	199,745	10,954	-	-	210,699
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	593,948	464,816	180,969	-	1,239,733
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	6,897	2,139	-	-	9,036
სადაზღვევო აქტივები	2,558	9,156	103	-	11,817
სხვა ფინანსური აქტივები	846	471	39	-	1,356
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	886,318	712,983	247,248	8,363	1,854,912
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	220,524	2,307	-	-	222,831
კლიენტთა ანგარიშები	327,191	472,953	71,677	8,358	880,179
ნასესხები სახსრები	67,680	182,565	179,245	-	429,490
სალიზინგო ვალდებულებები	218	4,527	-	-	4,745
სადაზღვევო ვალდებულებები	3,453	7,985	121	-	11,559
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,512	503	116	-	3,131
სუბორდინირებული ვალი	-	15,562	-	-	15,562
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	621,578	686,402	251,159	8,358	1,567,497
ღია საბალანსო პოზიცია	264,740	26,581	(3,911)	5	287,415
ღია პოზიცია	264,740	26,581	(3,911)	5	287,415

ღია სავალუტო პოზიციამ შეიძლება მნიშვნელოვანი დანაკარგები გამოიწვიოს, გააჩნია ვალუტის კურსებს შორის განსხვავების სიდიდეს და კურსის ცვლილებას. სავალუტო რისკთან მიმართებაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის ღონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად ერთდღიან და დღის შიგა პერიოდებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის. ზოგადი ღია პოზიციის ლიმიტები დგინდება რისკის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით, რადგან ცვლილებამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ბანკის შემოსავლებზე, კაპიტალზე, ლიკვიდობაზე და გადახდისუნარიანობაზე.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ღია სავალუტო პოზიციას ყოველდღიურად ანგარიშობენ და ინარჩუნებენ. დარღვევის შემთხვევაში ბანკმა უნდა გადადგას ნაბიჯები დაბალანსებისკენ და პარამეტრი დამტკიცებული ლიმიტის ქვეშ უნდა მოაქციოს. ზოგადი ღია სავალუტო პოზიციები არის კონსოლიდირებული საბალანსო და გარეგანობის პოზიცია, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტში უნდა ჯდებოდეს, რაც საზედამხებელო კაპიტალის 20%-ს შეადგენს.

ALCO (აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი) ადგენს ღლის შიგა და ერთდღიანი ღია სავალუტო პოზიციების ლიმიტებს აგრეგირებული და ინდივიდუალური ვალუტებისთვის, რომლის შიგნითაც ბანკს შეუძლია იმუშაოს. პერიოდულად ALCO განახლებს ხოლმე ამ ლიმიტებს, ბაზრის პირობებზე რეაგირების მიზნით. ბანკის შიდა ლიმიტები გაცილებით უფრო დაბალია, ვიდრე საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ დადგენილი. მიმდინარე ლიმიტი საზედამხებელო კაპიტალის 5%-ს უდრის. ბანკი სავალუტო რისკებს ICAAP სისტემის მიხედვით აკვირდება, 99% სანდოობის დონის შესაბამისი VaR-ით, (VaR შეფასება რისკის გათვალისწინებით) 10 დღიანი დაყოვნების პერიოდით. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რისკის გათვალისწინებით შეფასების (VaR) სიდიდემ 5,170 ათასი ლარი (2021: 2,683 ათასი ლარი) შეადგინა.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგების ან ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა გაცვლითი კურსების გონივრულად დასაშვებ ცვლილებებისადმი, რომელიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მოხდა, ჯგუფის შესაბამისი შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციურ ვალუტასთან მიმართებაში, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

	2022 წლის 31 დეკემბრის	2021 წლის 31 დეკემბრის
ათასი ლარი	გავლენა მოგება- ზარალზე	გავლენა მოგება- ზარალზე
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება	779	6,345
აშშ დოლარის 20%-ით ვარდნა	(779)	(6,345)
ევროს 20%-ით გამყარება	296	(404)
ევროს 20%-ით ვარდნა	(296)	404

პოზიცია გაანგარიშებული იქნა მხოლოდ იმ ფულად ნაშთებზე, რომლებიც ჯგუფის შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციური ვალუტის გარდა სხვა ვალუტებშია დენომინირებული.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. ჯგუფი მხედველობაში იღებს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების რყევების ზეგავლენას მის ფინანსურ პოზიციასა და ფულად ნაკადებზე. ამგვარი ცვლილებების შედეგად, საპროცენტო განაკვეთების მარჯები შეიძლება გაიზარდოს, ასევე შეიძლება შემცირდეს ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში დანაკარგები გამოიწვიოს. მენეჯმენტი ყოველდღიურად აკვირდება და ლიმიტებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების შესაბამისი დონეზე, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთების რისკის პოზიცია. ცხრილი აჩვენებს ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებულ ოდენობებს საბალანსო დირეზულებით, რომლებიც დაჯგუფებულია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთებისა და საკონტრაქტო ვადიანობების მიხედვით:

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	არაფულადი	სულ
31 დეკემბერი, 2022						
ფინანსური აქტივები სულ	487,033	1,335,440	303,553	789,544	111,744	3,027,314
ფინ ვალდებულებები სულ	1,009,766	663,551	356,023	294,982	387,354	2,711,676
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის გები 2022 წლის 31 დეკ. მდგომ.	(522,733)	671,889	(52,470)	494,562	(275,610)	315,638
31 დეკემბერი, 2021						
ფინანსური აქტივები სულ	377,931	897,031	139,953	374,566	65,431	1,854,912
ფინ ვალდებულებები სულ	606,607	351,005	188,042	190,850	230,993	1,567,497
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის გები 2021 წლის 31 დეკ. მდგომ.	(228,676)	546,026	(48,089)	183,716	(165,562)	287,415

ქვემოთ მოცემული სენსიტიურობის ანალიზი განისაზღვრა არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედების საფუძველზე საანგარიშგებო თარიღისთვის. მცურავი განაკვეთის ვალდებულებებისთვის, ანალიზი მომზადებულია იმ ვარაუდით, რომ ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული დაუფარავი დავალიანება მთელი წლის განმავლობაში იყო დაუფარავი. 200 საბაზისო პუნქტით ზრდა ან შემცირება გამოიყენება ძირითადი მენეჯმენტის პერსონალისთვის საპროცენტო განაკვეთის რისკის შესახებ შიდა მოხსენების გაკეთებისას და წარმოადგენს მენეჯმენტის შეფასებას საპროცენტო განაკვეთების გონივრულად შესაძლო ცვლილების შესახებ.

თუ საპროცენტო განაკვეთები იქნება 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი/დაბალი და ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი იქნება, ჯგუფის:

- 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მოგება შემცირდება/გაიზრდება 5,553 ათასი ლარით (2021 წელი: კლება/ზრდა 3,244 ათასი ლარით). ეს ძირითადად ეხება ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთების პოზიციას აქტივებსა და სესხებზე ცვლადი განაკვეთის მიმართ; და

თუ საპროცენტო განაკვეთები იქნება 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი/დაბალი და ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი იქნება, ჯგუფის:

- 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს სხვა სრული შემოსავალი შემცირდება/გაიზრდება 565 მილიონი ლარით (2021: კლება/ზრდა 3,030 მილიონი ლარით) ძირითადად ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივების და ნასესხები სახსრების საპროცენტო შემოსავლის ცვლილების გამო.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გავლენა ფიქსირებული განაკვეთის მქონე FVOCI-ით აღრიცხულ სავალ ფასიან ქაღალდებზე:

	2022	2021
საპროცენტო განაკვეთის ზრდა 200 საბაზო ერთეულით	7,778	2,285
საპროცენტო განაკვეთის კლება 200 საბაზო ერთეულით	(8,380)	(2,467)
საპროცენტო განაკვეთის ზრდა 100 საბაზო ერთეულით	3,961	1,164
საპროცენტო განაკვეთის კლება 100 საბაზო ერთეულით	(4,111)	(1,210)

ჯგუფი აკვირდება მისი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთებს. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს საპროცენტო განაკვეთებს შესაბამისი საანგარიშო პერიოდისთვის, რომელიც მთავარი მენეჯმენტის მიერ განხილული ანგარიშების მიხედვითაა შედგენილი.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

In % p.a.	2022			2021		
	GEL	USD	Euro	GEL	USD	Euro
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	7.4%	2.8%	0.1%	10.0%	0.1%	-0.7%
საკორესპონდ ანგარიშები სებ-ში	11%	-	-	10.5%	-	-
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	-	-	-	-	-0.3%	-0.7%
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	11%	-	-	13.1%	-	-
ინვესტიციები სავალო ფას ქალ	10%	-	-	9%	9.6%	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	14.4%	8.5%	6.1%	13.7%	7.5%	6.0%
ფინანსური ლიზინგიდან მისალ შემოს	21.0%	12.5%	-	21.9%	12.2%	-
ვალდებულებები						
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	11.1%	-	-	10.6%	-	-
კლიენტთა ანგარიშები	11.5%	2.1%	0.8%	9.9%	2.1%	1.0%
- მიმდინარე და საანგარიშსწ ანგარიშები	9.8%	2.0%	0.5%	8.1%	1.4%	1.1%
- ვადიანი დეპოზიტები	12.1%	2.1%	0.8%	10.6%	2.2%	1.0%
ნასესხები სახსრები	14.0%	6.1%	5.3%	13.4%	2.9%	3.3%
სალიზინგო ვალდებულებები	12.2%	4.7%	-	10.0%	6.0%	-
სუბორდინირებული ვალი	-	7.0%	8.8%	-	7.0%	-

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში „-“ ნიშანი ნიშნავს, რომ ჯგუფს შესაბამის ვალუტაში არ აქვს აქტივები და ვალდებულებები.

წინასწარ დაფარვის რისკი. ჯგუფის წინაშე დგას წინასწარ დაფარვის რისკი, რადგან ის ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთების მქონე სესხებს გასცემს, მათ შორის იპოთეკურ სესხებს, რაც მსესხებელს უფლებას აძლევს, ადრე დაფაროს სესხი. ჯგუფის მიმდინარე წლის მოგებაზე და მიმდინარე საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებულ კაპიტალზე წინასწარ დაფარვის სიდიდის ცვლილებები არსებით ზეგავლენას ვერ მოახდენს, რადგან ეს სესხები ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, წინასწარ დაფარვის უფლება კი უდრის ან უახლოვდება კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ამორტიზებულ ღირებულებას (2021: არსებითი ზეგავლენა არ ყოფილა).

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა რეგულირდება ბანკის აქტივების და ვალდებულებების მართვის (ALM) პოლიტიკით. რისკების მართვის დეპარტამენტი რეგულარულად ამზადებს საპროცენტო მგრძნობელობის გეპის ანგარიშს გადაფასების პერიოდების მიხედვით. ამ ანგარიშის გამოყენებით ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენას ბანკის მოგებაზე. ანგარიშში ნაჩვენებია საპროცენტო განაკვეთების სტრუქტურის სიდიდე (რომელიც საბაზისო პუნქტებით გამოიხატება), რომელსაც რისკების მართვის დეპარტამენტი განსაზღვრავს შესაბამის ვალუტებზე დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთების რყევების მიხედვით. ბანკის მოგებაზე დასაშვები შესაძლო გავლენის ლიმიტი განისაზღვრება საზედამხედველო კაპიტალის 1%-მდე ოდენობით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

რისკების გეოგრაფიული კონცენტრაცია. ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2022 წლის 31 დეკემბერს მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	248,691	662	15,042	13,673	278,068
სავალდებულო რეზერვები სებ-შ	218,587	-	-	-	218,587
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	12,618	-	-	-	12,618
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	394,363	-	-	-	394,363
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	2,031,473	433	8,313	46,558	2,086,777
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	17,680	-	-	-	17,680
სადაზღვევო აქტივები	7,941	985	2,091	4,443	15,460
სხვა ფინანსური აქტივები	3,267	147	258	89	3,761
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	2,934,621	2,227	25,704	64,763	3,027,314
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	310,707	-	-	-	310,707
კლიენტთა ანგარიშები	1,817,177	17,659	17,787	108,117	1,960,740
ნასესხები სახსრები	-	13,830	329,107	-	342,937
სალიზინგო ვალდებულებები	18,576	-	-	-	18,576
სადაზღვევო ვალდებულებები	9,889	1,077	2,221	2,194	15,381
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,215	16	170	1	6,402
სუბორდინირებული ვალი	-	13,577	43,356	-	56,933
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	2,162,564	46,159	392,641	110,312	2,711,676
საბალანსო არაწარმოებული ფინანსური ინტრუმენტების წმინდა პოზიცია	774,083	(43,840)	(366,807)	(47,798)	315,638
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულ და ეფექტიანობის გარანტიები	392,057	4,020	-	4,557	400,634
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები					
ბრუტო ანგარიშსწორებით:					
სავალუტო სვოპები	-	-	(70,857)	-	(70,857)
სავალუტო სვოპები	-	-	70,286	-	70,286
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სულ	-	-	(571)	-	(571)
წმინდა პოზიცია	382,026	(47,860)	(366,236)	(52,355)	(84,425)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

აქტივები, ვალდებულებები და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები ზოგადად იმ ქვეყანას ეხება, რომელშიც კონტრაგენტი მდებარეობს. ნაშთები კონტრაგენტებთან, რომელიც იმ კომპანიებისთვისაა გადასახდელი, ან მათგან მისაღები, რომლებსაც საბოლოო ჯამში ჩინეთში განლაგებული ბიზნესერთულები აკონტროლებს, გაერთიანებულია სათაურში „ჩინეთი“. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოცემულია იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ისინი ფიზიკურად იმყოფება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	91,631	5	100,052	105	191,793
სავალდებულო რეზერვები სემ-შ	177,579	-	-	-	177,579
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	12,899	-	-	-	12,899
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	210,699	-	-	-	210,699
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,210,033	10,486	3,432	15,782	1,239,733
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	9,036	-	-	-	9,036
სადაზღვევო აქტივები	6,847	-	303	4,667	11,817
სხვა ფინანსური აქტივები	987	51	207	111	1,356
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	1,724,680	10,542	103,691	15,999	1,854,912
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	222,831	-	-	-	222,831
კლიენტთა ანგარიშები	767,310	83,566	16,449	12,854	880,179
ნასესხები სახსრები	-	15,556	413,934	-	429,490
სალიზინგო ვალდებულებები	4,745	-	-	-	4,745
სადაზღვევო ვალდებულებები	7,298	-	177	4,084	11,559
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,074	19	38	-	3,131
სუბორდინირებული ვალი	-	15,562	-	-	15,562
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	1,009,518	114,703	430,421	12,854	1,567,496
საბალანსო არაწარმოებული ფინანსური ინტერუმენტების წმინდა პოზიცია	715,162	(104,161)	(326,730)	3,144	287,415
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულ და ეფექტიანობის გარანტიები	242,632	9,176	-	-	251,808

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, როდესაც დაწესებულება წააწყდება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების სირთულეს. ჯგუფი ყოველდღიურად აწყდება მოთხოვნას ფულად რესურსებზე: ერთდღიან დეპოზიტებზე, მიმდინარე ანგარიშებზე, დაფარვის ვადას მიახლოებულ დეპოზიტებზე, სესხების ათვისებაზე, გარანტიებზე, მარჟაზე, ასევე სხვა მოთხოვნებს ფულით გაქვითვად წარმოებულ ინსტრუმენტებზე. ჯგუფს არ აქვს ფულადი რესურსები ყველა ამ საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, რადგან გამოცდილება აჩვენებს, რომ დაფარვის ვადას მიახლოებულ სახსრებზე ახალი ინვესტიციის მინიმალური დონე შეიძლება წინასწარ განისაზღვროს მაღალი სიზუსტით. ლიკვიდობის რისკს ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების კომიტეტი მართავს.

ჯგუფი ლიკვიდობის რისკს მართავს „აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის“ და „ლიკვიდობის მართვის რეგულაციის“ შესაბამისად, რომლებშიც ლიკვიდობის მართვის დეტალური პროცესები და ლიმიტების სისტემაა აღწერილი. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის განხორციელებაზე, ხოლო ლიკვიდობის ყოველდღიური მართვა ევალება ხაზინის დეპარტამენტს.

ჯგუფი ცდილობს, შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულებებისგან, კორპორაციული და საცალო კლიენტების დეპოზიტებისგან. ჯგუფი სახსრების ინვესტირებას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა სწრაფი და შეუფერხებელი რეაგირება ჰქონდეს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნებზე.

ჯგუფის მიერ ლიკვიდობის მართვა მოითხოვს ლიკვიდური აქტივების იმ დონის გათვალისწინებას, რომელიც აუცილებელია ვადადამდგარი ვალდებულებების შესასრულებლად, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროს შესანარჩუნებლად, გაუთვალისწინებელი გეგმებისთვის სახსრების შესანარჩუნებლად და საზედამხედველო მოთხოვნების შესასრულებლად აუცილებელი ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგისთვის.

ლიკვიდობა ცალკე ანგარიშდება და ფასდება. ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტებს ანგარიშობს ყოველდღიურად, სებ-ის მოთხოვნის შესაბამისად. ეს კოეფიციენტებია:

- საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტი, რომელიც გამოითვლება როგორც ლიკვიდური აქტივების შეფარდება ვალდებულებებთან და ექვს თვეზე ნაკლები ვადიანობის მქონე ნასესხებ სახსრებთან და გარებალანსურ ვალდებულებებთან. კოეფიციენტში დასაშვები მინიმუმი დაწესებულია ყოველთვიურ 30% ზე.
- ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (LCR), რომელიც იანგარიშება შემდეგნაირად: მაღალხარისხიანი ლიკვიდური აქტივები იყოფა წმინდა ფულადი ნაკადების გადინებებზე 30-დღიანი სტრესის პერიოდში. მაღალხარისხიანი ლიკვიდურ აქტივებში შეტანილია მხოლოდ მაღალი პოტენციალის მქონე აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება ფულად.
- NSFR - განისაზღვრება, როგორც სტაბილური დაფინანსების თანხა საჭირო სტაბილურ დაფინანსებასთან ფარდობით;

	2022 წლის ფაქტ	2022 წლის მოთხ	2021 წლის ფაქტ	2021 წლის მოთხ
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი სულ	124%	>=100%	138%	>=100%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (GEL)	107%	>=75%	127%	>=75%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (FC)	138%	>=100%	145%	>=100%
NSFR	121%	>=100%	122%	>=100%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ხაზინის დეპარტამენტი იღებს ინფორმაციას ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდობის პროფილის შესახებ. შემდეგ დეპარტამენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდური აქტივების ადეკვატურ პორტფელს, რომელიც ძირითადად მოკლევადიანი ლიკვიდური სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკებში განთავსებული დეპოზიტებისგან და სხვა ბანკთაშორისი სესხებისგან შედგება. ის უზრუნველყოფს, რომ მთელ ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდობა უნარჩუნდება.

ხაზინის დეპარტამენტი ასრულებს ყოველდღიური ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს და აკეთებს რეგულარულ ლიკვიდობის სტრეს-ტესტირებას სხვადასხვა სცენარით როგორც ბაზრის ჩვეულებრივ, ისე მკაცრ პირობებში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ვალდებულებებს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადიანობით. ვადიანობის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების ოდენობა სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებია, მათ შორის მთლიანი ფინანსური ლიზინგის ვალდებულებები (მომავლის დაფინანსების ხარჯების გამოკლებამდე), მთლიანი სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიები. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხისგან, რადგან ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხა დისკონტირებულ ფულად ნაკადებზეა აგებული. ფინანსური დერივატივები შეტანილია მისაღები ან გადასახდელი სახელშეკრულებო თანხებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჯგუფი მოელის, რომ დერივატივის პოზიციას მისი ვადიანობის თარიღამდე დახურავს. ასეთ შემთხვევაში დერივატივი შეტანილია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიხედვით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემთ	სულ
ათასი ლარი						
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	304,480	-	7,245	-	-	311,725
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	376,733	228,297	229,131	96,144	7,778	938,083
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	610,245	263,397	128,273	75,234	7,888	1,085,037
ნასესხები სახსრები	20,727	45,036	104,159	204,601	-	374,523
საიჯარო ვალდებულებები	338	1,679	2,006	14,891	2,519	21,433
სადაზღვევო ვალდებულებები	2,072	249	13,060	-	-	15,381
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,068	791	543	-	-	6,402
სუბორდინირებული ვალი	-	1,912	2,884	31,497	49,521	85,814
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	1,319,663	541,361	487,301	422,367	67,706	2,838,398
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები						
ბრუტო ანგარიშსწორებით:						
სავალუტო სვოპები	-	(70,857)	-	-	-	(70,857)
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სულ	-	(70,857)	-	-	-	(70,857)
ფინანსური გარანტიები	106,590	-	-	-	-	106,590
კრედიტთან დაკავშირებული აუთვისებელი ვალდებულებები	258,522	-	-	-	-	258,522
აკრედიტივები	564	-	-	-	-	564
ფინანსური ვალდებულებების პოტენციური სამომავლო დაფარვა სულ	1,685,339	470,504	487,301	422,367	67,706	3,133,217

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემო	სულ
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდ სხვა ზანკების მიმართ	220,524	-	2,307	-	-	222,831
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	192,758	69,627	87,185	53,800	5,748	409,118
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	309,440	62,543	18,711	82,344	18,843	491,881
ნასესხები სახსრები	53,327	80,227	110,461	210,619	-	454,634
საიჯარო ვალდებულებები	111	542	572	3,332	829	5,386
სადაზღვევო ვალდებულებები	1,251	84	10,224	-	-	11,559
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,519	234	378	-	-	3,131
სუბორდინირებული ვალი	-	531	531	18,897	-	19,959
სულ არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	779,930	213,788	230,369	368,992	25,420	1,618,499
ფინანსური გარანტიები	78,289	-	-	-	-	78,289
კრედიტთან დაკავშირებული აუთვისებელი ვალდებულებები	134,908	-	-	-	-	134,908
ფინანსური ვალდებულებების პოტენციური სამომავლო დაფარვა სულ	993,127	213,788	230,369	368,992	25,420	1,831,696

გარანტიებზე მოთხოვნის და standby აკრედიტივების მხარდამჭერი ლიკვიდობის მოთხოვნები ბევრად ნაკლებია, ვიდრე ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზში მოცემული ვალდებულების ოდენობა, რადგან ჯგუფი ზოგადად არ მოელის, რომ მესამე მხარე შეთანხმების ფარგლებში მოახდენს სახსრების გატანას. კრედიტის გაცემის ვალდებულების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა, რომელიც ზემო ცხრილშია მოცემული, არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნას ფულზე, რადგან ამ ვალდებულებებიდან ბევრს ვადა გაუვა ან შეწყდება დაფინანსების გარეშე.

ბრუტო ფორვარდებთან დაკავშირებული გადახდებს თან ახლავს შესაბამისი ფულადი ნაკადები. კლიენტთა ანგარიშები ზემოთ მოყვანილ ანალიზში მოცემულია სახელშეკრულებო ვადიანობით. თუმცა, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ, მათი დეპოზიტები გამოიტანონ ვადის დადგომამდე, თუ უარს იტყვიან მათ უფლებაზე, ისარგებლონ დაგროვილი პროცენტით.

ჯგუფი ლიკვიდობის სამართავად არ იყენებს ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზს ვალდებულებების არადისკონტირებული სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით. ამის ნაცვლად, ჯგუფი აკვირდება მოსალოდნელ ვადიანობებს და საბოლოო მოსალოდნელ ლიკვიდობის გეჰს.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია არაწარმოებული ფინანსური აქტივების ვადიანობის ანალიზი საბალანსო ღირებულებით მათი სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით, გარდა აქტივებისა, რომლებიც მზა სახით იყიდება, თუ საჭიროა ფინანსურ ვალდებულებებზე ფულის გადინების დაფარვა.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ასეთი ფინანსური აქტივები შეტანილია ვადიანობის ანალიზში, რომელიც ემყარება მათი გასვნიების მოსალოდნელ თარიღს. გაუფასურებული სესხები შეტანილია საბალანსო ღირებულებით გარდა გაუფასურების რეზერვებისა, და ემყარება ფულის შემოძინების მოსალოდნელ დროით პერიოდს. როცა გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების მიხედვით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემთ	სულ
31 დეკემბერი, 2022						
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	277,680	388	-	-	-	278,068
სავალდებულო რეზერვები სებ-შ	218,587	-	-	-	-	218,587
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	677	11,941	-	-	12,618
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	170,677	58,859	40,439	108,973	15,415	394,363
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	55,275	314,280	289,500	901,417	526,305	2,086,777
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	625	2,976	3,418	10,660	1	17,680
სადაზღვევო აქტივები	2,979	3,321	9,160	-	-	15,460
სხვა ფინანსური აქტივები	3,626	-	-	-	135	3,761
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	729,449	380,501	354,458	1,021,050	541,856	3,027,314
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	303,462	-	7,245	-	-	310,707
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	71,792	242,161	234,063	135,267	227,182	910,465
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	45,522	303,225	150,932	200,959	349,637	1,050,275
ნასესხები სახსრები	20,075	52,648	83,232	186,982	-	342,937
საიჯარო ვალდებულებები	235	1,364	1,652	13,072	2,253	18,576
სადაზღვევო ვალდებულებები	2,072	249	13,060	-	-	15,381
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,068	791	543	-	-	6,402
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	13,577	43,356	56,933
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	448,226	600,438	490,727	549,857	622,428	2,711,676
ფინანსური და ეფექტიანობის გარანტიები						
ფინანსური და ეფექტიანობის გარანტიები	154	-	-	-	-	154
კრედიტთან დაკავშირებული აუთვისებული ვალდებულებები	25,852	-	-	-	-	25,852
აკრედიტივები	564	-	-	-	-	564
წმინდა ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობის მიხედვით	254,654	(219,937)	(136,270)	471,193	(80,572)	289,068

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	-	34,717	(101,553)	369,640	289,068	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები						
ბრუტო ანგარიშსწორებით:						
სავალუტო სვოპები	-	(70,857)	-	-	-	(70,857)
სავალუტო სვოპები	-	70,286	-	-	-	70,286
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სულ	-	(571)	-	-	-	(571)
წმინდა ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	254,654	(220,508)	(136,270)	471,193	(80,572)	288,497
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	-	34,145	(102,124)	369,069	288,497	-

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადიანობის ანალიზი ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემო	სულ
31 დეკემბერი, 2021						
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	191,410	383	-	-	-	191,793
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	177,579	-	-	-	-	177,579
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	485	12,414	-	-	12,899
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	80,064	22,106	108,530	-	210,700
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	64,436	156,167	168,967	533,323	316,840	1,239,733
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	292	42	269	8,392	41	9,036
სადაზღვევო აქტივები	1,276	1,390	9,151	-	-	11,817
სხვა ფინანსური აქტივები	1,202	-	40	-	114	1,356
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	436,195	238,531	212,947	650,245	316,995	1,854,913
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	220,524	-	2,307	-	-	222,831
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	29,019	79,368	94,464	86,980	109,887	399,718
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	23,373	78,759	30,642	131,418	216,269	480,461
ნასესხები სახსრები	53,991	71,652	104,886	198,961	-	429,490
საიჯარო ვალდებულებები	230	436	486	2,841	752	4,745
სადაზღვევო ვალდებულებები	1,758	1,469	8,332	-	-	11,559
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,519	234	378	-	-	3,131
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	15,562	-	15,562

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	331,414	231,918	241,495	435,762	326,908	1,567,497
ფინანსური და ეფექტიანობის გარანტიები	285	-	-	-	-	285
კრედიტთან დაკავშირებული აუთვისებელი ვალდებულებები	13,491	-	-	-	-	13,491
წმინდა ლიკვიდობის გეპი						
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	91,004	6,613	(28,548)	214,483	(9,913)	273,640
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	-	97,618	69,070	283,552	273,640	

სავალდებულო რეზერვი სებ-ში მოთხოვნამდე კატეგორიად კლასიფიცირდება მათი შექმნისას, რათა ბანკმა შეძლოს ვალდებულებების შესრულება ფულადი ნაკადების გაუთვალისწინებელი წყვეტის შემთხვევაში. 90 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული აქტივები აისახება „5 წელზე მეტის“ კატეგორიაში.

„ფინანსური და ეფექტიანობის გარანტიების“ თანხები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები აისახება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიხედვით. მოსალოდნელია საკრედიტო ხაზების მთლიანი ვალდებულებების 10%-ის ათვისება და მათი გამჟღავნება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გადინების კატეგორიაში. კლიენტთა ანგარიშების მოსალოდნელი ვადიანობა ანგარიშდება VaR მეთოდოლოგიით; გადინების სიდიდეები ანგარიშდება 95% დარწმუნების ინტერვალით თითოეული დროითი პერიოდისთვის.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის მენეჯმენტისთვის არსებითი მნიშვნელობა აქვს აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობების და საპროცენტო განაკვეთების თანხვედრას და/ან კონტროლირებულ შეუსაბამობას. ბანკებისთვის უჩვეულოა ბოლომდე თანხვედრა, რადგან ბიზნეს-ტრანზაქციები ხშირად განუსაზღვრელივადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიციამ შეიძლება გაზარდოს მომგებიანობა, მაგრამ შეიძლება ასევე გაზარდოს დანაკარგების რისკი. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა და ვადადამდგარი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ვალდებულებების მისაღები ღირებულებით ჩანაცვლების შესაძლებლობა ჯგუფის ლიკვიდობის და საპროცენტო განაკვეთების და ვალუტის კურსების ცვლილებებისადმი მისი პოზიციის შეფასების მნიშვნელოვანი ფაქტორებია.

მენეჯმენტს სჯერა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ კლიენტთა ანგარიშების დიდი ნაწილი მოთხოვნამდე ხასიათისაა, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია მუდმივად რაოდენობის და ტიპების მიხედვით და ჯგუფის წარსული გამოცდილება იმას ადასტურებს, რომ ამ კლიენტთა ანგარიშები ჯგუფის დაფინანსების გრძელვადიანი და სტაბილური წყაროა.

32 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანებია: 1) სებ-ის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნების შესრულება, 2) დაიცვას ჯგუფის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, და 3) შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა, რათა მიაღწიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტს ბაზელის შეთანხმების თანახმად, სულ მცირე ნასესხები სახსრების შეთანხმებებში მითითებული მინიმალური დონის ზემოთ.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის დაცვა ყოველდღიურად კონტროლდება. შესაბამის ანგარიშებს, რომელშიც ამ კოეფიციენტების გაანგარიშებაა ახსნილი, იხილავს და ხელს აწერს გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების სფეროში. კაპიტალის მართვის სხვა ამოცანები ყოველკვარტალურად ფასდება.

ბაზელი 3-ის სისტემაზე გადასვლის პროცესში, გამჭვირვალობის და შედარებითობის გაზრდის მიზნით და არსებული კაპიტალის ინსტრუმენტების სეგრეგაციისთვის, ასევე შესაძლო რისკების დასაფარად, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) 2017 წლის დეკემბერში ცვლილებები შეიტანა კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში და პილარი 1-ით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად შემოიღო ახალი პილარი 1 და პილარი 2-ის ბუფერები:

პილარი 1-ის ბუფერები:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5%; მისი მიზანია სტრუქტურის შემთხვევაში დანაკარგების გადაფარვა; მანამდე მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებში იყო შეტანილი;
- კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი - შემოღებულ იქნა ბაზელი 3-ის სისტემით და მაკროპრუდენციული პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტია; ამჟამად მისი განაკვეთი 0%-ია.
- სისტემური ბუფერები - ცალცალკე წესდება თითო კომერციული ბანკისთვის, რომელიც სისტემისთვის მნიშვნელოვან ბანკად მიიჩნევა (არ ეხება ბაზისბანკს).

პილარი 2-ის ბუფერები:

- არაპეჯირებული სავალუტო რისკის ბუფერი (CICR)
- საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის ბუფერი, რომელსაც თან ახლავს სახელის და სექტორული კონცენტრაციის ბუფერები;
- წმინდა სტრესტესტის ბუფერი, რომელიც შემოღებული იქნება სებ-ის მიერ ადმინისტრირებული სტრესტესტის შედეგების მიხედვით;
- წმინდა GRAPE ბუფერი, რომელიც სებ-ის რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის და ბანკის შიდა კაპიტალის მოთხოვნის შეფასების მიხედვით დაწესდა;

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

32 კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ამჟამად არსებული მოთხოვნების თანახმად, ბანკები ვალდებული არიან შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდების კოეფიციენტი (კაპიტალის კოეფიციენტი) გაწერილი მინიმალური დონის ზემოთ.

ბანკის კაპიტალის აღეკვეთურობის ანგარიში მომზადდა ინდივიდუალურად, სებ-ის სტანდარტების შესაბამისად:

ათასი ლარი	2022 ჰილარი I/II	2021 ჰილარი I/II
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	17,215	16,181
საემისიო შემოსავალი	102,555	76,413
გაუნაწილებელი მოგება სებ-ის რეგულაციების თანახმად	189,397	145,644
გადაფასების რეზერვი	13,936	13,936
მიმდინარე წლის მოგება სებ-ის რეგულაციების მიხედვით	53,210	43,753
პირველადი კაპიტალი კორექტირებამდე	376,313	295,927
პირველადი კაპიტალის კორექტირებები	(22,446)	(20,925)
პირველადი კაპიტალი კორექტირების შემდეგ სულ	353,867	275,002
მეორადი კაპიტალი		
სუბორდინირებული ვალები	51,210	12,143
საერთო რეზერვი	31,668	19,394
მეორადი კაპიტალი სულ	82,878	31,537
საზედამხედველო კაპიტალი სულ	436,745	306,539
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, რომელიც მოიცავს საკრედიტო, საბაზრო და საოპერაციო რისკებს	2,707,680	1,706,475
სებ-ის მინიმალური მოთხოვნა პირველად კოეფიციენტზე	11.42%	11.30%
პირველადი კოეფიციენტი	13.07%	16.12%
სებ-ის მინიმალური მოთხოვნა საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტზე	14.99%	15.87%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	16.13%	17.96%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო საქმეები. პერიოდულად, ბიზნესის ჩვეულებრივ რეჟიმში მუშაობისას, შეიძლება წარმოიშვას მოთხოვნები ჯგუფის მიმართ. საკუთარი შეფასებით და შიდა და მოწვეული პერსონალის პროფესიონალური კონსულტაციით, მენეჯმენტი აფასებს ამ მოთხოვნებით გამოწვეული დანაკარგის ალბათობას, ოდენობას და დროს და ამ დაშვებების საფუძველზე აკეთებს რეზერვებს. 2021 წელს ამ მოთხოვნებისთვის 493 ათასი ლარის რეზერვი შეიქმნა. 2022 წელს საქმე სასამართლო მორიგებით გადაწყდა 157 ათასი ლარის ოდენობით, ხოლო დარჩენილი ნაშთი ამობრუნდა. 2022 წელს სასამართლო პროცესებისთვის რეზერვი არ შექმნილა.

გაუთვალისწინებელი საგადასახადო სიტუაციები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა, რომელიც შემუშავდა, ან ძირითადად შემუშავდა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, სხვადასხვა ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა, როცა ჯგუფის ტრანზაქციებსა და საქმიანობას მიესადაგება. შესაბამისად, მენეჯმენტის მხრიდან გადასახადებთან და თანმხლებ ოფიციალურ დოკუმენტებთან დაკავშირებით დაკავებულ პოზიციას საგადასახადო ორგანოები შეიძლება არ დაეთანხმონ. საგადასახადო წელიწადი მიყოლებით სამი კალენდარული წლის განმავლობაში ექვემდებარება განხილვას საგადასახადო ორგანოების მიერ. თუმცა, გარკვეულ სიტუაციებში, საგადასახადო წელიწადი შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩეს ღიად.

საგადასახადო ორგანოები ბანკს ამოწმებდა 2015 წლის 1 აპრილიდან 2018 წლის 31 აგვისტომდე საგადასახადო პერიოდით. საგადასახადომ დასვა კითხვები გარკვეულ საკითხებზე, ბანკი არ დაეთანხმა მათ შეფასებებს და მიმართა სასამართლოს. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათ შორის კამათი მოგვარებული არ იყო. საგადასახადო ინსპექტირება დასრულდა. შემოწმების შემდეგ გაკეთებული დარიცხვები ნაჩვენებია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში. 2022 წელს ბანკმა შექმნა 581 ათასი ლარის ოდენობის რეზერვი (2021: 581 ათასი) პოზიციებისთვის, სადაც მოსალოდნელია, რომ ბანკს დამატებითი გადახდები მოუწევს. სადავო თანხის დარჩენილი ნაწილისთვის, ჯგუფის მენეჯმენტს სჯერა, რომ ბანკს მნიშვნელოვანი ზარალი არ მიაღებდა, ამიტომ რეზერვები არ შექმნილა.

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
მოლიანი სადავო თანხა	-	493
გაუთვალისწინებელი საგადასახადო ვალდებულება	581	581
შექმნილი რეზერვი	(581)	(1,074)
გაუთვალისწინებელი ვალდებულება	-	-

საქართველოს კანონი ტრანსფერ ფრაისინგის შესახებ ძირითადად „ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის“ (OECD) მიერ შემუშავებული საერთაშორისო ტრანსფერ ფრაისინგის პრინციპების შესაბამისია, თუმცა სპეციფიკური მახასიათებლებიც აქვს. ეს კანონმდებლობა ითვალისწინებს კონტროლირებად ტრანზაქციებზე დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას (დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები და გარკვეული ტრანზაქციები ურთიერთდაუკავშირებულ მხარეებს შორის), თუ ასეთი ტრანზაქციები არ არის მხარეთა დამოუკიდებლობის და თანაბრობის, ანუ „გამოილი ხელის მანძილის“ პრინციპის შესაბამისი. ტრანსფერ ფრაისინგის კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მენეჯმენტმა განახორციელა შიდა კონტროლი.

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ მან ადეკვატურად უზრუნველყო საგადასახადო ვალდებულებების შესრულება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების მისეულ ინტერპრეტაციაზე დაყრდნობით. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული იყოს და მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს ფინანსურ პოზიციაზე, თუ ეს ორგანოები წარმატებით შეასრულებდნენ ამ ინტერპრეტაციებს. ჯგუფი რეგულარულად მართავს კონსულტაციებს კვალიფიციურ მოწვეულ საგადასახადო მრჩეველებთან.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებთან დაკავშირებით. 2022 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფს აქვს საკონტრაქტო კაპიტალური ხარჯების ვალდებულებები: ესაა საინვესტიციო ვალდებულება ჰუალინგის საერთაშორისო სპეციალური ეკონომიკური ზონიდან ახლად შეძენილი მიწისა და შენობების განვითარებასა და რეკონსტრუქციაზე 2022 წლის 01 დეკემბრის ხელშეკრულებით. ვალდებულება წარმოიშვა ხელშეკრულებიდან, რომელიც ცვლის ჰუალინგის საერთაშორისო სპეციალური ეკონომიკური ზონისთვის მთავრობის მიერ დაკისრებულ 2015 წლის 21 ივლისის საინვესტიციო ვალდებულებას, როგორც იმავე აქტივებზე მიწისა და შენობის პრივატიზების პირობას. ბაზისბანკსა და საერთაშორისო სპეციალურ ეკონომიკურ ზონას შორის გაფორმებული ნასყიდობის ხელშეკრულებით, აქტივის განვითარებაზე ვალდებულება ბანკს გადაეცა მთავრობის 2023 წლის 23 იანვრის N161 დადგენილებით. საინვესტიციო ვალდებულება სამშენებლო სამუშაოების დასრულებასა და შენობის ექსპლუატაციაში გაშვება 2024 წლის 28 ოქტომბრამდე შეადგენს 4 მილიონ ლარს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ჯგუფმა უკვე გამოყო საჭირო რესურსები აღნიშნულ ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

იჯარის ვალდებულებები. როდესაც ჯგუფი არის მოიჯარე, მომავალი მინიმალური იჯარის გადასახადები არაგაუქმებადი საოპერაციო იჯარით არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2022	2021
არაუგვიანეს 1 წლისა	39	13
საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები სულ	39	13

ჯგუფს საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით აღებული აქვს რამდენიმე შენობის ნაწილი აღჭურვილობის (ბანკომატების) განთავსების მიზნით, რაც არაა შეტანილი გამოყენების უფლების მქონე აქტივების მუხლში. ლიზინგის თავდაპირველი ვადა, როგორც წესი, 1-დან 5 წლამდე პერიოდია, განახლების შესაძლებლობით. ბაზარზე არსებული ფასების გათვალისწინებით, იჯარის გადახდები წლიდან წლამდე როგორც წესი იზრდება.

საერთაშორისო ხელშეკრულებების პირობების (კოვენანტების) შესრულება. ჯგუფი ვალდებულია შეასრულოს ფინანსური კოვენანტები სხვა ნასესხებ სახსრებთან და ზემოთ გამოქვეყნებულ საკრედიტო ხაზებთან დაკავშირებით. ეს კოვენანტები მოიცავს სავალდებულოდ შესასრულებელ კოეფიციენტებს, ვალის კაპიტალიდან შეფარდების კოეფიციენტებს და ფინანსური ეფექტიანობის სხვადასხვა კოეფიციენტს. 2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფს არცერთი ეს კოვენანტი არ დაურღვევია.

სს „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ პორტფელის შეძენის შემდეგ ბანკს ზოგიერთი კოვენანტის შესრულებასთან დაკავშირებით სირთულეები შეექმნა. კრედიტორებმა მას ყველა დარღვევაზე ვეივერი მისცეს.

ბანკი ასევე ასრულებს სასესხო შეთანხმებების კოვენანტებით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებს, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობის დონეს, რომელიც გაანგარიშებულია ბაზელის შეთანხმების მოთხოვნების თანახმად, როგორც ეს განსაზღვრულია კაპიტალის გაანგარიშების და კაპიტალის სტანდარტების საერთაშორისო კონვერგენციით (განახლდა 1998 წლის აპრილში) და „ბაზელის შეთანხმების“ გადამუშავებულ ვერსიაში, რომელშიც შეტანილ იქნა საბაზრო რისკები (განახლდა 2005 წლის ნოემბერში), და ბაზელი I-ის სახელითაა ცნობილი.

ბაზელის კაპიტალის შეთანხმების მიხედვით გაანგარიშებული ბანკის კაპიტალის შემადგენლობა ასეთია:

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი და საემისიო შემოსავალი	118,157	90,980
გაუნაწილებელი მოგება	307,144	237,507
მთლიანი პირველადი კაპიტალი	425,301	328,487
მეორადი კაპიტალი		
გადაფასების რეზერვები	14,342	12,670
სუბორდინირებული ვალი	45,546	12,450
მთლ მეორადი კაპიტალი	59,888	25,120
მთლიანი კაპიტალი	485,189	353,607

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანი იმის უზრუნველყოფაა, რომ როცა დასჭირდება, კლიენტზე გასაცემი სახსრები არსებობს. გარანტიები და standby აკრედიტივები წარმოადგენს იმის მყარ გარანტიას, რომ კლიენტის მიერ მესამე მხარისთვის წინაშე არსებული ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს. გარანტიებს და standby აკრედიტივებს იგივე საკრედიტო რისკი აქვს, რაც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები არის ჯგუფის მიერ კლიენტის სახელზე დაწერილი პირობები, რომელიც მესამე მხარეს უფლებას აძლევს, გაიტანოს ჯგუფიდან თანხები გარკვეულ ლიმიტამდე და გარკვეული პირობებით. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივების უზრუნველყოფად ითვლება საქონლის ის პარტია, რომლებსაც ისინი ეხება ან ფულადი დეპოზიტები და ამიტომ ნაკლები რისკი აქვს, ვიდრე პირდაპირ სესხებას.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის მიცემის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების ფორმით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფის წინაშე შესაძლოა იდგას ზარალის რისკი იმ ოდენობით, რომელიც უდრის მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებას, თუ აუთვისებელი თანხები აუთვისებული უნდა ყოფილიყო. თუმცა, ზარალის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებაზე, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კრედიტის კონკრეტული სტანდარტების დაცვაზე.

ჯგუფი აკვირდება კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ვადის დადგომამდე დარჩენილ პერიოდს, რადგან შედარებით გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად მეტი საკრედიტო რისკი აქვს, ვიდრე შედარებით მოკლევადიანებს.

კრედიტთან დაკავშირებული დაუფარავი ვალდებულებები შემდეგია:

ათასი ლარი	განმარტება	31 დეკემბერი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
გაცემული ფინანსური გარანტიები		106,710	78,374
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები		259,081	135,214
სასესხო ვალდებულებები სულ		365,791	213,588
გამოკლ: ფინანსური გარანტიების რეზერვი	21	(177)	(85)
გამოკლ: სასესხო ვალდებულებების რეზერვი		(1,413)	(306)
გამოკლ: ფულადი დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი ვალდებულება		(16,993)	(14,418)
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები სულ, რეზერვების და ფულადი დაფარული პოზიციების გარდა		347,208	198,779

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური გარანტიების რეზერვების ცვლილებები ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთლ. პერ. ECL SICR- ისთვის)	მთლ რეზერვი	ბრუტო გარანტირებ ული თანხა
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2021 წლის 31 დეკ მდგ	(84)	-	(84)	78,374
<i>პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე ტრანსფერები:</i>	8	(8)	-	-
გაცემული გარანტიები	(143)	-	(143)	68,715
პერიოდში აღიარებამეწყვეტილი	54	-	54	(36,545)
წლის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე სულ	(81)	(8)	(89)	32,170
<i>პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი არ ჰქონდა რეზერვზე</i>				
<i>უცხ ვალ ცვლილებები</i>	(4)	-	(4)	(3,834)
ფინ გარანტიების რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბრის	(169)	(8)	(177)	106,710

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	უტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	მთლიანი რეზერვი	ბრუტო გარანტირებული თანხა
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2020 წლის 31 დეკ მდგ	(81)	(81)	36,860
<i>პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე ტრანსფერები:</i>			
გაცემული გარანტიები	(77)	(77)	63,650
პერიოდში აღიარებაზე წყვეტილი	72	72	(21,304)
წლის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე სულ	(5)	(5)	42,346
<i>პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი არ ჰქონდა რეზერვზე</i>			
უცხ ვალ ცვლილებები	1	1	(832)
ფინ გარანტიების რეზერვი 2021 წლის 31 დეკემბრის	(84)	(84)	78,374

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სასესხო ვალდებულებების რეზერვის ცვლილება ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ გაუფას)	მთლიანი რეზერვი	ზრუტო ვალდ თანა
საკრედ ვალდ რეზერვი 31 დეკ 2021	304	2	-	306	135,214
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე ტრანსფერები					
- არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	(20)	20	-	-	-
- საკრ. რისკ. გაუფას. (ეტაპი 1 და ეტაპი 2- დან ეტაპი 3-ზე)					
- 12-თვიანი ECL-ზე (ეტაპი 2 და ეტაპი 3- დან ეტაპი 1-ზე)	85	(45)	(40)	-	-
გაცემული სასესხო ვალდ	1,310	44	40	1,394	222,984
პერიოდში აღიარებამეწყვეტილი*	(259)	(3)	(55)	(317)	(91,051)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	1,116	16	(55)	1,077	131,933
ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე ჩამოწერები	-	-	55	55	55
უცხ ვალ ცვლილებები	(27)	-	-	(27)	(8,121)
სასესხო ვალდებულებების რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბერს	1,393	18	-	1,411	259,081

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR- ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ.რისკ გაუფას.)	მთლიანი რეზერვი	ბრუტო ვალდ თანხა
საკრედ ვალდ რეზერვი 31 დეკ 2020	(194)	(16)	(351)	(561)	121,147
პერიოდის განმავლობაში კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულების ცვლილება რომელსაც ეფექტი ჰქონდა რეზერვზე ტრანსფერები					
- - არს. მთ. პერ. (ეტაპი 1 ეტაპი 2-მდე)	1	(1)	-	-	-
- საკრ. რისკ. გაუფას. (ეტაპი 1 და ეტაპი 2- დან ეტაპი 3-ზე)					
- 12-თვიანი ECL-ზე (ეტაპი 2 და ეტაპი 3- დან ეტაპი 1-ზე)	(157)	158	1	2	-
გაცემული სასესხო ვალდ	(140)	(180)	(1)	(321)	125,193
პერიოდში აღიარებამეწყვეტილი*	182	14	351	547	(108,358)
მთლ ხარჯი წლის მოგებაში ან ზარალში	(114)	(9)	351	228	16,835
ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა არ მოუხდენია პერიოდის კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვზე					
უცხ ვალ ცვლილებები	4	23	-	27	(2,768)
ფინანსური გარანტიების რეზერვი 2021 წლის 31 დეკ	(304)	(2)	-	(306)	135,214

* „პერიოდში აღიარებამეწყვეტილი“ გულისხმობს ვალდებულებების და სესხების გაცემის ვადის გასვლას.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით რისკის კატეგორიების მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:.

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მოლ.პერ. ECL for SICR-ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მოლ.პერ. ECL საგრ რისკ გაუფას)	სულ
გაცემული ფინანსური გარანტიები				
- ძალიან კარგი	16,005	-	-	16,005
- კარგი	88,180	-	-	88,180
- დამაკმაყოფილებელი	1,221	1,304	-	2,525
არაღიარებული ზრუტო თანხა	105,406	1,304	-	106,710
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(169)	(8)	-	(177)
სასესხო ვალდებულებები				
- ძალიან კარგი	99,743	-	-	99,743
- კარგი	157,650	-	-	157,650
- დამაკმაყოფილებელი	879	576	-	1,455
- სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული	10	18	-	28
- დეფოლტი	-	-	204	204
არაღიარებული ზრუტო თანხა	258,282	594	204	259,080
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(1,393)	(20)	-	(1,413)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით რისკის კატეგორიების მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL for SICR-ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL საკრ რისკ გაუფას)	სულ
გაცემული ფინანსური გარანტიები				
- ძალიან კარგი	7,408	-	-	7,408
- კარგი	70,505	-	-	70,505
- დამაკმაყოფილებელი	-	461	-	461
არადიარებული ბრუტო თანხა	77,913	461	-	78,374
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(85)	-	-	(85)
სასესხო ვალდებულებები				
- ძალიან კარგი	3,320	-	-	3,320
- კარგი	130,575	-	-	130,575
- დამაკმაყოფილებელი	-	750	-	750
- სპეც მონიტორინგს დაქვემდ	-	-	-	-
- დეფოლტი	-	-	569	569
არადიარებული ბრუტო თანხა	133,895	750	569	135,214
სასესხო ვალდებულებების რეზერვი	(304)	(2)	-	(306)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული საკრედიტო ხაზები, რომლებიც მე-3 კატეგორიაში მოექცა საანგარიშო თარიღისთვის და ჰქონდა აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები ამ თარიღის ბოლოს, ამავე კატეგორიაში მოექცა, მაგრამ არ აქვს ამ თანხების ათვისების უფლება, სანამ დეფოლტშია.

ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკების კატეგორიების და ECL მდგომარეობით გაანგარიშების შესახებ ინფორმაციისთვის, ასევე კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებთან მიმართებაში დეფოლტის და SICR-ის განსაზღვრების შესახებ იხ. განმარტება 31.

აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების, აკრედიტივების და გარანტიების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნებს ფულზე, რადგან ეს ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება ისე შეწყდეს ან გაუვიდეს ვადა, რომ არ იქნას დაფინანსებული. კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 1,501 ათასი ლარი (2021: 808 ათასი ლარი).

ეფექტიანობის გარანტიები. ეფექტიანობის გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით საკრედიტო რისკის გადაცემა არ ხდება. ეფექტიანობის გარანტიების კონტრაქტში არსებული რისკი იმის შესაძლებლობაში მდგომარეობს, რომ დაზღვეული მოვლენა (ანუ სხვა მხარის მიერ საკონტრაქტო ვალდებულების შეუსრულებლობა) მოხდება. ჯგუფის წინაშე მდგარი მთავარი რისკები ამ კონტრაქტებით გათვალისწინებული დაფარვების სიხშირის და სიმძიმის მნიშვნელოვანი ცვლილებებებია, მოლოდინთან შედარებით. ასეთი დაფარვების პროგნოზირებისთვის ჯგუფი იყენებს ისტორიულ მონაცემებსა და სტატისტიკურ მეთოდებს. მოთხოვნების წაყენება ხელშეკრულების ვადის დადგომამდე უნდა მოხდეს. ამ მოთხოვნების უმეტესობის დაკმაყოფილება მოკლე ვადაში ხდება. ეს ჯგუფს საშუალებას მაღალი ხარისხის სიზუსტით განსაზღვროს მოსალოდნელი დაფარვები და შესაბამისად, მომავალი ფულადი ნაკადები. ჯგუფი ასეთ რისკებს მართავს ასეთ პროდუქტებზე დაფარვების მუდმივად დაკვირვებით და საშუალება აქვს მომავალში მისი საკომისიოების კორექტირება მოახდინოს და ამაში ასახოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების გამოცდილებაში მომხდარი ცვლილება. ჯგუფს აქვს მოთხოვნების დაკმაყოფილების თხოვნების მართვის პროცესები, რომლებიც გულისხმობს მოთხოვნის განხილვის და თაღლითური ან შეუსაბამო თხოვნების დაუარების უფლებას.

ეფექტიანობის გარანტიების პოზიცია და კონცენტრაცია, გამოხატული გარანტირებული თანხებით, ასეთია:

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
მშენებლობა	24,625	18,761
უძრავი ქონების მართვა და დეველოპმენტი	1,509	891
მომსახურება	1,368	137
ენერგეტიკა	1,106	4,383
ვაჭრობა	528	2,041
ფინანსური ინსტიტუტები	239	11,274
სხვა	5,525	1,185
გარანტირებული თანხები სულ	34,900	38,672

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ეფექტიანობის გარანტიების რეზერვების ცვლილება ასეთია:

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2022	31 დეკემბერი, 2021
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	(200)	(232)
გაცემული ეფექტიანობის გარანტიების თავდაპირველი აღიარება	(24)	(18)
რეზერვის გამოყენება	188	41
უცხ ვალ ცვლილებები	1	9
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	(35)	(200)

გირაოში ჩადებული და შეზღუდული აქტივები. ჯგუფს ჰქონდა უზრუნველყოფის სახით გირაოში ჩადებული აქტივები შემდეგი საბალანსო ღირებულებით:

ათასი ლარი	განმ	31 დეკ, 2022		31 დეკ, 2021	
		გირ ჩად აქტ	დაკავშ ვალდებ	გირ ჩად აქტ	დაკავშ ვალდებ
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში FVOCI-ით	10, 17	115,429	68,636	29,814	28,306
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში AC-ით	10, 21	76,877	133,321	92,187	85,879
სებ-ში დაგირ. იპოთეკ. სესხ. პორტფელი		109,739	58,044	62,395	49,815
სებ-ში დაგირ. SME სასესხო პორტფელი		28,246	28,000	39,306	39,000
სულ		330,291	288,001	223,702	203,000

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული ფულადი ნაშთები არის 135 ათასი ლარის ნაშთები (2021: 155 ათასი ლარი), რომლებიც საერთაშორისო საგადახდო ბარათების ტრანზაქციების გადასაფარადაა გამოყენებული. ამასთან ერთად, სებ-ში რიცხული ფულადი სახსრები 219,063 ათასი ლარია (2021: 177,965 ათასი ლარი), რაც სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს წარმოადგენს და მათით არ შეიძლება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დაფინანსება, როგორც ეს მე-8 განმარტებაშია გამჟღავნებული.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

34 ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები მოიცავს ჯგუფის ყველა ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომელიც ექვემდებარება განეტოვებას ან მსგავს შეთანხმებას, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ისინი ოფსეტირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ოფსეტირებას, განეტოვებას და მსგავს ქმედებას, მოცემულია ქვემოთ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ბრუტო თანხები ოფსეტირებამდე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში	ბრუტო თანხები ოფსეტირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში	წმინდა თანხა ოფსეტირების შემდეგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში
	(a)	(b)	(c) = (a) – (b)
<i>ათასი ლარი</i>			
აქტივები			
- ანგარიშსწორება კონვერტირების ოპერაციებში	1,621	1,621	-
ოფსეტირებას, განეტოვებას და მსგავს ქმედებას დაქვემდებარებული მთლიანი აქტივები	1,621	1,621	-
ვალდებულებები			
- ანგარიშსწორება კონვერტირების ოპერაციებში	1,621	1,621	-
ოფსეტირებას, განეტოვებას და მსგავს ქმედებას დაქვემდებარებული მთლიანი ვალდებულებები	1,621	1,621	-

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ოფსეტირებული თანხები ძირითადად წარმოადგენს სხვა ბანკებში განთავსებულ დეპოზიტებს და ბანკებიდან მიღებულ დეპოზიტებს სავალუტო სვოპის შეთანხმების ფარგლებში.

2021 წლის 31 დეკემბერს ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ოფსეტირებას, განეტოვებას და მსგავს ქმედებას, წარმოადგენილი არ არის.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

35 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს ჯგუფის მიერ დადებული სავალუტო სვოპის ხელშეკრულებებით მისაღები ან გადასახდელი ვალუტების სამართლიან ღირებულებას საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. 2022 წლისთვის, ცხრილი ასახავს მთლიან პოზიციებს ნებისმიერი კონტრაგენტის პოზიციების (და გადახდების) განეტოვებამდე და მოიცავს კონტრაქტებს ანგარიშსწორების თარიღებით შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. 2021 წელს ჯგუფს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით არ უვაჭრია. კონტრაქტები მოკლევადიანია:

საშუალო კონტრაქტი	31 დეკ, 2022				
	პირობითი თანხა		სამართლიანი ღირებულება		
განაკვეთი	მისაღები	გადასახდელი	აქტივი	ვალდებულება	
სავაჭროდ განკუთვნილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები:					
უცხოური ვალუტა					
სვოპები (GEL)	-	-	70,857	-	70,857
სვოპები (USD)	2,7458	10,000	-	27,020	-
სვოპები (EUR)	2,8933	15,000	-	43,266	-
სავაჭროდ განკუთვნილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სულ					
	-	-	-	70,286	70,857

ჯგუფის მიერ დადებული სავალუტო წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, როგორც წესი, ივაჭრება საბირჟო ბაზარზე პროფესიონალ კონტრაგენტებთან სტანდარტიზებული სახელშეკრულებო პირობებით. დერივატივებს აქვთ პოტენციურად ხელსაყრელი (აქტივები) ან არახელსაყრელი (ვალდებულებები) პირობები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების, სავალუტო კურსის ან მათ პირობებთან დაკავშირებული სხვა ცვლადების რყევების შედეგად. წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ერთობლივი სამართლიანი ღირებულება შეიძლება დროდადრო მნიშვნელოვნად იცვლებოდეს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

36 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება

სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონის მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ტარდება შემდეგი სახით: (1) 1-ლი დონე გულისხმობს მოქმედ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტორებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს, (2) მე-2 დონის გაანგარიშებები წარმოადგენს შეფასების ტექნიკას, რომლებიც იყენებს აქტივებზე ან ვალდებულებებზე პირდაპირ (ანუ ფასების) ან არაპირდაპირ (ანუ, ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვების ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (3) მე-3 დონის შეფასებები ის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვების საბაზრო მონაცემებს (ანუ ეფუძნება არადაკვირვების მონაცემებს). ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიების განსაზღვრისას მენეჯმენტი იყენებს შეფასებას სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება ისეთი დაკვირვების მონაცემები, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებას საჭიროებს, ამგვარი შეფასება მე-3 დონის შეფასებაა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა განისაზღვრება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიხედვით.

2022 წლის 31 დეკემბრის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ან გამჟღავნებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მთლიანობაში კლასიფიცირდა მონაცემთა ყველაზე დაბალი დონით, რაც მნიშვნელოვანია აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისთვის.

(ა) სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები

აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები ის შეფასებებია, რომელთა განხორციელებაც სავალდებულო ან ნებადართულია ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები შემდეგ დონეებზე კატეგორიზდება:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022				31 დეკ, 2021			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები სამართლიანი ღირებულებით								
ფინანსური აქტივები								
ინვესტიციები სავალდებულო								
ფასიან ქაღალდებში								
- საქართველოს მთავრობის ობლიგაციები	-	146,235	-	146,235	-	39,185	-	39,185
-	-	-	-	-	-	-	-	-
არაფინანსური აქტივები								
- შენობა-ნაგებობები და აღჭურვილობა	-	-	56,139	56,139	-	-	21,246	21,246
მთლიანი აქტივები								
სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებით	-	146,235	56,139	202,374	-	39,185	21,246	60,431

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

36 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

დამოუკიდებელმა შემფასებელმა გამოიყენა საბაზრო შესადარებელი აქტივების ღირებულების ნაგებობები და, სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებული მონაცემები მე-3 დონის გაანგარიშებისთვის. ამ მონაცემების გონივრულ შესაძლო ცვლილებებზე მგრძნობელობა 2022 წლის 31 დეკემბერსა და 2021 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბერს		შეფასების მეთოდი	გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები	დაუკვირვებელი მონაცემების კავშირი სამართლიან ღირებულებასთან
	2022	2021			
აქტივები					
სამართლიანი ღირებულებით					
არაფინანსური აქტივები					
			- ბაზრის შედარებადი მიდგომა	- კვ.მ-ის ფასი - ქირის ფასები, ინფლაცია, შემოსავლების ზრდის ტემპი, დისკონტის განაკვეთი, სხვადასხვა ხარჯები	რაც უფრო მაღალია ფასი კვადრატულ მეტრზე/ქირის ფასები/ინფლაცია/შემოსავლების ზრდის ტემპი, რაც უფრო მაღალია სამართლიანი ღირებულება და რაც უფრო დაბალია დისკონტის განაკვეთი/სხვადასხვა ხარჯები, მით უფრო მაღალია სამართლიანი ღირებულება.
- შენობა-ნაგებობები	59,263	26,494	- შემოსავლის მიდგომა (დაუსრულებელი მშენებლობისთვის)		
მთლიანი პერიოდული სამართლიანი ღირებულების შეფასება მესამე დონეზე	59,263	26,494			

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

35 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

(ბ)აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც მჟღავნდება;

სამართლიანი ღირებულების ანალიზი იერარქიების დონეების მიხედვით და აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც არ შეფასებულა სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2022				31 დეკემბერი, 2021			
	დონე 1 სამ ლირ	დონე 2 სამ ლირ	დონე 3 სამ ლირ	საბალ ლირ	დონე 1 სამ ლირ	დონე 2 სამ ლირ	დონე 3 სამ ლირ	საბალ ლირ
აქტივები								
ფული და ფულის ეკვ								
- ნაღდი ფული	76,580	-	-	76,580	33,317	-	-	33,317
- ფულადი სახს სებ-ში	-	107,400	-	107,400	-	51,404	-	51,404
- საკორ ანგ და ერთდღ განთავსებები	-	93,701	-	93,701	-	106,689	-	106,689
- განთავსებები სხვა ბანკ სამ თვეზე ნაკლ ვად	-	387	-	387	-	383	-	383
მოთხოვნ სხვა ბანკ მიმ								
- მოკლევად განთავს სხვა ბანკ სამ თვეზე მეტი ვად	-	12,618	-	12,618	-	12,899	-	12,899
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	-	218,587	-	218,587	-	177,579	-	177,579
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით								
- სესხები კორპორაციებზე	-	-	1,335,804	1,350,228	-	-	1,006,623	998,332
- იპოთეკური სესხები	-	-	501,106	495,672	-	-	189,888	172,011
- სამომხმარებლო სესხები	-	-	212,622	212,802	-	-	64,982	67,322
- საკრედიტო ბარათები	-	-	28,076	28,075	-	-	2,071	2,068
ფინანსური იჯარა	-	-	17,680	17,680	-	-	9,036	9,036
ინვესტიციები სავალ ფასიან ქაღალდებში								
- საქ მთავრ სახაზ ობლიგ	-	176,046	-	175,349	-	140,696	-	142,461
- საქ მთავრ სახაზ ვალდ	-	39,524	-	39,498	-	11,000	-	10,748
- კორპორაციების ობლიგაციები	-	-	32,950	33,281	-	-	18,770	18,305
დაზღვევის აქტივები	-	15,460	-	15,460	-	11,817	-	11,817
სხვა ფინანსური აქტივები	-	3,761	-	3,761	-	1,356	-	1,356
არაფინანსური აქტივები								
- საინვესტიციო ქონება	-	-	-	1,657	-	-	-	-
სულ	76,580	667,484	2,128,238	2,882,736	33,317	513,823	1,291,370	1,815,725

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

35 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში ღონეების მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არაა შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2022				31 დეკემბერი, 2021			
	ღონე 1 სამ ღირ	ღონე 2 სამ ღირ	ღონე 3 სამ ღირ	საბალ ღირ	ღონე 1 სამ ღირ	ღონე 2 სამ ღირ	ღონე 3 სამ ღირ	საბალ ღირ
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდ სხვა ბანკ მიმართ								
- საკორესპ ანგარიშები და სხვა ბანკების ერთდღიანი განთავსებები	-	1	-	1	-	1	-	1
- სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	-	22,258		22,258	-	19,707		19,707
- სეზ-ის მოკლევადიანი სესხები		289,466		288,448		203,123		203,123
კლიენტთა ანგარიშები								
- სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციების მიმდინარე/ანგარიშსწორ ების ანგარიშები	-	136,382	-	136,382	-	53,542	-	53,542
- სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციების ვადიანი დეპოზიტები	-	-	264,513	265,495	-	-	101,717	91,963
- სხვა იურიდიული პირების მიმდინარე/ანგარიშსწორ ების ანგარიშები	-	446,912	-	446,912	-	245,970	-	245,970
- სხვა იურ პირების ვადიანი ანაბრები	-	-	202,462	201,484	-	-	90,653	88,987
- ფიზიკური პირების მიმდინარე/მოთხოვნამდ ე ანგარიშები	-	305,651		305,651	-	172,501		172,501
- ფიზიკური პირების ვადიანი ანაბრები	-		606,218	604,816	-		236,617	227,216
ნასესხები სახსრები								
- ნასესხები სახსრები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან	-	345,531	-	342,937	-	454,633	-	429,490
სადაზღვევო ვალდებულებები	-	15,381	-	15,381	-	11,559	-	11,559
სალიზინგო ვალდებულებები	-	21,433	-	18,576	-	4,745	-	4,745
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	6,402	-	6,402	-	3,131	-	3,131
სუბორდინირებული ვალდებულებები								
- სუბორდინირებული ვალდებულებები	-	58,303	-	56,933	-	19,959	-	15,562

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

სულ	-	1,647,720	1,073,193	2,711,676	-	1,188,871	428,987	1,567,497
-----	---	-----------	-----------	-----------	---	-----------	---------	-----------

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის შეფასების ტექნიკით. მცურავი კურსის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, წინასწარ განისაზღვრა, როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ შეფასდა პროგნოზირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია და რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით.

ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა ჯგუფის საკუთარი მზარდი სასესხო განაკვეთით. მოთხოვნამდე ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა იმ პირველივე დღიდან, როცა ჯგუფს შეიძლება მოეთხოვოს თანხის გადახდა. ჯგუფის ვალდებულებები მისი კლიენტების მიმართ სახელმწიფო დაზღვევის სქემაში შედის, როგორც ეს განმარტება 1-შია აღწერილი. ამ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ამ საკრედიტო გაფართოებებს ასახავს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

37 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან ან ერთ მხარეს აქვს მეორის კონტროლის შესაძლებლობა ან ერთ მხარეს შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს მეორე მხარის ფინანსურ თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. საპირაუდო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა დაუფარავი ნაშთები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	ამეთვალყურეობდა ო საბჭო	დირექტორ საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი: 4% – 16.5%)	-	26	-	19	1,468	1,562	1,318
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბრის	-	(2)	-	(1)	(3)	(1)	(3)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი: 1% – 14.5%)	524	1,887	3,122	2,687	7,516	83,812	2,054
ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები	-	-	-	1	7	1	-
დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები	-	-	-	-	1	-	3
სადაზღვევო ხელშეკრულებების რეზერვები	-	-	-	1	5	-	7
სუბორდინირებული ვალი (სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი: 7%)	-	-	13,577	-	-	-	-

დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლების და ხარჯების მუცლები 2022 წელს არის:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	ამეთვალყურეობდა ო საბჭო	დირექტორ საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
საპროცენტო შემოსავალი	-	3	-	4	174	399	108
საპროცენტო ხარჯი	(42)	(59)	(42)	(22)	(423)	(766)	(117)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	-	(2)	76	(5)
უცხ ვალ ვაჭრობის მოგებას გამოკლ ზარალი	-	48	-	-	(1)	255	5
უცხ ვალ გადაანგარიშების მოგებას გამოკლ ზარალი	-	244	2,283	333	242	5,154	18
გამომუშავებული პრემია	-	13	-	1	10	-	6
დამაყოფილებული ზარალები	-	-	-	-	-	-	6
დაუფარავი ზარალების ცვლილება	-	-	-	-	-	-	2
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	(1)	-	-	(1)	(5)	-	(1)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	(1,918)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

37 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლი ს ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
აუთვისებელი საკრედიტო საზღვრის ვალდებულებები	-	76	-	56	1,396	817	14

2022 წლის განმავლობაში მხარეთათვის გასესხებული და მხარეთა მიერ დაფარული აგრეგირებული თანხები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გასესხებული თანხები	-	404	-	125	5,065	9,365	629
დაკავშირებული მხარეების მიერ წლის განმავლობაში დაფარული თანხები	-	991	-	238	5,913	13,850	-
RP -სთვის გადახდილი თანხა CIP და სხვა აქტივების შესასყიდად	-	-	-	-	-	-	59,922

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეთა დაუფარავი ნაშთები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	ამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 4% – 16%)	-	1	-	27	2,014	6,020	361
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2021 წლის 31 დეკემბრის	-	-	-	-	(4)	(13)	(2)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 2% – 12%)	482	2,097	2,460	2,354	6,682	49,989	1,753
ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები	-	-	-	1	3	-	-
სუბორდინირებული ვალი (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 7%)	-	-	-	-	1	-	3
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 4% – 16%)	-	13	-	1	6	-	4
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2021 წლის 31 დეკემბრის	-	-	15,562	-	-	-	-

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

37 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2021 წლის შემოსავლის და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან ასეთი იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლი ს ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
საპროცენტო შემოსავალი	-	32	-	4	159	871	39
საპროცენტო ხარჯი	(38)	(69)	(42)	(60)	(315)	(660)	(94)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	2	-	-	6	137	2
უცხ ვალ ვაჭრობის მოგებას გამოვლ ზარალი	-	3	-	-	3	227	2
უცხ ვალ გადაანგარიშების მოგებას გამოვლ ზარალი	-	95	968	68	147	1,156	85
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	(1)	-	-	(1)	(5)	-	(1)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	27	-	2	7	-	6
საპროცენტო შემოსავალი	-	-	-	-	-	-	3
საპროცენტო ხარჯი	-	-	-	-	-	-	(1)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	-	-	-	-	-	39

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეების სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლი ს ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
აუთვისებელი საკრედიტო საზღვრის ვალდებულებები	-	49	-	115	1,032	174	12

2021 წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაიცა და მათ მიერ დაიფარა შემდეგი აგრეგირებული თანხები:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
დაკ მხარეებზე გაცემული სესხები წლის განმავლ	-	720	-	-	3,265	9,903	430

პირი დაკავშირებულ მხარედ ითვლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას აქვს კონტროლი, ერთობლივი კონტროლი ან მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ბანკზე ან ჯგუფზე, არის ჯგუფის ან მისი მშობელი კომპანიის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრი.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

37 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

იურიდიული პირი დაკავშირებულ მხარედ ითვლება, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები: პირი და მისთვის ანგარიშგების წარმდგენი პირი არიან ერთი და იგივე ჯგუფის წევრები (რაც ნიშნავს, რომ თითოეული მშობელი კომპანია, შვილობილი კომპანია და თანაშვილობილი კომპანია დაკავშირებულია დანარჩენებთან). ერთი პირი მეორის ასოცირებული კომპანია ან ერთობლივი საწარმოა (ან იმ ჯგუფის წევრის ასოცირებული ან ერთობლივი საწარმოა, რომლის წევრიცაა მეორე პირი); საწარმო ექვემდებარება შემდეგი ფიზიკური პირების კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს: ბანკზე კონტროლის ან მნიშვნელოვანი ზეგავლენის მქონე პირის, ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრის, ჯგუფის ან მისი მშობელი კომპანიის, ასევე მათი ოჯახის წევრების. სხვა დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან იმ პირების და/ან ოჯახის წევრის კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან და ბანკზე ან ჯგუფზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაცია მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2022		2021	
	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი ბენეფიტები:				
- ხელფასები	857	-	710	-
სულ	857	-	710	-

ქვემოთ მოცემულია მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია:

ათასი ლარი	2022		2021	
	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი ბენეფიტები:				
- ხელფასები	2,951	28	2,425	-
- მოკლევადიანი ბონუსები	4,906	3,858	3,399	1,960
წილობრივი კომპენსაცია:				
- კაპიტალით გაქვითული წილობრივი კომპენსაცია	167	-	597	-
სულ	8,023	3,887	6,421	1,960

მოკლევადიანი ბონუსების ვადა დგება იმ პერიოდის ბოლოს დადგომიდან 12 თვის განმავლობაში, როცა მენეჯმენტმა შესაბამისი მომსახურება გასწია. ტერმინი „მთავარი მენეჯმენტის პერსონალი“ გულისხმობს მენეჯმენტის საბჭოს წევრებს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

38 პორტფელის შესყიდვა

სს ბაზისბანკმა სესხების და კლიენტთა დეპოზიტების საცალო და ბიზნეს პორტფელები შეისყიდა. 2022 წლის 27 თებერვალს ბაზისბანკმა გამოაცხადა გადაწყვეტილება შეეძინა სს ვითიბი ბანკი საქართველოს საცალო და კორპორაციული კლიენტების საკრედიტო და სადეპოზიტო პორტფელები.

მას შემდეგ, რაც აშშ-ის მთავრობამ, გაერთიანებულმა სამეფომ, ევროკავშირმა და სხვა ქვეყნებმა რუსეთის ვითიბი ბანკს სანქციები დაუწესეს უკრაინაში რუსეთის აგრესიული სამხედრო მოქმედებების გამო, სს ვითიბი ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები სანქციის ქვეშ მოექცა და შეზღუდვების გამო ტრანზაქციებს ვეღარ ახორციელებდა აშშ დოლარში, ევროსა და სხვა უცხოურ ვალუტაში, ასევე აღარ შეეძლო თავისი კლიენტებისთვის სრულფასოვანი სერვისების გაწევა.

ტრანზაქცია მთლიანად ეროვნული ბანკის მიერ მინიჭებული მანდატის დაცვით წარიმართა, რომელიც შეანაბრეთა ინტერესების დაცვასა და საქართველოს ფინანსური სექტორის სტაბილურობის უზრუნველყოფას გულისხმობს.

აღნიშნული ტრანზაქციის ფარგლებში ბაზისბანკმა შეიძინა 787,094 ათასი ლარის ჯამური ღირებულების სასესხო პორტფელები და 665,148 ათასი ლარის ჯამური ღირებულების კლიენტების ანგარიშები და დეპოზიტები. ბაზისბანკის მიერ გადახდილმა ფულადმა ანაზღაურებამ 63,286 ათასი ლარი შეადგინა, რაც შორის IFRS-ის მიხედვით შეძენილი სესხებისა და დეპოზიტების საბალანსო ღირებულებას სხვაობას წარმოადგენდა.

შედეგად გაიზარდა ბანკის მომხმარებელთა ფრენჩაიზი, გაძლიერდა საცალო და კორპორაციული ბიზნესი. შესყიდვის შედეგად ბანკის აქტივები გაიზარდა, 3 მილიარდ ლარს მიაღწია და ბაზისბანკი საქართველოს უმსხვილეს ბანკებს შორის მე-4 ადგილზე აიყვანა.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს შეძენილი პორტფელების ტრანზაქციის დეტალებს შეძენის თარიღისთვის:

ათასი ლარი	ბრუტო IFRS თანხა	მისადაგებული დისკონტი	შესყიდული თანხა
საცალო სესხების პორტფელები	585,537	(58,660)	526,877
კორპორაციული პორტფელები	201,557	-	201,557
სასესხო პორტფელის ჯამი	787,094	(58,660)	728,434
საცალო დეპოზიტების პორტფელები	524,052	-	524,052
კორპორაციული პორტფელის ჯამი	141,096	-	141,096
დეპოზიტების პორტფელის ჯამი	665,148	-	665,148
გადახდილი წმინდა თანხა	121,946	(58,660)	63,286

58,660 ათასი ლარის ოდენობის საცალო პორტფელზე მისადაგებული 10%-იანი დისკონტი აღირიცხა, როგორც მოგება შესყიდვის შედეგად.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

38 შესყიდვები (გაგრძელება)

„ვითიბი ბანკი საქართველოსგან“ შეძენილი საკრედიტო პორტფელი ძირითადად საცალო სესხების 74.4% და მსხვილ კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული ბიზნეს სესხების 25.6% შედგებოდა.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჯამებს ინფორმაციას შეძენილი სასესხო პორტფელის შესახებ შეძენის თარიღისთვის:

ათასი ლარი	შესყიდვის თარიღი	ბრუტო IFRS თანხა	საკრედიტო ზარალის რეზერვი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
საცალო სესხების პორტფელი		585,537	(29,233)	556,304
სამომხმარებლო სესხები	28.02.2022	291,581	(24,137)	267,444
იპოთეკური სესხები	28.02.2022	266,808	(1,156)	265,652
ავტოსესხები	28.02.2022	27,148	(3,940)	23,208
კორპორაციული პორტფელები		201,557	(2,173)	199,384
სტანდარტული დაკრედიტება	08.03.2022	195,575	(2,163)	193,412
სტანდარტული დაკრედიტება	23.03.2022	5,982	(10)	5,972
საკრედიტო პორტფელის ჯამი		787,094	(31,406)	755,688

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია შესყიდული სადეპოზიტო პორტფელის შესახებ შესყიდვის დღეს:

ათასი ლარი	შესყიდვის თარიღი	ბრუტო საბალანსო ღირებულება
საცალო სადეპოზიტო პორტფელები		524,052
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	28.02.2022	96,182
	23.03.2022	
ვადიანი დეპოზიტები	28.02.2022	427,870
	23.03.2022	
კორპორაციული პორტფელის ჯამი		141,096
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	28.02.2022	
	08.03.2022	30,633
	23.03.2022	
ვადიანი დეპოზიტები	28.02.2022	
	08.03.2022	110,463
	23.03.2022	
დეპოზიტების პორტფელის ჯამი		665,148

დაქირავებული იქნა დამოუკიდებელი შემფასებელი, რათა დაედგინა შეძენილი პორტფელების რეალური ღირებულება ტრანზაქციის თარიღისთვის. შეფასების შედეგებმა გამოავლინა, რომ შეძენილი პორტფელების რეალური ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდა მათი წმინდა საბალანსო ღირებულებებისგან.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის განმარტებები

39 საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

სს ბაზისბანკმა გამოუშვა მეორადი სუბორდინირებული ობლიგაცია. 2023 წლის 30 იანვარს ბაზისბანკმა ადგილობრივ ბაზარზე გამოუშვა 10,000,000 აშშ დოლარის ოდენობის ობლიგაციები კერძო განთავსებით. ობლიგაცია გამოშვებულია სუბორდინირებული კაპიტალის ინსტრუმენტის სახით და საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით (ბაზელი III) კვალიფიცირდება როგორც მეორადი კაპიტალი.

ობლიგაცია სუბორდინირებულია ბანკის მეანაბრებზე და არაუზრუნველყოფილ კრედიტორებზე. ყველა გამოშვებული ობლიგაცია რანგით მეორად ინსტრუმენტებად დაკვალიფიცირებული ბანკის სხვა სუბორდინირებული ვალდებულებების თანაბარია.

ობლიგაციების ვადა 7 წელია, ფიქსირებული წლიური საპროცენტო განაკვეთი 7%-ია, რომელიც იფარება წელიწადში ორჯერ 2030 წლის 30 იანვრამდე.

ამ ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღისთვის, გამოშვებული ობლიგაციების მთელი თანხა გადახდილი იყო ნაღდი ანგარიშსწორებით.

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის
ნომერი

N231374608

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის
თარიღი

29.09.2023 წ

სანოტარო მოქმედების დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

თეა კიკუაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქალაქი თბილისი, ლესელიძის ქ. #17

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

593235532

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

77486909186023

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

ორი ათას ოცდასამი წლის ოცდაცხრა სექტემბერს, მე, ნოტარიუსი თეა კიკუაშვილი, რომლის სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ლესელიძის ქ. 17-ში. ვადასტურებ მთარგმნელის ეკატერინე კანდელაკის (დაბადებული 08.09.1974 წ. რეგ. მისამართი: თბილისი დიდშის მას. II კვ. კორ. 2 ბ. 54, პირადი №01006012815, დიპლომი სერთიფიკატი №13CGE0015009 გაცემული კემბრიჯის უნივერსიტეტის მიერ 2013წ.) ხელმოწერის ნამდვილობას. მე, ნოტარიუსმა გააფრთხილე მთარგმნელი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე, რომელმაც დაადასტურა, რომ ჯეროვნად იცის ქართული და ინგლისური ენები და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს.

29.09.2023 I, Notary Public Tea Kikuashvili, the notary, the Notary office of which is located at the address: Tbilisi, 17, Leselidze str, certify that the signature of the Translator Ekaterine Kandelaki (born on 08.09.1974, address: Apt. № 54, 2 blockhouse, quarter II, Dighomi mass., Tbilisi, personal №01006012815, Certificate №13CGE0015009, issued by Cambridge University in 2013) is genuine. I, the notary, have warned the translator that she is responsible for the translation accuracy that has confirmed she knows well Georgian and English languages and ensures the translation exactness.

გადახდილია 460.00 ლარი, თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 31-ე მუხლისა, ასევე დღე 82.80 ლარი თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 166-ე მუხლისა. ასევე სარეგისტრაციო მოსაკრებელი 5-00 ლარი, თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 39-ე მუხლისა ერთი ვგზემპლარისთვის
Fee paid 460.00 GEL, according to the Article 31st, resolution #507 dated 29.12.2011 adopted by Georgian Government about the fees, the rules of payment and approving the service terms determined for the Notary Chamber of Georgia and for the fulfillment of notary activities, also 82.80 Article 166th of Georgian Tax Code, also 5-00 GEL, according to the Article 39th resolution 8- (dated 29.12.2011).

Notary Tea Kikuashvili
ნოტარიუსი თეა კიკუაშვილი

